GALAKTIKA FANTASZTIKUS KÖNYVEK

URSULA K. LE GUIN

A SZIGETVILÁG VARÁZSLÓJA

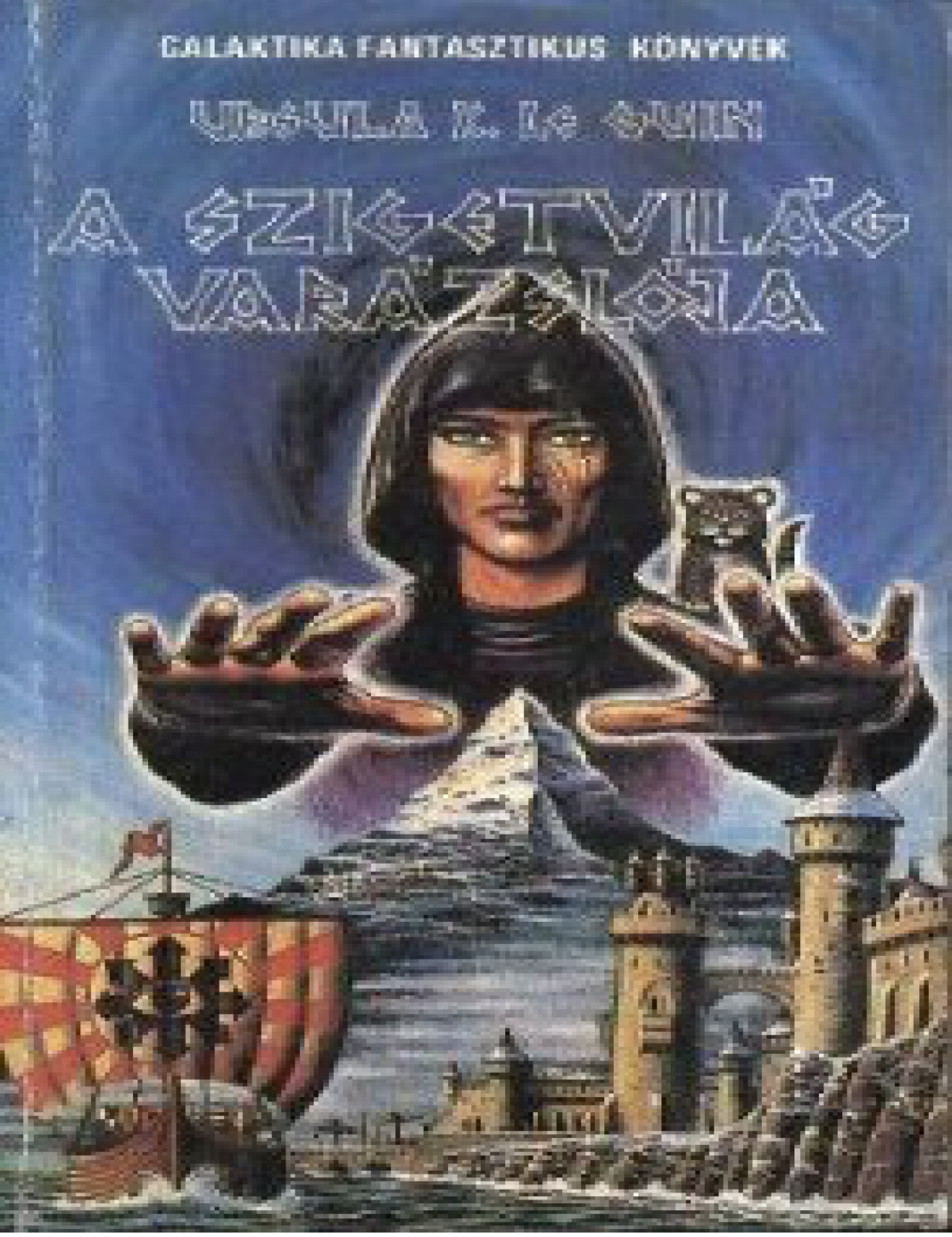

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Óceánföld és Gont sziget helyét hiába is keresnénk a megsárgult középkori pergameneken, hiszen egyike azoknak a csodálatos és tűnékeny képzeletbeli tájaknak, melyek csak az írók és az újraálmodott középkori mítoszok képzeletvilágában léteznek.

Le Guin talányos történetének középpontjában egy falusi bronzkovács fiának a sorsa áll, akit barátai csak Hókának becéznek, s akinek korán felfedezik mágikus képességeit, de ő nyers és pallérozatlan, titokzatos erejét már nem csupán gyerekes játékokra szeretné felhasználni. Így kerül az egyszerű halandók által megközelíthetetlen kútfői mágusiskolába, ahol viszont éppen alacsony származása miatt számos megaláztatást kell elszenvednie a könnyedén sziporkázó, látványos varázsmutatványokra képes főúri csemetékkel szemben. Hogy tehetségét és erejét bizonyítsa, vakmerő bátorsággal egy olyan varázslatba kezd, mely a fiatal nővérek számára szigorúan tiltott.

A fiú, akit később Karvaly néven ismer meg az egész Szigetvilág, megidézi az árnyat, mely ettől a pillanattól elszabadul, és nincs az a varázsló, aki meg merne vele küzdeni. Karvalyt egész ifjú életén át üldözi ez az arcát soha fel nem fedő lény, s később súlyos árat kell fizetnie azért, hogy megtudja, ki is ez a félelmetes erő.

- Ursula K. Le Guin
  -
  - ELSŐ FEJEZET
  - MÁSODIK FEJEZET
  - HARMADIK FEJEZET
  - NEGYEDIK FEJEZET
  - ÖTÖDIK FEJEZET
  - HATODIK FEJEZET
  - HETEDIK FEJEZET
  - NYOLCADIK FEJEZET
  - KILENCEDIK FEJEZET
  - TIZEDIK FEJEZET

Ursula K. Le Guin
A Szigetvilág varázslója

„Csak csöndben a szó,
csak éjben a fény,
csak elmúlásban a lét:
sebes röptű sólyommadár
a tiszta égen át.”

Éa teremtése

Ajánlás Fivéreimnek, Cliftonnak, Tednek és Karlnak.

ELSŐ FEJEZET
Harcosok a ködben

Gont szigete, mely egyetlen hegyvonulat, s csúcsa vagy egy mérföldnyire tör a vihar szaggatta Északkeleti-tenger fölé, a varázslóiról nevezetes tájék. A magasan fekvő völgyek városaiból s a sötét, szűk öblök kikötőiből sokan felkerekedtek a gontiak közül, hogy a Szigetvilág nagyurainak szolgálatába álljanak városaik mágusaként, varázslójaként, vagy hogy kalandvágytól hajtva, csodákat téve bolyongjanak szigetről szigetre egész Óceánföldön át. Közöttük — mint mondják — a legnagyobb, s tengerek vándorának kétségkívül a legnagyobb, a Karvaly nevezetű ember volt, ki már a maga idejében sárkányvitézzé s főmágussá is lett. A *Kóbor tettei* és más énekek sora őrzi élete történetét, ám ez a mese még a hírnevét s az énekek születését megelőző időről regél.

Egy eldugott faluban, Tízégerben született, fent a hegyekben, az Északi-völgy mélyén. A falu alatt, a völgy oldalában legelők és szántóföldek ereszkedtek lágyan a tenger felé, s városok pihentek az Ár folyó partjain a falu fölött csak erdők kapaszkodtak gerincről gerincre a kopár havasok felé.

A gyermekkori nevét, hogy Hóka, anyjától kapta, akitől mindössze ezt és az életét kaphatta, mivelhogy meghalt, mielőtt fia az első esztendőt betöltötte volna. Apja, a falu bronzkovácsa mogorva, szófukar ember volt, s minthogy Hóka hat fivére, nála sokkal idősebbek lévén, egymás után mentek el a háztól földművesnek vagy hajósnak vagy kovácsnak az Északi-völgy más városaiba, nem volt senki, aki szerető gonddal vette volna körül a gyermeket. Erőteljes, nyurga vadóc lett, fürge és harsány, dacos és indulatos. A többi falubeli gyerkőccel együtt kecskét őrzött a forrásvidék fölötti meredek réteken, majd amikor annyira megerősödött, hogy föl-le tudta rángatni a hosszú fújtatószárakat, apja maga mellé vette kovácssegédnek, s fizetségként bőven osztott pofont s korbácsütéseket. Hókának nem sok hasznát lehetett venni. Elillant mindig, mint a kámfor; hol az erdő mélyén kószált, vagy az Ár sekélyeseiben úszkált, mely hideg vizű, sebes sodrú, mint Gont szigetén minden folyó, hol meg sziklákon és szakadékokon át kúszott az erdőhatáron túl fel a magasba, honnan megláthatta a széles tükrű északi óceánt, melyen Perregálon túl szigetnek nyoma sincsen már.

Elhunyt anyjának egyik nővére a faluban lakott. Ő viselte gondját a kisdednek, míg kellett, de neki magának is megvolt a dolga, ezért hát nem törődött vele tovább, amint a gyermek el tudta látni magát. Ám egy napon, amikor a fiú hétesztendős volt, s tanulatlan elméje mit

sem sejtett a világban uralkodó tudományokról és erőkről, meghallotta, ahogy nagynénje egy kecskét szólongatott, mely egy kunyhó zsúpfedelére ugrott fel, s nem volt hajlandó lejönni onnét, csak amidőn nénje egy bizonyos versikét rikkantott reá, szökkent le rögvest a jószág. Másnap, amint hosszú szőrű kecskéit terelgette Hóka a Nagy-szakadék legelőin, odakiáltotta nekik a hallott szavakat, bár se céljukat, se értelmüket, sem pedig mibenlétüket nem gyanította:

Nót hírt melk men

jolk hen mert hen!

Hangosan kántálta el a versikét, s a kecskék megindultak feléje. Rohanvást jöttek egyszerre mind, némán. Sárga fényű, komor tekintetüket Hókára szegezték.

Ő csak nevetett, és újra elharsogta a rigmust, mellyel a kecskéket úgy megbabonázta. Azok még közelebb jöttek, s tülekedve szorongtak körüle. Hóka egyszerre megrémült vaskos, hegyes szarvuktól, különös szemüktől s különös némaságuktól. Megpróbálta lerázni őket, s futásnak eredt, de a kecskék egy csomóban rohantak vele. Ekként robogtak be aztán a faluba az összezsúfolódott kecskék, mintha kötéllel tekerték volna őket szorosan körbe, a nyáj közepén a síró-rívó fiúval. A falusiak kifutottak a házakból, szidták a kecskéket, s kacagták a fiút. Előjött a fiú nénje is, de ő nem nevetett. Szólt valamit a kecskéknek, mire azok mekegve, legelészve bóklászni kezdtek, felszabadulva az igézet alól.

— Jöjj velem! — szólt az asszony Hókának.

Elvitte a kunyhójába, hol magában éldegélt. Gyermekeket általában nem eresztett be oda, így azok messze elkerülték a helyet. Az alacsony, sötét és ablaktalan viskóból gyógyfüvek illata áradt: menta, vadfokhagyma és kakukkfű, cickafark, örvénygyökér és pipitér, csillaghúr, szarkaláb, baradicskóró és babér, melyek a mestergerendára akasztva száradtak. A füvesasszony keresztbe vetett lábbal ült a tűz mellett, majd borzas fekete haja mögül a fiúra sandítva megkérdezte, mit mondott a kecskéknek, és vajon tudja-e, miféle vers volt az. Amikor látta, hogy Hókának fogalma sincs róla, és a kecskék mégis megigézve követték őt, rájött, hogy született adottság benne az erő.

Hogy testvérhúga fia, az asszonyt közömbösen hagyta, de mostantól más szemmel nézett rá. Megdicsérte, s felajánlotta, hogy megtanítja inkább kedvére való mondókákra, amire például a csiga

kitekint a házából, vagy arra, ami lecsalogatja a sólymot az égből.

— Igen, azt a szót tanítsd meg nekem! mondta Hóka, túl a kecskék okozta riadalmon s az okosságának szóló dicsérettől öntelten.

A füvesasszony így szólt:

— Ha megtanítlak is reá, azt a szót sohasem árulhatod el a többi gyereknek.

— Megígérem.

Az asszony elmosolyodott ezen a buzgó együgyűségen.

— Jól van hát. De azért varázslattal pecsételem meg az ígéretedet. Mindaddig néma leszel, míg én föl nem oldom a varázst, s akkor sem — amikor szólnod lehet már — tudod majd kiejteni a szádon, amit tőlem tanultál, ha más esetleg meghallaná. Őriznünk kell mesterségünk titkait.

— Jól van — válaszolt a fiú. Dehogy akarta ő társait beavatni a titokba, hiszen olyasmit vágyott tudni s végbevinni, ami azoknak talány volt s marad.

Hóka csendben ült, mialatt boszorkány nénje feltűzte loboncos haját, megkötötte az övét a derekán, majd maga alá húzott lábbal ismét letelepedett a tűz mellé, s néhány marék levelet szórt a lángokba. Füst gomolygott fel a kunyhóban, betöltve a sötétséget, s az asszony énekelni kezdett. Hangja időnként magasba csapott, majd mélyre váltott, mintha valaki másnak a hangja volna. A dallam csak szállt egyre, miközben a fiú azt sem tudta már, ébren van-e vagy álmodik, a boszorkány sohasem csaholó, vén fekete kutyája pedig füsttől vörös szemmel ott kuporgott mellette. Aztán beszélni kezdett az asszony, Hókának ismeretlen nyelven, s kényszerítette, hogy utánamondjon bizonyos igéket és szavakat, míg létre nem jött a varázs, mellyel Hókát akarta fogva tartani.

— Beszélj — szólott a boszorkány, hogy kipróbálja, hatott-e a bűbáj?

Beszélni azt nem tudott, de Hóka elnevette magát.

A néne kissé megrémült a fiú keménysége láttán, hiszen a tőle telhető legerősebb varázst bocsátotta reá: az volt ugyanis a terve, hogy nemcsak hangját s hallgatását vonja befolyása alá, hanem egyúttal maga mellé köti boszorkányinasnak. A fiú meg — noha igézet alatt állt — csak kacagott. A boszorkány nem szólt semmit. Tiszta vizet locsolt a tűzre, míg el nem oszlott a füst. aztán inni adott a fiúnak. Amikor kitisztult a levegő, s Hóka visszanyerte a hangját, nénje elárulta neki a sólyom nevét, a hívó szót, amire hozzárepül a madár.

Ezzel Hóka megtette az első lépést azon az úton, melyen egész életében járnia adatott: ezen az úton, a mágia útján vetődött el végül — egy árnyat üldözve, hajszolva — a halál birodalmának napfénytelen partjaira. Ám akkor, az első lépések megtételekor szélesnek, fényesnek ígérkezett ez az út.

Amikor Hóka látta, hogy a vad sólymok lecsapnak hozzá a levegőégből, ha nevükön szólítja őket, és verdeső szárnyakkal ülnek meg a csuklóján, mint a hercegi vadászsólymok, olthatatlan vágyat érzett még több ilyen szónak a birtokába jutni. Elment hát nénjéhez, s kérlelte, tanítsa meg őt a karvaly, a sas meg a halászsas nevére. A varázsigékért cserébe megtett mindent, amit a boszorkány kívánt tőle, s eszébe vésett mindent, amire az oktatta őt, bár nem volt minden a kedvére való, amit tett vagy megtudott. Járja is olyan szólás Gont szigetén, hogy: *Gyönge, mint az asszonyi bűbáj*, meg hogy *Gonosz, mint az asszonyi bűbáj*. A tízégeri füvesasszony nem volt ugyan fekete mágiát űző boszorkány, nem ártotta bele magát az őserők magasztos tudományába, nem tévedt azok titkos ösvényeire, de tudatlan falusiak közül való tudatlan asszonyként gyakorta használta mesterségét ostoba és kétes üzelmekre. Hírből sem ismerte az Egyensúlyt meg a Szabályt, melyeket az igazi varázsló tisztel és szolgál, s melyeknek engedelmeskedve csak akkor folyamodik bűverőhöz, ha valóban szükség van reá. A nénének mindenre volt valami varázsigéje, s örökké bűbájoskodott. Tudománya jórészt puszta szemfényvesztésből és locsogásból állt, meg sem tudta különböztetni egymástól az igazi meg a hamis varázst. Rengeteg átkot ismert, s tán jobban értette a kór előidézésének, mint gyógyításának módját. Ám falusi javasasszonyhoz méltón tudta, hogyan kell szerelmi bájitalt kotyvasztani, de más, fertelmes főzeteit az emberi irigység és gyűlölködés szolgálatába állította. Az efféle praktikákat azonban nem kötötte ifjú tanítványa orrára, s amennyire tőle telt, becsületes mesterségre oktatta.

Eleinte Hókat — minthogy gyermek volt még — a fekete mágiában az ragadta meg leginkább, hogy hatalmat adott neki madarak s vadállatok fölött, s velük jó ismeretségbe került. S valóban, ebben örömét lelte egész életében. Pajtásai gyakran látták őt egy-egy ragadozó madár kíséretében fent a hegyi legelőkön, el is nevezték hát Karvalynak; ekként tett szert Hóka arra a nevére, amit élete során később akkor használt, ha igazi nevét fölfedni nem kívánta.

Bármennyit is hajtogatta Hókának a boszorkány, minő dicsőség és vagyon s a balga népség fölötti hatalom lehet egy boszorkánymester osztályrésze, őt sokkal hasznosabb ismeretek megszerzése érdekelte. Az esze vágott, mint a borotva. A boszorkány egyre csak dicsérte, a falubeli gyerekek viszont kezdtek félni tőle, ő maga pedig meg volt győződve róla, hogy igen hamar nagy ember válik belőle. Folytatta hát a tanulást szóról szóra, varázsigéről varázsigére a boszorkány házában, míg tizenkét esztendős nem lett, s el nem sajátította nénje tudományának java részét: nem volt az sok, de elég egy apró falu vajákos asszonyának, s több, mint elég egy tizenkét éves fiúcskának. A boszorkány feltárta előtte mindazt, amit a fűvekből készült főzetekről és a kuruzslásról tudott, s megtanította a bajok feltárásának, a

sebkötözésnek, a ráolvasásnak, az igézésnek és a jóslásnak ezernyi fortélyára. Mindent, amit a dalnokok regéiből tudott, minden strófát, amit a nagyok Tetteiből elénekelt neki, és minden szót, amit mesterétől, egy varázslótól tanult az Igazi Nyelvből, továbbadott Hókának. Az idővetőktől és vándor szemfényvesztőktől pedig, akik az Északi-völgyben és a Keleti-rengetegben jártak városról városra, eltanult Hóka számtalan trükköt, fogást és bűvészmutatványt. Az egyik ilyen ártatlan bűvészmutatvány alkalmával bizonyította be először, micsoda mérhetetlen erő lakozik benne.

Akkoron erős hatalom volt a Kargád Birodalom, mely négy nagy szigeten terült el az Északi- és a Keleti-peremvidékek között: Karego-Áton, Atuánon, Hurát-Huron és Atninin. Kegyetlen, ádáz nép lakta, fehér bőrű, kese hajú, vér szagára s égő városok látványára éhes. Egészen más nyelvet beszéltek, mint a Szigetvilágban vagy a többi peremvidéken. A múlt évben megtámadták a Kősziklák földjét és a keményen küzdő Sziklarév szigetét, s vörös vitorlájú hajóhadaikkal elözönlötték. Hírük északra, Gontra is eljutott, ám a gonti nagyurak figyelmét a kalózkodás kötötte le, s a más országokat érő csapásokkal nemigen törődtek. Azután Lápos is elesett, kifosztották, letarolták, lakóit rabigába hajtották, s földjén ma is csak romok tenyésznek. Győzelmi mámortól hajtva a kargok eztán Gont felé fordultak, harminc nagy gályából álló seregükkel a Keleti Kapunak rontottak. A várost legyőzték, elfoglalták, felégették, majd hajóikat őrökre hagyva az Ár folyó torkolatában, benyomultak az Északi-völgybe rombolva, fosztogatva, embert s jószágot lemészárolva. Előretörés közben bandákra szakadtak, s raboltak, harácsoltak kényükre-kedvükre. Szökött rabok hozták a rémhírt a hegyi falvakba. Tízéger népe hamarosan láthatta, hogy festi feketére a füst a keleti égboltot, s akik azon az éjjelen felkapaszkodtak a Nagy-szakadékhoz, s lenéztek, azok tekintete a völgyet betöltő füstgomolyra esett, melyet itt is, ott is vörös lángnyelvek törtek meg, s az aratásra váró szántóföldek lángba borultak, vagy kertek perzselődtek fel; sercegve égett a gyümölcs az izzó ágakon, s csűrök, tanyák üszkös romjai parázslottak.

A falusiak közül sokan fölmenekültek a szurdokba, és elrejtőztek az erdőben, sokan fölkészültek, hogy harcoljanak az életükért, ám sokan csak lézengtek jajveszékelve. A boszorkány azokkal tartott, akik menekültek, és egyedül elbújt egy barlangban fent a Kopársánc-szakadéknál, s varázsigékkel pecsételte le a barlang száját. Hóka apja, a bronzkovács a faluban maradt, meg nem vált volna semmiképp olvasztókemencéjétől s műhelyétől, hol ötven dolgos évet eltöltött. Egész éjjel munkálkodott, ami kész bronzot csak talált, abból mind dárdahegyet kalapált, a többiek pedig segítettek neki a hegyeket kapa- és gereblyenyelekre kötözni, nem lévén idő megfelelő hüvelyt és nyelet eszkábálni hozzá. Más fegyver nem volt a faluban, csak vadászíj

és kurta bicska, hisz a gonti népi nem harcias fajta; hírüket nem mint harcosok, hanem mint kecsketolvajok, tengeri kalózok és varázslók szerezték.

A pirkadat sűrű, fehér köddel érkezett, mint oly sok őszi reggelen e hegyes vidéken. Tízéger kanyargós utcáján íjakkal és újonnan kovácsolt dárdákkal kezükben lapultak a falusiak kunyhók s házaik tövében, nem tudván, vajon a kargok messze avagy egészen közel vannak-e, s feszült csöndben meredtek mindnyájan a ködbe, mely körvonalakat, távlatokat s veszélyeket egyaránt elrejtett.

Hóka is köztük volt. Egész éjjel a kovácsfújtatónál serénykedett, húzkodta a hosszú kecskebőrszíj szárakat. s levegővel táplálta az éhes lángokat. Reggelre úgy sajgott s remegett e munkától a karja, hogy meg sem bírta emelni a kiválasztott dárdát. Nem hitte, hogy így verekedni tudna, vagy bármi hasznára lehetne akár magának, akár a falunak. Szíve megsajdult a gondolatra, hogy gyermekként karg lándzsával felnyársalva kelljen meghalnia s eltávoznia a sötétség honába anélkül, hogy a maga igazi, érett férfikori nevét valaha megtudhatná. Lepillantott hűvös harmattól nedves, vékonyka karjára, s gyöngeségét látva haragra gerjedt, hiszen tudta, mily erő lakozik benne. A képessége megvolt, csak azt nem tudta, hogyan kéne használnia, s számba vette az összes varázsigét, amit csak ismert, hátha valamilyen úton-módon segítséget vagy legalább esélyt nyújthat magának és társainak. Csakhogy nem elég a szükség az erőt felszabadítani: tudás is kell hozzá.

Ahogy a csúcsok fölött a derült égen feltűnt a nap, hevétől ritkulni kezdett a köd a völgyben. A jókora fátylakká, szálkás cafatokká szakadozó ködtakaró résein át a falusiak észrevettek egy csapat harcost, amint felfelé tartottak a hegyoldalon. Páncélzatul bronzsisakot, erős bőrből készült mellvértet és lábszárvédőt, bronzveretes fapajzsot viseltek, fegyverzetük szablya és hosszú karg lándzsa volt. A kacskaringós Ár folyó meredek partján törtettek zörögve, csörömpölve előre, mígnem olyan közel értek már, hogy megpillanthatták fehér arcukat, s meghallották egy-két idegen hangzású rikkantásukat. A gontokra rontó ellenséges horda úgy száz emberből állhatott, ami nem volt sok, de a falu serege mindössze tizennyolc férfit és fiúgyermeket számlált.

S ím, a szükség előhívta a tudást: amint Hóka meglátta, hogy ritkul, oszladozik a köd a kargok ösvénye fölött, eszébe jutott egy varázslat, amit a maga javára fordíthat. Egy öreg idővető az Északi-völgyben, aki inasnak akarta megnyerni a fiút, számtalan varázslatra megtanította. Az egyik ilyennek ködszövés volt a neve: az igéző szavak összegyűjtik a ködöt és a párát egy helyre bizonyos időre, s aki a szemfényvesztésben járatos, meglehetős kísérteties jelenségeket képes gyúrni belőle, melyek fennmaradnak egy darabig, aztán elenyésznek.

A fiú efféle jártassággal nem rendelkezett, de magában egész mást tervezett, s az ereje megvolt ahhoz, hogy a saját céljai szolgálatába állítsa a varázslatot. Fennhangon elhadarta a falu fontosabb részeinek és határainak neveit, majd elmondta a ködszövő rigmust, de szavai közé fonta egy eltüntető mutatvány varázsigéit is, végül pedig kikiáltotta a szót, amely elindította a varázslatot.

Ekkor azonban mellette termett atyja, s oly keményen fülön csapta, hogy menten a földre rogyott.

— Fogd be a szád, balga! Ha már harcolni nem tudsz, bújj el, és ne harsogj összevissza!

Hóka feltápászkodott. A kargok már a falu végében jártak, egészen a tímár udvara melletti nagy tiszafánál. Hangjuk, szíjaik csattogása, fegyvereik csörrenése tisztán hallatszott, de ők maguk nem voltak láthatók. Sűrű köd telepedett az egész falura, szürkületbe borítva s elhomályosítva a környező világot, hogy az ember az orráig sem látott.

— Elrejtettem mindnyájunkat — mondta Hóka morcosan, minthogy feje most is fájt apja ütése miatt, meg a kettős varázslás is erősen megviselte.

— Tartom, amíg csak bírom ezt a ködöt. Szóljon a többieknek, hogy csalják fel őket a Nagy-szakadékhoz.

A kovács a fiára meredt, ki haragosan állt e nyirkos, sejtelmes ködben. Beletelt egy percbe, mire felfogta Hóka szándékát, ám akkor rögvest nekilódult — nesztelenül, ismerve minden sarkot és kerítést, mint a tenyerét —, hogy értesítse a többieket a tennivalókról. A szürkeségen ekkor vörös folt világlott át: egy kunyhó zsúpfedelét a kargok felgyújtották. De a faluba nem jöttek beljebb, az alsó végen vártak, hogy a köd felszálljon, s zsákmányukra, prédájukra rávethessék magukat.

A tímár — az ő háza állt lángokban — odaküldött néhány gyerkőcöt a kargok elébe, hogy tőlük karnyújtásnyira csúfolódva, ordibálva fickándozzanak hol felbukkanva, hol meg köddé válva. Eközben az idősebb férfiak kerítések mögött lapulva, háztól házig osonva oldalról közelítették meg az egy csomóba verődött kargokat, s dárda- meg nyílzáport zúdítottak a nyakukba. Az egyik harcos testét frissen kovácsolt, még ki sem hűlt dárda hegye döfte át, s leroskadva kínban vonaglott. Másokat nyílvessző sebesített meg, s ettől mindjobban felbőszültek. Előrerontottak hát, hogy lekaszabolják hitvány támadóikat, de maguk körül csak kargokkal teli ködöt találtak. A hangok nyomába eredtek, s hosszú, forgóval ékített, vérfoltos lándzsáikkal maguk elé, a ködbe böködtek. Ordítva csörtettek végig az utcán, mit sem tudva róla, hogy keresztben átszelték a falut, mivel a gomolygó szürke köd hol felfedte, hol elrejtette az üres kunyhókat és házakat. A falusiak szerteszéjjel

rohantak: többségük jócskán egérutat nyert, minthogy ismerte a terepet, de voltak néhányan, gyermekek és öregek, akik lemaradtak. A kargok — beléjük botolva — szúrni, vagdalkozni kezdtek lándzsáikkal és szablyáikkal, s elharsogták harci kiáltásukat, az atuáni Fehér Istenfivérek neveit: „Wulnáh! Átwáh!”

Egyesek megtorpantak, amikor érezték, hogy a talaj göröngyössé válik a talpuk alatt, de a többiek továbbnyomakodtak a kísértetfalun át, űzve, hajszolva a tompán elmosódó alakokat, melyek mindig kicsusszantak a markukból. A köd szinte megelevenedett ezektől a menekülő, cikázó, hol itt, hol ott felvillanó figuráktól. A kargok egyik csoportja egyenest a Nagy-szakadékig kergette a szellemeket, fel az Ár forrása feletti szirtfal tetejére, ahonnan az üldözött kísértetek felszökkentek a levegőbe, s elenyésztek a szertefoszló ködben, míg üldözőik sikoltva zuhantak le ködön és vakító napfényen át a mélység sziklás, sekély vizű fenekére. Akik pedig mögöttük jöttek, és nem estek le, hátrahőköltek a meredély szélén, s fülüket hegyezték. Rettegés telepedett a kargok szívére, s a falusiak helyett kezdtek egymás után kutatni e sejtelmes szürkeségben. Összeverődtek a hegyoldalban, de még ott is szellemalakok és kísértetek tűntek fel közöttük, meg árnyak, melyek hátulról támadtak rájuk késekkel s dárdákkal, aztán nyomuk veszett megint. A kargok egytől egyig futásnak eredtek, le a hegyről, némán, botladozva, míg elő nem bukkantak a tömör, hamuszín felhőből hirtelen s váratlan, alattuk pedig kitárult tisztán és ragyogón a reggeli napfényben fürdő folyó s a zuhogók. Akkor megálltak, egybegyűltek és hátratekintettek. Az ösvényt sűrű, sötét, gomolygó ködfal torlaszolta el, láthatatlanná téve mindent, ami mögéje esett. Belőle két-három lemaradt harcos tört még lélekszakadva, bukdácsolva elő, jókora lándzsájuk verte a vállukat, mint holmi súlyos kő. Egyetlen karg sem nézett vissza többet, nyakuk közé kapták a lábukat, hogy ezt az elátkozott helyet mielőbb elhagyhassák.

Lejjebb, az Északi-völgy aljában aztán kijutott a kargoknak a harcból. A Keleti-rengeteg városai Ovarktól a tengerpartig, hadrendbe állították a férfinépet, s a Gontot dúló ellenségre küldték. Egymás után ereszkedtek le a hegyekből a csapatok, s még aznap meg a rákövetkezőn a kargok visszaszorultak Keleti Kapu partjaihoz, ahol hajóikat felégetve lelték; így küzdöttek végül háttal a tengernek, míg a gontiak mind egy szálig le nem kaszabolták őket. Vérük ott vöröslött a Szarv-öböl fövenyén, míg a dagály végleg el nem födte.

Azon a reggelen Tízégerben meg a Nagy-szakadéknál odafenn egy ideig még tartotta magát a nyirkos, szürke felleg, aztán hirtelen magasba lendült, kavarogni kezdett és szertefoszlott. Hol itt, hol ott állt fel valaki a kristálytiszta reggeli szélben, s álmélkodva tekintgetett széjjel. Emitt egy halott karg feküdt, hosszú, csatakos, kese haja kibomolva, amott a tízégeri tímár, ki harcban esett el, mint egy király.

Odalent a faluban a felgyújtott ház még mindig lángokban állt. Rohant mindenki tüzet oltani, hiszen a csata véget ért már. Hókára, a bronzkovács fiára az utcán találtak rá, ahogy a nagy tiszafa mellett állt sértetlenül ugyan, de némán és kábán, mint aki megkukult. Jól tudták, hogy mit tett értük, ezért apja házába vitték, és elküldtek a boszorkányért, hogy bújjék elő barlangjából, s gyógyítsa meg a legénykét, ki megmentette életüket jószágukkal egyetemben; mindössze négyen estek a kargoknak áldozatul s egyetlen ház a lángok martalékául.

Fegyver nem ütött sebet a fiún, de sem szólni, sem enni, sem aludni nem bírt; látszólag nem hallotta, mit mondtak neki, s nem ismerte fel a látására betért falusiakat. Egy varázsló sem volt a környéken, aki bajára ismerte volna a gyógyírt. Nénje így szólt:

— Túlfeszítette az erejét, és a tudománya nem volt e]ég, hogy segítsen neki.

Ekként feküdt Hóka süketen és némán, ám ezen idő alatt a történet a fiúcskáról, ki ködszövéssel s árnyak seregével futamította meg a karg lándzsásokat, szájról szájra járt az Északi-völgyön meg a Keleti-rengetegen át s a hegyvidéken keresztül-kasul, mígnem híre a fővárosba, Gonti Kapuba is eljutott. Így történt, hogy a szarv-öbölbeli öldöklést követő ötödik napon egy idegen érkezett Tízégerbe, egy se nem öreg, se nem fiatal ember, födetlen fővel, vállán köpönyeggel, s kezében akkora nagy tölgyfa botot tartott könnyűszerrel, mint ő maga. Az Ár mentén nem fölfelé, folyásiránnyal szemben jött, hanem lefelé, a magas hegyi erdők felől. A falubeli asszonyságok látták rögvest, hogy varázsló, s amikor elárulta, hogy javasember, a kovács házához vitték menten. Az idegen kiküldött mindenkit, kivéve a fiú nénjét és az apját, majd a dikó fölé hajolva — melyen a semmibe révedő szemmel feküdt Hóka — mindössze annyit tett, hogy kezét a fiú homlokára fektette, s megérintette az ajkát.

Hóka lassan felült s körbepillantott. Hamarosan megszólalt, s az erő meg az éhség is kezdett belé visszatérni. Adtak neki enni-innivalót, ő pedig visszafeküdt ismét, sötét, csodálkozó szemét le nem véve az idegen férfiról.

A bronzkovács így szólt az idegenhez:

— Te nem vagy közönséges halandó.

— Nem lesz közönséges ez a fiú sem — felelte a másik. — Tettének híre otthonomba, Re Albiba is eljutott. Eljöttem, hogy megajándékozzam őt nevével, ha — mint mondják — nem lépett még be a férfikorba.

A boszorkány odasúgta a kovácsnak:

— Bátyám, ez nem lehet más, csak Re Albi mágusa, Hallgatag Oromon, aki megfékezte a földrengést…

— Uram — mondta a bronzkovács, ki nem hunyászkodott meg a

nagy név hallatán —, fiam a jövő hónapban tölti be tizenharmadik életévét, de mi úgy gondoltuk, hogy beavatását a téli napforduló idejére tennénk.

— Adjatok neki nevet, amilyen gyorsan csak lehet — felelte a mágus —, szüksége van rá. Most teendőim elszólítanak, de visszatérek az általatok kitűzött napra. Ha ti is jónak látjátok, elvinném magammal a fiút. S ha alkalmasnak bizonyul, tanítványommá fogadom, és gondoskodom róla, hogy tehetségéhez méltó iskolákba járjon. Veszedelmes lenne annak elméjét sötétségben hagyni, ki született varázsló.

Oromon oly igen szelíden, de határozottan szólott, hogy még a kovács is rábólintott arra, amit mondott.

Egy ragyogó kora őszi napon, amikor még tarkállnak a levelek a fákon, lett tizenhárom éves Hóka. E napon tért Oromon is vissza a Gont-hegyekben tett barangolása után a faluba, s akkor megtartották a beavatási szertartást. A boszorkány megvonta a Hóka nevet a fiútól, amit mint csecsemő kapott az anyjától. Névtelenül s meztelenül lépett bele a forrás hideg vizébe, hol a magas szirtfal aljában a sziklák közt az Ár ered. Ahogy haladt egyre beljebb, felhők futottak át a nap korongja előtt, és lomha árnyak lebbentek gomolyogva körülötte a medence víztükre fölé. Átlépdelt a túlsó partra, borzongva bár, de komótosan s emelt fővel, ahogy illett, a sebes sodrú, jeges vízben. Amikor odaért, Oromon — ki várta már — kinyújtotta a kezét, megfogta a fiú karját, s elsuttogta igazi nevét: Kóbor.

Imigyen kapta hát meg a nevét, méghozzá olyan embertől, ki a varázserővel mesteri módon bánt.

A szertartásnak régen vége volt már, a falu népe vígan lakmározott, sört kortyolgatott, és hallgatta a völgy végéből jött dalnokot, ki a *Sárkányvitézek tettei*-ről dalolt, amikor a mágus csöndes hangján ekként szólt Kóborhoz:

— Jöjj, fiú! Végy búcsút a tieidtől, s hagyjuk őket mulatozni.

Kóbor összeszedte a motyóját: egy jó bronzélű kést, amit apja kovácsolt neki, egy bőrzubbonyt, amit a tímár özvegye szabott át a méretére meg egy égerfa botot, amire a nagynénje varázsigét mondott; ingján s nadrágján kívül egész vagyona ennyi volt. Majd elbúcsúzott földijeitől, mindenkitől, akit csak ismert e világon, s még egyszer végigtekintett a forrásvidék sziklái alatt elnyúló girbegurba falun, az elszórtan álló házakon. Aztán elindult új mestere nyomában a hegyes sziget meredeken lejtő erdőségein át az őszi fényben fürdő lombok s árnyak között.

MÁSODIK FEJEZET
Az árny

Kóbor azt képzelte, hogy egy nagy mágus tanítványaként az erő misztériumának s mesterségének egy csapásra válik részesévé. Megérti majd a vadállatok nyelvét s a fák leveleinek beszédét, gondolta, szavára feltámad a szél, s alakját megtanulja kedve szerint változtatni. Tán együtt száguldanak majd mesterével szarvasként, vagy repülnek sasszárnyakon Re Albi felé a hegyeken át.

Csakhogy egyáltalán nem így történt. Útjukat először lefelé, az Északi-völgybe vették, aztán fokozatosan délnek, majd nyugatnak fordultak, megkerülve a hegyet. Éjszakára hol kis falvakban kaptak szállást, hol kint a vadonban tértek nyugovóra, akár a szegény vándormutatványosok, üstfoltozók vagy csavargók. Titkoknak földjére nem tették lábukat. Semmi sem történt. A mágus tölgyfa botja, mit a fiú eleinte félelemmel vegyes tisztelettel szemlélt, nem volt egyéb vaskos vándorbotnál. Eltelt három nap, négy nap, s Oromon még mindig nem ejtett ki a száján egy árva varázsigét sem Kóbor előtt, s egy árva bűvös rúnajelet, nevet vagy varázslatot sem tanított neki.

Minthogy igen hallgatag ember volt Oromon, szelídsége, jámborsága láttán Kóborból hamarosan elpárolgott az iránta érzett áhítat, s pár nap múlva merészsége odáig fajult, hogy mesteréhez a következő kérdéssel fordult:

— Mondd, uram, mikor kezdődik az inasidőm?

— Már megkezdődött — felelte amaz.

Csönd lett, mintha Kóbor magába akarta volna fojtani, ami pedig mindenáron kikívánkozott belőle. Végül kibökte:

— Hiszen eddig még semmit sem tanultam!

— Mert nem jöttél rá, hogy mit tanítok éppen! — vetette oda a mágus, miközben egyenletes, hosszú lépteivel tovább rótta útját az Ovark és Wiss közötti magas hágón át. Sötét bőrű volt, mint a legtöbb gonti, sötét bronzbarna; ősz hajú, szikár és inas, akár egy agár, s fáradhatatlan. Ritkán beszélt, keveset evett, alig aludt. Szeme és füle igen éles volt, s arcán gyakran — mintha hallgatózna — éber kifejezés ült.

Kóbor nem válaszolt neki. Nem könnyű néha egy mágusnak megfelelni.

— Varázsolni akarsz hát — jegyezte meg Oromon, lépkedve tovább. — Túl nagy falat ez még teneked. Várj! Az érett férfikor sajátja a türelem. A mesteri tudás kilencszer akkora türelmet kíván. Tudod-e, miféle fű az ott az ösvény mellett?

— Szalmavirág.

— Hát amaz?

— Nem tudom.

— Kecskefűnek hívják.

Oromon megállt, botjának rézsarus végét a növényke mellé szúrva, így hát Kóbor gondosan szemügyre vehette, majd mivel Oromon egyebet nem fűzött hozzá, letépvén egy elszáradt magtokot, végül megkérdezte:

— Van-é ennek valami haszna, mester?

— Nem tudok róla.

Kóbor a kezében tartotta még egy darabig a magtokot, aztán elhajította.

— Ha minden időszakban felismered majd a kecskefüvet — amikor gyökeret hajt, levelet fakaszt, vagy virágot bont —, annak kinézetéről, szagáról vagy magjáról, akkor megtudhatod az igazi nevét, mert megérted már a mibenlétét, amely sokkalta fontosabb, mint a haszna. Végre is mi hasznod van tenéked? Avagy énnekem? Hasznos-é a Gont-hegység vagy akár a Nyílt-tenger? — Oromon tovább-ballagott még vagy fél mérföldet, aztán megszólalt: — Csöndben legyen, ki hallani akar.

A fiú összevonta a szemöldökét. Bosszantotta, ha valaki ostobaságot feltételezett róla. Elfojtotta hát mérgét és türelmetlenségét, s igyekezett engedelmes lenni, hogy Oromon hajlandó legyen végre tanítani neki valamit. Oly igen vágyott tudásra, hatalomra szert tenni! Egyre erősödött benne a gyanú, hogy akármelyik füvesasszonyt vagy falusi boszorkányt kísérgetve százszor többet tanult volna már, s miközben mindjobban bevették magukat nyugat felé kerülve a Wiss melletti kietlen rengetegbe, Kóbor mindinkább furcsállotta, hogy ugyan minek tulajdonítanak akkora nagyságot és varázserőt ennek az Oromon nevű híres mágusnak. Hiszen ha esett, Oromon a legegyszerűbb varázsversikét sem mondta el, amit pedig minden idővető ismer, hogy a vihart elkergesse. Az olyan vidékeken, mint például Gont vagy az Angládok, ahol sűrűn teremnek a varázslók, gyakorta látni ide-oda hányódó, varázslattal terelgetett felhőket, melyek lassacskán a tenger fölé noszogatva odakinn zavartalanul hullathatják esőterhüket. Ám Oromon hagyta, hadd zuhogjon. Keresett egy vastag fenyőfát, és alája heveredett. Kóbor a csöpögő bokrok között ázottan, morcosan kuporogva azon töprengett, vajon mi értelme a bűverejének, ha óvakodik azt használni nagy bölcsességében. Bárcsak a völgybéli öreg idővetőhöz állt volna be inasnak, fohászkodott, akkor legalább száraz helyen alhatott volna. Gondolatait azonban nem mondta ki hangosan. Egyetlen szóval sem árulta el magát. Ám mestere elmosolyodott, s a csepergő esőben elszunyókált.

A téli napforduló táján, amikor beköszönt az erős havazás fönt a

Gont-hegységben, megérkeztek Oromon otthonába, Re Albiba. E város a Bukófal égbe törő szikláinak gerincére épült, s a neve Sólyomfészket jelent. Messze lelátni onnan Gonti Kapu mély kikötőjére és tornyaira meg az öböl bejáratánál, a Páncél-szirtek közt ki-be járó hajókra, s nyugaton a távolban ki lehet venni a hullámok fölött a Belső-szigetek legkeletebbikének, Oránéának kéklő hegyeit.

A mágus tágas, erős faháza, melynek tűzhelye inkább kemence volt, s fölötte kürtő is ásított, a tízégeri kunyhókra annyiban hasonlított, hogy egy nagy tér volt az egész, s kívül kecskeakol simult az oldalához. A szoba nyugati falában volt egy kuckóforma beugró, ahol Kóbor ágya állott. A priccs fölött egy ablak nyílott ki a tengerre, de többnyire zárva kellett tartani az ablaktáblákat, oly erősen fújt a szél egész télen át nyugatról meg északról. E sötét, meleg fészekben töltötte Kóbor a telet, hallgatva az eső csapkodását, a szél zúgását vagy a hulló hó nesztelen csöndjét, minden idejét a hatszáz archik rúnajel elsajátítására fordítva. Végtelen örömmel gyakorolta írni és olvasni a rúnákat, hiszen nélkülük tökéletes tudásra nem lehet szert tenni a varázsigék s rigmusok puszta biflázásával. Az archik nyelv — noha csak annyi varázserővel bír mint akármelyik másik nyelv a Szigetvilágban — a gyökereit az ősnyelvből eredezteti, mely a dolgokat az igazi nevükön nevezi. E nyelvnek a megértéséhez pedig a rúnajeleken át vezet az út, melyek még akkor íródtak, amikor e világ szigetei kiemelkedtek az óceánból.

Ám a csodák és varázslások még mindig várattak magukra. Kóbor az egész telet azzal töltötte, hogy a Rúnás Könyv súlyos lapjait pergette, miközben kint havazott vagy esett; Oromon a zúzmarás erdőkben tett barangolásairól vagy a kecskékkel való foglalatoskodás után ha betért, topogva verte le csizmájáról a havat, s csendben letelepedett a tűz mellé. Ilyenkor a mágus hosszú, szemlélődő hallgatása betöltötte a szobát, be Kóbor gondolatait, mígnem a fiú néha majd elfelejtette már, miként is hangzik a beszéd, s amikor Oromon végre-valahára megszólalt, az olybá tűnt, mintha akkor és ott találta volna föl a beszédet magát. Ám amit mondott, sem tartalmazott komolyabb mondanivalót, csupán hétköznapi dolgokkal, mint kenyérrel, vízzel, az időjárással vagy az alvással volt kapcsolatos.

Amikor hirtelen s ragyogón kitavaszodott, Oromon gyakorta kiküldte Kóbort gyógyfüvet gyűjteni a Re Albi fölötti rétekre, s engedte, hadd töltse szabadon a napot, csatangoljon kedve szerint az esővíz duzzasztotta patakok partján, az erdőben és a harmatos, zöld mezőkön a tündöklő napsütésben. Kóbor boldogan ment minden alkalommal, és estig kinn maradt. Azonban nem feledkezett meg a füvekről sem: miközben kúszott, mászott, vizeken át gázolt és kémlelődött, azokat mindig szemügyre vette, s valamennyit vitt is haza belőlük. Rábukkant egy két pataktól közrefogott rétre, ahol sűrűn

nőtt a margarit, s minthogy ritkán virágzik, s a javasemberek jó pénzt adnak érte, másnap ismét visszatért. Ám valaki megelőzte, egy lány, akit látásból már ismert, tudta, hogy Re Albi agg urának lánya. Kóbor nem kívánt beszélni vele, de a lány odajött hozzá, s kedvesen köszöntötte.

— Ismerlek téged, te vagy Karvaly, a mágusunk jobbkeze. Úgy szeretném, ha mesélnél nekem a varázslásról!

Kóbor lepillantott a lány fehér szoknyáját súroló hófehér virágokra, s eleinte szégyenlősen, mogorván épp hogy csak motyogott valamit válaszul. A lány azonban tovább csacsogott, s könnyed, határozott, közvetlen modora apránként eloszlatta a fiú zavarát. A nyúlánk lány nagyjából vele egyidős lehetett, s fakó, majdhogynem fehér volt a bőre; anyja, a faluban így mondták, Rosszánból vagy valami hasonló távoli tartományból származott. A lány hosszú, egyenes szálú haja mint fekete zuhatag omlott a vállára. Kóbor igen csúfnak tartotta, de tetszeni akart neki, elnyerni a csodálatát, mely nőttön-nőtt a beszélgetések folyamán. A lány elmeséltette vele a karg harcosok legyőzésének egész történetét, a köddel űzött cselfogások sorát, s ámbátor figyelő tekintete ámuldozó csodálkozást tükrözött, elismerésének hangot nem adott. Sőt érdeklődése hamarosan más irányba fordult.

— Magadhoz tudod-e szólítani a madarakat s a vadállatokat? — kérdezte.

— Tudom hát — felelte Kóbor.

Emlékezett rá, hogy túl a réten, a sziklák között sólyomfészket látott, s a nevét kiáltva hívni kezdte a madarat. Jött is, de nem röppent a csuklójára, kétségkívül a lány jelenléte nyugtalanította. Éleset rikoltott, majd csíkos szárnyaival ismét a levegőbe emelkedett.

— Miféle varázsige ez, amire a sólyom hallgat?

— Megidéző rigmus.

— Tán még a holtak szellemét is magadhoz tudod csalogatni?

Kóbor gúnyolódásnak vélte a kérdést, merthogy a sólyom nem egészen engedelmeskedett a parancsának. De gúnyt űzni nem hagyott magából.

— Ha akarom, igen — felelte tompán.

— Nem nagyon nehéz és veszélyes megidézni egy szellemet?

— Nehéz, hogyne. De hogy veszélyes lenne… — mondta, s megrántotta a vállát.

Ez alkalommal szinte biztosan érezte a lány szeméből áradó bámulatot.

— Hát a szerelemgerjesztéshez értesz-e?

— Ahhoz nem kell tudomány.

— Igaz — bólintott a lány —, erre akármelyik falusi boszorkány képes. És ismersz-e átváltoztató varázsigéket? Tudsz-e alakot

változtatni, mint — mondjuk — a varázslók?

Kóbor ezúttal sem volt egész biztos abban, hogy a lány nem csúfolódásnak szánja-e a kérdést, ezért újra így felelt:

— Ha akarok, igen.

A lány könyörögni kezdett, hogy változtassa át magát, amivé csak tetszik: sólyommá, bikává, tűzzé, fává. Kóbor kurta, titokzatos szavakkal utasította vissza a kérést, miképp mestere is szokta, de azt már nem tudta, hogyan tagadja meg kerek perec, amikor a lány hízelegni kezdett, aztán meg maga sem hitte igazán, amit dölyfösen kijelentett. Otthagyta a lányt, mondván, hogy mestere, a mágus már várja őt otthon, és másnap nem ment vissza a mezőre. Ám az azt követő napon eljött újra, magát azzal áltatva, hogy még több virágot kell gyűjtenie, míg itt a nyílás ideje. A lányt ott találta, s együtt gázoltak mezítláb a tocsogós fűben, szedegetve a rengeteg fehér virágot. A cirógató tavaszi napsütésben oly virgoncan csevegett a lány, mint bármelyik tízégeri kecskepásztorlányka. Kóbort megint csak a boszorkánymesterségről faggatta, s oly tágra nyílt szemmel leste minden szavát, hogy az újfent hencegni kezdett. Majd amikor a lány kérésére, hogy mutatna meg neki mégis egy átváltoztató varázslatot, ő nemmel felelt, a lány fekete haját hátravetve mereven Kóbor szemébe nézett.

— Félsz megtenni? — kérdezte.

— Nem, nem félek.

A lány kissé megvető mosollyal jegyezte meg:

— Tán túl fiatal vagy még hozzá.

Ezt már nem tűrhette Kóbor. Elhatározta, bebizonyítja, mire képes ő. A lánynak csak annyit mondott, hogy holnap, ha akar, jöjjön el megint a mezőre, azzal búcsút vett tőle, és visszatért a házba, noha mestere még a vidéket járta. Kóbor egyenesen a polchoz ment, és levette azt a két bűvös könyvet, amit Oromon még sohasem nyitott ki az ő jelenlétében.

Kóbor nekilátott keresni egy önátváltoztató varázslatot, de mivel lassan ment még a rúnajelek silabizálása, és nemigen értette még azt sem, amit olvasott, nem talált egyet sem. Ősrégi könyvek voltak ezek, Oromon még mesterétől, Bölcs Rejtektől örökölte, az szintén a maga mesterétől, Perregál mágusától és így tovább, vissza az idők kezdetéig. Az apró, különös jelek alkotta írást sok, mostanra elporlott kéz átírta, kiegészítette. Kóbor azért itt-ott megértett valamit a szövegből, s miközben egyre a fülébe csengtek a lány kérdései s gúnyos megjegyzései, rátalált egy olyan oldalra, amelyen egy, a holtak szellemét idéző varázslat állott.

Ahogy nekifogott olvasni és egymás után megfejteni a rúnákat s jeleket, hirtelen rettenet szállta meg. A szeme kimeredt, s addig le sem tudta venni a lapról, míg végig nem olvasta az egész magyarázatot.

Ezután feltekintve látta, hogy a házban sötét lett. Tehát teljes sötétségben olvasta el a szöveget. Újra lepillantott a könyvre, ám nem tudta már kivenni a rúnákat. S a rettenet tovább erősödött benne, mígnem valósággal a székhez láncolta. Kóbor megborzongott. Fejét hátrafordítva meglátott valami éjnél is sűrűbb, sötét és torz árnyalakot lapulni a csukott ajtó mellett. Rémlett, mintha felé nyúlott volna, s suttogva egyre őt szólongatta, de a szavak értelmét Kóbor fel nem foghatta.

Ekkor az ajtó kivágódott. Egy férfi rontott be, körötte vakító, fehér fény lobogott, s e sudár, tündöklő alak hirtelen s bőszen fennhangon beszélni kezdett. A sötétség és a suttogás abbamaradt s szertefoszlott.

A rettegés alól felszabadult Kóbor, de még mindig halálosan félt, hiszen Oromon, a mágus állt fényárban a küszöbön, s tölgyfa botja fehéren izzott a kezében.

A mágus egyetlen szót sem szólt, Kóbor mellet elhaladva világot gyújtott, és a könyveket elrakta a polcra. Aztán a fiúhoz fordulva rákiáltott:

— Soha többé ne műveld e varázslatot, ha nem akarod élted s erőd veszélybe sodorni! Ez volt-e, amit a könyvekben kerestél?

— Nem, mester — motyogta a fiú, és szégyenkezve bevallotta Oromonnak, mi után kutatott, s miért.

— Nem megmondtam neked, hogy annak a lánynak az anyja, a nagyúr asszonya boszorkány?

Valóban, Oromon említette egyszer, csakhogy Kóbor nemigen figyelt oda, pedig tudhatta már, hogy Oromon semmit sem mond neki hiába, csak ha alapos oka van rá.

— Maga a leány is félig boszorka már. Lehetséges, hogy az anyja küldte őt véled találkozni. Az is lehet, hogy ő tárta ki a könyvet annál a bizonyos oldalnál. Az az asszony másféle erőket szolgál, mint én; nem tudom, mi a szándéka, de azt tudom, hogy ellenedre tör. Kóbor, figyelmezz reám. Sohasem jutott még eszedbe, hogy a veszély ugyanúgy veszi körül az erőt, mint árnyék a fényt? A varázslás nem afféle játék, amit szórakozásból vagy dicsőségszerzés gyanánt űzünk. Gondold meg: bűvös mesterségünk minden szava, minden cselekedete jó avagy gonosz célra fordítható. Mielőtt megszólalsz vagy cselekszel, tudd hogy milyen árat kell fizetned érte.

Szégyentől vezettetve Kóbor imigyen kiáltott:

— Honnan tudhatnék ezekről, ha nem tanítasz nekem semmit? Amióta nálad élek, nem tettem semmit, nem láttam semmit…

— Most akkor láttál valamit — felelt a mágus. — Az ajtónál, a sötétben, amikor beléptem.

Kóbor mélyen hallgatott.

Oromon letérdelt, tüzet rakott és meggyújtotta, mert a házban

hideg volt. Majd, még mindig térden állva, csöndes hangján így szólott:

— Kóbor, ifjú sólyommadaram, nem kényszerítlek én sem magam mellé, sem a szolgálatomra. Nem te jöttél hozzám, hanem én tehozzád. Igen fiatal vagy még, hogy helyesen válassz, de helyetted nem dönthetek. Ha kívánod, elküldelek Kútfő szigetére, ott mindenféle mágikus tudományt oktatnak. Bármilyen mesterségbe kezdesz is, meg fogod tanulni, mert nagy a te hatalmad. Nagyobb még a büszkeségednél is, remélem. Szívesen itt marasztalnálak, mert bennem megvan, ami belőled hiányzik, de akaratod ellenére nem tartalak vissza. Válassz hát Re Albi és Kútfő szigete között.

Kóbor némán, megrendülten állt. Megszerette ezt az embert, Oromont, ki őt egyetlen érintéssel meggyógyította, s akiben nem lakozott iránta harag. Szerette őt, s erre csak most döbbent rá. Mikor rápillantott a tűzhely sarkában álló tölgyfa botjára, s eszébe jutott, hogy űzte ki annak ragyogása a gonoszt a sötétből, őszintén Oromon mellett kívánt maradni, őt hosszú, távoli utakra követni rengetegből rengetegbe s tőle a hallgatást eltanulni. Mindazonáltal más, csillapíthatatlan vágyak is gyötörték: becsvágy és tettvágy. Az Oromon képviselte út hosszúnak, lassú mellékösvénynek látszott, amikor pedig az ő vitorláit tengeri szelek dagaszthatnák egyenest a Legbenső-tenger s a Bölcsek szigete felé, ahol varázserők sziporkáznak a légben, s a főmágus csodák szőnyegén lépked.

— Mester — mondta Kóbor —, elmegyek Kútfő szigetére.

Így hát néhány nappal később, egy verőfényes tavaszi reggelen Oromon lekísérte őt a Bukófaltól vezető meredek gyalogúton a tizenöt mérföldnyire fekvő gonti Nagy Kapuba. A városkapunál, a faragott sárkányok között ott álltak a város őrei, s amint észrevették a mágust, kirántott karddal letérdeltek, s üdvözölték őt. Ismerték, és nemcsak a Herceg parancsára, hanem saját jószántukból is tisztelték, hiszen tíz évvel azelőtt Oromon mentette meg városukat a földrengéstől, mely földig rombolta volna a díszes tornyokat, s kőgörgeteggel torlaszolta volna el a Páncél-szirtek közti csatornát. Oromon szólott a Gont-hegységhez, lecsöndesítette, s úgy zabolázta meg a Bukófal rázkódó bérceit, mintha rémült állatot szelídített volna meg. Kóbor hallott már erről ezt-azt beszélni, s most, hogy csodálkozva látta, mint hajtanak térdet a felfegyverzett kapuőrök jámbor mestere előtt, eszébe jutott minden. Szinte félve tekintett föl erre az emberre, ki megfékezte a földrengést; ám Oromon arca szelíd volt, mint mindig.

Lesétáltak a rakpartra, ahol a kikötőmester sietve jött Oromon üdvözlésére, s kérdezte, miben állhat rendelkezésére. A mágus megmondta, mire az rögvest megnevezett egy a Legbenső-tenger felé tartó hajót, amely Kóbort utasként felvenné a fedélzetére.

— Vagy ha elég ügyes a fiú — szólt a kikötőmester —, beválhat

mint széltámasztó. Nincsen idővető a hajón.

— Van némi gyakorlata párával meg köddel, a tengeri szelekhez azonban nem ért — magyarázta a mágus, kezét könnyedén Kóbor vállára téve. — Kerülj bárminemű trükköt a tengeri széllel, Karvaly; a szárazföldhöz vagy te még szokva. Kikötőmester, mi a hajó neve?

— *Árny*, az Andrádokról való, és szőrmét meg elefántcsontot visz Ront városába. Remek hajó ez, Oromon mester.

A mágus arca elborult a név hallatára, de így szólt:

— Legyen hát. Add át ezt az írást a kútfői iskola nagymesterének, Karvaly. Járj szerencsével s jó széllel! Isten veled.

Búcsúja mindössze ennyi volt. Azzal megfordult, és hosszú léptekkel megindult felfelé az utcán, el a rakparttól. Kóbor sajgó szívvel bámult távolodó mestere után.

— Gyerünk hát, te legény! — szólt a kikötőmester, s a part mentén odavezette Kóbort a kőgáthoz, ahol az *Árny* már vitorlát bontott.

Különösnek tűnhet, hogy egy ötven mérföld széles szigeten, egy olyan faluban, mely magas sziklák közül tekint le örökkön-örökké a tengerre, férfivá érhet egy gyermek anélkül, hogy életében egyszer is csónakba szállna, vagy az ujját sós vízbe mártaná — s mégis így van. A földműves, a kecskepásztor, a gulyás, a vadász vagy a kézműves szárazföldi emberek, akik úgy tekintenek az óceánra, mint egy kiszámíthatatlan sós birodalomra, melyhez nekik az égvilágon semmi közük sincsen. Számukra a kétnapi járásra levő falu már idegen föld, s az egynapi hajóútra fekvő sziget már csak puszta mendemonda, párába vesző hegyek a víztükör fölött, nem szilárd talaj, amelyen a lábuk tapod.

Kóbort, aki a magas hegyek honából még sohasem ereszkedett le, egyszerűen lenyűgözte, ámulatba ejtette a város, Gonti Kapu: a faragott kövekből épült roppant épületek és tornyok, a mólók, dokkok, medencék és horgonyzóhelyek alkotta tengerpart, a kikötő, melyben több tucat csónak és gálya ringott a rakpart oldalában, vagy javításra várt a partra vontatva s felfordítva, vagy felgöngyölt vitorlákkal s csukott evezőrésfedelekkel félrehúzódva horgonyon állt; bámulta a fülének idegen tájszólásban rikoltozó tengerészeket, a hordók, ládák, kötélcsomók és halomba rakott evezők között rohangáló, nehéz terhet cipelő rakodómunkásokat, a vízparti síkos köveken sétálgató s halkan cseverésző szakállas kereskedőket, kik prémmel szegett köntöst viseltek, a zsákmányukat kirakodó halászokat, a kopácsoló kádárokat, a kalapáló hajóépítőket, a portékájukat kántálva kínáló kagylóárusokat, az ordítozó hajóskapitányokat s mindezek mögött az öböl békés, csillámló víztükrét. Riadt tekintettel és lélekkel követte Kóbor a kikötőmestert a tágas dokkba, ahol az *Árny* kikötve állott, s a kikötőmester elvezette őt a hajó kapitánya elé.

A kapitány néhány szóval beleegyezett, hogy magával vigye Kóbort Kútfő szigetére, merthogy azt egy mágus kérte; a kikötőmester azzal a fiút az ő gondjaira bízta. Az *Árny* kapitánya nagydarab, testes ember volt, rajta bíborköpönyeg, amit pellevetszőr díszített, akárcsak az andrád kereskedőkét. Kóbort egyetlen pillantásra sem méltatta, de dörgő hangon megkérdezte tőle:

— Tudsz-e parancsolni az időnek, te legény?

— Tudok.

— Hát szelet támasztani tudsz-e?

Kénytelen-kelletlen bevallotta Kóbor, hogy nem tud, mire a kapitány arrább küldte, hogy keressen magának egy zugot, s ne legyen láb alatt.

Majd felkapaszkodtak az evezősök is a fedélzetre, mivel a hajónak a horgonyzóhelyre kellett még az éj leszállta előtt mennie, hogy hajnaltájt kifuthasson az apállyal.

Nehéz volt elkerülni, hogy ne legyen láb alatt, de Kóbor ügyesen felkapaszkodott az összekötözött, betakargatott rakományhalom tetejébe, s onnan, a hajó farából leste, mi folyik alant. Az erős karú, keménykötésü evezősök felugráltak a fedélzetre, míg a rakodómunkások dübörgő vizeshordókat görgettek ki a dokkból, s az evezőspadok alá tuszkolták őket. Ámbátor a pompás felépítésű hajó megsüllyedt a teher alatt, enyhén mégis ringatózott, útra készen, az oldalát döngető parti hullámokon. A kormányos is elfoglalta helyét a fartőke jobb oldalán, s előrefigyelt, a hajó kapitányára, ki a hajógerinc s a faragott orrdísz találkozásánál — mit az andrádi Kígyódémonról mintáztak — egy belógatott palánkon állt. A kapitány harsogva osztogatta parancsait, s miután az *Árny*at eloldották, két serény evezős csónak kivontatta a dokkból. Majd mikor a kapitány elbődült, hogy „Evezőréseket kinyitni!”, tizenöt-tizenöt jókora evező bukkant ki csörgés-zörgés közepette a hajó két oldalán. Az evezősök izmos háta megfeszült, s egy fickó odafent, a kapitány mögött dobon verte az ütemet. Könnyedén, akár egy sirály, siklani kezdett evezőszárnyain a hajó, s a város ricsaját, zsongását egy szempillantás alatt maguk mögött hagyták. Kifutottak az öböl nyugalmas vizére, hol a hegység fehér csúcsa úgy magasodott fölébük, mintha mindjárt a tengerre dőlne. A déli Páncél-szirt melletti kis, szélvédett öbölben aztán kivetették a horgonyt, s ott töltötték az éjszakát.

A hajó hetvenfős legénységének némely tagja — akár Kóbor — még egészen ifjú volt, a férfivá avatáson azonban már mindnyája átesett. Ezek a fiúk odahívták magukhoz Kóbort, s jóllehet faragatlanul viselkedtek, minduntalan kötekedtek és csipkelődtek, azért barátságosan megosztották vele ételüket, italukat. Kóborra rögvest ráakasztották a Kecskepásztor gúnynevet, minthogy Gonton született, de ennél tovább nem feszítették a húrt. Az erejét s a

magasságát tekintve Kóbor tizenöt esztendősnek látszott, s fürgén megfelelt, akár egy jó szót kellett szólni vagy akár visszavágni; már az első este megtalálta e legényekkel a hangot, s kezdett beletanulni a munkájukba, mintha már régtől fogva közöttük élt volna. Ez a fiúknak szerfölött tetszett, merthogy mihaszna utasnak a fedélzeten nincsen helye.

Magának a legénységnek is alig jutott hely — a kényelemről nem is beszélve — ezen a nyitott, emberekkel, kötélzettel s rakománnyal telezsúfolt evezős hajón. Bezzeg Kóbor! Törődött is ő a kényelemmel! Az éjszakát az északi szigetekről származó, kötegekben álló prémek között töltötte, s a tavaszi égbolt csillagait bámulta a kikötő felett meg a sárga fényű, apró lámpásokat a mögöttük hagyott városban, majd elaludt, de ismét csak felriadt, eltelve boldogsággal. Hajnal előtt fordult az áramlás. Akkor felszedték a horgonyt, s óvatosan kieveztek a Páncél-szirtek között. Amint pedig a napfölkelte vörösre festette a Gont-hegységet a hátuk mögött, felvonták a nagyvitorlát, s délnyugatnak tartva nekigyürkőztek a Gonti-tengernek.

Barniszk és Sziklarév közt gyenge szélben vitorláztak, majd a második napon feltűnt Enyhely a láthatáron, az óriási sziget, mely a szíve s kellős közepe a Szigetvilágnak. Három napon keresztül hajóztak Enyhely zöldellő hegyeinek látótávolságában, annak keleti partja mentén, de a földjére nem tették a lábukat. Hosszú-hosszú évek múltán látta viszont Kóbor a világ közepét, az enyhelyi Nagy Kaput meg fehér tornyait, s akkor partra is szállott.

Egy éjszakára megálltak Medertorkban, Út-sziget északi kikötőjében, a következő éjszakát pedig a Fennúti-öböl bejáratában álló városkában töltötték. A rákövetkező napon elhúztak O-sziget északi partfoka mellett, s befordultak az Ébenyhely-szorosba. Ott leeresztették a vitorlákat, s eveztek, mindenkor úgy, hogy egyfelől a szárazföld, másfelől meg különféle, tőlük hallótávolságra lévő, kis és nagy kereskedelmi hajók közé ékelődtek; volt ezek közt olyan, mely évekig tartó útról tért vissza különös rakományával a Külső-peremvidékekről, meg olyan is, mely mint a fecske cikázott ide-oda a Legbenső-tengeren szigettől szigetig. A nagy forgalmú szorosból kiérve délnek fordultak, elhagyva Enyhelyt, s elvitorláztak két csodaszép, tornyos s teraszos városoktól ékes sziget, Bárka és Ilien között, aztán esőben és erősödő szélben nekivágtak a Legbenső-tengernek Kútfő szigete felé.

Minthogy az éjszaka folyamán a szél viharrá fokozódott, bevonták a vitorlákat, lebontották az árbocot, és másnap egész nap csak eveztek. A hosszú hajó biztosan feküdt a hullámokon, s magabiztosan haladt, de hátul, a kormányrúdnál álló kormányos hiába meresztette a szemét a tengert paskoló esőbe, mást nem látott, csak az esőt. Délnek tartottak, a mágnestű mutatta irányba, de csak annyit tudtak, merre,

azt nem, hogy miféle vizeken. Kóbor az emberektől hol a Kútfő szigete északi meg a Zordon-szirtek keleti parti vizeit hallotta emlegetni, hol meg azt, hogy bizony rég eltértek már a helyes iránytól, a Kamerytól délre elnyúló kihalt tengerrész felé. A szél meg egyre vadabbul fújt, szertefröccsenő tajtékot szaggatva le a hatalmas hullámok karéjáról, de ők csak eveztek tovább délnyugat felé a hátukat ostorozó szélviharban. Az evezőket is beljebb húzták, merthogy igen meg kellett küzdeni velük; az ifjabb legényekből egy evezőhöz kettőt is ültettek, s Kóbor — már mióta eljöttek Gontból — őket fel-felváltva, kivette a részét a munkából. Ha épp nem eveztek, akkor vizet mertek, mivel szilaj hullámok buktak minduntalan a fedélzetre. Emigyen hadakoztak hát a tenger hullámaival, melyek füstölgő hegyóriások módjára vágtáztak a szél nyerge alatt, s mindeközben hidegen, keményen püfölte a hátukat az eső, s fülükbe mint szívdobogás, dübörgött a dob hangja a fergeteg tombolásán keresztül.

Kóbort felváltotta egy ember az evezőnél, őt magát pedig előreküldte a kapitány elé. Csorgott az esővíz le a kapitány köpönyegén, de úgy állt ott tömzsin, akár egy boroshordó, a maga deszkaemelvényén, ahonnan letekintve a következőt kérdezte:

— Le tudod-e csöndesíteni ezt a szelet, kölyök?

— Nem, uram.

— Hát vassal bánni tudsz-e?

Ezzel arra célzott, vajon Kóbor ki tudná-e ügyeskedni, hogy a tájoló tűje Kútfő felé mutasson, s ne a saját északi irányát kövesse, hanem amerre ők akarják. Csakhogy ennek a fortélyát egyedül a tengertudorok értik, így aztán Kóbor kénytelen volt ismét nemmel felelni.

— Hanem akkor — bömbölte a kapitány a harsogó zivataron át — keress magadnak másik hajót, ami visszavisz Kútfőre Ront városából! Kútfő már valahol nyugatra van tőlünk, s oda eljutni ilyen háborgó tengeren már csak varázslattal lehetne. Dél felé kell mennünk!

Kóbornak ez sehogyan sem tetszett, mivel a tengerészektől azt hallotta Rontról, hogy törvényszegő kufároktól s üzérektől hemzsegő város, ahol gyakorta megesik, hogy összefogdosnak s rabszolgának adnak el embereket a Déli-peremvidékre. Visszatérve munkájához társával, egy zömök, andrádokbeli fiúval együtt nekifeszültek az evezőnek, miközben a dobszó továbbra is diktálta a tempót, a tatlámpás pedig, mint nyomorult kis fényfolt a sötét, szakadó esőben, pislákolva himbálózott ide-oda, amerre a szél rángatta. Kóbor mindegyre nyugat felé meresztette a szemét, már amikor tehette a feszes ritmusú evezés közepette. Aztán egyszer csak, amikor a hajó fellendült egy hatalmas hullám hátára, a komor, tajtékzó tengerár felett Kóbor megpillantott valami fényt a felhők rései közt, amely — noha a napnyugta utolsó sugara is lehetett volna — fehér fény volt,

nem vörös.

Társa ugyan nem látta, de ő nagyot rikkantva mutogatott arra. A kormányos minden egyes hullámhegy tetején kereste, kutatta, míg aztán észrevette, mint ahogy Kóbor is újfent, de vissza azt kurjantotta neki, hogy az csupán a lemenő nap. Erre kóbor odaintette az egyik fiút, aki a vizet merte, hogy vegye át egy percre az evezőt tőle, majd megint előrekapaszkodott a padok közti szűk átjárón, és megfogódzkodva a hajó faragott orrában, hogy a fedélzetről le ne bukjon, felkiáltott a kapitánynak:

— Uram! Az a fény ott nyugatra Kútfő szigete!

— Én nem láttam semmilyen fényt! — harsogta a kapitány, de alig mondta ezt ki, Kóbor kinyújtotta a karját, s akkor mindnyájan megpillantották az őrjöngő, ágaskodó hullámhegyek fölött, nyugaton, a tisztán fénylő csillogást.

A kapitány, nem az utasa kívánságára, hanem hogy hajóját a veszedelmes viharból kijuttassa, rögvest kiadta a parancsot a kormányosnak, hogy forduljon nyugatnak, a fény felé. Kóborhoz mégis e szavakkal fordult:

— Kölyök, úgy beszélsz, akár egy tengertudor, de jól vigyázz, ha rossz felé vezetsz minket ebben a fergetegben, kihajítlak, aztán úszhatsz egész Kútfő szigetéig!

Eleddig a nyomukban lihegő szélvihar előtt nyargaltak, most azonban keresztbe kapták a szelet, amitől az evezés igen keserves lett: a hajó oldalát döngető hullámok minduntalan dél felé akarták téríteni őket új menetirányuktól, ide-oda dobálták a gályát, és úgy elárasztották vízzel, hogy megállás nélkül meregetni kellett, s ha az evezősök nem figyeltek, a meg-megdőlő hajó kiemelte a vízből az evezőket, ők pedig a lendülettől a padok közé repültek. A viharfellegek alatt eközben majdnem sötét lett, de hébe-hóba ki tudták venni nyugaton a pislákolást, amely ahhoz elég volt, hogy helyesbítsék az útirányt, azzal küszködtek tovább. Végre-valahára lankadt egy kissé a szél ereje, s a fény egyre jobban szétterjedt előttük. Ahogy eveztek tovább, egyszer csak két evezőcsapás között kibukkantak a viharból — mintha függöny lebbent volna fel — a tiszta levegőre, hol naplemente utáni arany ragyogás ömlött szét az égen s a tengeren. A tarajos hullámok fölött, nem is olyan messze tőlük, zöldellő kerek hegy magasodott, annak lábánál város állt egy aprócska öbölben, s abban csónakok pihentek lehorgonyozva, teljes békességben.

A hosszú kormányrúdnak dőlő kormányos elképedve felkiáltott:

— Uram! Ez itten igazi föld vagy varázslat?

— Tartsd a hajót irányban, ostoba fajankó! Evezzetek, átkozott ördögfattyak! Még a vak is látja, hogy ez az Alkányi-öböl meg a Kútfő-hegy! Evezzetek!

Azzal elcsigázva beeveztek dobszóra az öbölbe. Odabent csönd

volt, az emberek zsibongása és harangszó hallatszott le a városból meg egészen távolról a vihar surrogása, morajlása. Mérföldnyire a szigettől északra, keletre meg délre komor felhők kerítették be őket.

Kútfő felett azonban csillagok sziporkáztak fel egymás után a békés, derült égbolton.

HARMADIK FEJEZET
Varázslóiskola

Azt az éjszakát Kóbor az *Árny* fedélzetén töltötte, hajnalban pedig elvált legelső hajóstársaitól, akik mindenféle jót kívánva kurjongattak vígan utána, amint a dokkokból kifelé ballagott. Alkány nem volt nagy város, néhány meredek, szűk utcáján szorosan összebúvó, magas házak álltak. Kóbor mégis elveszettnek érezte magát benne, s tanácstalanságában megkérdezte az első arra járó alkányi lakostól, merre találja a kútfői nagymestert. Az ember oldalvást reá nézve végigmérte, aztán így szólt:

— A bölcs nem kell hogy kérdezzen, az ostoba meg hiába kérdez — azzal tovább rótta az utcát.

Kóbor felsétált a kaptatón, míg egy térre nem ért, amelynek három oldalát meredek palatetős házak szegélyezték, a negyediket pedig egy óriási szürke kőtömbökből emelt hatalmas épület, amely inkább erődítménynek vagy várnak tetszett, s néhány apró ablaka magasabban nyílott, mint a többi ház kéménye. Előtte a téren vásárosbódék álltak, s közöttük emberek jöttek-mentek. Kóbor ezúttal egy kosár kagylót tartó idős asszonyságot kérdezett meg, aki így válaszolt:

— Nem mindig találod meg a nagymestert ott, ahol van, de néha megtalálod ott, ahol nincs — azzal ment, és árulta tovább a kagylókat.

A hatalmas épület egyik sarkához közel egy kis kopott faajtó nyílt, Kóbor odalépett hozzá, és megdöngette. Az ajtót kitáró öregemberhez ekképpen szólott:

— Levelet hoztam a gonti Oromon mágustól a Kútfői Iskola nagymesterének. Meg akarom találni a nagymestert, nem talányokat meg gúnyolódásokat hallgatni!

— Íme az Iskola — mondta az öreg szelíden. — Én a kapus vagyok. Kerülj beljebb, ha ugyan tudsz.

Kóbor előrelépett. Neki úgy tűnt, mintha áthaladt volna a bejáraton, ám mégis ott állt kívül, a kövezeten, ahol addig.

Ismét lépett egyet, de ismét kint maradt. A kapus ott bévül jámbor tekintettel szemlélte őt.

Kóbor nem is annyira csalódott, mint inkább dühös lett, merthogy rajta újabb, számára nyilvánvaló csúfság esett. Szóval és intéssel előhívta hát a megnyitó varázslatot, amit még hajdan a nénjétől tanult; annak. összes bűvigéje közt ez volt a legbecsesebb, s mára kiválóan tudta is Kóbor. Ám hitvány boszorkánytrükk volt ez ahhoz az erőhöz képest, amely lepecsételte s sziklaszilárdan tartotta e kaput.

Minthogy kudarcot vallott, Kóbor még sokáig ácsorgott a bejáró

előtt. Végre aztán az odabent várakozó öregemberhez fordult.

— A segítséged nélkül — vallotta be kelletlenül — nem tudok bejutni.

A kapus így felelt:

— Mondd hát a neved.

Kóbor ismét hosszan eltöprengett; egy férfi ugyanis sohasem mondja ki a nevét, hacsak életét nem fenyegeti veszély.

— Kóbornak hívnak — mondta hangos szóval, azzal belépett a nyitott kapun. Befelé jövet, noha mögüle áradt a fény, úgy rémlett neki, mintha valami árnyék, suhant volna a nyomában.

Azt is észrevette, amikor hátrafordult, hogy a kapu nem egyszerű fából volt, hanem ereszték és illesztés nélküli csontból; mint később megtudta, úgy vágták ki a Nagy Sárkánykígyó egyik fogából. A mögötte becsukódó ajtó pedig csiszolt szaruból volt, melyen tompán átszűrődött a napfény, a belső felére pedig az Ezerlevelű Fa volt rávésve.

— Isten hozott e házba, fiú — mondta a kapus, majd anélkül, hogy egyetlen szó is elhagyta volna az ajkát, elvezette Kóbort termeken és folyosókon át mélyen az épület gyomrába, egy nyitott udvarra. Az udvar egy része le volt kövezve, de tető nem volt fölötte, egy pázsitos helyen pedig szökőkút csobogott fiatal fácskák alatt a napsütésben. Kóbor ott várakozott egyedül egy darabig. Meg se moccant, de a szíve erősen vert, ugyanis ott állva úgy tűnt neki, mintha körülötte láthatatlanul jelen lévő lényeket és munkálkodó erőket érzékelt volna, s tudta, hogy e helyet nemcsak kőből építették, hanem a kőnél sokkal erősebb varázslatokból is. Odabent volt hát a Bölcsek Házának legbenső termében, mely az ég felé kitárva állt. Hirtelen azonban észrevett egy fehér öltözéket viselő embert, aki a szökőkút lehulló vízcsöppjein át őt figyelte.

Amikor a tekintetük találkozott, madárdal csendült föl a fa ágai között. Abban a minutumban megértette Kóbor a madár énekét, a szökőkút medencéjébe lepergő víz fecsegését, a felhők alakjának változását s a lombok közt bujkáló szél susogását: úgy érezte, mintha ő maga is a napsugár egy szava lenne.

Mikor a pillanat elmúlt, Kóbor s a világ visszazökkent az előbbi vagy majdnem az előbbi kerékvágásba. Kóbor a főmágus elé ment s letérdelt, feléje nyújtva az Oromon által írt levelet.

Nemmeziz főmágus, Kútfő nagymestere idős ember volt, nálánál idősebb, mondották, nem is élt akkoron. Reszketős, vékony madárhangján nyájasan üdvözölte Kóbort. A haja, a szakálla s a palástja fehér volt, mintha az évek lassú folyama kimosott volna belőle minden színt és szívósságot, otthagyva őt fehéren és törődötten, mint egy évszázadokon át sodródó korhadt fát.

— Gyönge már a szemem, nem tudom elolvasni a mestered

levelét — mondta remegős hangon. — Olvasd fel nekem, fiam.

Kóbor silabizálta hát ki és olvasta fel az írást, mely archik rúnajelekből állt, s mindössze ennyit közölt: „Nemmeziz uram! Küldök Neked valakit, aki a gonti varázslók legnagyobbika lesz, ha igaz a szél szárnyán kelt hír.” Az aláírás nem Oromon igazi neve volt, amit Kóbor még sohasem hallott, hanem Oromon rúnája: a Csukott Száj.

— Ki a földrengést kordában tudja tartani, küldött ím hozzám, légy hát kétszeresen üdvözölve. Az ifjú Oromon kedves volt szívemnek, amikor eljött ide Gontról. Most pedig beszélj nekem az utadról és az élményeidről, fiam.

— Szép időnk volt, uram, kivéve a tengeri vihart.

— Miféle hajó hozott idáig?

— Az *Árny*, az Andrádokról való kereskedőhajó.

— Kinek a kívánságára jöttél ide?

— A saját magaméra.

A főmágus Kóborra pillantott, majd félrenézett, s olyan nyelven kezdett el beszélni, amit Kóbor nem értett, s motyogott, miképpen aggastyánok szoktak, ha emlékezetük visszafelé kalandozik a múltba, a szigetek közti vándorutakra. Motyogásából itt-ott kicsendültek olyan szavak, amiket a madár énekelt, meg a lepergő víz fecsegett. Nemmeziz nem űzött varázslatot, a hangjából sugárzó erő mégis oly mértékben hatott Kóbor elméjére, hogy egészen megrémült, s egy pillanatra úgy érezte, mintha különös, irdatlan nagy pusztaságban állna magányosan, árnyak, kísértetek között. Pedig egész idő alatt a napsütötte udvaron tartózkodott, a kút csobogását hallgatva.

A kövezett udvaron s a füvön át akkor egy nagytestű fekete madár, egy rosszáni holló ballagott lassan feléjük. Amikor odaért a főmágus palástja tövébe, csak állt ott feketén, a csőre akár a tőr, a tekintete mint a kő, s a szeme sarkából Kóbort méregette. Koppintott hármat a fehér boton, melyre Nemmeziz támaszkodott, mire az öreg varázsló abbahagyta a motyogást, s elmosolyodott.

— Eredj játszani, fiam — mondta végül, akár egy apró gyermeknek. Kóbor ismét térdet hajtott előtte. Mire felemelkedett, akkorra a főmágus eltűnt. Csupán a holló maradt, továbbra is ráfüggesztve a szemét, s csőrét előretartotta, mintha a láthatatlanná vált boton koppantott volna. Majd megszólalt, bizonyára — vélte Kóbor — rosszáni nyelven.

— Terranon üzbük! — károgta. — Terranon üzbük orrek! — Azzal ahogy jött, elvonult méltóságteljesen.

Kóbor megfordult, hogy elhagyja az udvart, s azon töprengett, vajon hová menjen. Az árkádok alatt egy nyurga ifjú jött elébe, aki igen tisztelettudóan, főhajtással üdvözölte.

— Az én nevem Jáspis, Eszély fia az enyhely-szigeti Eolg tartományból. Állok szolgálatodra e napon, körbevezetlek a Nagy

Házban, és képességeim szerint válaszolok a kérdéseidre. Téged hogyan szólítsalak, uram?

Kóbor, a hegyekből jött falusi fiú, aki sohasem akadt még össze gazdag kereskedők és nemesurak csemetéivel, meg volt győződve róla, hogy a fickó gúnyt űz belőle a hajlongásával és bókolásával, meg hogy azt mondta, „szolgálatodra" és „uram". A válasza kurta volt:

— Karvalynak hívnak.

A másik várt egy pillanatot, mintha számított volna még valami udvarias mondatra, de minthogy nem kapott, kiegyenesedett, és kissé félrefordult. Két vagy három évvel volt idősebb Kóbornál, igen magasra nyúlt, és olyan kimért eleganciával mozgott, s tartotta magát kényeskedve (gondolta Kóbor), akár egy táncos. Hátravetett csuklyás, szürke köpönyeget hordott. Az első terem, ahová Kóbort vitte, a ruhatár volt, ahol Kóbor, mint az iskola diákja, rá való ugyanolyan köpenyt és egyéb szükséges ruhaneműt találhatott magának. Mikor felöltötte a választott sötétszürke köpönyeget, Jáspis megjegyezte:

— Most már közénk tartozol.

Jáspisnak beszéd közben sajátos, halvány mosoly játszott az ajkán, amit Kóbor az udvarias szavak mögé rejtett gúnynak vélt.

— A ruha teszi tán a mágust? — vetette oda mogorván.

— Nem — felelte az idősebb fiú. — Azt azonban hallottam, hogy a modor teszi az embert. — Merre menjünk tehát?

— Amerre akarod. Én nem ismerem az épületet.

Jáspis végigvezette Kóbort a Nagy Ház folyosóin, megmutatta a nyitott udvarokat és a fedett csarnokokat, a Polcok Termét, ahol a tudós könyveket és a rúnásköteteket tartották, a tágas Közös Csarnokot, ahol az egész iskola összegyűlt ünnepi napokon, odafönt pedig, a tornyokban és a tető alatt a kis cellákat, ahol a növendékek és mestereik aludtak. Kóbor cellája a Déli Toronyban volt, melynek ablakából lelátott Alkány meredek háztetőire, egész le a tengerig. Akárcsak a többi hálócellában, ebben sem volt más bútorzat, mint egy szalmával töltött derékalj a sarokban.

— Nagyon szerényen élünk itt — magyarázta Jáspis. — De gondolom, nem zavar majd téged.

— Én megszoktam. — S hozzátette még, igyekezvén ezzel a gáláns, gőgös ifjúval egyenrangúnak látszani: — Felteszem, te nem voltál ilyenhez szokva, amikor idejöttél.

Jáspis ránézett, de tekintete szavak nélkül is azt fejezte ki: „Ugyan mit tudsz te arról, hogy mihez vagyok avagy nem vagyok szokva én, az enyhelyszigeti Eolg tartomány urának a fia!" De hangosan csak ennyit mondott:

— Errefelé menjünk.

Míg odafent voltak, harangkongásra lettek figyelmesek, amire lesiettek a refektóriumba, hogy ott száznál is több fiúval s

fiatalemberrel együtt elfogyasszák délebédjüket a Hosszú Asztal mellett. Mindenik kiszolgálta magát, s a konyhából a refektóriumba nyíló tálalóablakon át a szakácsokkal tréfálódzva mertek maguknak a párkányokon gőzölgő jókora tálakból, s tetszésük szerint helyet foglaltak a Hosszú Asztalnál.

— Azt mondják — szólt Jáspis Kóborhoz —, hogy akárhányan ülnek is eme asztalhoz, hely mindig marad.

Természetesen elfértek nemcsak a csevegő és falánkul lakmározó fiúk lármás csapatai, hanem az idősebb ifjak is, akik nyakukon ezüstcsattal összefogott szürke köpönyegben párosan vagy egymagukban ültek, csak sokkal csöndesebben, komoly és tűnődő arccal, mintha rengeteg töprenkednivalójuk volna. Jáspis Kóbort egy Bükköny nevű, zömök fickó mellé ültette, aki nemigen beszélt, csak lapátolta befelé nagy hévvel az ételt. Keleti-peremvidéki tájszólása volt, s nem rozsda barna bőrű, mint Kóbor vagy Jáspis vagy a Szigetvilág legtöbb népe, hanem sötétbarna. Egyszerű ember volt, a modora mentes minden finomkodástól. Az étkezés végén ógott-mógott, de aztán Kóborhoz fordulva így szólt:

— Legalább nem volt káprázat, mint oly sok más helyen; egészen ínyemre való volt.

Kóbor nem értette, mire gondol, de eléggé rokonszenves volt neki a fiú, és örült, hogy ebéd után is velük maradt.

Lesétáltak a városba, hogy Kóbor megtanuljon eligazodni benne. Alkány csekély számú s nyúlfarknyi utcáin, ide-oda forgolódva, kanyarogva a magas tetős házak között, egykönnyen el lehetett tévedni. Különös város volt ez, s különösek a lakói is. A halászok, a mesteremberek és a kézművesek csak olyanok voltak, mint másutt, de olyannyira hozzá voltak szokva a varázslatokhoz, amikkel unos-untalan szembe találták magukat a Bölcsek szigetén, hogy félig-meddig már ők is varázslóknak számítottak. Mint már Kóbor is tapasztalta, talányokban beszéltek, s a szemük se rebbent, ha azt látták, hogy egy ház a levegőbe emelkedik, hanem tudván, hogy valamelyik csintalan deákgyerek műve, egykedvűen folytatták a cipőfoltozást vagy a birkahúsaprítást.

Elhaladván a Hátsó Kapu előtt, majd átvágva a Nagy Ház kertjein a fiúk átlépdeltek egy fahídon a kristálytiszta vizű Alkánypír felett, és erdőkön-mezőkön keresztül észak felé vették útjukat. Az ösvény kanyargósan emelkedett. Áthatoltak olyan tölgyfaligeteken, hol sűrű homály uralkodott, hiába sütött hét ágra a nap.

Nem messze, bal kéz felől volt egy liget, amit Kóbor sosem tudott egészen tisztán kivenni. Az ösvény sohasem jutott el odáig, noha mindig úgy tűnt, hogy már-már érinti. Kóbor azt sem látta rendesen, miféle fák nőttek benne. Bükköny, látva a szemét meresztgető Kóbort, szelíden megjegyezte:

— Ez a Lappang-liget. Nem tudjuk elérni, még nem…

A tűző napsütésben sárga virágok tündököltek a réteken.

— Sziporóka — intett feléjük Jáspis. — Ott nyílik, ahová a szél lepottyantotta az égő Ilien felől szálló izzó pernyét, amikor Vandór-Akbé a Belső-szigeteket védte a Tűz Urával szemben. — Ráfújt egy elhervadt virágra, s az elszabadult magocskák úgy röppentek szanaszét a szélben, mint tűzszikrák a napfényben.

A kanyargó ösvény felfelé vezette őket egy kerek és kopasz, nagy zöld hegy aljához, amit Kóbor a hajóról látott, amikor beléptek Kútfő szigetének elvarázsolt vizeire. A hegyoldalban Jáspis megtorpant.

— Otthon, Enyhelyen, sokat hallottam a gontiak varázstudományáról, s mindenkor dicsérőleg, ezért hát régtől fogva vágytam már rá, hogy lássam, milyen is az. Ím, előttünk áll egy gonti polgár; s a Kútfő-hegy oldalában vagyunk, mely mélyen a föld méhében gyökerezik. Itt minden varázslatnak nagyobb az ereje. Próbálj ki egy bűvös trükköt, Karvaly! Mutasd meg, mit tudsz!

Kóbor zavarba jött, s nem szólt semmit.

— Hagyd békén, Jáspis — vágott közbe Bükköny a maga nyers stílusában. — Majd később.

— Kell, hogy képes legyen rá vagy értsen hozzá, máskülönben a kapus nem eresztette volna be. Most vagy később, egyre megy. Nem igaz, Karvaly?

— A képességem is megvan, meg értek is hozzá — mondta Kóbor. — Beszélj, mifélére gondolsz.

— Bűvészmutatványokra természetesen: fortélyos, csalóka káprázatokra. Mint ez!

Ujjával Jáspis a hegyoldalra mutatott, s közben néhány furcsa szót mormogott, amire a mutatott helyen, a zöld fűszálak közül apró vízerecske kezdett csörgedezni, amely nőttön-nőtt, mígnem előbuggyant a forrás, és rohanvást igyekezett lefelé a hegyről. Kóbor beledugta a kezét a csermelybe, s érezte a nedvességet, kortyolt belőle, s ajka hűs vizet ért. Ám mindezek ellenére a szomját nem oltotta, puszta káprázat lévén. Jáspis egy újabb szóval elállította a vízfolyást, s a fűszálak szárazon hajladoztak a napsütésben.

— Te jössz, Bükköny — szólt hűvös mosollyal.

Bükköny savanyú ábrázattal vakarta meg a fejét, de fölmarkolt egy kevés földet, és monoton kántálásba kezdett fölötte, miközben sötét ujjaival gyúrta, dagasztotta, formálta, simogatta, mígnem egy apró teremtmény — akár egy poszméh vagy szőrös dongó — röppent ki a tenyeréből, s döngicsélve eltűnt a Kútfő-hegy felett.

Kóbor megrökönyödve, csüggedten ácsorgott. Az ő tudománya puszta falusi boszorkánykodásból állt: kecskecsalogató, bibircsókeltüntető, terheket mozgató és fazékfoltozó varázsigékből.

— Én nem mívelek efféle praktikákat — mondta.

Bükköny ezen felbuzdulva folytatni akarta, de Jáspis közbeszólt:

— Miért nem?

— A varázsmesterség nem játék. Mi, gontiak nem szórakozásból vagy dicsőségszerzés gyanánt űzzük — válaszolt Kóbor gőgösen.

— Hát akkor mi végre? — tudakolta Jáspis. — Pénzért?

— Nem! — De egyéb nem jutott eszébe, amivel palástolhatná tudatlanságát, és megőrizhetné a méltóságát. Jáspis jókedvűen felkacagott, majd nekiindult, vezetve őket tovább, fel a Kútfő-hegy oldalában. Kóbor követte, sértődötten, sajgó szívvel, és tudta, hogy ostobán viselkedett, s mindezért Jáspist okolta.

Aznap éjjel, ahogy a kútfői Nagy Ház végtelen csendjében köpönyegébe burkolózva hevert Kóbor sötét és rideg kőcellájában a szalmazsákon, a hely idegensége és a gondolat, hogy hány, de hány varázslatra és bűvös cselekedetre került már itt sor, erősen rátelepedett a lelkére. Körülfonta a sötétség, rémület töltötte el a szívét. Bárhol másutt szívesebben lett volna, mint Kútfőn. Ám akkor Bükköny állt meg az ajtó előtt, feje fölött kis, kékes lidércfény hajladozott, hogy megvilágítsa az utat, s megkérdezte, bejöhetne-e diskurálni egy keveset. Gontról faggatta Kóbort, aztán szeretettel mesélt a maga otthonáról, a keleti-peremvidéki szigetekről, ahol esténként a falusi tűzhelyek füstjét a szél kisodorja a tenger fölé, a mulatságos nevű szigetek, Tüzes, Rezes és Horosh, Nyuzór és Szipor, Harish, Rézgás és Bög közé. Amikor ujjával felrajzolta e szigetek körvonalait a kőpadlóra, hogy elhelyezkedésüket megmutassa, a vonalak tompán fénylettek, mintha ezüstpálcával húzta volna őket, majd hamarosan szertefoszlottak. Bükköny három éve volt már az iskola deákja, hamarosan varázslóvá avatják; a mágia alacsonyabb fokozatai neki már csak annyi fejtörést okoztak, mint madárnak a repülés. Volt azonban egy sokkal lényegesebb, tanulással el nem sajátítható tehetsége: a melegszívűsége. Már akkor éjjel is felkínálta, s azután is kitüntette Kóbort megingathatatlan s őszinte barátságával, amit az nem tudott nem viszonozni.

Bükköny azonban Jáspishoz is barátságos volt, aki bolondot csinált Kóborból ott a Kútfő-hegyen a legelső napon. Kóbor nem felejtette el az esetet, s úgy tűnt, Jáspis sem, aki mindig udvariasan, de csúfondáros mosollyal beszélt vele. Kóbor büszkesége nem hagyta, hogy megalázzák, semmibe vegyék. Megesküdött, hogy majd egy napon bebizonyítja Jáspisnak meg a többi fiúnak is, akik között Jáspis valamiféle vezér volt, hogy mily hatalmas ereje van őneki. Hiszen nem volt köztük egy sem — hiába tudtak annyi agyafúrt trükköt —, aki a varázserejével egy falut mentett volna meg. Nem volt köztük egy sem, akiről Oromon olyat írt volna, hogy ő lészen egykor Gont legnagyobb varázslója.

Ilyenképpen gyógyítgatva sértett büszkeségét, Kóbor egész

figyelmét, akaraterejét a rábízott munkának szentelte: leckéknek, művészeteknek, históriáknak és olyan ismereteknek, amiket a Kilenceknek nevezett, szürke palástot viselő kútfői mesterek tanítottak.

Napjainak egy részét a dalnokmesterrel töltötte, aki a hősök tetteiről szóló dalokat és bölcseleti énekeket oktatta, kezdve minden dalok legősibbjével, az Éa teremtésével. Azután vagy egy tucatnyi fiúval együtt, a szélvigyázómester irányítása mellett a szél és az időjárás sajátságaival ismerkedtek. Tavasszal és nyáron egész napokat töltöttek kint a napfényes Kútfői-öbölben könnyű vitorlásokkal, s gyakorolták, hogyan kell varázsigékkel kormányozni, a hullámokat lecsendesíteni, a nagy világszélhez szólani és varázsszelet támasztani. Ezek mind igen bonyolult mutatványok, s gyakorta megesett, hogy az átcsapó vitorlarúd fejbe kólintotta Kóbort, amikor a hajó egy hirtelen támadt, hátulról jövő széllökettől átfordult vagy hogy csónakja egy másikkal ütközött, noha ott volt az egész öböl, lett volna elég hely navigálásra —, meg olyan is, hogy a csónakjában ülő másik két fiút is váratlan fürdőzésre kárhoztatta, amikor egy hatalmas hullám — szándékától függetlenül — mindhármukat beborította. Más napokon sokkal nyugodalmasabb kirándulásokat tettek kint a parton a gyógyfüvesmester társaságában, aki a növényféleségek sokszínű világával és természetével ismertette meg tanítványait; a trükkmester pedig bűvészmutatványokra és szemfényvesztésre, valamint apróbb elvarázsoló fogásokra tanította őket.

Mindezeket a tanulmányokat Kóbor igen gyorsan magába szívta, úgyhogy egy hónapon belül lefőzte tudásban a már egy évet Kútfőn töltött diákokat. Különösen a bűvésztrükköket sajátította el olyannyira könnyedén, hogy úgy tűnt, mintha már a születésekor tudta volna őket, s csak fel kellett hogy elevenítse használatukat. A trükkmester nyájas és jó kedélyű öregember volt, aki határtalan élvezetet talált az általa oktatott elmés és nagyszerű bűvészmutatványokban; Kóbor hamarosan semmi tiszteletet nem érzett iránta, de folyton kérdezgette, hol ezt, hol azt a varázslatot hogy mutatná meg, s bármit kért, a mester mosolyogva teljesítette. Egy napon azonban Kóbor, még mindig azon törve a fejét, hogyan adhatná végre vissza Jáspisnak a leckét, így szólt a trükkmesterhez a Jelenések Udvarában:

— Uram, ezek a szemfényvesztő mutatványok mind olyan egyformák; elég egyet ismerni ahhoz, hogy tudjuk a többit. S amint vége a varázslatnak, az ábrándkép szertefoszlik. Ha egy kavicsot gyémánttá változtatok — s csinálta is egy apró csuklómozdulattal és a varázsige kimondásával —, mit kell tennem, hogy a gyémánt gyémánt maradjon? Hogyan lehet megkötni az átváltoztató varázslatot, hogy tartós legyen?

A trükkmester letekintett a Kóbor tenyerén ragyogó drágakőre,

mely szikrázott, akár a sárkányok kincstárának legdrágább ékköve. Az öreg mester egy szót súgott, hogy *tolk*, mire a kő visszaváltozott kaviccsá, nem drágakővé, hanem egy érdes, szürke szikladarabbá. A mester elvette Kóbortól, és a maga tenyerén tartva így szólt:

— Íme, egy aprócska szikla; az Igazi Nyelvben *tolk* — és szelíden Kóborra pillantott. — Egy darab a Kútfő szigetét alkotó kőzetből, egy kis szemcséje a szárazföldnek, melyen emberek élnek. Ez itt önnönmaga. A világ része. A káprázatvarázslatok által csinálhatsz belőle gyémántot vagy virágot, bogarat, egy szemet vagy akár lángnyelvet… — A kődarab egyik alakot öltötte a másik után, ahogy a mester kiejtette a nevüket, aztán visszaváltozott kővé. — Ám ez puszta érzékcsalódás. A káprázat becsapja a szemlélő érzékeit; elhiteti vele, hogy látja, hallja, érzi, hogy az a valami más alakot öltött. Csakhogy azt a valamit nem változtatja meg. Ahhoz, hogy e kő drágakővé váljon, az igazi nevét kell megváltoztatni. Ám ehhez, fiam, még ha a világnak ilyen csöppnyi morzsájáról van is szó, a világot kell megmásítani. S ez lehetséges is, hogyne. Ez a tudomány az elvarázsolómester területe, majd megtanulod te is, ha már kellően felkészültél rá. Addig azonban sem egy árva kavicsot, sem egy homokszemcsét, semmit nem szabad megváltoztatnod, amíg nem tudod, mi jó vagy rossz következhet tetted nyomán. A világ egyensúlyban van, ekvilibriumban. Egy varázsló az átváltoztató és megidéző erejével megingathatja a világ egyensúlyát. Félelmetes ám ez az erő. Rendkívül veszedelmes. Csak tudással szabad társulnia, és szükséget kell szolgálnia. A fellobbanó gyertyaláng árnyékot is vet maga körül…

Majd ismét a kavicsra pillantott.

— De azért jó dolog a szikla is, tudod-e — szólt kevésbé komolyan. — Lenne csak gyémántból Óceán-föld mindahány szigete, kutya életünk lenne akkor itten. Örvendezz a káprázatnak, fiam, a sziklákat pedig hagyd csak meg sziklának. — A mester mosolygott, de Kóbor elégedetlen volt a magyarázattal. Próbálja csak kicsalni az ember egy mágus titkait, mindjárt papolni kezd — akárcsak Oromon — egyensúlyról meg veszélyről meg sötétségről! Viszont az olyan varázsló, aki már eljutott az ilyen gyermeteg szemfényvesztő trükköktől az igazi átváltoztató és megigéző tudományokig, bizonyára rendelkezik már akkora hatalommal, hogy tetszése szerint cselekedjék, hogy a maga megítélése szerint tartsa egyensúlyban a világot, és a maga gyújtotta világossággal kényszerítse meghátrálásra a sötétséget.

A folyosón Kóbor összetalálkozott Jáspissal, aki amióta Kóbor az elért eredményei alapján mind nagyobb elismerésnek örvendett iskolaszerte, sokkal barátságosabbnak tűnő s mégis sokkal gunyorosabb hangon beszélt vele.

— Rosszkedvűnek látszol, Karvaly — jegyezte meg —, nem

sikerültek tán a bűvészmutatványaid?

Kóbor, igyekezvén mindenkor Jáspissal egyenlő félként viselkedni, úgy válaszolt, hogy figyelmen kívül hagyta a kérdés ironikus hangnemét.

— Unom már a bűvészkedést — felelte —, unom ezeket a hókuszpókuszokat, amik csak arra jók, hogy henye várurakat és földesurakat szórakoztassanak. Az egyetlen igazi varázslat, amit eddig Kútfőn tanultam, az a lidércfénykeltés meg némi idővetés. A többi merő pojácaság.

— A pojácaság is lehet veszedelmes — jegyezte meg Jáspis —, ha pojáca kezébe kerül.

Erre Kóbor megpördült, mint akit megütöttek, s tett egy lépést Jáspis felé ám a nagyobb fiú csak mosolygott, mint akinek esze ágában sem volt őt sértegetni, biccentett a maga merev, választékos módján, és továbbsétált.

Ahogy ott állt, és bámult Jáspis után, szívében haraggal, Kóbor megesküdött, hogy legyőzi ellenfelét, de nem ám egyszerű varázslási versenyben, hanem erőpróbában. Bebizonyítja, hogy kicsoda ő, és megszégyeníti Jáspist. Nem hagyja, hogy ez a piperkőc, utálatos, gőgös ficsúr lenézze őt.

Kóbor el sem töprengett azon, hogy vajon miért is utálja őt Jáspis. Csak azt tudta, ő miért utálja társát. A többi diák hamarosan rájött, hogy nemigen mérheti magát Kóborhoz sem testgyakorlásban, sem a komolyabb tárgyakban, s azt beszélték róla, egyesek dicsérőleg, mások rosszindulatúan, hogy „ő született varázsló, sosem hagyná, hogy valaki legyőzze.” Egyedül Jáspis nem dicsérte vagy kerülte, csak egyszerűen, könnyed mosollyal, lenézte. Jáspis volt tehát az egyetlen ellenfél, akivel le kellett Kóbornak számolnia.

Kóbor vagy nem látta, vagy nem akarta látni, hogy ebben az ellenségeskedésben, amelyhez úgy ragaszkodott, s amit sértett önérzete miatt magában táplált, valami veszély rejlett, valami gonosz, amire a trükkmester jóindulatúan figyelmeztette.

Amikor nem marcangolta bensőjét mohó bosszúvágy, tudta ő nagyon is jól, hogy jelenleg nem számít ellenfélnek sem Jáspis, sem a többi nagyobb fiú számára, ezért hát beletemetkezett a munkájába, és ment minden a rendes kerékvágásban. A nyár végére valamelyest lanyhult a munka irama, s több idő jutott testmozgásra: varázslat hajtotta csónakok versenyére végig a kikötőben, látványos bűvészmutatványokra a Nagy Ház udvaraiban meg a hosszú estéken a ligetekben rendezett vad bújócskákra, melyekben mind a bújók, mind a hunyók láthatatlanok voltak, s csak kacagó meg kurjongató hangok kergetőztek a fák között üldözve, ki-kicselezve a fürge, halvány lidércfénylángocskákat. Aztán az ősz beköszöntével újult erővel gyürkőztek neki a feladatoknak, s gyakorolták az új varázslatokat.

Kóbor első, Kútfőn töltött hónapjai tehát gyorsan elszaladtak, telve indulatokkal s csodákkal.

A tél egészen más volt. Kóbort hét másik fiúval Kútfő szigete legtávolabbi csücskébe, legészakibb partfokára küldték, ahol a Magányos Torony áll. Ott élt egymagában a névtanítómester, akit Kurremkarmerruknak hívtak, mely névnek semmilyen nyelven nincsen jelentése. Sem tanya, sem más lakóépület nem volt több mérföldes körzetben a Torony tájékán. Zordan emelkedtek a falai az északi szirtek fölé, szürke fellegek borultak a fagyos hullámok fölébe, s véget nem érően ontotta a névtanító a lajstromba rendezett nevek szakadatlan sorát nyolc tanítványa elébe. Kurremkarmerruk ott trónolt közöttük a Torony felső termében egy magas széken, s csak írta, írta sorban a fiúknak a megtanulandó neveket, míg éjféltájt a tinta ki nem fakult, üresen hagyva ismét a pergament. A teremben hideg és félhomály uralkodott, s tartós, mély csönd, melyet csak a mester tollának sercegése s néha-néha valamelyik diák sóhaja tört meg, akinek még éjfél előtt be kellett magolnia a Pelági-tenger egyik picurka szigetének, amit Seholsincs-szigetnek hívnak, az összes földrajzi pontját: a partfalak, földnyelvek, öblök, tengerszorosok, keskeny nyílások, csatornák, kikötők, sekélyesek, homokpadok és sziklazátonyok megnevezéseit. Ha a diák panaszkodott, a mester nem szólt esetleg semmit, de megtoldotta még a lajstromot, vagy volt, hogy így válaszolt:

— Egy leendő tengertudornak ismernie kell a tenger minden egyes csöppjét az igazi nevén.

Kóbor is felsóhajtott hébe-hóba, de nem panaszkodott. Előtte világos volt, hogy a helységek, élő és élettelen dolgok igazi nevének unalmas és végeláthatatlan biflázásában ott rejlik az általa hőn óhajtott erő, akár egy kiapadt forrás fenekén a drágakő. Hiszen ebben áll a mágia, valamely dolog igazi nevének tudásában. Így mondta nekik Kurremkarmerruk, egyetlenegyszer, még az első éjszaka; soha többé nem ismételte meg, de Kóbor nem felejtette el a szavait:

— Sok-sok nagy hatalmú mágus töltötte azzal egész életét, hogy kitalálja egyetlen dolog nevét, egyetlenegy elkallódott vagy feledésbe merült nevet. A listák még ma sem teljesek, s nem is lesznek, míg a világ világ. Figyeljetek, s megtudjátok, miért. Ezen a mi világunkon és az árnyékvilágban, amely nem ismer napot, sok van, minek semmi köze sincsen az emberhez és az emberi nyelvhez, és olyan erők működnek, melyek túlszárnyalják a mi erőnket. De a mágiát, az igazi mágiát csak olyanok űzik, akik Óceánföld archik nyelvét beszélik, vagy az ősnyelvet, melyből az kinőtt.

Ezen a nyelven beszélnek a sárkányok, meg ezen beszélt Tritán, aki a világ szigeteit teremtette, ezen szólnak históriás énekeink és dalaink, varázsigéink, bűvös rigmusaink és könyörgéseink. Ennek

szavai rejlenek átalakult formában archik szavainkban. Mi a tenger hullámairól felcsapó tajtékot *sukien*nek nevezzük: ez a szó két ősnyelvi szóból tevődik össze, a *suk*ból, ami sörényt és az *inien*ből, ami tengert jelent. Tehát a tajték a tenger sörénye. De a *sukien* szóval nem lehet a tajtékot megigézni: a saját, igazi ősnyelvi nevét kell használni, ami úgy szól, hogy *essa*. Minden boszorkány tud néhány szót az ősnyelvből, a mágusok pedig többet is. Csakhogy megszámlálhatatlanul sok van. Némelyek elvesztek az idők során, némelyek elrejtőztek, némelyiket meg csak a sárkányok és az Őserők tudják, és vannak olyanok is, amelyeket egyetlen élőlény sem ismer; nincs ember, aki mindet el tudná sajátítani. E nyelv határai ugyanis végtelenek.

Íme a magyarázat. Mint mondottam, a tenger neve *inien*. Ámde amit mi Legbenső-tengernek hívunk, annak az ősnyelvben más neve van. Minthogy semminek sincs két igazi neve, az *inien* az összes többi tengerre vonatkozik, a Legbenső-tengert kivéve. És még ez sem egészen pontos, természetesen, hiszen mérhetetlenül sok tenger, öböl és szoros van, melyek saját, külön nevet viselnek. Ha tehát egy tengertudor mágus elkövetne olyan esztelenséget, hogy megkíséreljen vihart vagy szélcsendet bocsátani az egész óceánra, akkor nemcsak az *inien* szót kellene kimondania, hanem a tenger minden kis sarkának, csücskének és darabkájának nevét az egész Szigetvilágban, a Külső-peremvidékeken és azon is túl, ahol a nevek sora véget ér. Ilyenformán az, amiből az erőt merítjük varázslatainkhoz, egyúttal határt is szab ennek az erőnek. Egy mágus csak a közvetlen környezetében lévő dolgokon tud uralkodni, olyanokon, amiket teljes mértékben és pontosan meg tud nevezni. S ez így van jól. Ha nem így lenne, a hatalmasok gonoszsága vagy a bölcsek könnyelműsége rég megtalálta volna már a módját, hogy megváltoztassa a megváltoztathatatlant, s az ekvilibrium összeomlott volna. Az egyensúlyát vesztett tenger elborítaná a szigeteket, amelyeken annyi veszedelem között élünk, s a teremtés előtti süket csönd elnyelne minden nevet, minden hangot.

Kóbor hosszan eltöprengett e szavakon, melyek mélyen beleivódtak értelmébe. Csakhogy a feladat magasztossága sem volt képes enyhíteni a Toronyban eltöltött hosszú év kimerítő munkájának keservét. Az esztendő végén pedig Kurremkarmerruk mindössze ennyit mondott neki: „A kezdet számodra jól sikerült.” Semmi többet. A varázslók igazat beszélnek, s igaz is volt, hogy a nevek alapos ismerete, amelynek megszerzéséért Kóbor keményen megdolgozott, csak puszta kiindulási alapja volt annak, amit egész életében tanulnia kell. Őt hamarabb eleresztette a mester a Magányos Toronyból, mint a többi, vele érkezett fiút, mert Kóbor gyorsabban tanult; ám ez volt az egyetlen dicséret, amit kapott.

Kóbor egyedül bandukolt által a szigeten a kora téli időben, lakatlan, néptelen utakon. Az éjszaka közeledtével eleredt az eső. Nem varázsolta el a feje felől az esőcseppeket, hiszen Kútfő szigetén az időjárást a szélvigyázómester tartotta a kezében, amibe nem lehetett belekontárkodni. Kóbor behúzódott egy hatalmas füzökfa alá, s ahogy köpönyegébe burkolózva leheveredett, eszébe jutott hajdani mestere, Oromon, ki talán most is oda van őszi vándorútján a gonti hegyormokon, s éjszakai menedéke falait a hulló zápor, fedelét meg kopasz gallyak adják. Kóbor erre elmosolyodott, ugyanis Oromonra gondolva mindenkor megvigasztalódott. Békés szívvel merült álomba az eső surrogásával teli nyirkos sötétségben. Pirkadatkor felébredt, s fölemelte a fejét. Az eső elállt, s akkor megpillantott egy aprócska, összegömbölyödve szunyókáló jószágot, mely melegre vágyva köpönyege redői közé kuporodott. Kóbor ezt látva elcsodálkozott, hiszen ritka, különleges állatka volt, egy pomat.

A pomatok a Szigetvilág négy déli szigetén élnek csak, Kútfőn, Lepcén, Dondyn és Gázlóron. Kicsinyek, gömbölydedek, pofácskájuk széles, szőrük sötétbarna vagy tarka, s szemük nagy és fényes. Félelmetes fogaik s ingerlékeny természetük az oka, hogy nem lehet őket házhoz szoktatni. Se nem visít, se nem nyifog, egyáltalán nem ad semmilyen hangot. Kóbor megsimogatta, mire a pomat felébredt, ásított, kis barna nyelvét s fogait láttatva, de félelmet nem tanúsított.

— Pomat — mondta neki Kóbor, aztán emlékezvén az ezernyi állatnévre, amit a Toronyban tanult, megszólította az ősnyelvi, igazi nevén: — Mók! Akarsz-e velem tartani?

A pomat rácsücsült Kóbor tenyerére, és tisztogatni kezdte a bundáját.

Kóbor feltette a vállára, a kámzsája ráncai közé, s attól kezdve ott utazott. Napközben hébe-hóba leszökkent a földre, eliramodott a fák közé, de mindig visszatért Kóborhoz, egyszer egy erdei egérrel, amit fogott. Kóbor felkacagott, és biztatta a pomatot, hogy egye már meg az egeret, mert neki sietős, lévén aznap este a napforduló ünnepe. A párás szürkületben megérkezvén a Kútfő-hegy mellé, Kóbor ragyogó lidércfényeket látott táncolni a Nagy Ház fölött az esőben, majd amikor belépett a tüzek fényeitől világos csarnokba, mesterei és diáktársai siettek az üdvözlésére.

Olybá tűnt ez a megérkezés Kóbor számára, mintha hazatért volna, ő, akinek eddig nem volt otthona, ahová visszatérhetett volna. Boldogan látta viszont az ismerős arcokat, de a legboldogabb akkor volt, amikor észrevette Bükkönyt, ki sötét arcából virító széles mosollyal igyekezett feléje. Kóbor nem is tudta, hogy barátja ennyire hiányzott neki ez alatt az év alatt. Bükkönyt ez év őszén varázslóvá avatták, nem volt már tanítvány, de ez nem jelentett korlátot kettejük között. Azonnal társalgásba merültek, s Kóbor úgy érezte, most egy

óra alatt többet beszélt, mint a Magányos Toronyban töltött egész hosszú éven át.

A pomat még mindig Kóbor vállán lovagolt, befészkelve magát a csuklya ráncába, akkor is, amikor helyet foglaltak az ünnepi vacsorára felállított hosszú asztaloknál a Közös Csarnokban. Bükköny elálmélkodott a kis jószágon, ám amikor egyszer feléje nyújtotta a kezét, hogy megsimogassa, az rávicsorította éles fogait. Bükköny felnevetett.

— Az a szóbeszéd járja, hogy akit egy állat a bizalmába fogad, ahhoz a kövekben és forrásokban lakozó őserők emberi hangon szólanak.

— Azt mondják, a legtöbb gonti varázslónak van szelídített vadállata — szólalt meg Jáspis, aki Bükköny másik felén ült. — Nemmeziz urunknak is van hollója, és énekekből tudjuk, hogy a bárka-szigeti Vörös Mágus egy vaddisznót tartott aranyláncon. De olyat még nem hallottam, hogy egy varázsló patkányt tartson a csuklyájában!

Ezen mindenki kacagott, és Kóbor is velük. Vidám éjszaka volt, és Kóbor örült, hogy részese lehet e meghittségnek s vigasságnak, s ünnepet ülhet társaival. Azonban mint minden szó, amit Jáspis valaha is intézett hozzá, ez a tréfa is tovább feszítette a húrt.

Azon az éjjelen O-sziget ura — maga is nagy hírű varázsló — az iskola vendége volt. A főmágusnak volt a tanítványa, s olykor-olykor visszatért Kútfőre a Téli Ünnepség vagy a Hosszú Tánc idején, nyáron. Vele volt hölgye is, karcsú és ifjú, tündöklő, akár a csiszolt réz, fekete haját opálok ékítették. Ritkán történt, hogy asszony tartózkodott a Nagy Ház termeiben, és az idősebb mesterek némelyike a szeme sarkából, rosszallóan méregette. A fiatalabbak azonban rajongó tekintettel bámulták.

— Egy ilyenért káprázatos varázslatokra lennék képes… — mondta Bükköny sóhajtva Kóbornak, és nagyot nevetett.

— Hisz csak egy asszony — felelte Kóbor.

— Habtündér hercegnő is csak asszony volt — folytatta Bükköny —, mégis őmiatta lett egész Anglád pusztaság, Enyhely hős mágusa halott, és Soléa szigetét elnyelte a tenger.

— Mesebeszéd — felelte Kóbor. Hanem aztán ő is szemlélni kezdte O-sziget úrnőjét, s azon töprengett, vajon valóban olyan végzetes szépség-e, amilyenről a regék szólanak.

A dalnokmester elénekelte az *Ifjú király tette*it, majd mindnyájan belekezdtek a Téli Énekbe. Aztán, amikor egy kis szünet állt be, még mielőtt mindnyájan felálltak volna az asztaltól, Jáspis felemelkedett, és odament a kandallóhoz legközelebb lévő asztalhoz, ahol a főmágus meg a vendégek meg a mesterek foglaltak helyet, és megszólította O-sziget úrnőjét. Jáspis nem volt már gyermek, hanem magas, karcsú és

jóvágású ifjú; palástja ezüstcsattal volt összefogva a nyakán, ugyanis ez éven őt is varázslóvá avatták, aminek a csat volt a bizonysága. Az úrnő elmosolyodott Jáspis beszédén, s az opálok ragyogó fénnyel tündököltek fekete hajában. Majd miután a mesterek jóindulatuk jeléül beleegyezően bólintottak, Jáspis látványos varázstrükköt produkált az úrnő elébe. Intésére fehér fa pattant ki a kőpadlóból. Ágaival egészen a tetőgerendáig nyújtózkodott, s minden ágán, minden gallyacskáján egy aranyalma csillogott, akár a napkorong, ugyanis ez az Életfa volt. Egyszer csak egy fehér madár röppent föl az ágak közül, farka akár a hulló hóesés, s röptétől az aranyalmák elhalványultak, majd mint egy-egy csöpp kristály, magvakká változtak. A magok záporeső módjára hullottak le a fáról, s akkor hirtelen édes illat áradt szét a teremben, mialatt a fa ringva, hajladozva rózsapiros leveleket és sziporkázó csillagoknak tűnő virágokat hajtott. Majd a káprázat szertefoszlott. O-sziget úrnője elragadtatva felkiáltott, s elismerése jeléül szép fejével biccentett az ifjú boszorkánymester felé.

— Jöjj velünk, élj nálunk O-szigeten! Ugye megengeded, uram? — kérdezte gyermek módjára zord férjeurától. Jáspis azonban csak ennyit mondott:

— Majd ha annyi tudást szereztem, hogy méltó leszek mestereimhez és a te dicséretedre is, hölgyem, akkor szíves örömest elmegyek, és még nagyobb örömmel állok a szolgálatodra.

Válasza mindenkinek tetszett, csak Kóbornak nem. Szóval csatlakozott ugyan a dicsérő szavakhoz, de a szíve mélyén másként érzett. Keserű irigységgel mondta magában: „Én jobban csináltam volna!” S attól kezdve az est minden vígsága elkomorult számára.

NEGYEDIK FEJEZET
Az árny elszabadul

Azon a tavaszon Kóbor nemigen látta sem Bükkönyt, sem Jáspist, mivel azok varázslók lévén, már a rendtudómesternél tanultak a Lappang-liget titkos rejtekén, ahová diák nem tehette be a lábát. Kóbor a Nagy Házban maradt, és a mesterektől az olyan varázslók által gyakorolt praktikákat tanulta, akik varázshatalommal rendelkeztek ugyan, de varázsbottal nem, tehát széltámasztást, idővetést, megidézést és megigézést, valamint a varázskovácsok, varázsművesek, krónikások, dalnokok, javasemberek és gyógyfüves doktorok tudós isméit. Éjszakánként, hálócellája magányában, lámpás vagy gyertya helyett lidércfénnyel világítva olvasgatta Kóbor az újabb rúnákat és az Éa rúnáit, melyek a főbb varázsigékben használatosak. Könnyedén elsajátította mindeme tanokat, s a diákok közt az a szóbeszéd járta, hogy ez meg ez a mester a gonti fiút tartotta a legélesebb eszű diáknak, aki Kútfőn valaha is tanult —, a pomatról pedig azt mesélték, hogy bizonyára elvarázsolt szellem, aki bölcsességeket suttog Kóbor fülébe, s még azt is mondták, hogy a főmágus hollója „leendő főmágus”-nak szólította Kóbort annak megérkezésekor. Társai többsége azonban — akár hitte, akár nem ezeket a történeteket, s függetlenül attól, hogy kedvelte vagy nem Kóbort — csodálattal adózott neki, és lelkesen követte, amikor — nagy ritkán — féktelen kedve elkapta, és élükre állva beszállt hancúrozásaikba a mind hosszabbra nyúló tavaszi alkonyatokon. Legnagyobbrészt azonban telve volt munkával, gőggel és indulattal, s elhúzódott tőlük, minthogy Bükköny távol volt, nem volt köztük egy barátja sem, s nem is óhajtotta, hogy legyen.

Tizenöt évesen túl fiatal volt még, hogy beleártsa magát a varázsbotot hordó mágusok vagy varázslók magasztos tudományába, de oly gyorsan elsajátította az összes szemfényvesztő mutatványt, hogy az elvarázsolómester, aki maga is ifjú ember volt, hamarosan külön kezdett vele foglalkozni s feltárni előtte az átváltoztatás igazi varázsigéit. Elmagyarázta, hogyan kell — ha valamit véglegesen mássá akarunk változtatni — azt újra meg újra a nevén szólítani, amíg csak a varázslat tart, és azt is elmondta, hogy minő hatással van ez az elvarázsolt valamit körülvevő dolgok nevére és mivoltára. Beszélt az átváltozás veszedelmeiről is, főként arról, amikor a varázsló más alakot ölt, s ezáltal ki van téve annak, hogy a saját varázslata fogva tartja. Az ifjú mester apránként, felbuzdulva tanítványa megbízható felfogóképességén, mind mélyebben avatta be őt e misztériumokba. Először csak egy, aztán még egy nagy erejű átalakító varázsigét

tanított meg neki, s kezébe adta az Átváltozások Könyvét. S mindezt a főmágus tudta nélkül cselekedte, meggondolatlanul, de nem látott semmi rosszat benne. Kóbor most már a megidézőmesternél is végzett tanulmányokat, ám ő szigorú aggastyán volt, akit az általa oktatott komoly és nyomasztó tudományok igen rideggé tették. Káprázatkeltéssel nem foglalkozott, csak igazi mágiával, olyanfajta energiák keltésével, mint fény és hő, oly erővel, mint amely a mágnest vonzza, s olyanokkal, amelyeket súlynak, formának, színnek, hangnak nevezünk; valódi, roppant és mérhetetlen erőkkel tehát, amelyek a világegyetemet uralják, s amelyeket ember sem kimeríteni, sem az egyensúlyából kibillenteni nem képes. Az idővető és a tengertudor szelet és vizet befolyásoló mesterkedései már ismertek voltak diákjai előtt, de azt ő mutatta meg nekik, hogy az igazi varázsló miért csak szükség esetén használja ezeket a bűvös fogásokat. E földi erők megidézése ugyanis magának a földnek a megváltozását eredményezi, aminek azok alkotórészei.

— A Kútfő fölé hívott eső Rosszánra aszályt hozhat — mondta —, s a Keleti-peremvidéken előidézett szélcsend nyugaton vihart és rombolást okozhat, ha nem tudod, miként bánj velük.

Az olyan mutatványokról, mint például a valódi dolgok és élő emberek elővarázsolása, a holtak szellemének feltámasztása vagy a Láthatatlan segítségül hívása, amelyek pedig egy megidézőmester tudásának és egy mágus hatalmának a csúcsát jelentik, alig tett említést a mester. Egyszer-másszor Kóbor megpróbálta rábírni, hogy beszéljen egy keveset az ilyen misztériumokról, de a mester hallgatásba burkolózott, s csak bámult rá hosszan és komoran, mígnem Kóbort szorongó érzés kerítette hatalmába, és elnémult.

Néha bizony akkor is rátört a szorongás Kóborra, amikor a megidézőmester amolyan enyhébb varázslatokat végeztetett vele. Voltak bizonyos rúnák a Tudós Könyv bizonyos oldalain, amelyek ismerősnek tűntek, de sehogyan sem tudott visszaemlékezni, melyik könyvben látta azokat. Voltak bizonyos rigmusok, amiket a megidéző varázsigékkel együtt kellett kimondani, de igen nehezére esett. Az ilyen szavak egy pillanatra minduntalan árnyakat juttattak az eszébe, sötét szobát, zárt ajtót és a szegletből feléje nyúló kísérteteket. Sietve söpörte félre az efféle gondolatokat és emlékeket, s olvasott tovább. A rettegésnek és borúnak eme pillanatai, győzködte magát Kóbor, tudatlanságának lehettek csupán szellemképei. Minél többet fog tudni, annál kevesebb oka lesz félni, míg végül varázslóként, ereje teljében, semmitől nem kell majd félnie, semmitől az égvilágon.

A nyár második havában újfent összegyűlt az egész iskola a Nagy Házban, hogy megüljék a Holdéj és a Hosszú Tánc ünnepét, amely, mivel a két alkalom azon az éven egybeesett, egyetlen, két éjszaka hosszat tartó ünnepség lett. Ily eseményre ötvenkét évente egyszer

kerül sor. Az első éjjelen, az év legrövidebb teliholdas éjjelén, szünet nélkül szóltak a flóták kint a mezőkön. Alkány keskeny utcáit dobosok és fáklyások lepték el, s nótaszó áradt a Kútfői-öböl holdfényes víztükre fölé. Másnap pirkadatkor kútfői dalnokok rázendítettek *Vandór-Akbé tette*inek hosszú énekére, mely elregéli Enyhely fehér tornyainak építését és Vándor-Akbénak az ősrégi Éa szigetéről tett utazásait keresztül az egész Szigetvilágon, míg el nem érkezett a világ végére, a Nyugati-peremvidéknek és a Nyílt-tertgernek is a legszélére, ahol összetalálkozott az Orm nevű sárkánnyal; csontjai, összezúzott vértje a sárkány csontjaival elvegyülve hevernek az elhagyatott Magador partjain, de Enyhely legmagasabb tornyára kitűzött pallosa ma is vörösen izzik a Legbenső-tengerbe lenyugvó alkonyi nap fényében. Az ének végeztével kezdetét vette a Hosszú Tánc. Polgárok, mesterek, diákok és földmívesek, férfiak és asszonyok mind együtt ropták a táncot Kútfő összes utcáján, le egész a tengerpartig a fülledt, poros homályban, dobszóra, sípok és furulyák hangjára. Csak táncoltak, bele egyenest a tenger vizébe a hold egy éjszaka óta kitelt tányérja alatt, s a muzsikát elnyomta a hullámtörők harsogása. Amint keleten megjelent a hajnal pírja, visszaballagtak mindnyájan a partra és az utcákra. A dobok elnémultak, csak a flóták éles hangja szólt halkan. Így ment ez aznap éjjel a Szigetvilág minden földdarabkáján: táncban és zenében egyesültek a tengerben szétszóródott szigetek.

Hogy a Hosszú Táncnak vége lett, az emberek többsége a napot átaludván este gyűlt össze megint falatozni, iszogatni. Egy fiatalokból álló csoport, diákok és varázslók, kihordták estebédjüket a refektóriumból a Nagy Ház egyik udvarára, hogy magukban lakmározzanak. Ott volt Bükköny, Jáspis és Kóbor meg hat-hét másik fiú, azonkívül néhány, rövid időre elengedett fiatalabb legényke a Magányos Toronyból, ugyanis ez az ünnepség még Kurremkarmerrukot is kicsalta odújából. Nagy lakomát csaptak, nevetgéltek, és puszta csintalanságból olyan bűvésztrükkökkel szórakoztatták magukat, melyek egy királyi udvarhoz is méltók lettek volna. Az egyik fiú száz meg száz, színes ékszerként tündöklő lidércfénycsillagból szőtt finoman remegő hálót maguk és az igazi csillagok közé, kivilágítva velük az egész udvart; két másik fiú tekét játszott zöld tüzű golyókkal és ide-oda szökkenő, pattanó tekebábokkal, miközben Bükköny keresztbe vetett lábbal, sült csirkét rágcsálva, ég és föld között lebegve ücsörgött. Az egyik kisebb legényke megkísérelte lerángatni őt, de Bükköny följebb emelkedett kissé, csak hogy el ne érje, s huncut mosollyal üldögélt tovább a levegőben. Hébe-hóba elhajított egy-egy csirkecsontot, melyek bagollyá válva, huhogva szálltak a csillagfényháló felé. Kóbor kenyérmorzsából varázsolt nyilakat röppentett utánuk, s az eltalált madarak lehullván a földre ismét csonttá és morzsává váltak, miután

elmúlt a káprázat. Kóbor ugyancsak megpróbálta követni Bükkönyt fel a levegőbe, de a mutatvány lényegét nem ismervén, csapkodnia kellett a karjával, hogy lebegni tudjon, mire a többiek kikacagták ügyetlen röpködését és hadonászását. A mulatság kedvéért Kóbor tovább bohóckodott, együtt hahotázva a többiekkel, mivelhogy e két hosszú, tánccal, zenével és bűvészkedéssel töltött holdfényes éjszaka után olyan bolondos és féktelen jókedvre derült, hogy bármire kapható lett volna. Végre aztán könnyedén leereszkedett közvetlen Jáspis mellé. Jáspis azonban, ki hangosan nem nevetett soha, e szavakkal lépett odébb:

— Lám, a karvaly, aki nem tud repülni…

— Hát a jáspis drágakő-e? — fordult felé Kóbor vigyorogva. — Ó, varázslók gyöngye, ó, Enyhely ékköve, mutasd szikrázó fényedet!

A csillagokat gyújtó ifjú leküldött egy szikrát Jáspis feje fölé, hogy ott ragyogjék, villóddzék. Jáspis a homlokát ráncolva, de azért nem olyan hűvösen, mint szokta, egyetlen intéssel kioltotta a fényt.

— Torkig vagyok a diákokkal, a ricsajjal meg ezzel az egész ostobasággal — vetette oda.

— Kezdesz korosodni, barátom — szólt le Bükköny a magasból.

— Ha csönd és komor magány a szíved vágya — jegyezte meg az egyik diákgyerek —, a Toronyban mindenkor megtalálod.

Kóbor megkérdezte tőle:

— Mi után vágyakozol hát, Jáspis?

— Én a magamfajták társaságát keresem — felelte amaz. — Gyere, Bükköny. Hagyjuk a növendékeket, hadd űzzék kisded játékaikat.

Kóbor szembefordult Jáspissal.

— Ugyan mivel több a varázsló a tanítványnál? — kérdezte nyugodt hangon ugyan, de a többiek hirtelen elnémultak, oly élesen és tisztán csattant mindkettejük hangsúlyában az indulat, mint hüvelyéből kiröppenő kardpenge sikkanása.

— Hogy erő lakozik benne — felelte Jáspis.

— Az én erőm akármilyen téren felveszi a versenyt a tiéddel.

— Ez kihívás akar lenni?

— Az, kihívás.

Bükköny lehuppant a földre, és zord ábrázattal közéjük lépett.

— Jól tudjátok, hogy varázslatokkal párbajoznunk tilos. Hagyjátok abba!

Kóbor és Jáspis szótlan álltak, minthogy valóban tudták a kútfői törvényt, s azt is tudták, hogy Bükkönyt a szeretet vezérelte, míg őket a gyűlölet. Dühüknek áradása megtorpant ugyan, de le nem lohadt. Jáspis félrehúzódva kissé, hogy csak Bükköny hallja, rideg mosollyal megjegyezte:

— Azt ajánlom, figyelmeztesd újra a kecskepásztor barátodat a

törvényre, az ő érdekében. Láthatóan duzzog. Csodálom, hogy tényleg azt képzelte, elfogadom a kihívást tőle, aki bűzlik a kecskéktől, és aki tanítvány létére nem ismeri az első átváltozómutatványt.

— Tudod is te, Jáspis, hogy én mit tudok! — felelte Kóbor.

Egy szemvillanásnyi időre egy szó, egy hang nélkül Kóbor eltűnt a szemük elől, s ahol addig állt, jókora, lebegő sólyommadár termett elé, görbe csőre vijjogásra nyílt. Az egész egy pillanatig tartott, miután Kóbor ismét ott állt a lobogó fáklya fényében, komor pillantását Jáspisra szegezve.

Jáspis döbbenten hátrahőkölt, de aztán vállrándítva ennyit mondott:

— Bűvésztrükk.

A többiek felmordultak.

— Nem bűvésztrükk! — tiltakozott Bükköny. — Igazi átváltozás volt. És elég is. Hallgass ide, Jáspis…

— Elég bizonyíték arra, hogy a mester háta mögött, lopva bepillantott az Átváltozások Könyvébe. No és? Rajta, kecskepásztor! Kedvemre való ez a csapda, amit tenmagadnak állítottál. Minél inkább törekszel velem egyenrangúnak mutatni magadat, annál inkább kiderül, valójában mi vagy.

Erre Bükköny elfordult Jáspistól, és nagyon szelíden így szólt Kóbornak:

— Karvaly, legyen eszed, hagyd ezt abba… Jöjj velem…

Kóbor mosolyogva barátjára tekintett, s csak ennyit mondott:

— Vigyáznál egy kis ideig Mókra? — Azzal Bükköny kezébe adta az aprócska pomatot, mely szokás szerint a vállán utazott. Az meg, noha Kóboron kívül soha senkinek nem engedte, hogy hozzáérjen, most elfogadta Bükkönyt, s a karján felkapaszkodva a vállára telepedett, le sem véve csillogó, nagy szemét gazdájáról.

— Lássuk hát — fordult Jáspishoz változatlanul nyugodt hangon Kóbor —, mivel szándékozol bebizonyítani, hogy különb vagy nálam?

— Nekem ahhoz semmit sem kell tennem, kecskepásztor. Ám legyen. Adok neked lehetőséget, alkalmat. Az irigység úgy rág téged bévül, mint féreg az almát. Eresszük hát ki azt a férget. Egyszer a Kútfő-hegyen azzal hencegtél, hogy a gonti varázslók nem játszadoznak hiába. Gyere, menjünk fel a Kútfő-hegyre, ott megmutathatod, mivel foglalatoskodnak helyette. Azután pedig, esetleg, tartok neked egy kis bemutatót varázslásból.

— Helyes, kíváncsian várom — felelte Kóbor. A fiatalabb fiúk, akik már hozzászoktak, hogy a lekicsinylés vagy sértés legkisebb jelére Kóborból fenyegető indulat robban elő, most elcsodálkoztak hűvös magatartásán. Bükköny nem csodálkozva, inkább növekvő rémülettel figyelte őt. Megpróbált ismét közbelépni, de Jáspis rászólt:

— Bükköny, te ne avatkozz bele! Lássuk, kecskepásztor, mire

használod a kapott alkalmat. Mit mutatsz, látomást, tűzlabdát vagy rühes kecskéket kuruzsló bűbájt?

— Mit kívánsz, mit tegyek, Jáspis?

Az idősebb fiú megrántotta a vállát.

— Bánom is én! Idézz meg egy lelket a túlvilágról.

— Megteszem.

— Nem teszed meg! — meredt rá Jáspis, fellobbanó gyűlölete hirtelen átcsapván megvetésén. — Nem fogod megtenni! Nem tudod! Kérkedj csak, kérkedj…

— A nevemre esküszöm, megteszem!

Egy pillanatig tökéletesen mozdulatlanul álltak mindnyájan.

Kóbor kitépve magát Bükköny kezéből, aki erőnek erejével vissza akarta tartani, kisietett az udvarból, hátra se tekintett. A magasban villódzó lidércfények kihunytak, lelohadtak. Jáspis tétovázott egy pillanatig, aztán követte Kóbort. A többiek pedig némán, kíváncsian és riadtan szállingóztak utánuk.

A Kútfő-hegy meredek oldalai feketén magasodtak előttük a holdkelte előtti nyári éjszakában. A hegy jelenléte, melyen oly sok csoda megesett már, súlyos teherként nehezedett reájuk. Ahogy haladtak fel a kaptatón, eszükbe jutott, mily mélyre nyúlnak a hegy gyökerei, mélyebbre a tenger tükrénél, le egészen a világ közepének ősi, titokzatos és fénytelen poklába. A keleti lejtőn megálltak. A hegygerinc fekete gyeptakarója fölött csillagok ragyogtak. Szellő se rezdült.

Kóbor néhány lépéssel feljebb kapaszkodott, el a többiektől, majd hátrafordulva csengő hangon megszólalt:

— Jáspis! Kinek a lelkét idézzem meg?

— Akiét akarod. Egy sem fog hallgatni rád! — Jáspisnak enyhén remegett a hangja, az indulattól talán. Kóbor halkan, gúnyosan megkérdezte:

— Csak nem félsz?

Ha válaszolt is Jáspis, Kóbor már nem figyelt reá. Nem is törődött már Jáspissal. Most, hogy a Kútfő-hegyen álltak, a harag és a gyűlölet elillant, s határtalan bizonyosság költözött beléje. Immár nem kell irigykednie senkire. Érezte, hogy ezen az éjjelen, eme sötét, elvarázsolt vidéken ereje oly mérhetetlen lett, mint még soha, mígnem úgy eltöltötte, hogy beleremegett, alig tudván uralkodni fölötte. Kóbor ráébredt, hogy Jáspis messze elmarad mögötte, lehet, hogy csak azért küldték, hogy őt ma este idevezesse, s nem vetélytárs, hanem pusztán kiszolgálója az ő sorsának. Lába alatt érezte a hegy mélyébe futó, sötétségbe vesző gyökereit, feje fölött látta a csillagok rideg, távoli tüzeit. Minden, ami azok közé esett, az ő szavára, az ő parancsára várt. Kóbor a világ középpontjában állt.

— Ne félj! — szólt mosolyogva. — Egy asszony lelkét hívom eléd.

Egy asszonytól nincs mit tartanod. Habtündért fogom megidézni, az *Angládok tette*inek szépséges úrnőjét.

— Hisz ő már ezer éve halott, csontjai messze, az Éa-tenger fenekén nyugszanak! Hátha sohasem volt ilyen asszony!

— Az esztendők, a távolságok tán számítanak a holtaknak? Az énekek tán hazudnak? — kérdezte Kóbor ugyanazzal az enyhe gúnnyal, aztán így folytatta: — A kezemet figyeljétek. — Majd elfordult a többiektől, és mozdulatlanná dermedt.

Lassú, ünnepélyes mozdulattal tárta szét karját, azzal az üdvözlő mozdulattal, mely a könyörgések elindítója. Aztán beszélni kezdett.

E megidéző rigmust jó két évvel ezelőtt olvasta Oromon könyvében, s azóta sem látta. Akkor sötétben silabizálta ki a rúnákat. A mostani sötétségben úgy érezte, mintha újra előtte feküdne az éjszakában az a lap. Ezúttal azonban meg is értette az olvasottakat, hangosan ejtve ki egymás után a szavakat, s látta az utalásokat is, hogy milyen hanglejtéssel, test- és kézmozdulattal kell az igézetet létrehozni.

A többi fiú némán, mozdulatlanul figyelt, míg enyhe borzongás nem járta át őket: hatni kezdett ugyanis az erőteljes varázs. Kóbor még mindig lágy hangja megváltozott, mélyebb zengésűvé vált, s szavait társai fel nem foghatták. Kóbor hirtelen elnémult. A réten süvöltő szélroham kerekedett. Kóbor éles kiáltással térdére rogyott, majd előreesett, mintha kitárt karjaival magához akarná ölelni a földet. Amikor pedig felemelkedett, valami sötét dolgot tartott kínlódva az ölében, oly súlyos valamit, hogy egész teste rángatózott az erőfeszítéstől, hogy lábra tudjon állni. A forró szél jajgatva cibálta a hegyoldal fekete füvét. Ha ragyogtak is a csillagok, azokat most egyikük sem látta.

Miután Kóbor elsuttogta, mormogta a bűvös igéket, hangosan és érthetően felkiáltott:

— Habtündér!

Aztán ismét:

— Hab tündér!

Majd harmadszor is:

— Habtündér!

Az ölében tartott alaktalan feketeség kettéhasadt, megnyílt, s széttárt karjai közt halovány, pörgő fénygömb ragyogott fel, mely a földtől kinyújtott keze magasságáig ért, s tompán fénylő tojásdad alakot öltött. A fény tojásban egyszerre csak megmozdult valami, valami emberi forma: egy sudár asszony, ki a válla fölött tekintett hátra. Gyönyörűséges orcáján bánat és nagy-nagy rettegés tükröződött.

A szellem csak egy pillanatra villant föl. A fakó fénytojás Kóbor kezében kápráztatóvá változott. Egyre nőtt és terjedt, mint hasadék a

föld és az éjszaka sötétjében vagy mint repedés a világ szövetén. Rajta vakító fényesség özönlött át. S ezen a tündöklő, formátlan lyukon fürgén átszökött valami felismerhetetlen és iszonytató fekete árny, s egyenesen Kóborra vetette magát.

Annak a valaminek a súlyától hátratántorodva Kóbor vérfagyasztó sikolyt hallatott. A Bükköny válláról figyelő kis pomat, e némának hitt állatka ugyancsak felvisított, és ugrott egyet támadólag.

Kóbor a földre zuhanva vergődött, viaskodott, miközben egyre tágult, szélesedett fölötte a világ sötétségén támadt rés. A leskelődő fiúk elmenekültek, Jáspis pedig lerogyott egészen, eltakarva szemét az irtóztató fényözönben. Egyedül Bükköny rohant barátja segítségére. Így csupán ő látta a Kóbornak nekirontó, annak húsába maró árnyalakot. Olyan volt, mint valami fekete szörnyeteg, nagyságra mint egy apró gyermek, de szemlátomást hol dagadt, hol zsugorodott; nem volt se feje, se arca, csak négy karmos mancsa, melyekkel tépte, marcangolta Kóbort. Bükköny az iszonyattól zokogva mégis kinyújtotta a kezét, hogy megpróbálja lerángatni azt a valamit Kóborról. Ám mielőtt megérinthette volna, megmerevedett, moccanni sem tudott.

Az elviselhetetlen fénysugár halványulni kezdett, s a világon tátongó repedés lassan összezárult. A közelben halkan, mintha lomb susogna, vagy szökőkút csobogna, beszéd hallatszott.

A csillagok megint felragyogtak, s a lankákon a kelő hold fénye ömlött szét. Az éjszaka rendje helyrezökkent. Visszaállt, megszilárdult a fény és a sötétség egyensúlya. Az árnyszörnyeteg eltűnt. Kóbor a hátán feküdt, karja most is kitárva, az üdvözlés és a könyörgés széles gesztusába dermedve. Arca vértől sötétlett, ingét hatalmas, fekete vérfoltok mocskolták be. A kis pomat reszketve kucorgott a vállánál, fölébe pedig egy aggastyán magasodott, kinek köpönyege sápadtan fénylett a holdsugárban. Nemmeziz volt, a főmágus.

Nemmeziz botjának ezüstös vége Kóbor melle fölött körözött. Egyszer finoman a szívéhez ért, egyszer az ajkaihoz, miközben Nemmeziz szavakat suttogott. Kóbor megrezzent, szája kinyílt, s levegő után kapott. Az öreg főmágus erre felemelte a botot, s maga mellé állítva, lehorgadt fejjel ránehezedett, mintha minden ereje elhagyta volna.

Bükköny végre felszabadult az igézet alól. Körülpillantva észrevette, hogy már mások, a megidéző- és az elvarázsolómester is ott vannak. Egy jelentősebb varázslat nem kerüli el az efféle emberek figyelmét, s szükség esetén igen hamar a helyszínre tudnak érni, bár a főmágusnál egyik sem volt fürgébb. Gyorsan segítségért küldtek, s az újonnan érkezettek egyik fele a főmágus mellé szegődött, a másik pedig, közöttük Bükköny is, Kóbort a gyógyfüvesmester termeibe cipelte.

A megidézőmester egész éjjel a Kútfő-hegyen maradt őrködni. A hegyoldalon, hol a világ szövetén repedés támadt, semmi sem moccant. Nem kúszott elő semmilyen árny a holdfényben, keresve-kutatva a nyílást, melyen át visszabújhatna a maga birodalmába. Elmenekült Nemmeziz elől, el a Kútfő szigetét védelmező s körülbástyázó erős varázsfalaktól, de immár bejutva e világba, elrejtőzött valamerre. Ha Kóbor aznap éjjel meghalna, az árny esetleg megkísérelné megtalálni a kaput, amit Kóbor nyitna, s követné őt a túlvilágra, vagy visszasurranna oda, ahonnan jött; a megidézőmester pedig épp erre várakozott a Kútfő-hegyen. Kóbor azonban élt.

Az orvosi cellában ágyba fektették, s a gyógyfüvesmester ellátta Kóbor arcán, torkán és vállán esett sebeit. Mély, tépett és borzalmas sebeket kapott. Fekete vére nem akart sehogy sem elállni, egyre bugyogott kifelé, nem segített se varázsige, se pókhálóba bugyolált vackorlevél. Kóbor némán és öntudatlan hevert, lázban égve, akár egy fadarab a lassú tűzben, és semmilyen varázslat nem bírta az őt emésztő lángokat eloltani.

Nem messze tőle, a fedetlen udvarban, hol a szökőkút játszott, feküdt a főmágus, ugyancsak mozdulatlan, dermedten, akár a jég. Egyedül a szeme élt, nézte a holdfénytől megvilágított vízcsöppek pergését, a falevelek rebbenését. A körülötte ácsorgók se ráolvasással, se gyógyítással nem próbálkoztak. Hébe-hóba egymás között duruzsoltak, aztán megint urukra fordították tekintetüket. Nemmeziz nyugodtan feküdt, sasorra, magas homloka és ősz üstöke a holdvilágnál egészen csontszínűnek tetszett. A kormányozhatatlanná vált varázslat megfékezésére és az árny elűzésére minden hatalmát bevetette, ami viszont testi erejét fölemésztette. Haldoklott. Ám egy nagy mágus, aki életében jó néhányszor megjárta már a halál birodalmának meredek és kopár lejtőit, nem hétköznapi módon távozik az élők sorából, nem vakon, hanem magabiztosan, ismervén az utat. Amikor Nemmeziz feltekintett a fa lombján át, a mellette lévők nem tudták, vajon a pirkadattal elhalványuló csillagokat nézi-e a nyári égbolton, vagy azokat a másikakat, melyek sohasem hunynak ki a hajnalt még nem látott hegyek fölött.

A rosszáni holló, harminc éven át hű társa, eltűnt. Senki sem látta merre, hová.

— Előtte repül az úton — vélte a rendtudómester, miközben virrasztottak.

Meleg és derült nappalt ígért a virradat. A Nagy Házat és Alkány utcáit csend ülte meg. Pisszenés sem hallatszott, mígnem úgy délfelé vasharangok kondultak meg a Dalnok Tornyában, éktelen zúgást csapva.

A rákövetkező napon a kilenc kútfői mester összegyűlt valahol a Lappang-liget sötét rejtekén. Még ott is kilenc, csendből szőtt falat

vontak maguk köré, hogy senki emberfia vagy semmilyen hatalom őket megzavarni vagy kihallgatni ne tudja, mialatt ők Óceánföld összes mágusa közül kiválasztják azt, aki az új főmágus lészen. Választásuk az út-szigeti Nemsherre esett. Azon nyomban érte küldtek egy hajót át a Legbenső-tengeren Út-szigetre, hogy elhozza Kútfőre a főmágust. A tatban ott állt a szélvigyázómester, aki varázsszéllel duzzasztotta fel a vitorlákat, mire a hajó sebesen eltávolodott a parttól, s útra kelt.

Mindezekről az eseményekről Kóbor mit sem tudott. E forró nyárban négy héten keresztül feküdt süketen, vakon és némán, bár időnként, mint valami állat, felmordult vagy rikoltott. Végre aztán, a gyógyfüvesmester türelmes mesterkedéseinek köszönhetően, sebei kezdtek összeforrni, s a láza is elmúlt. Lassacskán — olybá tűnt — a hallása visszatért,de hang nem hagyta el egyszer sem az ajkát. Egy derűs őszi napon a gyógyfüvesmester kitárta Kóbor szobájában az ablaktáblákat. Az óta a kútfő-hegyi éjszaka óta csak sötétségben volt része. Most pillantott meg először nappali világosságot, sugárzó napfényt. Kóbor kezébe temette forradásos arcát, és sírva fakadt.

A tél beköszöntekor még mindig csak akadozó nyelvvel tudott beszélni, s a gyógyfüvesmester továbbra is az orvosi cellában tartva igyekezett fokozatosan visszaadni neki testi és szellemi erejét. Már kora tavasz volt, amikor doktora végre eleresztette, s egyenest Nemsher főmágushoz küldte Kóbort, hogy hűségesküjét megtegye. Nem tudta ugyanis ezt a kötelességét a többiekkel együtt teljesíteni, amikor Nemsher Kút-főre érkezett.

Társai közül egyet sem engedtek betegsége hónapjai alatt a közelébe, s most a mellette elhaladók egy része egymást kérdezgette: „Ki ez?” Régebben Kóbor könnyed volt, rugalmas és izmos. Most fájdalomtól megtörten, tétován lépegetett, föl se emelve a fejét, hiszen arca bal oldalát fehér forradások csúfították el. Elkerülte azokat is, akik ismerték, meg azokat is, akik nem, ment egyenesen a szökőkutas kertbe. Oda, ahol hajdan Nemmezizt várta, most Nemsher várakozott reá.

Az új főmágus, éppúgy, mint a régi, fehér palástot viselt; Nemsher azonban, mint az út-szigetiek és a keleti-peremvidékiek többsége, sötét bőrű volt, és sűrű szemöldöke alól sötét tekintettel méregette Kóbort.

Kóbor térdet hajtott előtte, s hűséget, engedelmességet fogadott. Nemsher egy ideig semmit sem válaszolt.

— Tudom, mit tettél — szólalt meg végre —, de nem tudom, milyen ember vagy. Nem tudom elfogadni a hűségesküdet.

Kóbor felemelkedett, de meg kellett kapaszkodnia a szökőkút mellett álló fácska törzsében, hogy el ne essék. Még most is komoly nehézséget okozott neki a beszéd.

— El kell hagynom Kútfőt, uram?

— El akarsz menni innen?

— Nem.

— Mit akarsz hát?

— Maradni, tanulni. Legyőzni… a gonoszt…

— Maga Nemmeziz sem volt képes erre… Nem, nem eresztlek el Kútfőről. Semmi más oltalmad nincsen, csak a mesterek hatalma és azok a védőkorlátok, melyek távol tartják szigetünktől a gonosz teremtményeit. Ha most elmégy, az a pokolfajzat, amit e világra szabadítottál, menten rád talál, beléd költözik, és a birtokába vesz. Nem leszel többé ember, hanem egy *zombit*, amely báb módjára engedelmeskedik e szörnyeteg szellemnek, amit szabadjára eresztettél. Itt kell maradnod mindaddig, amíg elegendő erőt és bölcsességet nem gyűjtesz, hogy magadat megvédd tőle, ha arra sor kerül. Még most is vár rád. Egészen bizonyos, hogy vár rád. Láttad-e az óta az éjszaka óta?

— Álmaimban igen, uram. — Kis hallgatás után Kóbor tovább folytatta, fájdalommal, szégyenkezve: — Nem tudom, Nemsher uram, mi volt az… az, ami a varázslattól megjelent, és nekem rontott…

— Én sem tudom. Nincs neve. Benned óriási, természet adta erő rejlik, ám ezt az erőt te helytelenül alkalmaztad, olyan varázslatot idézve elő, amely fölött nem volt hatalmad, nem is gyanítottad, miképpen hat ez az igézet a fény és a sötétség, az élet és a halál, a jó és a rossz egyensúlyára. Ráadásul a büszkeséged és a gyűlölködésed sarkallt eme tettre. Csoda-e hát, hogy a vesztedbe rohantál? Feltámasztottál halottaiból egy lelket, s vele együtt egy túlvilági hatalmat is előcsalogattál. Megjelent hívatlanul valahonnan, ahol nevek sincsenek. Sátánfajzat, mely általad gonosz cselekedetekre készül. Az erő, amivel előhívtad, hatalmat ad neki fölötted: össze vagytok kötve. Az árnyékod lett, gőgödnek és tudatlanságodnak az árnyéka. S egy árnynak lehet-e neve?

Kóbor összetörten, elkínzottan állt. Végül megszólalt:

— Bárcsak meghaltam volna.

— Ki vagy te, hogy ítélkezz ebben, te, akiért Nemmeziz az életét adta?… Itt biztonságban vagy. Itt laksz majd, és folytatod a tanulmányaidat. Azt mondták, okos fiú vagy. Eredj, foglalkozz a dolgoddal. Ügyes légy. Mindössze ennyi a teendőd.

Azzal Nemsher véget vetett a beszélgetésnek, és hirtelen eltűnt, amint a mágusok szoktak. A szökőkút táncolt a napfényben, s Kóbor elnézte egy darabig, hallgatta a csobogását, s közben Nemmezizre gondolt. Egykor ebben az udvarban úgy érezte, hogy általa a napsugár szól. Csakhogy a sötétség is kimondott egy szót, aminek nem lett volna szabad elhangzania.

Kóbor kifordult az udvarból, s a déli toronybeli régi szobájába ment, amit üresen hagytak számára. Ott is maradt, egymagában.

Amikor a vacsorára hívó harang megkondult, lement, de a Hosszú Asztalnál a többiek alig tudtak egy-két szót kicsikarni belőle vagy azt elérni, hogy pillantását rájuk emelje, még az őt legszívélyesebben üdvözlőkre sem nézett. Így aztán néhány nap múlva teljesen egyedül maradt. A magány volt minden vágya, mert félt, hogy akaratlanul is valami gonoszat találna mondani vagy cselekedni.

Sem Bükköny, sem Jáspis nem került elő, s nem is kérdezősködött felőlük. Azok a fiúk, akiknek egykor a vezére volt, a tanulmányokban mind előrébb jártak már nála, mivelhogy ő hónapokat veszített, s azon a tavaszon meg nyáron nála fiatalabb diákokkal tanult. Nem is jeleskedett közöttük, ugyanis bármilyen varázsigét, még a legegyszerűbb látomáskeltő rigmust is botladozó nyelvvel dadogta el, s keze reszketett az erőlködéstől.

Ősszel ismét a Magányos Toronyba kellett hogy menjen, a névtanítómesternél deákoskodni. Az egykor rettegett feladatokat most örömmel végezte, hiszen kereste a csöndet meg a hosszas biflázással töltött órákat, melyek alatt varázslással nem foglalkoztak, s nem kellett tartania attól, hogy a benne még mindig jelen lévő gonoszt cselekvésre készteti.

A Toronyba indulása előtti éjszaka látogató lépett Kóbor cellájába, aki barna utazóköpönyeget viselt, és vasalt tölgyfa botot tartott a kezében. Kóbor a varázslóbot láttára felállt.

— Karvaly…

A hangra Kóbor feltekintett. Bükköny állt előtte, zömöken és magabiztosan, mint régen, sötét bőrű, becsületes ábrázata ugyan idősebbnek látszott, de a mosolya semmit sem változott. Vállán tarka foltos, csillogó szemű, apró állatka kucorgott.

— Nálam maradt, amíg beteg voltál, most meg fáj, hogy meg kell válnom tőle. De még jobban fáj tőled elválnom, Karvaly. Hazamegyek. Na, Mók, eredj az igazi gazdádhoz!

Bükköny megcirógatta a pomatot, és lerakta a padlóra. Az odament Kóbor szalmazsákjához, letelepedett rá, és levélre hasonlító, kis, reszelős barna nyelvével tisztogatni kezdte a bundáját. Bükköny felkacagott, de Kóbor nem bírt mosolyogni. Lehajolt, hogy elrejtse arcát, s a pomatot simogatta.

— Azt hittem, már el sem jössz hozzám, Bükköny — mondta.

Nem szemrehányásnak szánta, de Bükköny így felelt:

— Nem jöhettem. A gyógyfüvesmester megtiltotta; tél óta pedig a Ligetben voltam a mesterrel, bezárkóztam. Addig nem szabadulhattam, míg meg nem szolgáltam a varázslóbotot. Ide figyelj! Ha te is felszabadulsz, gyere a Keleti-peremvidékre. Várni foglak. Jó világ van arra a kis városokban, és a varázslókat szívesen fogadják.

— Szabad… — mormogta Kóbor, aztán vállrándítva mosolyogni próbált.

Bükköny figyelmesen nézett rá, nem egészen a régi, szokott módon, de nem kevesebb szeretettel, hanem talán inkább varázslósan. Szelíden mondta:

— Nem leszel örökké Kútfőhöz kötve.

— Hát… gondoltam, esetleg munkát vállalhatnék a mesternél a Toronyban, együtt olyanokkal, akik elveszett nevek után kutatnak könyvekben és a csillagok között, és akkor… ha már jót nem tehetek, legalább kárt nem okozok…

— Talán — bólintott Bükköny. — Én nem vagyok jós, de előtted nem termeket és könyveket sejtek, hanem messzi tengereket, tüzet okádó sárkányokat, városok tornyait és minden olyasmit, amit egy sólyom lát fentről a magasból.

— És mögöttem… mit látsz mögöttem? — kérdezte Kóbor, miközben felállt, s a fejük fölött, a kettejük között világító lidércfény a háta mögötti falra és a padlóra rajzolta az árnyékát. Aztán félrefordított fejjel, akadozva szólalt meg: — Beszélj hát, merre mégy, és mit fogsz csinálni.

— Hazamegyek, hogy viszontlássam fivéreimet meg a húgocskámat, akiről meséltem már neked. Apró gyermek volt, amikor eljöttem, most meg — mily különös belegondolni! — nemsokára sor kerül a névadási szertartására. Én meg elmegyek varázslónak valamelyik kisebb szigetre. Ó, maradnék én szívesen beszélgetni tevéled, de nem tehetem, a hajóm még az éjjel kifut, az áramlás pedig már meg is fordult. Karvaly, ha valaha keletre visz az utad, jöjj el hozzám. És ha valaha szükséged lesz rám, küldj értem, és szólíts a nevemen, úgy, hogy Esztariol.

Erre Kóbor felemelte sebhelyes arcát, s barátja szemébe nézett.

— Esztariol — mondta —, az én nevem Kóbor. Csöndesen búcsút vettek egymástól, azzal Bükköny megfordult, végigment a kövezett előcsarnokon, és elhagyta Kútfőt.

Kóbor csak álldogált mozdulatlanul egy darabig, úgy, mint amikor valaki nagy újságot hall, s időbe telik, míg felfogja. Bükköny rendkívüli ajándékot adott neki: elárulta az igazi nevét.

Senki más nem ismeri egy ember igazi nevét, csak ő maga és a névadója. Lehet, hogy hosszas latolgatás után felfedi a fivére, az asszonya vagy a barátja előtt, de azok a kevesek sem használhatják soha illetéktelen személy füle hallatára. Mások előtt ők is, akár mindenki más, a hétköznapi nevén, a becenevén szólíthatják, mint például Karvaly vagy Bükköny vagy Oromon, aminek a jelentése „fenyőtoboz”. Ha a közönséges halandók eltitkolják igazi nevüket a néhány szeretett, feltétlen bizalmasaikon kívül mindenki más elől, annál inkább így kell a varázslóféléknek tenniük, lévén sokkal veszélyesebb, no meg nagyobb veszélyeknek kitett emberek. Aki ismeri valakinek a nevét, az felelős annak az életéért. Kóbort ezzel,

akinek megdőlt a magába vetett hite, Bükköny olyasmivel ajándékozta meg, amit csak egy barát adhat: a rendületlen, rendíthetetlen bizalmával.

Kóbor letelepedett a vackára, s hagyta a feje fölött kihunyni a lidércfényglóriát, mely halovány mocsárgázfoszlányt hagyott maga után. Simogatta a pomatot, amely kényelmesen elnyújtózva szendergett a térdén, mintha egész életében csak ott szunyókált volna. A Nagy Ház elcsöndesedett. Kóbornak eszébe jutott, hogy e napon, ezen az estén került sor az ő beavatására, melyen Oromontól megkapta a nevét. Azóta négy év telt el. Emlékezett rá, mily jéghideg volt a hegyi patak, melyen mezítelenül s névtelenül átlábalt. Elmélázott az Ár folyó csillogó vizű sekélyeseiről, melyekben gyakorta úszkált, meg a faluról, Tízégerről, mely a meredek hegyoldalakat borító kiterjedt erdőségek szélén állt, maga előtt látta a kelő nap ferdén vetődő sugarait a poros falusi utcán át, a fújtató pufogásától táncoló lángokat a kovács olvasztókemencéjében téli délutánokon meg a boszorkány sötét, illatokkal teli kunyhóját, ahol a levegő füsttől volt terhes, és varázslatok lengték át. Hosszú ideje nem gondolt már ezekre. Most, hogy tizenhét esztendős lett, visszatért az emlékezete. Megrohanták kurta, megtört életének, az eltelt esztendőknek és a látott vidékeknek emlékei, s újra egységes egésszé lettek. Végre megint tudta már, e hosszú, keserves és elvesztegetett idő után, hogy kicsoda és hol van.

Azt azonban, hogy az eljövendő években hová, merre visz az útja, nem tudta; félt, nem is akarta tudni.

Másnap reggel útnak indult által a szigeten, vállán a pomattal, mint hajdan. Ez alkalommal három napba telt, nem kettőbe, hogy elbandukoljon a Magányos Toronyig, s a végsőkig kimerült, mire megpillantotta a Tornyot az északi partfok tajtékot köpködő, fortyogó hullámai fölött. Bévül ugyanaz a sötétség és hideg fogadta, ahogy az emlékezetében élt, s Kurremkarmerruk magas trónján ülve rótta, rótta a nevek hosszú sorait. Feltekintett Kóborra, s minden üdvözlő szó nélkül, mintha Kóbor el sem ment volna, így szólt:

— Eredj, feküdj le. Aki fáradt, az buta. Holnap felütheted majd a Teremtők Kötelességeinek Könyvét, s nekifoghatsz a nevek tanulásának.

A tél végén visszatért a Nagy Házba. Akkor varázslóvá avatták, s Nemsher főmágus ez alkalommal elfogadta a hűségesküjét. Attól kezdve a magas tudományokat és bűvös ismereteket tanulmányozta, a káprázatkeltéstől az igazi mágia művelésén át elsajátítva mindazt, amit ahhoz kellett tudnia, hogy varázslóbotját megszolgálja. Ahogy teltek-múltak a hónapok, a varázsigék kimondásakor a nyelvét bénító görcs feloldódott, s kézügyessége visszatért, de tanulásban nem volt többé olyan gyors, mint egykor, túl hosszú, túl kemény leckét kapott

félelemből, fájdalomból. Bűvös mozdulatait azonban semmilyen baljós előjel vagy nehézség nem kísérte, akkor sem, amikor a főbb előteremtő és átváltoztató varázslatokat űzte, pedig azok a legveszedelmesebbek. Néha-néha eltöprengett azon, vajon a miatta felbukkanó árny erejét vesztette-e, vagy esetleg valamiképpen elmenekült e világból, ugyanis álmaiban már egyszer sem kísértette. Szíve mélyén azonban tudta, hiábavaló ábrándot kerget.

A mesterektől és az ősrégi tudós könyvekből Kóbor minden lehetőt megtudott az efféle lényekről, mint amit maga szabadított el, de az igen kevésnek bizonyult. Ilyen teremtményről pontos leírás vagy beszámoló nem létezett. Jobb híján utalásokat talált itt-ott a régi könyvekben olyasvalamire, mint az ő árnyszörnyetege. Nem volt sem kísértet, sem emberi lény, sem a Föld Őserőinek a műve, mégis úgy tűnt, van közöttük valami kapcsolat. A *sárkánymondák*ban, amelyeket Kóbor igen figyelmesen olvasott végig, rálelt egy sárkányvitézről szóló évezredes regére, melyben a vitéz az Őserők egyikének, egy a messzi északon lévő beszélő kőnek a végzetes hálójába került. „A Kő parancsára — szólt az írás — előszólított egy holt lelket a halál birodalmából, ám varázsereje áradását a Kő hamis irányba térítette, s a lélek nyomában hívatlanul elétoppant valami, ami a vitéz lelkét kifordítva, annak testébe költözve emberek életére tört.” A könyv azonban arról nem beszélt, hogy mi volt az a lény, s arról sem, hogy ért véget a történet. A mesterek meg nem tudták kideríteni, hogy egy ilyen árny ugyan miféle helyről származik: a főmágus úgy vélte, a túlvilágról; az elvarázsolómester szerint a bűnös alvilágból; a megidézőmester viszont kijelentette: Nem tudom. A megidézőmester sűrűn ott üldögélt Kóbor betegágyánál. Zord és komoly volt, mint mindig, de Kóbor felismerte benne az együttérzést, és igen megszerette.

— Nem tudom. Az árnyról én mindössze annyit tudok, hogy ilyesmit csakis egy erős hatalom volt képes megidézni, talán csak egyetlen hatalom… csak egy hang… a te hangod. Ám hogy ez mire vezet, nem tudom. Majd te kitalálod. Ki kell találnod, különben elveszel, vagy még annál is rosszabb történhet veled…

A mester szelíden, de komor tekintettel szólt Kóborhoz.

— Gyermekként hitted, hogy egy mágus bármire képes. Ezt hittem én is egykor. Mindnyájan így voltunk. Pedig az igazság az, hogy amiközben nőttön-nő az ember igazi ereje, gyarapodik a tudása, az előtte feltáruló út mindegyre szűkebb lesz, míg végül választása nem marad, s teszi csakis és kizárólag, mit tennie *kell*…

A tizennyolcadik születésnapja után Kóbort a főmágus elküldte a rendtudómesterhez. Hogy miféle tanítás folyik a Lappang-ligetben, arról másutt nem sokat beszélnek. Mondják, varázsolni nem is szoktak ottan, a liget mégis maga a csoda. Van, hogy látni a benne álló fákat,

van, hogy mind láthatatlan, s előfordul, hogy nem ugyanott, Kútfő szigetének ugyanazon csücskében vannak. Mondják, hogy a ligetnek a fái is bölcsek. A szóbeszéd azt tartja, hogy a rendtudómester ott szerezte páratlan varázstudományát, s ha a liget fái valaha elpusztulnának, velük pusztulna az ő bölcsessége is, s akkor, azokban a napokban a vizek úgy felduzzadnának, hogy elnyelnék Óceánföld szigeteit, minden földet, ahol emberek és sárkányok élnek, s amelyeket Tritán emelt ki a mélységekből az idők kezdete előtt. Ám az egész csak mendemonda, varázslók erről nem beszélnek soha.

Teltek-múltak a hónapok, míg végre egy tavaszi napon Kóbor visszatért a Nagy Házba, s fogalma sem volt róla, a következő kérdés hozzája mi lesz most. Annál a kapunál, ahonnan ösvény indul keresztül a réteken a Kútfő-hegy felé, egy öregember várta őt a bejáratnál. Először Kóbor nem ismerte meg, aztán ahogy eltűnődött, rájött, hogy ez az öreg eresztette be őt az Iskolába érkezése napján, öt esztendővel ezelőtt.

Az aggastyán mosolyogva a nevén köszöntötte, aztán megkérdezte:

— Tudod-e, ki vagyok?

Kóbor eltöprengett, hogy miért mondják, Kútfői Kilencek, amikor ő csak nyolc mestert ismer: a szélvigyázó, a gyógyfüves-, a dalnok-, az elvarázsoló-, a megidéző-, a névtanító-, a rendtudó- és a trükkmestert. Ő úgy hitte, a főmágust tartják a kilencediknek. Márpedig amikor új főmágust kellett választani, kilenc mester volt jelen.

— Szerintem te vagy a kapusmester.

— Az vagyok, Kóbor. Kútfőre úgy nyertél bebocsátást, hogy megmondtad a nevedet. Most elnyerheted a szabadulást innen, ha megmondod az enyémet.

Ekképpen szólt az öreg mosolyogva, s várakozott. Kóbor döbbenten állt.

Természetesen ezernyi útját-módját és eszközét ismerte, miként lehet tárgyak és emberek nevét kitalálni; az ilyennemű ismeret részét képezte mindannak, amit Kútfőn szerzett, enélkül ugyanis nemigen sikerülhet semmilyen varázslat. De egy mágusmester nevét megfejteni az egészen más. Könnyebb megtalálni egy heringet a tengerben, könnyebb megközelíteni egy sárkány barlangját, mint felfedni egy ilyen nevet. A fürkésző bűbáj erősebbel találja szemben magát, a ravasz fogások kátyúba dőlnek, a fondorlatos faggatózásnak fondorlatos akadályok állják útját, s az erőszak végzetesen fordul magába vissza.

— Szűk rést hagytál az ajtón, mester — felelt végre Kóbor. — Jobb, ha lételepedek itt a mező szélében, s koplalok, míg úgy el nem fogyok, hogy átférjek a résen.

— Tessék, ameddig csak tetszik — mosolygott a kapus.

Így hát Kóbor kissé odébb sétált, leült egy égerfa tövébe az Alkánypír partjára, s hagyta a pomatot, hadd pancsoljon a csermely vizében, s kutasson pataki rák után a sáros partoldalban. A nap későn és fényesen tért nyugovóra, hisz jól benne jártak már a tavaszban. A Nagy Ház ablakaiból odalátszott a lámpások és a lidércfények ragyogása, lent a hegy lábánál pedig megteltek sötétséggel Alkány utcái. A háztetők fölött baglyok huhogtak, a csermely fölötti szürkületben denevérek cikáztak, Kóbor meg még mindig azon törte a fejét, miként tudná erővel, csellel vagy ördöngösséggel kitalálni a kapus nevét. Minél többet tanakodott, annál kevésbé látott akár egyet is azok között a boszorkányos mesterkedések között, amiket az eltelt öt év alatt Kútfőn tanult, amely alkalmas lett volna arra, hogy egy ilyen mágusból a nevét kihúzza.

Lefeküdt a pázsitra, és ott aludt a zsebében megbúvó pomattal a csillagok alatt. Mikor a nap felkelt, ismét a Nagy Ház kapujához járult, még mindig töprengve, és bekopogott. A kapus ajtót nyitott.

— Mester — szólt Kóbor —, nem tudom megszerezni tőled a nevedet, nincs hozzá elég erőm, és kicsalni sem tudom belőled, nem lévén elég bölcs. Hajlandó vagyok hát itt maradni, tanulni vagy szolgálni, amit csak kívánsz, hacsak meg nem felelsz egy kérdésemre.

— Mondd hát.

— Mi a neved?

A kapus elmosolyodott, és elárulta a nevét Kóbor utánamondta, majd bebocsáttatott — utoljára — abba a Házba.

Amikor ismét kilépett onnan, súlyos, sötétkék köpönyeg volt rajta, Kishalom városszövetség ajándéka. Oda indult, a városnak ugyanis varázsló kellett. Kezében botot tartott, akkorát, mint ő maga. Tiszafából volt faragva, a végén bronzsarkantyú. A kapus búcsút vett tőle, kitárva előtte a Nagy Ház hátsó kapuját, mely szaruból és csontból volt, s Kóbor leballagott Alkány utcáin egy hajóhoz, mely a reggeli csillogó hullámokon reá várakozott.

ÖTÖDIK FEJEZET
A pendori sárkány

Kútfőtől nyugatra két hatalmas ország, Eszk és Smarág között fekszik Kilencven-sziget seregnyi földdarabja. A legközelebb Kútfőhöz Szerd található, a legtávolabb meg Szipik, amely szinte már a Pelági-tengerhez tartozik s hogy a számuk valóban kilencven-e, eldöntetlen kérdés marad örökre, ugyanis ha csak az édesvizű forrással bírókat nézzük, úgy hetven szigetet számlálhatunk meg, ha pedig minden szikla-szirtet, akkor százig is elmehetünk, s még akkor sincs vége, a tenger szintje meg amúgy is folyton váltakozik. A szigetecskék között keskeny csatornák húzódnak, melyekben a Legbenső-tenger enyhén emelkedő és süllyedő tengermozgása uralkodik, dagálykor három együtt álló szigetet mutatva ottan, hol apálykor csak egy van. Az árapály mindeme veszélyei ellenére minden gyermek, ki már járni tud, jól bánik az evezővel s kicsiny csónakjával is, az asszonyok áteveznek a szomszédokhoz egy csésze iramfűteára, a házaló árusok meg az evezőjük ritmusára kántálva kínálják portékáikat. Minden út a sós vízen vezet, melyen akadályt csak a szorosokon át, háztól házig kifeszített hálók jelentenek, azokkal fogják a csigóknak nevezett apró halat, melynek olajából Kilencven-sziget gazdagsága fakad. Híd csak kevés van, nagyváros meg egy sincs. Mindenik sziget zsúfolásig van majorokkal meg halászkunyhókkal, melyek tíz-húsz szigetecske alkotta városszövetségekbe tömörültek valahányan. Ilyen volt Kishalom is, a legnyugatibb városszövetség, mely nem a Legbenső-tenger felé, hanem ki, a sivár óceán felé nézett, a Szigetvilág eme elhagyatott csücske felé, ahol már csak Pendor szigete fekszik, sárkányok prédájaként, mögötte pedig a Nyugati-peremvidék kietlen vizei.

A városszövetség házat adományozott új varázslójának. Ott állt zöldellő árpamezők közepében a hegyoldalban, s a nyugati széltől füzökfa-ligetecske óvta, mely épp virágoktól piroslott. Ajtajából szalmatetőkre, ligetekre s kertekre lehetett látni, meg a többi sziget háztetőire, mezőire s hegyeire, közöttük pedig meg-megvillant a tenger összes kanyargózó csatornája. Szegényes házacska volt, döngölt földpadlóval, bár annál jobb, mint amelyikben Kóbor született. Kishalom szigetgazdája, aki hódolattal állt a Kútfőről jött varázsló előtt, bocsánatot kért a lak szerény mivoltáért.

— Itt nincsen kő, amiből építkezhetnénk — szólalt meg valaki.

— Nem vagyunk mi vagyonosak, bár azért nem éhezünk — tette hozzá egy másik.

A harmadik meg azt mondta:

— Legalább száraz lesz, uram, a zsúpfedelet én magam húztam

fel.

Kóbornak egyre ment, milyen házat kap. Őszinte köszönetet mondott a városszövetség elöljáróinak, mire azok mind a tizennyolcan, mindenik a maga ladikjában, hazatért a maga szigetére, hogy elmondja a halászoknak meg az asszonyoknak, minő különös, komor ifjú lett új varázslójuk, ki keveset beszélt, de nyíltan s nem rátartian.

Kóbor első tisztsége nem sok okot adhatott a büszkeségre. A Kútfőn tanult varázslók általában nagyvárosokba vagy kastélyokba kerültek, nagyurak szolgálatába, akik őket nagy becsben tartották. Ezeknek a kishalmi halászoknak rendesen egy boszorkány vagy egy alacsony rangú varázsló is elegendő lett volna, hogy ráolvasson a halászhálókra meg az új csónakokra, vagy hogy a maguk vagy állataik nyavalyáit gyógyítgassa. Csakhogy az utóbbi években a pendori vén sárkány fiakat hozott a világra: úgy mondták, kilenc sárkány tanyázik most a pendori tengerurak várának romjai között, föl-le vonszolva pikkelyes hasukat a márványlépcsőkön s a bedőlt kapukon át. Ha felnőnek, s éhük felébred e puszta szigeten, előbb-utóbb kirepülnek étek után nézni. Már láttak is négyet repülni Eszk délnyugati partjai felett, noha le nem csaptak, de igen kémlelték a birkanyájakat. Egy sárkány étvágya lassan támad fel, de nehezen csillapodik. A kishalmi szigetgazda ezért üzent Kútfőre, hogy küldenének olyan varázslót, ki megvédi népüket a nyugati horizontról fenyegető veszedelemtől, s félelmüket a főmágus igencsak indokoltnak találta.

— Nincs azon a helyen se jólét, se hírnév, se gazdagság, se veszély, remélem — mondta a főmágus Kóbornak azon a napon, amikor varázslóvá avatta. — Elmégy-e hát?

— Elmegyek — bólintott Kóbor s nem csupán engedelmességből. Az óta a kútfő-hegyi éjszaka óta minden törekvése a hírnév és a hivalkodás ellen fordult, ugyanolyan mértékben, mint ahogy egykor minden vágya volt. Még most is kételkedett az erejében, és rettegett attól, hogy próbára tegye. A sárkányok híre mégis kíváncsiságot ébresztett benne. Gonton hosszú évszázadok óta nem voltak sárkányok, és Kútfőn sem látták sárkánynak sohasem nyomát, sem varázslat révén létrejött alakját, így azután ott is pusztán a regékben s dalokban éltek, megénekelt, de sosem látott lényekként. Kóbor minden tőle telhetőt megtanult a sárkányokról, de egész más olvasni róluk, s megint más találkozni velük. A nagyszerű alkalom ím előállt, s ő lelkesen válaszolta:

— Elmegyek.

Nemsher főmágus bólintott, de a tekintete komor volt.

— Áruld el — szólott végül —, félsz-e itt hagyni Kútfőt, vagy mindenáron menni akarsz?

— Ezt is, azt is, uram.

Nemsher megint csak bólintott.

— Nem tudom, helyesen teszem-e, hogy elküldlek innen a biztonságból — mondta egészen halkan. — Nem látom, milyen út áll előtted. Sűrű homály fedi. Pedig ott északon van valami hatalom, amely a vesztedre tör, de hogy miféle és merre, s hogy a múltadban avagy a jövődben, meg nem tudnám mondani: átláthatatlan rejtély. Amikor a kishalmiak elém járultak, én azonnal terád gondoltam; félreeső, biztonságos helynek tűnik, ahol elég időd lesz erőt gyűjteni. Bár nem tudom, van-e számodra biztonságos hely, vagy hogy utad merre vezet. Nem akarlak kivetni téged a sötétségbe…

A virágzó fák alatt megbúvó házacska kellően derűsnek tűnt Kóbornak elejétől fogva. Ott éldegélt, s gyakran fürkészte a nyugati égboltot, varázslófülét pikkelyes szárnyak suhogására hegyezve. Sárkánynak mégsem volt semmi nyoma. Kóbor halászgatott hát a cölöpgátjáról, és a kertecskéjét gondozgatta. Egész napokat foglalkozott a Kútfőről hozott tudós könyvek egyetlen lapjával, sorával vagy szavával, kint üldögélve a füzökfák alatt a nyári napsütésben, a pomat pedig ott szunyókált mellette, vagy elvonult egérvadászatra a csalitos, százszorszépekkel teli erdőkbe. Kóbor mint javasember és idővető szolgálta Kishalom népét, amikor csak kérték. Meg sem fordult a fejében, hogy varázsló létére szégyenkezzék ily egyszerű feladatok elvégzése miatt, hiszen boszorkányinas korában ezeknél is nyomorultabbakat kellett orvosolnia. A falusiak azonban ritkán fordultak hozzá, félelemmel vegyes tisztelettel viseltettek iránta, részben mert a Bölcsek szigetéről való varázsló volt, részben meg hallgatag természete és forradásos arca miatt. Nem csoda, hogy fiatal kora ellenére az emberek zavarban voltak a jelenlétében.

Mindezek ellenére mégis barátra akadt, egy csónakkészítőre, aki a keleti szomszéd szigeten lakott. Úgy hívták, Tarpáni. Először annak mólójánál találkoztak, amikor Kóbor megállt, hogy lássa, miként állítja be a fészkébe egy kis csónak árbocát. Az ember széles mosollyal tekintett fel a varázslóra, és megszólította.

— Íme, kis híján kész egy hónapig tartó munkám. Neked csak egy szavadba kerülne, s egy pillanat alatt meglenne, nem igaz, uram?

— Úgy van — ismerte el Kóbor —, csakhogy nyomban el is süllyedne a következő pillanatban, ha nem tartanám fenn a varázslatokat. De ha akarod… — Kóbor elhallgatott.

— Hogyan, uram?

— Nos, pompás kis csónak ez. Nem hiányzik ennek semmije. De ha akarod, bocsáthatok rá egy megkötő varázslatot, ami segít, hogy épségben maradjon; vagy egy felkutató varázslatot, ami segít, hogy a tengerről hazataláljon.

Tétován beszélt Kóbor, nehogy a mesterember megbántódjon, de Tarpáni arca felragyogott.

— Uram, ezt a csónakot a fiacskámnak készítettem, s igen nagy szívességet tennél, ha lennél olyan jó, és ráolvasnád ezeket az igéket.

Mindjárt felszökkent a mólóra, hogy azon nyomban megszorítsa Kóbor kezét, s köszönetet mondjon neki.

Ezután gyakorta dolgozgattak együtt, Kóbor beleszőtte varázserejét Tarpáni keze munkájába, amikor az építette vagy javította a csónakokat, amiért cserébe Tarpáni csónaképítésre tanítgatta Kóbort, meg arra is, miként kell egy csónakkal varázslat segítsége nélkül bánni; Kútfőn ugyanis meglehetősen híján voltak a legegyszerűbb vitorlázási gyakorlatnak. Kóbor meg Tarpáni meg kicsi fia, Jóét, sűrűn kifutottak a csatornák meg a lagúnák vizére hol ezzel, hol azzal a csónakkal vitorlázni vagy evezni, míg Kóbor kifogástalan tengerésszé nem lett, s kapcsolatuk Tarpánival szilárd barátsággá vált.

Őszutó táján a csónaképítő kisfia megbetegedett. Anyja elhívatta a Teszk-szigeti vajákos asszonyt, ki a gyógyításban igen ügyes volt, s egy-két napig minden rendben lévőnek is tűnt. Aztán az egyik viharos éjszaka kellős közepén Tarpáni döngetett Kóbor ajtaján, s könyörgött, jöjjön, mentse meg gyermeke életét. Együtt rohantak le a csónakhoz, s zuhogó esőben, sötétségben eveztek lélekszakadva Tarpáni házához. Kóbor a szalmazsákon heverő gyermek mellett ott találta hallgatagon gubbasztó édesanyját meg a vajákos asszonyt, aki karingógyökérből füstöt gerjesztett, s kántálta a kórűző mondókát, leghatásosabb ráolvasását. De odasúgta Kóbornak:

— Varázsló uram, úgy nézem, ez a vörösláz, a gyermek belehal még ma éjjel.

Amikor Kóbor letérdelt, s kezét a gyermekre tette, ugyanazt állapította meg, és egy pillanatra visszahőkölt. Hosszú betegsége utolsó hónapjaiban a gyógyfüvesmester sok mindent tanított neki a vajákosmesterségből, ám az első és utolsó dolog, amit egy vajákosnak tudnia kötelező, az az, hogy gyógyítson sebet, kezeljen nyavalyákat, de a halálba induló lelket vissza ne tartsa.

Az anya észrevette mozdulatát, s megértette annak jelentését is, ezért kétségbeesésében hangos jajszóra fakadt. Tarpáni lehajolt melléje, úgy vigasztalta:

— Asszony, Karvaly úr meg fogja menteni. Ne sírj! Hisz itt van már. Segít, meglásd!

Hallván az anya jajkiáltását, látván az apa bizakodását, Kóbor nem is értette, hogy tudott ilyen csalódást okozni nekik. Kételkedni kezdett az ítéletében, és arra gondolt, tán megmenekülne a gyermek, ha a lázát el tudná mulasztani. Így szólt hát:

— Megteszem, ami tőlem telik, Tarpáni.

Megmosdatta a fiúcskát friss, hűvös esővízben, s rákezdett az egyik lázűző rigmusra. A varázslat nem hatott, nem akart megfoganni, s Kóbor hirtelen rájött, hogy a gyermek haldoklik a karjában.

Azon nyomban összeszedte minden erejét, magával mit sem törődve, s a maga lelkét a fiúcska lelke után küldte, hogy visszahozza szerettei közé. Elkiáltotta a gyermek nevét: — Jóét! — Úgy rémlett, valami gyönge válasz elérte belső hallását, ezért újból elkiáltotta a fiú nevét. Akkor megpillantotta az előtte igen messze, valami rengeteg nagy hegy fekete lejtőjén sebesen lefelé rohanó gyermeket. Körülötte végtelen csend uralkodott. A hegy fölött csillagokat vett észre Kóbor, amiket addig sohasem látott. A csillagképek elnevezéseit mégis ismerte: a Kéve, a Kapu, a Forgó meg a Fa. Ezek a csillagok sosem hunytak ki, sosem halványította el őket semmilyen pirkadat. Túl messzire követte a haldokló gyermeket.

Amint erre rádöbbent, egyedül találta magát a sötét hegyoldalban. Nehéz volt visszafordulni, rettenetesen nehéz.

Lassan hátrafordult mégis. Egyik lábát kínlódva felemelte, s megindult az emelkedőn, most a másik lábát tolva előre. Lépésről lépésre haladt, a puszta akaraterejével. S minden lépés keservesebb volt, mint az előző.

A csillagok meg se rezdültek. Szél nem fújt a szikkadt, meredek kaptatón. A sötétség irdatlan nagy birodalmában ő volt az egyetlen, vonszolódva kapaszkodó mozgó pont. A hegytetőre érve Kóbor alacsony kőfalat vett észre. A falon túl pedig, vele szemben, valami árnyék állott.

Nem volt annak sem emberi, sem állati körvonala. Alaktalan volt, alig kivehető, de valamit suttogott, habár suttogása szavakat nem tartalmazott. Az a valami feléje nyújtózkodott az élet oldaláról, míg Kóbor a halál féltekéjén ácsorgott.

Két választása volt: vagy leereszkedik a hegyoldalon a holtak sivár országába s fénytelen városaikba, vagy átlép a falon, vissza az életbe, ahol a formátlan, gonosz árny egyenesen őreá várt.

Szellembotja ott volt a kezében, amit hirtelen magasra emelt. Ettől a mozdulattól az erő visszatért beléje. Amint nekirugaszkodott, hogy az alacsony kőfalon általvesse magát, egyenesen neki az árnynak, botja egyszerre fehéren felizzott, vakító fényt bocsátva ki magából a homályba. Kóbor elugrott, érezte, hogy esik, aztán már semmit sem látott.

Tarpáni, a felesége meg a javasasszony a következőket látta: az ifjú varázsló a rigmus közepén elnémult, s egy darabig rezzenetlen tartotta a gyermeket a karjában. Majd miután finoman lefektette a kis Joétot a szalmazsákra, kiegyenesedett, s botjával a kezében állt szótlan. Egyszer csak magasra tartotta a botját, ami olyan fehér tüzű lángra lobbant, mintha villámot tartott volna a markában, s a kunyhó egész bensőjét rendkívüli, éles ragyogás árasztotta el egy pillanatra. Amikor káprázó szemük kitisztult, meglátták a földpadlóra zuhant ifjút az ágy mellett, melyen holtan feküdt a gyermek.

Tarpáni azt hitte, hogy a varázslóból is elszállt a lélek. Felesége zokogott, ő maga pedig egészen meg volt rémülve. A javasasszony azonban tudott egyet s mást hallomásból a mágiáról meg arról, hogyan távozik egy igazi varázsló ezen árnyékvilágból, ezért gondoskodott róla, hogy a hideg és élettelennek látszó Kóborral ne halottként, hanem beteg vagy delejes álomba esett emberként bánjanak. Hazavitték tehát, s otthagytak egy öregasszonyt, hogy figyelje, vajon álmából felébred-e, vagy örök álom borul reá.

Az aprócska pomat a gerendák között rejtezett, mint mindig, ha a házba idegen lépett. Mindaddig ott kucorgott, amíg az eső a házfalakat csapdosta, s ahogy telt-múlt az éjszaka, a kialudt tűz mellett bóbiskolni kezdett a vénasszony. A pomat akkor lesurrant, s odament az ágyán mereven és mozdulatlanul fekvő Kóborhoz. Reszelős, levélszerű barna nyelvével nyalogatni kezdte gazdája kezét és csuklóját, hosszan és türelmesen. A fejéhez kuporodva megnyalogatta a homlokát és forradásos orcáját meg lágyan lehunyt szemeit is. Erre a finom érintésre Kóbor igen lassan, de feltámadt. Felébredt, azt sem tudva, hol van, mint került oda, s hogy mi az a halványszürke derengés körülötte, ami pedig a világra köszöntő új napnak volt a fénye. A pomat eztán Kóbor vállához húzódott, mint szokta, s elaludt.

Később, amikor Kóbor visszagondolt eme éjszakára, tudta, hogy ha akkor senki sem érinti meg, amint ott lelkevesztetten hevert, és senki sem kísérli meg őt valamiképpen visszahívni, örökre elkárhozott volna. Megmenekülését pusztán az oktalan állat ösztönös bölcsességének köszönhette, mely sebesült társát nyalogatással vigasztalja, s e bölcsességben Kóbor olyasféle, a maga hatalmával rokon vonást látott, amely ugyanolyan mélységeket rejtett, mint a mágia maga. Azontúl bölcsnek csak olyan embert tartott, ki a többi élő teremtménytől — akár képes szólani, akár nem — magát el nem szigetelte, s további életében hosszú időn át igyekezett szemlélődve megtanulni, amit csak lehetett, az állatok tekintetéből, a madarak röptéből s a fák méltóságteljes taglejtéseiből.

Most első alkalommal sikerült az átkelést és visszatérést ép bőrrel megúsznia, amire nyitott szemmel csak egy varázsló képes, de kockázat nélkül megtenni még a legnagyobb mágus sem tudja. Csakhogy mélységes bánatra s aggodalomra érkezett vissza. Bánkódást barátja, Tarpáni miatt érzett, aggodalmat pedig maga miatt. Értette már, miért félt a főmágus attól, hogy őt elbocsássa, s hogy mi árnyékolta be s homályosította el még a mágus jövőbe látó jóstekintetét is. Ugyanis maga a sötétség, a névtelen, nem e világi lény volt, mi őrá várakozott, az árny, amit ő szabadított el, ami általa keletkezett. E kísértet az élet és a halál mezsgyéjén várta őt hosszú éveken át, míg végül rá is talált. Eztán egyre a nyomában lesz, hogy

mindenáron a közelébe férkőzhessen, hogy erejétől megfossza, az életét magába habzsolja, s a testébe költözzék.

Nem sokkal ezután megjelent álmában a lény, mint fej és arc nélküli medve, mely a házfalakon túl matatott, a bejáratot keresve. Ilyesmit nem is álmodott azóta, hogy az árny okozta sebei begyógyultak. Amikor felriadt, fázott, és gyengének érezte magát, s arcán meg vállán húzódtak, fájtak a forradások.

Keserves idő vette kezdetét. Amikor álmában előjött vagy egyáltalán csak eszébe jutott az árny, ugyanaz a jeges rémület töltötte el: ereje, józan esze elhagyta, tompaság és ájulás környékezte. Saját gyávasága feldühítette, de azzal nem ment semmire. Kutatott valamiféle oltalom után, de semmit sem talált. Az árny nem volt sem húsból-vérből való, sem élőlény, sem kísértet, nem volt neve, s nem volt más létezése, csak maga az a borzalmas erő, amit ő, Kóbor hívott életre, s amely a napfény világának minden törvényén kívül esett. Mindössze annyit tudott róla, hogy hozzá van bilincselődve, s minekutána az ő teremtménye, a maga akaratát rajta keresztül próbálja meg érvényesíteni. De hogy milyen alakban — saját, valóságos alakja eddig nem lévén —, hogyan és mikor, azt Kóbor nem is sejtette.

Ami bűvös védőfalat csak tudott, azzal körülbástyázta otthonát s a szigetet, ahol lakott. Az effajta varázskorlátokat azonban minduntalan meg kellett újítania, s Kóbor hamarosan felismerte, hogy ha minden erejét e falak emelésére fordítja, akkor nem tud hasznára lenni a szigetlakóknak. Mihez is kezdene így, két tűz között, ha Pendorból egy sárkány felbukkanna?

Megint álmodott, ám ezúttal az árny bévül volt, a házában, az ajtó mellől nyúlt feléje a sötétben, érthetetlen szavakat suttogva. Kóbor rémülten riadt fel, s a lidércfénnyel körbepásztázta a csöpp ház minden zegét-zugát, de az árnyat nem találta. Aztán fát tett a még izzó parázsra, s a tűz fénye mellett üldögélve hallgatta a szalmatető meg a csupasz, nagy fákat cibáló őszi szél vijjogását. Sokáig töprengett. Az egykori düh felébredt a szívében. Nem tűri tovább ezt a tehetetlen várakozást, az őrző és védekező varázsigék hasztalan mormolását e kis sziget csapdájába esve! Csakhogy nem futamodhatott meg ilyen egyszerűen, nem rúghatta fel a szigetlakókkal kötött egyezséget, védtelenül a sárkány elé vetve őket, mely bármelyik percben támadhatott. Egyetlen választása maradt.

Másnap reggel lement Kishalom nagy kikötőjébe a halászok közé, s a fő szigetgazdát ott találva ezt mondta neki:

— El kell hagynom ezt a helyet. Veszélyben vagyok, s tirátok nézve is veszélyt jelentek. Mennem kell. Kérlek hát, add meg az engedélyt, hadd menjek el Pendorra a sárkányokkal leszámolni, hogy elvégezhessem a feladatot, amivel nektek tartozom, s akkor szabadon

távozhatok. Vagy ha kudarcot vallok, kudarcot vallanék akkor is, ha ők jönnének ide, s ezt jobb most megtudni, mint később.

A szigetgazda egészen elképedve bámult rája.

— Karvaly úr — nyögte —, kilenc sárkány vár odaki!

— Nyolc még fióksárkány, azt mondják.

— De a vén…

— Mondtam, el kell mennem innét. Engedj, kérlek, hadd szabadítsalak meg mielőbb a sárkányátoktól titeket.

— Ahogy akarod, uram — felelte búsan a szigetgazda. Mind, akik e beszélgetést hallgatták, esztelen merészségnek, könnyelműségnek tartották ifjú varázslójuk szándékát, s bánatos képpel figyelték távolodó alakját, nem remélve, hogy valaha is hallanak felőle. Egyesek arra célozgattak, talán vissza akar hajózni Eszknél a Legbenső-tengerre, cserbenhagyva őket; mások, közöttük Tarpáni is, úgy vélték, varázslójuk megháborodott, s a vesztébe rohan.

Négy emberöltőn át minden hajó messze elkerülte Pendor szigetének partjait. Mágus sohasem járt arra, hogy megverekedjék a sárkánnyal, mivel a sziget járatlan tengeri út mentén feküdt, s lakóit — kalózokat, rabszolga-kereskedőket és háborús uszítókat — Óceán-föld délnyugati fertályának minden népe gyűlölte. Ez okból kifolyólag senki sem próbálta Pendor nagyurát megbosszulni, miután nyugatról a sárkány váratlanul lecsapott, s őt alattvalóival együtt, amint a várban épp lakomáztak, a torkából kilövellő lángokkal elborította, a város sikoltozó népét pedig a tengerbe hajtotta. Pendor — bosszulatlanul — a sárkányé lett, az elpusztultak csontjaival, a várakkal és kincsekkel egyetemben, amiket a pálni és eszki partok rég halott hercegeitől rabolt el.

Mindezt jól tudta Kóbor, sőt amióta Kishalomra érkezett, emlékezetében megőrizte s fontolgatta mindazt, amit a sárkányokról valaha is megtudott. Kis csónakját nyugat felé kormányozva — nem evezővel s nem is a Tarpánitól tanult tengerészismeretekkel, hanem varázsló módjára, varázsszéllel dagasztva a vitorlát, a csónak orrát és gerincét pedig ráolvasással tartva helyes irányban — Kóbor figyelt, mikor pillantja meg az elnéptelenedett szigetet a tenger karimáján. Sebesen akart haladni, ezért használta a varázsszelet, mivelhogy sokkal inkább rettegett attól, ami mögötte, mint ami előtte volt. Ám a nap előrehaladtával türelmetlensége a félelemből egyfajta szilaj lelkesültségbe fordult. Ezt a veszélyt legalább a saját akaratából kereste; s minél közelebb került hozzá, annál biztosabb volt benne, hogy legalább arra az időre, arra az egy órára — lehet, a halála előtt — szabad lesz. Az árny nem meri majd követni őt egy sárkány torkába. Alatta fehér tarajos hullámok vágtáztak a szürke tengeren, felette szürke fellegek sodródtak a vad északi szélben. Kóbor nyugatnak tartott a sebes varázsszél segítségével, s nemsokára

feltűntek a szemhatáron Pendor sziklái, a város néptelen utcái és a kiégett, omladozó várfalak is.

A kikötő, egy sekély, félhold alakú öböl bejáratánál Kóbor abbahagyta a szélgerjesztést, s kis csónakja ringatózva megállapodott a hullámokon. Akkor megszólította a sárkányt:

— Pendor bitorlója, gyere elő, védd a birodalmad! Hangját szinte elnyelte a hamu borította partokat ostromló törőhullámok harsogása; a sárkányok hallása azonban kiváló. Egyikük, mint valami hatalmas, vékony szárnyú, tarajos hátú fekete denevér, tüstént felszállt a város egyik berogyott tetejű épületéről, körözve rárepült az északi szélre, és Kóbor felé közeledett. E népe számára mitikus lény láttára megdobbant Kóbor szíve, felkacagott, és így kiáltott:

— Eredj, mondd meg a vén sárkánynak, te szárnyas pondró, hogy bújjon elő!

Ez ugyanis az egyik fiatal sárkány volt, amely egy évekkel ezelőtt itt járt nyugati-perem vidéki anyasárkány tojásából kelt ki; az anyasárkányok, mint mondják, jókora bőrhéjú tojásokat raknak, s ez is otthagyott egy fészekalja tojást a vár egyik napos, szétdúlt szobájában, majd elrepülvén, Pendor vén sárkányára bízta fiait, melyek mint kártékony gyíkok tekeregtek elő a tojásokból.

A fiósárkány nem válaszolt. Fajtájához képest nem számított nagynak, talán egy negyvenevezős hajóhossznyi lehetett, és keskeny volt, akár egy hernyó, hiába nyúlott hártyaszerű, fekete szárnya oly szélesre ki. Sem teljes nagyságát, sem sárkányhoz méltó hangját és ravaszságát nem érte még el. Mint a nyíl, egyenesen nekirepült a kis, ringatózó csónakban ülő Kóbornak, kitátva hosszú, éles fogú állkapcsát, úgyhogy Kóbornak csak annyit kellett tennie, hogy egy gyors varázslattal megbénította a szárnyát meg a lábát, az meg belezuhant a tengerbe, akár egy darab kő, a szürke hullámok pedig összecsaptak fölötte.

Most két másik, az előbbihez hasonló sárkány emelkedett föl a legmagasabb torony mellől. Akárcsak a legelső, ezek is egyenesen Kóbornak tartottak, de ő emezekkel is elbánt, lehajította és vízbe fullasztotta mindkettőt, s még csak a varázslóbotját sem emelintette meg.

Kis idő elteltével újabb három sárkány rontott elő a szigetről. Egyikük sokkalta nagyobb volt, torkából lángot okádott. Kettő éktelen szárnycsattogtatással támadott, a harmadik viszont igen sebesen Kóbor mögé került, hogy tüzes leheletével eméssze el a csónakjával együtt. Megkötő varázslattal nem bírt volna el Kóbor mind a hárommal, ugyanis kettő északról, egy meg délről jött. Abban a minutumban, hogy felmérte a helyzetet, Kóbor egy lélegzetvételnyi idő alatt sárkánnyá változott, s felröppent a csónakjából.

Kiterjesztette széles szárnyait, kimeresztette karmait, és a kettőre

gyilkos tűzzel szemből sújtott le, majd az ugyancsak tűzzel felfegyverkezett harmadik felé fordult. A szürke hullámok felett, a levegőégben estek egymásnak, összeakaszkodtak, ütötték, vágták egymást, míg a szájukból kilövellő lángok vörösre nem festették a körülöttük gomolygó füstöt. Kóbor hirtelen felszökkent, a másik utána. Feleúton a sárkány-Kóbor szárnyát feltartva megtorpant, s lecsapott, akár a sólyom, rávetve magát a másikra, kimeresztett karmait pedig belevágva annak nyakába és horpaszába. Kavarogtak a fekete szárnyak, s fekete sárkányvér hullott nehéz csöppekben bele a tengerbe. A pendori sárkány megfutamodott, s alacsonyan, nyomorultan szállt vissza a szigetre, ahol elrejtőzött, megbújva a lerombolt város valamelyik kútjában vagy üregében.

Kóbor nyomban visszaváltozott, és elfoglalta a helyét újra a csónakban, mert rettentő veszélyes volt a szükségesnél hosszabb ideig a sárkányalakot viselni. A keze sárkányvértől feketéllett, a haja is megperzselődött, de ezzel most nem törődött. Addig várt csupán, míg lélegzetét visszanyerte, aztán elkiáltotta magát:

— Hatot már láttam, ötöt levágtam, de én kilencről tudok! Kifelé, pondrók!

Hosszú ideig semmi mozgást, semmi hangot nem tapasztalt a szigeten Kóbor, csak a hullámok harsogása hallatszott a partról. Aztán egyszer csak ráeszmélt Kóbor, hogy a legmagasabb torony alakja megváltozott, kitüremkedett az egyik oldalon, mintha kart növesztett volna. Tartott a sárkányok mágiájától, merthogy az öregje igencsak járatos és fondorlatos művelője volt mind az emberi, mind a nem emberi bűvös praktikáknak. Egy pillanattal később megértette, hogy nem a sárkány, hanem a saját szeme űzött tréfát vele. Amit ő a torony darabjának vélt, az a pendori sárkány válla volt, amint hatalmas testét kinyújtóztatva lassan feltápászkodott.

Amikor egészen talpra állt, háromágú nyelvét öltögető pikkelyes feje s tarajos nyaka az omladozó torony fölé magasodott, s karmos mellső lábai alant, a város düledező, romos szélén pihentek. Szürkésfekete pikkelyei kőtörmeléknek tűntek a nappali fényben. Szikkadt volt, akár egy agár, s hatalmas, akár egy hegy. Kóbor áhítattal nézte. Semmilyen ének, semmilyen monda nem készíthette föl kellően az elmét eme látványra. Majdnem belenézett a sárkány szemébe, ami veszélyes lett volna, hisz a sárkány nézése az embert megbabonázza. Kóbor elkapta a szemét a rámeredő olajzöld tekintet elől, s maga elé tartotta a botját, amely most inkább szálkára vagy pálcikára hasonlított.

— Nyolc fiam volt, te apró varázsló — szólott a sárkány rideg, zengő hangon. — Öt meghalt, egy haldoklik. Elég! Nem lesz tiéd a kincsem, hiába ölted meg őket!

— Nem kell a kincsed.

Sárga füst tört elő süvítve a sárkány orrlikaiból: így nevetett.

— Miért nem szállsz partra, aprócska varázsló, nézd meg legalább! Megéri!

— Nem, sárkány.

A sárkányok a széllel és tűzzel lévén rokonságban, nem szívesen küzdenek a tenger felett. Eddigelé ebben rejlett Kóbor fölénye, amit meg is tartott, ám a keskeny tengervízsáv közte meg a hatalmas, szürke karmok között már nem jelentett túlontúl nagy fölényt. Nem volt könnyű a figyelő, zöld szemekbe nem belenézni.

— Nagyon ifjú varázsló vagy te — jegyezte meg a sárkány. — Nem tudtam, hogy az emberek ilyen ifjan az erejük birtokába jutnak.

A sárkány, akárcsak Kóbor, az ősnyelvet használta, hiszen ma is ezt a nyelvet beszélik. Az ősnyelv az embert igazmondásra kényszeríti, a sárkányoknál azonban nem így van. Ez az ő saját nyelvük, amelyen hazudni is tudnak, csalárd módon elferdítve az igaz szavak jelentését s olyan tükörszavak útvesztőjébe csalva az óvatlan hallgatót, melyek mind igazságnak tűnnek fel, ám sehova se vezetnek. Gyakran figyelmeztették erre Kóbort, ezért aztán bizalmatlanul hallgatta a sárkány beszédét, minden kétkedésre készen. De a szavak egyértelműen, tisztán csengtek.

— Te apró varázsló, a segítségemet jöttél kérni?

— Nem, sárkány.

— Pedig én tudnék neked segítséget nyújtani. Hamarosan szükséged lesz rá az ellen, ami a sötétben üldöz téged.

Kóbor elképedt.

— Mi az, ami a nyomodban van? Áruld el a nevét.

— Bár tudnám… — Kóbor elharapta a mondat végét. Sárga füst gomolygott elő a sárkány orrlikaiból, melyek mint két kerek tűzkatlan, ültek hosszú fején.

— Ha tudnád a nevét, talán le is tudnád győzni, aprócska varázsló. Talán ha közelről látnám, meg tudnám mondani, minek hívják. Márpedig közel jön, ha te a szigetem körül járkálsz. Jön az mindenhová, ahová te. Ám ha nem akarod, hogy utolérjen, akkor futnod kell, folyton-folyvást futnod előle. És mégis követni fog. Akarod tudni a nevét?

Kóbor most is csak hallgatott. Nem bírt rájönni, honnan szerzett tudomást a sárkány az általa elszabadított árnyról. S honnan tudná meg a nevét? A főmágus azt mondta, az árnynak nincs neve. A sárkányok azonban sajátos bölcsességgel rendelkeznek; régibb faj az övék az embernél. Kevesen tudják kitalálni, mit és honnan tud egy sárkány, s eme keveseket sárkányvitézeknek hívták. Kóbor azonban egy dologban bizonyos volt: noha feltehetően a sárkány igazat szólt, s valószínűleg meg is tudná fejteni az árnylény mibenlétét s nevét, ezáltal hatalmat adván fölötte Kóbornak, akkor is — hiába mond

igazat — csakis a maga érdekében cselekszik.

— Ritkaság — szólalt meg végre Kóbor —, hogy sárkány akarjon embernek szívességet tenni.

— Az viszont teljesen megszokott — felelt a sárkány —, hogy a macska eljátszik az egérrel, mielőtt megöli.

— Csakhogy én nem azért jöttem ide, hogy játsszak, vagy hogy énvelem játsszanak. Alkut akarok kötni veled.

Mint egy éles kard, de annál ötször hosszabb, vágódott fel a sárkány farka ívben, akár a skorpióé, páncélbőrű háta fölé, magasabbra a toronynál is.

— Nem szoktam alkudozni — felelte szárazon. — Elveszem, ami kell. Ugyan mit kínálsz nekem, amit nem tudnék elvenni tőled, ha akarom?

— Sértetlenséget. A te sértetlenségedet. Esküdj meg, hogy sose repülsz Pendortól keletre, akkor én is megesküszöm, hogy nem bántalak.

A sárkány torkából olyasféle morajlás hallatszott, mint valami távoli, lezúduló kőgörgeteg robaja a hegyek között. Háromágú nyelvén lángok táncoltak. Felágaskodott még magasabbra, kiemelkedve a romok közül.

— Sértetlenséget ajánlasz nekem?! Fenyegetsz?! Mivel?

— A neveddel, Jővüd.

Kóbornak megremegett a hangja, ahogy a nevet kimondta, de tisztán és hangosan ejtette. Hallatára a vén sárkány megdermedt minden ízében. Eltelt egy perc, el a másik, s akkor Kóbor lélekvesztőjében állva elmosolyodott. A tétet s az életét egyetlen sejtelemre tette föl, amely a sárkányokról Kútfőn tanult ismeretekben gyökerezett. Megsejtette, hogy ez a pendori sárkány ugyanaz volt, mint amely feldúlta Rosszán nyugati felét Habtündér és Mórred napjaiban, s amelyet egy nevek terén járatos varázsló, Tel űzött el Rosszánról. A sejtés beigazolódott.

— Egyenrangúak vagyunk, Jővüd. Neked ott az erőd, nekem itt a neved. Áll az alku?

A sárkány még most sem válaszolt.

Időtlen idők óta heverészett már ezen a szigeten a porral, téglákkal és csontokkal elkeveredett aranyozott mellvértek és smaragdok között; szemmel tartotta fekete sárkányivadékait melyek az omladozó házak között játszadoztak, vagy a sziklákról szárnyaikat próbálgatták, és rengeteget szunyókált a napon háborítatlanul. Eljárt felette az idő. Igen nehezére esett most megmozdulni, szembenézni e máguspalántával, e törékeny ellenséggel, akinek a varázslóbotja elől Jővüd, a vén sárkány meghátrált.

Kiválaszthatsz kilenc drágakövet a kincseim közül — szólalt meg végre a sárkány, s hangja sisteregve, szűkölve tört hosszú pofájából

elő. — A legszebbeket. Válassz! Aztán eredj!

— Nem kellenek a köveid, Jővüd.

— Hová tűnt az emberek kapzsisága? Hajdan, északon, szerették a csillogó ékköveket… Tudom már, mi kell neked, varázsló. Én szintén felkínálhatom neked a sértetlenséget, mert tudom, mi menthet meg téged. Tudom, egyedül mi menthet meg. Nyomodban az iszonyat jár. Megmondom a nevét.

Kóbor szíve nagyot dobbant, s mozdulatlanul, akár a sárkány, megmarkolta a botját. Egy pillanatig hirtelen támadt, riadt reménnyel küzdött magában.

Nem azért jött, hogy a maga életéért alkudozzék. Egyszer, csak egyetlenegyszer kerekedhet a sárkány fölébe. Félresöpörte hát a reményt, s tette, mi kötelessége. — Nem ezt kérem, Jővüd.

Miközben a sárkány nevét mondta, úgy érezte, mintha finom, vékony szíjjal a nyakánál fogva tartaná feszesen az óriási lényt. Szinte égette a sárkány szeméből sütő ősi embergyűlölet; látta acélos karmait, melyek akkorák voltak, mint egy ember karja, látta kőkemény bőrét meg a torkában fortyogó pusztító tüzet, a szíj azonban mindegyre feszesebb és feszesebb lett.

Kóbor megint felkiáltott:

— Jővüd! Esküdj a nevedre, hogy se te, se a fiaid nem teszik be a lábukat soha a Szigetvilágba!

Erős lángok lövelltek ki hirtelen, harsogva a sárkány torkából, ahogy megszólalt:

— Esküszöm a nevemre!

Utána csend borult a szigetre, s Jővüd lehajtotta hatalmas fejét.

Mire ismét felemelte s szétnézett, a varázsló már messze járt, vitorlája fehér pötty volt csak keleten a hullámok fölött, s igyekezett a belső tengerek termékeny, ékes szigetei felé. Haragjában akkor a pendori vén sárkány felszökött, hányta-vetette magát, szétdúlta a várát, s szárnyával, mely az omladozó várost teljes szélességében átérte, csapkodott, verdesett. Az esküje azonban kötötte, és sem akkor, sem soha nem röpült el a Szigetvilágba.

HATODIK FEJEZET
Az üldözött

Alighogy Pendor a tenger pereme alá süllyedt, Kóbor szívébe ismét visszatért az árnytól való félelem, ahogy kelet felé nézett. Nyomasztó érzés volt a sárkányok jelentette kézzelfogható veszedelem után ezzel a megfoghatatlan, vigasztalan irtózattal szembesülni. Elállította a varázsszelet, s a rendes széllel vitorlázott tovább, nem kívánta már a sebességet. Nem volt határozott terve, hogy eztán mihez kezdjen. Futnia kell, mondta a sárkány, de merre? Gondolta, Kútfőre, ott legalább oltalmat talál, s esetleg tanácsot a bölcsektől. Először azonban még egyszer el kellett mennie Kishalomra, beszámolni a történtekről a szigetgazdáknak. Amikor híre ment, hogy visszatért, öt nappal elindulása után, a városszövetség népének jó a fele a szigetgazdákkal együtt özönlött csónakon vagy futva, hogy Kóbor köré gyűlve bámulja s hallgassa őt. Kóbor elmesélte a történteket, valaki azonban megszólalt.

— De ki látta e mesébe illő tettet, hogy kiirtotta s elriasztotta a sárkányokat? Hátha…

— Hallgass! — förmedt rá az emberre a fő szigetgazda, mert tudta, akárcsak a többség, hogy bár nemegyszer körmönfont módon fogalmazza meg egy varázsló az igazságot, sőt van, hogy be sem vallja, de ha egyszer kimondja, az úgy is van. Hiszen ez a mestersége. A nép igen csodálkozott, aztán mikor megértette, hogy a rettegés ideje elmúlt, kezdett végre örvendezni. Szorosan körülvette ifjú varázslóját, s kérlelte, mesélné el újra, hogy s mint történt. Majd még többen jöttek a környező szigetekről, azoknak megint el kellett hogy beszélje az eseményeket. Leszállt az alkony, mire abbahagyhatta Kóbor. A nép már betéve tudta, nálánál is jobban. A falusi dalnokok egy régi dallamba foglalva már énekelték is *Karvaly tettei*t. Örömtüzek gyúltak nemcsak Kishalom szigetein, hanem a déli és keleti városszövetségekben is. Halászok kurjongatták a hírt csónaktól csónakig, szigetről szigetre. Megtört a Gonosz hatalma, soha többé nem jönnek sárkányok Pendorról Kishalomra!

Az az éjszaka, az az egyetlen éjszaka örömteli volt Kóbor számára. Nem férhetett hozzá semmilyen árny a hálaadó tüzek ragyogásán át, melyek ott lobogtak minden hegy tetején, minden sziget partján, sem a körötte karikázó, dicsőségét zengő, kacagó táncosok gyűrűjén át, kik fáklyáikat lengették, s a sűrűn hulló, tündöklő szikrákat felkapta a hűvös őszi szél.

Másnap Tarpáni jött elébe, és így szólt hozzá:

— Nem tudtam, hogy ily nagy a hatalmad, uram. — Félelem

csendült a hangjából, merthogy barátként merte kezelni Kóbort, de volt benne szemrehányás is. Hiába pusztított el sárkányokat, ha egy kisgyermek életét nem tudta megmenteni. Újult erővel tört föl Kóbor lelkében a szorongás s a türelmetlenség, amely Pendorra űzte, s amely most Kishalomról is továbbkergette. A következő nap, noha szívesen marasztalták, hogy töltse ott élete hátralevő részét dicsőségben s megbecsülésben, Kóbor mégis elhagyta a hegyen álló házát, semmi mást nem víve magával, csak könyveit, botját meg pomatját a vállán.

Egy kis csónakon távozott két fiatal kishalmi halász társaságában, akik abban a megtiszteltetésben akartak részesülni, hogy az evezősei lehettek. Ahogy haladtak előre a Kilencven-sziget bárkákkal zsúfolt keleti csatornáin, el a víz fölé hajló ablakok és erkélyek alatt Nesh rakpartjai, Dromgun esőáztatta legelői s Géap bűzös olajraktárai mellett, tetténck híre mindig megelőzte Kóbort. Az emberek a *Karvaly tettei*nek dallamát fütyülték, ahogy elsiklottak előttük, s versengtek azért, hogy kinél töltse az éjszakát, s elmesélje sárkánykalandját. Amikor megérkezett végre Szerd szigetére, a hajóskapitány, akit Kóbor megkért, hogy vigye át Kútfőre, meghajolt, úgy válaszolt.

— Nagy öröm énnekem, varázsló uram, s megtiszteltetés a hajómnak!

Kóbor tehát hátat fordított a Kilencven-szigetnek —, ám alighogy hajójuk kifutott Szerd belső kikötőjéből, s vitorlát bontott, kelet felől erős szélroham tört rájuk. Érthetetlen volt, mivel a téli égbolt tisztán kéklett, s aznap reggel hosszan tartó csöndes idő ígérkezett. Szerdtől harminc mérföldre volt Kútfő, vitorláztak hát tovább, a szél meg mind csak erősödött, s ők mégis vitorláztak tovább. A kis hajó, mint a Legbenső-tengeren majd minden kereskedőhajó, fel volt szerelve hosszvitorlával, amivel ellenszélben is lehet vitorlázni, s a kapitány rátermett tengerész volt, büszke a tudományára. Lavírozva — hol északnak, hol délnek — küzdöttek magukat tovább kelet felé. Eső s fellegek követték a szelet, mely minduntalan irányt változtatott, és rohamra indult, de oly vadul, hogy komoly veszélytől, a hajó átfordulásától lehetett tartani.

— Karvaly uram — szólította meg a kapitány az ifjút, aki rangban vele egyenlőnek számított a taton, bár csekélyke méltóságot lehetett csak megőrizni ilyen esőben és szélben, amikor szánalmasan csapzottan álltak átázott köpönyegükben. — Karvaly uram, nem intéznél esetleg pár szót ehhez a szélhez?

— Milyen közel vagyunk Kútfőhöz?

— A feleúton már túljutottunk. De ez alatt az utóbbi óra alatt semmit sem mentünk előre, uram.

Kóbor szólt a szélnek. Meg is csappant valamelyest az ereje, s kis ideig szépen haladtak előre. Ám akkor hirtelen süvöltő széllökések érkeztek dél felől, melyek ismét csak vissza, nyugat felé sodorták őket.

A felhők egymásra torlódtak, kavarogtak az égen, s a hajó kapitánya éktelen haragra gerjedt.

— Ez az átkozott szélvihar minden utat nyomban elvág előlünk! Uram, ezen a bolond időn csak a varázsszél segít át minket!

Kóbor elkomorult erre, de a hajó s a legénysége veszélybe került miatta, ezért felgerjesztette a varázsszelet. A hajó nyomban szelni kezdte a hullámokat egyenest kelet felé, mire a kapitány megint felvidult. Azonban fokozatosan, bár Kóbor fenntartotta a varázslatot, a varázsszél ellankadt, mind erőtlenebb lett, mígnem a hajó egy pillanatra látszólag megült a hullámok tetején, ernyedt vitorlával a tomboló fergeteg kellős közepén. Aztán a vitorlarúd, akár egy mennykőcsapás, átvágódott, a hajó megpördült, s mint egy megriadt macska, nagyot szökkenve megindult nyugatnak.

Kóbor egy támoszlopba kapaszkodott, mert a hajó majdnem az oldalán feküdt, s elkiáltotta magát:

— Vissza Szerdbe, kapitány!

A kapitány szitkozódott, és azt kiáltotta vissza:

— Egy varázslóval a fedélzeten visszaforduljak, én, a kereskedőhajók legjobb kapitánya, életem legpompásabb hajójával?!

Majd amikor a hajó ismét pördült egyet, mintha örvény kapta volna el a hajógerincet, s a kapitány is belecsimpaszkodott egy gerendába, hogy a fedélzetről le ne essen, Kóbor azt mondta neki:

— Tégy le engem Szerd szigetén, te meg menj, amerre jónak látod. A szél nem a te hajód ellen fúj, hanem énellenem.

— Ellened, egy kútfői varázsló ellen?

— Sosem hallottál a kútfői szélről, kapitány?

— Dehogynem, az tartja távol a gonosz erőket a Bölcsek szigetétől, de mi közöd van neked, ki sárkányokat zabolázol, ahhoz?

— Az rám és az árnyékomra tartozik — felelte kurtán Kóbor, ahogy az varázslóhoz illik; aztán már nem is beszélt többet, míg sebesen, egyenletes szélben és a mindinkább felszakadozó felhők alatt visszafelé, Szerd szigetére tartottak.

Nehéz szívvel s riadt lélekkel bandukolt fel a szerdi rakpartról. A téli nappalok rövidebbek lettek, s hamar leszállt az alkony. Az alkony közeledtével mindig erősödött Kóbor nyugtalansága, most minden utcasarok új fenyegetést jelentett számára, s úgy kellett erőt vennie magán, hogy hátra ne tekingessen folyton, jön-e valami utána. Betért Szerd Tengerészházába, ahol utazók és kereskedők együtt eddegéltek jóízűen a városszövetség kontójára, s megalhattak a hosszú gerendaépületben: a Legbenső-tenger gazdag szigetein imigyen fogadják a vendégeket.

A vacsorájából Kóbor meghagyott egy darab húst, s később a tűz mellett előcsalogatta a pomatot a csuklyája ráncából, ahol az egész nap lapult, s becézgetve igyekezett rávenni, hogy egyék, így suttogva

neki:

— Kicsi Mók, csendes Mók… — De az sehogy sem akart enni, bebújt a zsebébe. Ebből meg saját bús nyugtalanságából s a ház sarkait kitöltő sötétségnek a puszta látványából megértette Kóbor, hogy az árny nem volt már messze.

Errefelé senki sem ismerte őt. Távoli szigetekről való utazók voltak, akik nem hallották a *Karvaly tetteir*ől szóló éneket. Senki sem szólt hozzá. Kóbor kiválasztott végül egy fekhelyet, leheveredett, de egész éjjel nem jött álom a szemére a körülötte alvó idegenek között. Egész éjjel azon töprengett, hogy s mint határozzon, tervezgette, merre menjen, mihez kezdjen, de minden szándékát, minden tervét keresztülhúzta egy végzetes balsejtelem. Minden lehetséges utat elzárt előle az árny. Egyedül Kútfő lett volna biztonságos, de oda nem juthatott be, a veszedelmes szigetet erős, ősi varázslatok áthatolhatatlan hálója sáncolta el előle. Hogy a kútfői szél feltámadt ellene, azt bizonyította, a nyomát követő rém immár egészen a sarkában kell hogy legyen.

E rémség testetlen volt, birodalmában, ahonnan jött, nem volt se fény, se tér, se idő, napfényben semmit sem látott. Bizonyára úgy tapogatózott utána napokon és tengereken át e napvilágban, s látható alakot csak álomban és sötétségben öltött. Alaktalan lényén eleddig nem csillant meg napfény; *Sarog tettei*ben így szól erről az ének: „A földet s a tengert mind a hajnalhasadás szüli, árnyékból gyúrva nekik alakot s a sötétség birodalmába űzve az álmot.” De ha egyszer utoléri az árny Kóbort, elrabolhatja tőle minden erejét, megfoszthatja testét annak súlyától, utolsó csöpp melegétől, életének utolsó szikrájától s akaratától, mely addig mozgatta.

Minden lehetséges irányban ezt a végzetet látta Kóbor maga előtt. S tudta, könnyen ármány áldozatául is eshet, hiszen a mindinkább közeledő árny — ereje növekedvén — bírhat immár oly erővel, hogy gonosz hatalmakat vagy gonosz embereket használhat fel őellene: csalóka látomással vagy más hangján szólva félrevezetheti. Majdnem biztosra vette, hogy ma éjjel, a Tengerészház hálótermének valamelyik sarkában, valamelyik emberben ott lapul a sötét lény, megvetve a lábát valamelyik sötét lélek mélyén, s csak vár, lesben állva, e pillanatban is Kóbor erőtlenségéből, bizonytalanságából és félelméből táplálkozva.

Elviselhetetlen volt. Kóbor úgy döntött, a véletlenre bízza magát, elfut, amerre a vakszerencse viszi. A hajnal első borzongató érintésére fölkelt, s lesietett a kihunyó csillagok alatt Szerd rakpartjára, elhatározva, hogy felszáll az első hajóra, amely hajlandó őt innen elvinni. Egy gálya épp csigóhalolajat rakodott; úgy volt, hogy napkeltekor fut ki, az enyhelyi Nagy Kapuba indult. Kóbor engedélyt kért a kapitányától, hogy velük tarthasson. A varázslóbot a legtöbb

hajón felér az útlevéllel s fizetséggel. Szívesen fölvették a fedélzetre, s egy órán belül fel is szedték a horgonyt. Kóbor fellélegzett, amikor a negyven hosszú evező végre megemelkedett, s fülének becses muzsika volt a dob ütemes pergése.

Azt azonban még nem tudta, mihez kezd majd Enyhelyen, vagy onnan merre fut tovább. Észak éppúgy megteszi, mint bármelyik másik irány. Maga is északi volt; lehet, hogy talál egy hajót, amely Enyhelyről Gontra juttatja, s viszontláthatja Oromont. Vagy esetleg olyan hajóra száll, amely elviszi a messzi peremvidékekre, hogy az árny elveszítse a nyomát, s ne tudja üldözni tovább. Az efféle kétes kimenetelű ötleteken kívül semmi más terv nem fogant meg a fejében, nem látott egyetlen határozott kiutat sem. Annyit tudott csak, hogy menekülnie kell…

A negyven evező a második nap estéjéig százötven mérföldnyire juttatta el a hajót Szerdtől a téli tengeren. Befutottak Eszk hatalmas szigetének keleti parti kikötőjébe, Arományba, mivel a keleti-tengeri kereskedőgályák a partvonalak mellett haladva mindig behúzódnak éjszakára egy kikötőbe, amikor csak tehetik. Kóbor kisétált a partra, minthogy még világos volt, s céltalanul, töprengve rótta a kikötőváros meredek utcáit.

Aromány súlyos kövekből és téglákból épült ódon város volt, körülvéve védőfallal Eszk sziget belsejének törvényeket nem tisztelő urai ellen; a dokkok menti áruraktárak inkább erődítménynek hatottak, a kereskedők házai pedig megerősített váraknak. Az utcákon kószáló Kóbor számára e masszív falak mégis fátylaknak látszottak, melyek mögött üres sötétség rejtezett; a mellette elhaladó, dolguk után siető polgárokat pedig nem is valóságos embereknek, hanem hangtalan szellemeknek látta. Amikor leszállt a nap, leballagott megint a rakpartra, de hiába piroslott előtte az alkonyi ég alja, hiába fújt az esti szél, számára a tenger is meg a föld is szürke és néma maradt.

— Merre tartasz, varázsló uram?

Valaki váratlanul megszólította hátulról. Kóbor megpillantott egy szürkébe öltözött férfit, akinél nehéz fabotot vett észre, amely mégsem varázslóbot volt. Az idegen elrejtette arcát csuklyájával a vörös fény elől, de Kóbor megérezte, amikor a láthatatlan szemek sugara összetalálkozott az övével. Visszahőkölt, s a maga tiszafa botját kettejük közé tartotta.

Az ember szelíden kérdezte:

— Csak nem félsz?

— Félek attól, ami hátulról követ.

— Nocsak! Hiszen én nem az árnyékod vagyok.

Kóbor hallgatott. Tudta, hogyne, hogy akármiféle is volt ez az ember, nem őtőle rettegett: nem volt az sem árny, sem kísértet, sem

zombitféle teremtmény. A világra telepedett sűrű csönd és homály ellenére megőrzött még némi hangot s valódiságot. Akkor hátralökte csuklyáját. Alóla különös, barázdált, tar koponya s ráncos arc került elő. Bár hangja nem árulta el korát, öregembernek tűnt.

— Nem ismerlek téged — mondta a szürke ruhás ember —, de tán nem véletlenül hozott össze a sors minket. Hallottam egyszer egy történetet egy ifjúról, egy sebhelyes arcú ifjúról, aki legyőzte a sötétséget, s nagy hatalomra, sőt királyságra tett szert. Azt nem tudom, vajon rólad szól-e a történet, mégis elmondom neked: eredj a Terranon várába, ha kardra van szükséged árnyakkal harcolni. Egy tiszafa bottal nem sokra mégy.

Remény és bizalmatlanság dúlt Kóbor lelkében, hallván e beszédet. A varázslófélék hamar megtanulják, hogy a velük történő dolgok ritkán köszönhetők a véletlennek, akár jót, akár rosszat ígérnek.

— Melyik ország földjén áll a Terranon vára?

— Rosszán földjén.

E név hallatára, az emlékezet csalóka játékaként, Kóbor előtt felrémlett egy pillanatra egy zöld pázsiton álló fekete holló, mely oldalvást nézve rá csiszolt kőhöz hasonlatos szemével, beszélt hozzá; de a szavakat elfelejtette.

— Valahogy komoran hangzik ezen ország neve — szólt Kóbor egyre a szürke ruhás embert nézve, mind azt találgatva, miféle lehet. Volt valami a magatartásában, ami alacsonyabb rangú mágusra, sőt varázslóra utalt; s noha merészen viselkedett Kóborral, egész külsején valami furcsa levertség látszott, szinte mint egy beteg emberén vagy fogolyén vagy rabszolgáén.

— Te kútfői vagy — válaszolt amaz. — A kútfői varázslók komor névvel illetnek minden varázslást, ami más, mint az övék.

— Ki vagy te?

— Utazó, kereskedőágens Rosszánból; üzletet kötni vagyok itt — felelte a szürke ruhás. Minthogy többet nem kérdezett Kóbor, csöndesen jó éjszakát kívánt az ifjúnak, és elindult felfelé a rakpart fölötti keskeny, lépcsős utcán.

Kóbor megfordult. Tétovázott, vajon törődjék-e vagy ne ezzel a jellel, és nyugat felé tekintett. A vörös szín gyorsan kifakult a hegyeken és a szélborzolta hullámokon. Leszállt a szürke alkonyat, sarkában az éjszakával.

Kóbor hirtelen elszánta magát, és a rakpart mentén sietve odalépkedett egy halászhoz, aki a hálóit hajtogatta éppen ladikja fenekébe, s megszólította:

— Tudsz-e olyan hajót itt a kikötőben, amely észak felé, Szemelbe vagy az Angládokra indul?

— Az a rosszáni hosszú gálya amott ni, lehet, hogy megáll az

Angládokon.

Ugyanolyan sietve Kóbor odament ahozz a hatalmas gályához, amire a halász mutatott. Hatvanevezős hosszú gálya volt, nyúlánk, akár egy kígyó, ívelt, magasra törő orrát faragás és lótukagyló héjából berakás díszítette, evezőrésfedelei pedig vörösre voltak festve, s rajtuk feketével rúnajel állt. Masszív, gyors hajónak látszott, melyen minden a helyén volt, s a legénység is a fedélzeten tartózkodott. Kóbor megkereste a kapitányt, s megkérdezte, elvinné-e Rosszánba.

— Fizetni tudsz?

— Értek valamit a szélhez.

— Idővető vagyok magam is. Semmid sincsen? Semmi pénzed?

Kishalomban a szigetgazdák a nekik legbecsesebbel, csontérmékkel fizettek Kóbornak, amilyeneket a Szigetvilág kereskedői használnak; Kóbor csak tízet akart elvenni, bár többet is adtak volna neki. Ezeket ajánlotta most föl a rosszáninak, de az megrázta a fejét.

— Mi nem ilyen érméket használunk. Ha nem tudsz fizetni, nincs számodra hely a hajómon.

— Erős karokra nincs szükséged? Eveztem már gályán.

— Hát, két embernek híjával vagyunk. Na, eredj, ülj a padodra! — intett a kapitány, s többet nem is törődött vele.

Így hát botját és könyvekkel teli iszákját Kóbor bedugta az evezőspad alá, s tíz keserves téli napra ennek az északi hajónak lett az evezőse. Hajnalban kifutottak Arományból, s aznap Kóbor azt hitte, ezt a munkát sosem szokja meg. Bal karja ügyetlen volt kissé a vállán lévő régi sebek miatt, s hiába evezett annyit a kishalmi csatornákon, nem erősödött meg annyira, hogy bírta volna a hosszú gályaevezővel való irgalmatlan, véget érni nem akaró kínlódást a dob ritmusára. Egy-egy menet két vagy három órát tartott, akkor a váltás került sorra, de a pihenőidő csak arra volt elég, hogy Kóbor izmai megmerevedjenek, s már ülhetett is vissza az evezőhöz. A második nap még keservesebb volt; de aztán hozzákeményedett a munkához, s attól kezdve elég jól elboldogult.

A legénység közt nem volt olyan barátságos, pajkos kapcsolat, mint ami az *Árny* fedélzetén volt, amikor először ment Kútfőre. Az andrádoki és a gonti hajók legénységei társak a kereskedésben, közös haszonra dolgoznak, a rosszáni kereskedők viszont rabszolgákat, szökött rabokat vagy felfogadott embereket ültetnek az evezőkhöz, s apró aranyérmékkel fizetik ki őket. Az arany komoly dolog Rosszánban. De nem a kebelbaráti viszony forrása ott sem, mint ahogy a sárkányok közt sem, melyek ugyancsak nagyra értékelik. Minthogy ennek a legénységnek a fele rabszolgákból állt, akiket munkára kényszerítettek, a hajó tisztjei rabszolgahajcsárok voltak, s igen kíméletlenek. Korbácsukkal sosem húztak olyan evezősök hátára, kik fizetségért vagy a hajóútért dolgoztak; de nemigen várható barátkozás

az olyan legénységtől, ahol az egyik korbácsot kap, a másik meg nem. Kóbor társai alig szóltak egymáshoz, őhozzá még kevesebbet. Többségük rosszáni volt, s nem a Szigetvilág archik nyelvét beszélték, hanem valamilyen sajátos tájszólást. Morcos emberek voltak, arcuk sápadt, fekete bajuszuk lelógó, s a hajuk sima. Kóbort *Kelub*nak, vörösnek hívták maguk között. Bár tudták, hogy varázsló, tiszteletet nem mutattak iránta, inkább valami gyanakvó rosszindulatot, s ő maga sem volt olyan állapotban, hogy barátkozni lett volna kedve. Még ott a padon ülve is, beletörve az evezés erőltetett ritmusába, egy sivár, szürke tengeren rohanó hajó hatvan evezősének egyikeként, kiszolgáltatottnak és védtelennek érezte magát. Amikor éjszakára lehorgonyoztak ismeretlen kikötőkben, s köpönyegébe burkolózott, hogy aludjon, a kimerültségtől minduntalan kizökkent az álomból, felriadt; rémisztő álmaira ébren nem bírt visszaemlékezni, bár úgy érezte, ott ólálkodnak a hajó meg az emberek körül, ezért aztán nem bízott egyikükben sem.

A rosszáni szabad emberek mind hosszú kést viseltek az övükön, s egy nap, amikor a váltás csapattal együtt költötték el ebédjüket, az egyik evezős, a Szighor nevű, megkérdezte Kóbort:

— Hé, Kelub, mi vagy te, rabszolga vagy esküszegő?

— Egyik sem.

— Akkor meg miért nincs késed? Félsz verekedni? — kérdezte vigyorogva Szighor.

— Nem.

— Ez a kutyakölyök verekszik helyetted?

— Nem kutya az — szólt közbe egy másik —, hanem pomat — és mondott valamit rosszáni nyelven, amire Szighor összeráncolt homlokkal elfordult. De Kóbor még éppen észrevette, hogy az arca valahogy elváltozott, a vonásai elmosódtak, eltorzultak, mintha egy pillanatra egészen másvalaki lett volna, aki az ő testéből, az ő szemén át tekintett volna sandán Kóborra. A következő pillanatban azonban megint szemből látta, s ugyanolyannak, mint azelőtt volt, ezért aztán meggyőzte magát Kóbor, hogy csak a tulajdon félelmével találta magát szemben, a saját rettegését látta tükröződni a másik tekintetében. Csakhogy aznap éjjel, Zsén kikötőjében álmában Szighort látta. Azontúl ha csak tehette, távol tartotta magát Szighortól, aki szintúgy kerülni látszott őt. Nem is esett több szó közöttük.

Enyhely hófödte hegyei elmaradoztak mögöttük délen alant, s homályba burkolta őket a kora téli köd. Eleveztek az Éa-tenger bejárata előtt, ahol Habtündér süllyedt hajdan a hullámsírba, s elsiklottak az Angládok mellett is. Két napot horgonyon álltak Berila, az Elefántcsontváros kikötőjében, mely fehéren virított az öböl oldalában a mítoszokat őrző Angládoktól nyugatra. Kivétel nélkül minden kikötőben, ahová befutottak, a legénységnek a fedélzeten

kellett maradnia, nem tehették ki a lábukat a partra. Aztán ahogy vörösödni kezdett az ég alja, kieveztek a Rosszáni-tengerre, neki az északkeleti szeleknek, melyek akadálytalanul fújtak a szigettelen, végtelen Északi-peremvidék felől. Eme zord tengeren át, két nappal Berilából való indulásuk után, biztonságban megérkeztek rakományukkal együtt Kuszámba, Kelet-Rosszán legnagyobb kereskedővárosába.

Kóbor szeme előtt esőáztatta, szél ostorozta lapos part bontakozott ki a hosszú, kőből épült hullámtörők mögött meglapuló szürke várossal, a mögött pedig kopasz, fátlan hegyek a hófellegektől szigorú égbolt alatt. Messzire kerültek a napsütötte Legbenső-tengertől.

A kuszámi tengerészcéh rakodómunkásai ellepték a fedélzetet, hogy kihordják a partra a rakományt — aranyat, ezüstöt, ékszert, finom selymeket és délvidéki szőnyegeket —, mindenféle értékes holmit, amit a rosszáni nagyurak a kincseskamráikba gyűjtenek, s aztán a legénység szabad tagjait elbocsátották. Kóbor megállította egyiküket, hogy útbaigazítást kérjen; mind ez ideig a valamennyiük iránt érzett bizalmatlanság tartotta vissza attól, hogy elárulja úticélját, ámde most, hogy idegen földön állt egymagában, tanácsot kellett kérnie. A megkérdezett türelmetlenül odamordult, hogy nem tudja, Szighor azonban, meghallván, odaszólt Kóbornak:

— A Terranon vára? A Kákvány-mocsárnál. Arrafelé megyek.

Szighor nemkívánatos társaság volt Kóbor számára, de minthogy sem a nyelvet nem beszélte, sem az utat nem ismerte, nem sok választása maradt. Egyébként sem sokat számított, vélte Kóbor, nem ő akart idejönni. Ami eddig kergette, kergeti tovább is. Csuklyáját a fejére húzta, botját és iszákját felmarkolta, aztán megindult a rosszáni nyomában végig a város utcáin, fel a havasokba. A kis pomat nem maradt a vállán, belebújt báránybőr tunikája zsebébe a köpönyege alá, amint azt szokta volt hideg napokon. A hegyek kietlen, hullámos mocsárvidékké terpeszkedtek széjjel egész a látóhatár széléig. Csöndben bandukoltak mindketten az egész környékre rátelepedő téli csöndben.

— Meddig megyünk még? — kérdezte Kóbor néhány mérföldnyi gyaloglás után, minthogy semelyik irányban nem látott se falut, se tanyát, s eszébe jutott, hogy nem volt náluk ennivaló. Szighor egy szempillantásra odafordította a fejét, felhúzva a csuklyáját, azt felelte:

— Nem sokáig.

Arca rút volt, fakó, kegyetlen és durva, s noha Kóbor embertől nem félt soha, a gondolatra, hogy egy ilyen fickó ugyan hová vezetheti, nyugtalanság szállta meg. Bólintott, aztán mentek tovább. Útjuk keskeny csapás volt csak a vékony hó és csupasz bokrok födte pusztaságon át. Hol itt, hol ott ösvények keresztezték, vagy ágaztak el

belőle. Majd amikor Kuszám kéményeinek a füstje eltűnt a hegyek mögött, a mind sötétebbé váló délután teljesen elnyelt minden nyomot előttük is, mögöttük is. Csak a szél fújt töretlenül kelet felől. S akkor, többórányi gyaloglás után Kóbor látni vélt valami apró, fehér agyarra emlékeztető vonalkát meredezni odébb, az északnyugati hegylánc tetején, amerre az ösvényük kanyargott. De a szürkületben oly gyér volt már a fény, hogy a következő bukkanónál ugyanolyan kevéssé tudta kivenni, mint azelőtt, hogy torony, fa vagy mi egyéb volt az a tárgy.

— Oda megyünk? — kérdezte előremutatva.

Szighor nem válaszolt, csak baktatott tovább, beburkolózva csúcsos, rosszáni csuklyás, prémmel szegett durva köpönyegébe. Kóbor mögötte lépkedett. Hosszú utat tettek már meg, s az egyenletes meneteléstől, no meg a hajón töltött megerőltető nappalok és éjszakák okozta kimerültségtől álmosság telepedett reá. Úgy érezte, örök idők óta bandukol, s örökké így fog bandukolni e mellett a hallgatag fickó mellett e sötétségbe boruló, néma tájékon. Figyelme s óvatossága eltompult. Csak ment, ment, mint egy soha véget nem érő álomban, előre, céltalan.

A pomat mocorogni kezdett a zsebében, mire őbenne is felébredt valami meghatározhatatlan félelem. Erőlködve megszólalt:

— Jő a sötétség meg a hó. Meddig megyünk még, Szighor?

A másik nem válaszolt nyomban, s hátra sem fordult.

— Nem sokáig.

Hangja azonban nem emberi hang volt, hanem hörgő és torz, akár egy vadállaté, amely emberi szavakkal próbál beszélni.

Kóbor megdermedt. Körös-körül elhagyatott hegy vidék terült el az alkonyi szürkületben. Itt-ott hópelyhek kavarogtak a szélben.

— Szighor! — kiáltotta Kóbor. A másik megtorpant és hátrafordult. A csúcsos csuklya alatt nem volt arc.

Mielőtt Kóbor kinyöghetett volna valami varázsigét, vagy összeszedhette volna az erejét, a zombit megszólalt rekedt hangon:

— Kóbor!

Az ifjú már átváltozni sem tudott, bezárult igazi lénye börtönkapuja, s védtelenül állt a zombittal szemben. Segítséget sem hívhatott ezen az idegen vidéken, ahol senkit és semmit nem ismert, aki vagy ami a védelmére kelt volna. Egy szál magában kellett szembeszállnia ellenségével, fegyverként egyedül tiszafa botját tartva a jobb kezében.

A Szighor lelkébe költözött és testét bitorló valami kinyújtott karral, tapogatózva Kóbor felé lépett. Kóbort páni félelem töltötte el, s botjával hatalmasat suhintott az árnyarcot rejtő csuklyára. A borzasztó ütéstől a csuklyás köpönyeg majd a földre omlott, mintha csak levegő lett volna benne, aztán vonagló, libegő mozdulatokkal megint

kiegyenesedett. A zombittest nem igazi anyagból van gyúrva, inkább valamiféle ember formájú, de nem valódi hús és vér burok vagy pára, amit az árny, amely valódi, magára ölt. Mintha szél cibálta volna, rángatózva és imbolyogva, széttárt karral közeledett Kóbor felé az árny, hogy megpróbálja rávetni magát, mint a Kútfő-hegyen, s célját elérvén félrehajítsa Szighor porhüvelyét, befészkelje magát Kóbor testébe, s kiszipolyozza, bitorolja őt kénye-kedve szerint. Kóbor újra ráhúzott súlyos, füstölgő botjával, hogy agyonverje, de az árny megint támadott. Kóbor lesújtott ismét, de elejtette izzó, tüzes botját, amely égette a kezét. Aztán hátrálni kezdett, majd egyszer csak megfordult, s futásnak eredt.

Rohant, de a zombit egy lépéssel mögötte üldözte, megelőzni nem tudván ugyan, de le nem maradt soha. Kóbor egyszer sem pillantott hátra. Futott, futott, keresztül e hatalmas, sötétbe borult tájon, ahol elrejtőzni sem tudott sehova. Egyszer megint a nevén szólította érdes, süvítő hangján a zombit, de bár varázserejétől megfosztotta Kóbort, a testi ereje fölött nem volt hatalma, nem tudta megállítani. Kóbor rohant tovább.

Az éjszaka mind sűrűbb lett az üldöző s az üldözött körül, s a hó is kersztbe fújt Kóbor előtt az ösvényen, hogy az orráig se látott. Szeme majd kiugrott vére lüktetésétől, torka égett minden lélegzetvételtől, nem is futott már, csak bukdácsolt, támolygott előre; mégis úgy tűnt, csüggedetlen üldözője képtelen őt beérni, pedig a sarkában volt mindig. Suttogni, motyogni kezdett Kóbornak, szólongatta, s Kóbor rádöbbent, egész életében visszhangzott ez a suttogás a fülében, a hallás küszöbén éppen, de most jól hallotta, s érezte, arra kényszeríti, hogy engedjen, adja meg magát, álljon meg. Mégis erőlködött, kínlódva küszködte magát fölfelé egy hosszú, homályba vesző emelkedőn. Rémlett, mintha fényt látott volna valahol maga előtt, s hangot hallott volna vagy elölről, vagy valahonnan fölülről, amely egyre hívta: „Jöjj! Jöjj!”

Megpróbált felelni, de nem jött ki hang a torkán. A halvány fény megerősödött, egy közvetlen előtte álló kapun áradt kifelé. A falak nem látszottak, de a kapu igen. A küszöbön Kóbor megtorpant, ám erre a zombit megragadta a köpenyét, s a derekához nyúlva igyekezett őt hátulról átnyalábolni. Utolsó csepp erejével Kóbor átalvetette magát a tompán fénylő kapun. Még megpróbált hátranyúlni, hogy bezárja a zombit orra előtt, de a lába megroggyant alatta. Megtántorodott. Nyúlt, hogy megtámaszkodjék, de akkor vakító fény vágott a szemébe. Érezte, hogy esik, érezte, hogy esés közben valami elkapja, de végsőkig elkínzott tudatára ráborult a sötétség.

HETEDIK FEJEZET
A sólyom röpte

Kóbor felébredt, s hosszú ideig csupán arra gondolt, hogy milyen jóleső érzés felébredni, hiszen nem is remélte, hogy még valaha felébred, s eltöprengett, micsoda boldogság világosságot látni maga körül, megszokott, mindent elborító, nappali fényességet. Úgy érezte, mintha lebegne ebben a fényben, vagy egészen selymes hullámokon ringatózna egy csónakban. Végül rájött, hogy ágyban fekszik, de olyanban, aminőben még soha életében. Ezt az ágyat négy hosszú, faragott láb tartotta, a széles, selyem derékalj pehellyel volt töltve, ettől érezte úgy, mintha lebegne, s az egész ágy fölött bíborszín baldachin feszült, hogy a huzattól óvja. Kétfelől a függönyök félre voltak kötözve, s Kóbor kitekinthetett egy kőfalú s kőpadlójú szobára.

Három hosszú ablak nyílott a barna és kopár lápra, melyen itt-ott hófolt virított a gyenge téli napsütésben. Szobája nagyon magasan lehetett, mert messzire ellátott a szem a tájék felett.

Ahogy felült az ágyban, díszes, atlaszselyem pihepaplan siklott le róla, s észrevette, hogy rá meg selyeminget s ezüstös köntöst húztak, akárcsak egy uraságra. Az ágy melletti széken szattyánbőr csizma és pellevetprémmel szegett köpönyeg várakozott reá. Kóbor csöndben, kábán üldögélt egy darabig, mintha igézet alatt állna, aztán felemelkedett, botja után nyúlva. De a botját nem találta.

Jobb keze égett, pedig a tenyerét s ujjait bekenték gyógyírral, s be is kötözték. A sebei lüktettek, s egész testében fájdalmat érzett.

Megint mozdulatlanul állt egy darabig. Majd nem hangosan, nem is reménykedve, suttogni kezdett:

— Mók… Mók… — De a kis hűséges, félénk jószágnak, néma társának, mely egykor visszavezérelte őt a halál birodalmából, nyoma veszett. Vele volt-e még a múlt éjszakai rohanás alatt? Egyáltalán tegnap éjjel volt-e vagy sok-sok éjszakával ezelőtt? Nem tudta. Emlékezetében minden összezavarodott, elhomályosult: a zombit, az izzó bot, a futás, a suttogás, a kapu. Nem bírta tisztán felidézni a történteket még most sem. Még egyszer elsuttogta kedvence nevét, de választ már nem is remélt, s könnyek futották el a szemét.

Valahol messze kis harangocska szólt, majd közvetlenül az ajtó előtt hallatszott finom csilingelés. Feltárult az ajtó, és belépett egy asszony.

— Isten hozott, Karvaly — mondta mosolyogva. Fiatal volt, és sudár, ruhája csupa ezüst és fehér, s fekete zuhatagként leomló fürtjeire ezüstös háló borult fátyolként.

Kóbor mereven meghajolt.

— Látom, nem emlékszel reám.

— Emlékeznem kellene, úrnőm?

Hozzá hasonlatos gyönyörűséges asszonyt életében csak egyetlenegyszer látott: O-sziget úrnőjét, aki a napforduló ünnepén urával Kútfőn tartózkodott. Ő tündöklő volt, s karcsú, mint a gyertya lángja, emez viszont olyan, mint az újhold hófehér sarlója.

— Gondoltam, hogy nem fogsz — felelte mosolyogva az asszony. — Ha feledékeny vagy is, azért mint régi barátot köszöntlek itt téged.

— Miféle hely ez? — kérdezte Kóbor még most is mereven és akadozó nyelvvel. Nehezen préselte ki a szavakat magából, s nehezére esett a tekintetét elfordítania az asszonyról. Szokatlan volt a hercegi öltözék, amit viselt, ismeretlen volt a kövezet, amin állt, s idegen volt még a levegő is; ő maga sem volt az, aki annak előtte.

— Ezt a vártornyot a Terranon várának hívják. Az én uram, Gonoroszk e vidék fejedelme, a Kákvány-mocsaraktól egészen a Rosz-hegységig, s az ő birtokában van a Terranonnak nevezett drágakő. Engem itt Rosszánban Cerrüsznek hívnak, ami az itteniek nyelvén ezüstöt jelent. Téged pedig tudom, hogy Karvalynak neveznek, s a Bölcsek szigetén tanult varázsló vagy.

Kóbor letekintett égett tenyerére, s így felelt:

— Nem tudom, mi vagyok. Volt erőm valaha. Elvesztettem, úgy hiszem.

— Nem! Nem vesztetted el! Vissza fog térni, meglásd, tízszeresen! Itt biztonságban vagy, barátom, attól, mi idáig kergetett. Hatalmas falak veszik körül ezt a tornyot, s nemcsak kőből valók. Itt megpihenhetsz, erőre kapsz újra. Roppant erőket gyűjthetsz itt magadba, s botod is lesz, amely nem hamvad el a markodban. Jöjj most velem, megmutatom neked a kastélyunkat.

Oly kedvesen beszélt, hogy Kóbor alig értette, mit mondott, csupán hangja édes csengésétől egészen elbódult. Követte az asszonyt.

Kóbor szobája valóban fent volt a toronyban, mely mint hegyes agyar emelkedett ki a csúcson. A márvány csigalépcsőn Kóbor megindult lefelé Cerrüsz nyomában, által díszes szobákon és termeken, s elhaladt boltíves ablakok mellett, melyeken át északi, déli, keleti és nyugati irányban rálátott a napfényben fürdő téli égboltig nyúló lakatlan, fátlan és egyhangú lápvilágra. Csak messze északon meredeztek kis fehér hegyormok a kék ég alján, dél felé pedig a tenger csillogása sejlett.

Sápadt, mogorva rosszáni szolgák tárták ki az ajtókat, és álltak félre Kóbor és a várúrnő előtt. Úrnőjük bőre világos volt ugyan, de velük ellentétben ő jól beszélte az archik nyelvet, sőt Kóbornak úgy tűnt, némi gonti akcentussal. Később a nap folyamán Cerrüsz a Terranon ura, Gonoroszk elé vezette Kóbort. A hófehér hajú, csonttá aszott s megtört tekintetű Gonoroszk, ki asszonyánál háromszor

idősebb volt, merev, hűvös udvariassággal köszöntötte Kóbort, kérve, hogy ameddig csak tetszik, legyen a vendége. Ezután nemigen maradt mondanivalója, nem kérdezősködött sem Kóbor útjáról, sem az őt idáig üldöző ellenségről; ezekről a dolgokról Cerrüsz sem tett említést.

Különösnek tűnt ugyan, de Kóbornak még különösebb volt maga a hely, s hogy miként került ő oda. Emlékezete sehogy sem akart kitisztulni. Nem látott világosan. Véletlen folytán került-e a várkastélyba, s e véletlen mögött mégis csupa szándékosság rejlett; ám lehet, hogy szándék vezérelte ide, amely mégis puszta véletlenségből következett be. Észak felé indult útnak: egy arományi idegen tanácsára jött ide segítséget kérni; rosszáni hajó várakozott reá; Szighor mutatta az utat. Mennyi volt mindebből az őt üldöző árny műve? Vagy lehet, hogy őt is meg az üldözőjét is valami más hatalom csalta ide, s míg ő az árnnyal a nyomában a csábítást követte, az a hatalom Szighort fordította az adott pillanatban fegyverként ellene? Így kell hogy legyen, mert — amint azt Cerrüsztől hallotta — a Terranon várába az árny nem juthatott be. Semmi jelét, fenyegető s lapuló közelségét nem érezte, amióta a toronyban felébredt. Hát akkor mi vonzotta ide? Hisz nem olyan hely volt ez, ahová véletlenül téved az ember; tompasága ellenére is belátta ezt. Más idegen nem lépett át ezeken a kapukon. A torony mindentől távol, közönyösen állt, háttal a legközelebbi város, Kuszám felé vivő útnak. A vártoronyba se be, se onnan ki nem lépett senki. Ablakai elhagyatott pusztaságra nyíltak.

Nap nap után bámult kifelé magányos toronyszobája ablakain Kóbor fásultan, csüggedten és fázva. Ott mindig hideg volt, a vastag padló, és faliszőnyegek, a prémmel dúsan díszített öltözékek és a terjedelmes márványkandallók ellenére is. A hideg csontig hatolt, átjárta a velejéig, s onnan semmi sem űzte ki. De Kóbor szívébe is hideg költözött, dermesztő szégyen, amitől nem bírt szabadulni, mert egyre csak az járt a fejében, hogy az ellenségével való összecsapásban legyőzetett, hogy megfutamodott. Lelki szemei előtt egybegyűlt Kútfő minden mestere, köztük a homlokát ráncoló Nemsher, a főmágus, s megjelent Nemmeziz, sőt a boszorkány is, aki az első varázsigét tanította neki: szemüket mindnyájan reája függesztették, s Kóbor tudta, hogy kudarcot vallott, reményeiket nem váltotta valóra. Mentegetőzött: „Ha nem futottam volna el, az árny a hatalmába kerített volna. Már magába olvasztotta Szighor minden erejét meg az enyémnek is egy részét, nem tudtam szembeszállni vele: tudta a nevemet. El kellett rohannom. Egy zombittá változott varázsló iszonyatosan gonosz és pusztító hatalommá válhat. El kellett rohannom!” Választ azonban a lelkét fürkészők egyikétől sem kapott. Csak bámult kifelé egyre az ablakon a szakadatlan hóesésbe, az alant elnyúló sivár vidékre, s a bensőjét mindinkább tompa hideg árasztotta el, míg szinte nem is érzett már egyebet, mint kimerültséget.

Napokig tartott, mire kilábalt a mélységes elkeseredésből. Amikor mégis lejött a szobájából, hallgatag volt, és tartózkodó. A várúrnő szépsége zavarba ejtette, s eme gazdag, fényűző, fegyelmezett rendű és különös várkastélyban vérbeli suta kecskepásztornak érezte magát.

Ha egyedül kívánt lenni, magára hagyták, ha meg belefáradt már kínzó gondolataiba s hogy figyelje a hulló hópelyheket, sűrűn felkereste Cerrüszt, s valamelyik boltíves, faliszőnyegekkel borított teremben lejjebb a toronyban, kandallófénynél társalkodtak. A vártorony úrnőjéből hiányzott a vidámság, nevetni soha, bár mosolyogni gyakran látta; szinte egyetlen mosolyával képes volt enyhülést hozni Kóbornak. Mellette kezdett megfeledkezni szégyenéről, engedett a merevsége. Nemsokára naponta találkoztak, s hosszan, csöndesen, el-elgondolkodva beszélgettek — kissé elhúzódva a szolgálóktól, akik mindig körülvették Cerrüszt — vagy a kandallónál, vagy a magas falú szobák ablakainál.

A vár vénséges ura túlnyomórészt a saját lakrészében tartózkodott, s csak reggelente jött elő, hogy a kastély behavazott belső udvarain járkáljon fel s alá, akár egy agg varázsló az egész éjszakán át tartó bűbájoskodás után. Amikor csatlakozott Kóborhoz meg Cerrüszhöz a vacsoraasztalnál, szótalan üldögélt, csak néha pillantott fel fiatal feleségére szúrós és sóvár tekintettel. Ilyenkor megesett a szíve Kóbornak az asszonyon, aki olyan volt, mint egy ketrecbe zárt fehér szarvas vagy egy szárnyaszegett fehér madár vagy mint ezüstgyűrű egy vénség ujján. Csupán Gonoroszk kincseinek volt egyik darabja. Amikor a várúr eltávozott, Kóbor Cerrüsz mellett maradt, s igyekezett felvidítani őt magányában, akárcsak őt az asszony.

— Miféle drágakő az, amiről e vártorony a nevét kapta? — kérdezte Kóbor egyszer, amikor magukra maradtak üres aranytányérjaik és aranyserlegeik mellett a barlang módjára kongó, gyertyafényes ebédlőteremben.

— Nem hallottál róla? Pedig nevezetes kő.

— Nem. Csak azt tudom, hogy a rosszáni nagyuraknak híres kincstáraik vannak.

— Ó, ez a drágakő minden mást túlragyog. Gyere, megmutatom, ha akarod.

Cerrüsz csúfolódó s merész tekintettel mosolygott, bár mintha meg is riadt volna kissé attól, amit mondott, aztán kivezette az ifjút a teremből, át a torony aljában futó keskeny folyosókon s le a föld alá búvó lépcsőkön egy csukott ajtóhoz, amit Kóbor azelőtt nem látott. Cerrüsz ezüstkulcsot illesztett a zárba, s miközben elfordította, olyan mosollyal nézett Kóborra, mintha csábítani akarná, hogy csak menjen utána. Az ajtó mögött volt egy rövid átjáró, aztán egy második ajtó, amit Cerrüsz egy aranykulccsal nyitott ki, a mögött pedig egy

harmadik ajtó, amit az egyik főbb feloldó varázsigével tárt ki. Az utolsó ajtó mögött gyertyája fénye egy apró, tömlöcnek látszó szobát világított meg: üres és sötét üreget, amelynek durva kőből volt a padlója, a falai és a mennyezete.

— Látod? — kérdezte Cerrüsz.

Ahogy Kóbor körbepillantott a szobában, varázslószeme nyomban megakadt a padló egyik kövén. Durva volt, és nyirkos, akár a többi, súlyos és formátlan burkolókő, de ő megérezte az abból áradó erőt, mintha csak szólott volna hozzá. Elakadt a lélegzete, s egy pillanatra rosszullét tört rá. A torony alapköve előtt állt. Ez volt a középpont, és hideget, kegyetlen hideget lehelt magából soha semmi nem tudná felmelegíteni e kis szobát. Ősrégi holmi volt e kőtömb: börtöne egy rég múlt időkből származó gonosz szellemnek. Kóbor se igennel, se nemmel nem felelt Cerrüsznek, csak állt dermedten, mire az gyors, kíváncsi pillantást vetve Kóborra, a kőre mutatott.

— Az a Terranon. Nem furcsállod, hogy egy ilyen értékes drágakövet a legmélyebb kincseskamránkba zártunk?

Kóbor még most sem felelt, csak állt szótlanul, gyanakvóan. Hátha csak próbára teszi a vár úrnője, de aztán úgy vélte, Cerrüsznek fogalma sincs a kő mivoltáról, ha ily könnyedén beszél róla. Nem tudott eleget felőle, hogy féljen tőle.

— Beszélj, mi mindenre képes — felelte végül.

— Azelőttről származik, hogy Trián kiemelte a világ szigeteit a Nyílt-tengerből. Akkor keletkezett, amikor maga a világ is létrejött, s fenn is marad, míg a világ világ. Az idő számára nem létezik. Ha a kezedet reá teszed, és kérdezel tőle valamit, válaszolni fog, attól függően, mily erő lakozik tebenned. Megszólal, ha tudod a módját, miként hallgasd. Beszélni fog múltról, jelenről, jövőről. Megmondta a te jöveteledet is, jóval azelőtt, hogy lábad e földre tetted volna. Kérdezz hát tőle valamit!

— Nem.

— Felelni fog!

— Nincs mit kérdeznem tőle.

— Lehet, hogy elárulja — unszolta lágy hangján Cerrüsz —, hogyan győzd le ellenségedet.

Kóbor némán állt.

— Te félsz a kőtől? — hitetlenkedett Cerrüsz, s Kóbor rábólintott:

— Igen.

A varázslatba és kőbe ágyazott üreg dermesztő csöndjében s egy szál gyertya fényénél Cerrüsz újra Kóborra tekintett.

— Karvaly — mondta csillogó szemmel —, nem igaz, hogy félsz.

— Márpedig nem szólítom meg a szellemet — jelentette ki Kóbor egyenesen Cerrüsz szemébe nézve, higgadt merészséggel. — Úrnőm, ezt a szellemet bezárták egy kőbe, a követ pedig varázskapcsok, titkos

zárak, bűvös lakatok és erődfalak hármas gyűrűje mögé temették egy isten háta mögötti pusztaságon, s nem az értéke miatt, hanem mert szörnyűmód veszedelmes. Nem tudhatom, mennyit árulták el neked róla, amikor idejöttél. De te fiatal vagy, gyengéd szívű, soha ne érj hozzá ehhez a kőhöz, pillantást se vess rá. Nagy bajt hozhat rád.

— Már megérintettem. Szóltam hozzá, és hallottam a hangját. Engem nem bánt.

Cerrüsz megfordult, s az ajtókon, folyosókon át kilépkedtek a torony főlépcsőjét megvilágító fáklyafénybe, ahol az asszony eloltotta a gyertyáját. Néhány szóval búcsút vettek egymástól, s elváltak.

Aznap éjjel Kóbor keveset aludt. És nem az árny gondolatára riadt fel minduntalan, azt majdhogynem teljesen kiszorította fejében a kőnek, a vártorony alapkövének folyton-folyvást visszatérő képe, valamint Cerrüsz feléje forduló arcának a gyertyafénytől felemás, fény-árnyékos látványa. Újra és újra magán érezte Cerrüsz tekintetét, s mind azon töprengett, vajon miféle érzelmet tükröztek azok a szemek, amikor visszautasította, hogy megérintse a követ: megvetést-e vagy megbántódást. Amikor nagy nehezen nyugovóra tért, a selyemtakarók mint a jég, sütötték a bőrét, s amikor fel-felriadt a sötétben, nyomban a kő és Cerrüsz szemei merültek fel előtte.

Másnap a szürke márványfalú, boltíves teremben, amit most a lenyugvó nap fénye ragyogott be, talált rá a vár úrnőjére, ott, hol gyakran töltötte a délutánt játék vagy a szövőszék mellett, szolgálóival körülvéve. Kóbor elé állt.

— Úrnőm, megbántottalak. Igazán sajnálom.

— Ó, nem — szólt Cerrüsz tűnődve —, nem… — Elküldte szolgálóit, s amikor magukra maradtak, így szólt Kóborhoz: — Vendégem, barátom, te igen tisztán látó vagy, de talán nem veszel észre mindent. Gonton és Kútfőn jeles varázstudományokat oktatnak, de mindegyik válfaját nem tanítják. Rosszán, a Hollók Földje, nem archik tartomány, a mágusok nem uralják, nem sokat tudnak róla. Itt megtörténnek olyan események is, aminőkről a déli tanítómesterek még csak nem is hallottak, s előfordulnak olyan dolgok is, amiknek a neve sem szerepel a névtanítók lajstromain. Az ember fél az ismeretlentől. Neked azonban nincs mitől félned a Terranon várában. Egy nálad gyöngébbnek lenne rá oka, igen. De neked soha! Neked veled született hatalmad van: képes vagy parancsolni a lepecsételt szoba szellemének. Tudom jól. Ez okból is kerültél te ide most.

— Nem értem.

— Az uram, Gonoroszk, nem volt egészen őszinte hozzád. Én őszinte leszek. Jöjj, ülj ide mellém.

Kóbor helyet foglalt mellette a mély, párnázott ab-lakpárkányon. Az alkonyi nap laposan küldte sugarait át az ablakon, elárasztva őket meleget nem adó ragyogásával alant, az árnyékba boruló lápon a

megmaradt tegnap éjjeli hó fakófehér leplet vont a tájra.

Cerrüsz egészen szelíd hangon folytatta:

— Gonoroszk a Terranon ura és örököse, de nem tudja hasznát venni a kőnek, nem tudja egészen alávetni a maga akaratának. Erre én sem vagyok képes, sem egyedül, sem vele együtt. Egyikünk sem bír ekkora tudással és hatalommal. De te igen.

— Honnan tudod ezt?

— Magától a kőtől! Hisz említettem már, hogy megjövendölte az érkezésedet. Ismeri a gazdáját. A te eljöveteledre várt. Már akkor is téged várt, amikor még meg sem születtél, az egyetlen halandót, akit urának tekint. Azt, akinek a Terranon válaszol, akinek a parancsát teljesíti, hatalommal ruházza fel a saját sorsa felett: erőt ád neki, amivel legyőz minden ellenséget, halandót vagy másvilágbélit, s jövőbe látó képességet, tudást, gazdagságot, hatalmat és varázslói talentumot, mely előtt a főmágus is fejet hajt! Mindez a tiéd lesz, vagy amennyit ebből magadnak akarsz, csak kérdezz!

Cerrüsz megint Kóborra emelte különös, csillogó szemét, s átható tekintetétől Kóbort borzongás járta át. A várúrnő arca valahogy félelmet tükrözött, mintha segítségért esedezne, de büszkesége nem engedné kérni. Kóbor megzavarodott. Beszéd közben Cerrüsz a kezét Kóboréra tette: érintése puha, kacsója keskeny és halovány volt Kóbor sötét és erős kezén. Kóbor könyörögve kérte:

— Cerrüsz! Nincs énnekem olyan hatalmam, mint képzeled! Aminek egykor a birtokában voltam, magamtól eldobtam. Rajtad nem segíthetek, hasznodra nem lehetek. Jól tudom, a világ Őserőivel ember nem rendelkezhet. Nem valók a mi kezünkbe, csak végromlásba döntenének minket. Gonosz eszközök gonosz célra vezetnek. E helyre nem csalogatott, hanem hajszolt, kényszerített az a hatalom, amely a vesztemre tör. Nem segíthetek neked.

— Megesik, hogy ki a hatalmát magától elveti, sokkalta nagyobbat kap érte cserébe — felelte Cerrüsz mosolyogva, mintha gyermekesnek tartaná Kóbor félelmeit. — Lehetséges, hogy én jobban tudom, mi hozott téged ide. Nem szólított-e meg egy ember Aromány utcáin? Hírnök volt ő, a Terranon futárja. Egykor maga is varázsló volt, de elhajította botját, s egy minden mágusnál nagyobb hatalom szolgálatába állt. Te pedig eljöttél Rosszánba, s a mocsárban fabotoddal szegültél szembe az árnnyal; kis híján nem sikerült megmentenünk téged, mert üldöződ ravaszabb, mint képzeltük, s erődet már jócskán megcsapolta… Árnnyal csak árny tud küzdeni. Sötétségen csak sötétség tud győzelmet aratni. Figyelj, Karvaly! Mire van szükséged ahhoz, hogy az árnynak, mely falainkon túl terád vár, fölébe kerekedj?

— Amire szükségem van, tán sosem tudom meg: a nevét.

— A Terranon, amely ismer minden születést és el múlást, minden

lényt a halál előtt és után, meg nem születetteket és halhatatlanokat e világon és a másvilágon, majd fölfedi előtted a nevét.

— S mi lesz az ára?

— Nem lesz ára. Higgyél nekem, a kő engedelmeskedni fog neked, a rabszolgád lesz.

Kóbor megtörten, elgyötörten hallgatott. Cerrüsz mind a két kezével tartotta az övét, s egyenesen a szemébe nézett. A nap a látóhatárt elhomályosító ködfüggöny mögé bújt, s a levegő is sűrűbb lett, de Cerrüsz arca csak úgy sugárzott a büszkeségtől s a diadaltól, látván Kóbor akaraterejét megrendülni. Lágyan suttogta:

— Hatalmasabb leszel minden halandónál, király az emberek között. Uralkodni fogsz, s én veled uralkodom…

Kóbor hirtelen felpattant, s előrelépve megpillantotta — közvetlen az ajtó mellett, a szoba hosszú falának hajlata mögött — a Terranon urát, ki enyhe mosollyal ajkán ott állt s hallgatózott.

Kóbor szeméről lehullott a hályog, feje is kitisztult. Letekintett Cerrüszre.

— A fény — szakadt ki belőle —, a fény az, mi legyőzi a sötétséget.

Saját szavai nyomán világosodott meg előtte, hogyan csalták, csábították őt valójában ide, rettegését használva korbácsként ellene, s hogy ha megkaparintották volna, milyen sors várt volna reája. Kimentették az árny karmai közül, igen, mert addig nem akarták átengedni az árnynak, míg a kő rabszolgájává nem lészen. Amint akaratát a kő megbénította volna, az árnyat beeresztették volna a falak mögé, hisz a zombit jobb rabszolga az embernél. Ha csak egyszer is megérintette vagy megszólította volna a követ, végleg elveszett volna. Mégis, ahogyan az árny sem volt képes őt egészen utolérni s lecsapni reá, a kő sem bírt el igazán vele. Már majdnem megadta magát, de nem teljesen. Ellenállt. S az ellenálló lelket nem egykönnyen tudja a gonosz megkaparintani.

Kettéhasadt énje egyik fele megadta magát, a másik ellenállt, úgy tekintett hol Cerrüszre, hol a közelebb lépő Gonoroszkra.

— Megmondtam neked — szólott tompa hangján Terranon ura az asszonyához —, hogy kicsúszik a markodból Karvaly. Eszes zsiványok a te gonti varázslóid. De zsivány vagy te is, gonti asszony, azt képzelted, becsaphatsz mind a kettőnket, leigázhatsz engem is, őt is a szépségeddel, hogy aztán magad vedd hasznát a beszélő kőnek. De én vagyok a Terranon ura, én, s neked, hűtlen asszony, ez jár: Ekávrö ai ölwántár… — Elhangzott egy átváltoztató varázsige, s Gonoroszk felemelte hosszú kezét, hogy az összegörnyedő asszonyt valami förtelemmé, disznóvá, kutyává vagy undorító szipirtyóvá varázsolja. Ám Kóbor odalépett a várúrhoz, s puszta kezével, egyetlen kurta szót kiáltva, rávágott annak kezére. S bár nem volt botja sem, s idegen,

gonosz földön, sötét erők birodalmában tartózkodott, mégis az ő akarata győzedelmeskedett. Gonoroszk mozdulatlanná vált, s Cerrüszre meredő fátyolos tekintetére rádermedt a gyűlölet.

— Gyere — szólt Cerrüsz remegő hangon —, gyere, Karvaly, gyorsan, míg meg nem idézi a kő szolgáit…

Szinte válaszképpen morajlás futott végig a vártornyon, a kőfalakon és kőpadlókon, afféle tompa rázkódás, rengés, mintha a föld szólalt volna meg.

Cerrüsz megragadta Kóbor kezét, és futni kezdtek által folyosókon, termeken, le a hosszú csigalépcsőkön. Lejutottak a várudvarra, melynek szennyes, letaposott havát még megvilágította a nap utolsó, ezüstös sugara. Három mogorva s gyanakvó tekintetű várbéli szolga állta útjukat, mintha gazdájuk elleni összeesküvést tételeztek volna fel kettejükről.

— Sötétedik, úrnőm — szólt az egyik.

— Most nem lovagolhat ki — mondta a másik.

— Félre az utamból, hitvány férgek! — kiáltotta Cerrüsz sziszegő rosszáni nyelven. A szolgák a földre roskadtak, vonaglottak, egyikük felordított.

— A kapu felé kell mennünk, nincs más kiút. Te látod-e, Karvaly? Meg tudod találni?

Rángatta Kóbor kezét, de az tétovázott.

— Miféle varázslatot bocsátottál rájuk?

— Forró ólmot eresztettem a csontjaikba, hadd pusztuljanak bele. Gyorsan, ha mondom, mert mindjárt ránk uszítja a kő szolgáit, én meg nem tudom megtalálni a kaput! Erős varázslat van rajta! Gyorsan!

Kóbor nem értette Cerrüszt, hiszen ő ugyanolyan jól látta a bűvös kaput, mint a vár kőből épült árkádsorát, melyen keresztül az odalátszott. Átvezette hát Cerrüszt alatta, majd át az előudvar érintetlen haván, s miután elmormolt egy nyitó varázsigét, kiléptek a bűvös fal kapuján.

Cerrüsz külseje megváltozott, amint kikerültek a Terranon várának ezüstös félhomályából. Szépségét nem tompította a láp rideg derengése, de melléje valami ádáz boszorkányos jelleg társult —, s Kóbor végre felismerte Re Albi nagyurának s a rosszáni varázslónőnek a lányát, ki sok-sok évvel ezelőtt az Oromon háza mögötti zöld réteken évődött vele, s aki rávette, hogy olvassa el azt a rigmust, amely az árnyat szabadon engedte. De nem sokat gondolt vele, minden érzékével azonnal és éberen kémlelt körül, ellenségét, az árnyat keresve, amely őt várta valahol a mágikus erejű falak innenső oldalán. Lehetséges, hogy zombit még most is, Szighor porhüvelyébe bújva, de lehet, hogy a sűrűsödő sötétségben rejtőzködik, várva, hogy reá vethesse magát, s az ő élő húsába itassa alaktalan valóját. Kóbor érezte, hogy közel jár, de látni nem látta. Fürkésző szeme azonban

észrevett néhány lépésnyire a kaputól egy apró, sötét valamit, amit a hó félig betemetett. Lehajolt, aztán lágyan fölemelte a két tenyerében. A pomat volt, selymes, rövid szőre csatakos a vértől, s kicsiny teste könnyű, merev és hideg.

— Változz át! Változz át, jönnek! — sikította Cerrüsz megragadva Kóbor karját, s a torony felé mutogatott, mely mint hosszú, fehér agyar magaslott mögöttük a szürkületben. A talpazata táján rések támadtak, melyekből fekete teremtmények kúsztak elő, s hosszú szárnyukat csattogtatva lassú csapásokkal, körözve felemelkedtek, s a falakon át a hegyoldalon védtelenül álló Kóbor és Cerrüsz felé igyekeztek. Az a rázkódó morajlás, amit a várban hallottak, mind hangosabb lett, s talpuk alatt a föld nyögni, rengeni kezdett.

Kóbor rettentő haragra gerjedt, szívét heves gyűlölet töltötte el minden kegyetlen s ördögi mesterkedés ellen, mely őt tévútra vezette, csapdába csalta, s halálra üldözte.

— Változz át! — sikoltotta neki Cerrüsz, aki egy lihegve elhadart varázsigével szürke sirállyá zsugorodott s elrepült. Kóbor azonban lehajolt, és letépett egy szál hóból kimeredő, száraz és vékony vadfüvet a halott pomat mellől. Magasra emelte a fűszálat, s beszélni kezdett hozzá Igazi Nyelven, amire az megnyúlt, megvastagodott, s amint az utolsó szó elhangzott, Kóbor jókora varázslóbotot tartott a kezében. Még nem lángolt pusztító, vörös tűzzel, amikor a Terranon várából előrajzott fekete, szárnyas szörnyetegek lecsaptak rá, s ő kaszabolni kezdte őket, csak a fehéren izzó varázstűzig hevült, mely nem éget, csak a sötétséget űzi el.

A kő szolgái újra támadtak. E rücskös szörnyetegeket, melyek még a madarakat, sárkányokat és az embert megelőző korokban éltek, rég elfeledte napjaink világa, de a kő ősi, gonosz és sohasem feledő hatalma új életre keltette őket. Nekirontottak Kóbornak, le-lecsaptak rá. Érezte a körülötte kavargó pengeéles karmok suhintását, s dögletes bűzüktől rosszullét környékezte. Vadul védekezett, vagdalkozott, s a dühéből meg egy szál vadfűből összekovácsolt botjával visszaverte seregüket. Hirtelen mind felemelkedett, mint dögről elrebbenő hollók, s hangtalanul, csapkodó szárnyakkal elhúztak abba az irányba, amerre Cerrüsz szürke sirály alakjában repült. Rengeteg szárnyukkal lomhának tűntek, de sebesen szálltak, egy-egy csapással hosszan lendülve előre a levegőben. Egyetlen sirály sem bírhatja sokáig a versenyt e roppant sebességgel.

Akkor hirtelen, mint egykor Kútfőn, Kóbor magára öltötte egy nagy sólyom alakját; nem a karvalyét, amelyről elnevezték, hanem a vándorsólyomét, mely röpül, mint a nyíl, sebes, mint a gondolat. Erős, hegyes, csíkos szárnyán röpült, röpült, üldözőbe véve üldözőit. A levegő elsötétült, s a felhők között csillagok tűntek elő. Messze az égen a fekete, zilált falka mind egy pontban tülekedett egymás hegyén-

hátán. A fekete, kavargó kupac mögött ott nyújtózott a tenger a nap utolsó, sápadtszürke fényében. A sólyom-Kóbor sebesen és egyenesen a kő teremtményei közé vetette magát, de azok szerteszét rebbentek, akár a vízcsöppek egy kavics csobbanásakor. A prédájukat azonban elkapták. Egyiknek vér tapadt a csőrére, a másiknak fehér toll ragadt a karmai közé, s mögöttük nyoma sem volt sirálynak a halovány tenger fölött.

Aztán megint nekirontottak Kóbornak ormótlan, sebes kő gyanánt, éles csőrük tátva. Ő pedig, fordulva még egyet fölöttük, kieresztette haragvó sólyomvijjogását, aztán nekilódult, keresztülsuhanva Rosszán lapos partjai és a hullámtörők felett a nyílt tenger irányába.

A kő vartyogó, károgó szörnyszüleményei kerengtek még egy ideig, aztán egymás után, esetlen szárnycsapásokkal visszavonultak a mocsárvidék fölé. Az Őserők nem jutnak át soha a tengeren, hozzá vannak láncolva egyetlen szigethez, egy bizonyos helyhez, barlanghoz, sziklához vagy forráshoz. A fekete csürhe visszalebegett hát a vártoronyba, hol a Terranon ura, Gonoroszk tán siránkozva, de lehet, hogy kacajjal fogadta őket. Kóbor azonban csak szállt egyre messzebb sólyomszárnyán, vad sólyomdühvel, akár a nyíl, akár a gondolat, megállíthatatlanul, kitartóan, keresztül a Rosszáni-tengeren kelet felé, a téli szélben, az éjszakán át.

Hallgatag Oromon megkésve tért meg Re Albi-i otthonába őszi vándorútjáról. Ahogy teltek-múltak az évek, még hallgatagabb, még magányosabb lett. Gont új nagyura egyetlen szót sem bírt belőle kicsikarni, pedig felkapaszkodott egészen a Sólyomfészekig, hogy egy, az Andrádok ellen kieszelt kalózhadjáratához a mágus segítségét kérje. Oromon, ki a hálójukon gubbasztó pókokkal társalgott, és látták őt udvariasan meghajolni fák előtt, egy árva szót sem szólt a sziget nagyurához, aki elégedetlenül távozott. Lehet, hogy Oromon lelkére is valami elégedetlenség, nyomasztó gondolat nehezedett, mert az egész nyarat és őszt egymagában töltötte fent a hegyekben, s csak most, a napforduló közeledtével tért meg hajlékába.

A visszatérését követő reggelen későn ébredt, s mivel megkívánt egy csésze iramfűteát, leballagott vízért a háza alatt, a hegyoldalban nem messze fakadó forráshoz. A forrás öblében csillogó kis víztükröt jégkéreg szegte körbe, a sziklákra tapadt száraz mohát pedig zúzmara lepte be. Már fényes nappal volt, de a nap csak egy óra múlva bukkant volna fel a hegy roppant háta fölött; Gont egész nyugati felére, a tengerparttól a gerincig homály, csönd és a téli reggel éles levegője telepedett. Ahogy ott állt a mágus a forrás szélén, szemét a lankás tájon, a kikötőn és a tenger szürkeségbe vesző távlatain legeltetve, a feje fölött verdeső szárnyak hangjára lett figyelmes. Feltekintett, s egyik karját felemelte. A jókora sólyom nagy szárnycsapkodással

leereszkedett, s megült a csuklóján, mint valami betanított vadászsólyom, ám sem tépett szíj, sem szalag vagy csengettyű nem volt a nyakán. Karmai keményen belevágtak Oromon csuklójába; csíkos szárnya remegett, s kerek szeme, aranyfényű tekintete tompa volt, és zilált.

— Mi vagy, hírnök vagy maga a hír? — szólott szelíden Oromon a sólyomnak. — Gyere szépen velem… — Ahogy beszélt, beszélt, a madár ráemelte a szemét. Oromon egy pillanatra elhallgatott.

— Azt hiszem, én adtam neked nevet egykor — mondta, aztán a házához ballagott, s belépett a csuklójába kapaszkodó sólyommal. Odabent a kemence mellé ültette a madarat, s megkínálta vízzel, de az nem ivott. Erre Oromon igen halkan mormolni kezdett egy rigmust, inkább csak kézzel, mint szóval szövögetve a varázslat hálóját. Amikor végigmondta s létrehozta a varázst, halkan megszólalt: — Kóbor — de a padkán gubbasztó sólyomra oda se pillantott. Várt egy darabig, aztán hátrafordult, felállt, s odalépett a tűz előtt remegő, fásult tekintetű ifjúhoz.

Kóbor drága, csupa szőrme, selyem és ezüst külországi öltözéke mind össze volt szaggatva, s merev lett a sós tengervíztől, maga pedig csapzott hajjal, elesetten s görnyedten állt forradásos arcával.

Oromon lefejtette válláról a sáros hercegi palástot, bevezette a hálókuckóba, hol egykori tanítványa aludni szokott, majd lefektette a dikóra, s álmot bocsátva reá magára hagyta. Egy árva szót nem szólt hozzá, tudván, hogy most Kóbor az emberi beszédet fel sem fogná.

Gyermekként Oromon, mint minden gyermek, úgy képzelte, mily nagyszerű játék lenne a mágia furfangja révén tetszőleges külsőt ölteni, emberét vagy állatét, fáét avagy felhőét, s ezerféle lénnyé válni. Varázslóként azonban megtanulta, mi az ára e veszélyes játszadozásnak: az ember könnyen elveszítheti önmagát, eljátssza az igazságot. Minél tovább marad valaki másnak az alakjában, annál nagyobb veszélynek teszi ki magát. Nincs varázslótanonc, aki ne ismerné az út-szigeti Mezsgyer varázslóról szóló mesét, ki igen szeretett medve alakban járni-kelni. Idővel oly gyakran tette ezt, hogy benne a medvetermészet elhatalmasodott, az emberi meg kihunyt, s mint medve, az erdőben kioltotta saját kicsi fia életét, amiért viszont elfogták és agyonverték. Ki tudja, a Legbenső-tengerben szökellő delfinek közül hány volt egykor ember, bölcs ember, ki örömét lelve a nyughatatlan hullámokban, elfeledte bölcsességét s nevét.

Kóbort a mérhetetlen elkeseredés s a heves düh késztette arra, hogy sólyommá változzék, s amikor Rosszánból útnak eredt, egyetlen dologgal törődött csak: hogy elmenekülhessen a kő és az árny elől, hogy maga mögött hagyhassa eme alattomos, zord vidéket, és hazajusson. A sólyom haragvó elszántságát a sajátjának érezte, azonosult vele, s repülni akarása a sólyom akarata is lett. Ekképpen

siklott el az Angládok fölött, épp csak annyira érintve a földet, hogy vizet kortyoljon egy magányos erdei tavacskából, aztán kapott is szárnyra nyomban, a nyomában járó árny elől futva. Imigyen szelte át az Angládok Torkának nevezett nagy tengeri átjárót, s csak röpült, röpült tovább délkeletnek tartva, jobb felől Oránéa ködlő hegyeit, bal felől az Andrádok még halványan derengő vonulatait, maga előtt pedig csak a tenger tükrét látva, míg végül a messzi távolban egy mozdulatlannak látszó hullám emelkedett ki a tengerből, mely mind magasabbra tört: Gont fehér hegycsúcsa. Minthogy Kóbor sólyomszárnyakon tette meg e roppant utat nappalokon és éjszakákon át, sólyomszemmel tekintve a világra, ember voltát feledve már csak sólyomgondolatok foglalkoztatták: éhség, a szél és röptének iránya.

Biztosabb menedékre nem is lelhetett volna. Kútfőn is csak kevesen, Gonton meg végképp csak egyvalaki tudta őt emberré visszaváltoztatni.

Amikor felébredt, riadt volt, és néma. Oromon egy szóval sem zavarta, de adott neki húst meg vizet, és hagyta, hadd gubbasszon mogorván, mint valami elcsigázott, bizalmatlan nagy sólyom a tűz mellett. Ha jött az éjjel, Kóbor aludt. A harmadik reggelen odalépett a kemencénél üldögélő és a lángokat bámuló mágushoz, s megszólította:

— Mester…

— Hozott isten, fiam — felelte Oromon.

— Úgy tértem vissza hozzád, ahogyan elmentem: ostobán — fakadt ki rekedt, mély hangon az ifjú. A mágus elmosolyodott, aztán hellyel kínálta Kóbort a padka túloldalán, s nekilátott teát főzni.

Odakünn havazott, e télen először Gont alacsonyabban fekvő lankáin. Oromon jól behúzta az ablaktáblákat, de hallani lehetett a tetőre hulló súlyos, nedves hópelyheket meg az egész környéket beborító hótakaró mélységes csöndjét. Hosszan ücsörögtek ott a tűznél, s Kóbor beszámolt egykori mesterének, hogy s mint teltek az évek azóta, hogy Gontról eltávozott az *Árny* nevezetű hajó fedélzetén. Oromon nem zaklatta kérdésekkel, s amikor Kóbor befejezte, csak hallgatott sokáig, nyugodtan, tűnődve. Majd felállt, kenyeret, sajtot meg bort tett az asztalra, és falatozni kezdtek. Amint azzal is végeztek, és rendbe tették a szobát, Oromon ajka szóra nyílott.

— Minő iszonyú forradások vannak terajtad, fiam — jegyezte meg.

— Nincs erőm, hogy megbirkózzam a szörnnyel — felelte Kóbor.

Oromon megcsóválta a fejét, de nem szólt megint egy darabig. Nagy sokára megjegyezte:

— Különös. Volt elég erőd, hogy legyőzz egy varázslót a saját birodalmában, Rosszánban. Volt elég erőd, hogy ellenállj az asszonyi csábításnak, s hogy visszaverd az Őserők szolgahadának támadását. Pendorban pedig volt elég erőd, hogy merészen kiállj egy sárkány

ellen.

— Rosszánban a véletlen segített, nem az erőm — legyintett Kóbor, s megborzongott, ahogy emlékezetében felidéződött a Terranon várát betöltő nyomasztó, testet-lelket nyomorító hideg. — Ami meg a sárkányt illeti, hát tudtam a nevét. A rémnek, az árnynak viszont, ami a nyomomban van, nincsen neve!

— *Mindennek* van neve — szögezte le Oromon oly bizonyossággal, hogy Kóbor elő se mert hozakodni Nemsher főmágus szavaival, miszerint az efféle gonosz hatalmaknak, amilyent ő is előhívott, nincs nevük. Ámbátor a pendori sárkány felkínálta, hogy megmondja az árny nevét, Kóbor nemigen hitt neki, mint ahogy Cerrüsz ígéretében sem bízott, hogy a kőtől megtudhatná, amire oly nagyon vágyott.

— Ha van is neve az árnynak — szólalt meg Kóbor —, nem hiszem, hogy szépszerével elárulná nekem…

— Nem — felelte Oromon. — Te sem árultad el neki a nevedet. Mégis tudta. A rosszáni lápon a neveden szólított, a neveden, amit tőlem kaptál. Különös, igen különös…

Oromon újfent töprengésbe merült. Majd Kóbor kijelentette:

— Mester, én ide tanácsot kérni jöttem, nem menedéket lelni. Nem szándékozom az árnyat a nyakadra hozni, márpedig itt lesz hamarosan, ha maradok. Egyszer már elűzted eme szent helyről…

— Nem. Az csak az előjele volt, az árny árnyéka. Most már nem tudnám elkergetni. Csak te lennél arra képes.

— Hisz én tehetetlen vagyok vele szemben! Lenne bár egy hely… — Az óhaj befejezetlenül halt el az ajkán.

— Nincsen biztonságos hely — szólott Oromon szelíden. — Ne varázsold el magad többé, Kóbor. Az árny tönkre akarja tenni az igazi valódat. Majdnem célt is ért azzal, hogy sólyomlétbe kényszerített. Nem, nem tudom, merre kellene indulnod. Ám hogy mit kellene tenned, arra van egy elgondolásom, de nehezemre esik eléd tárnom.

Kóbor hallgatása az igazságot követelte, mire Oromon nagy nehezen kibökte:

— Vissza kell fordulnod.

— Forduljak vissza?

— Ha egyre csak futsz tovább, előre, bármerre mégy is, a vesztedbe s a gonosz karmaiba rohansz, mert az szabja meg neked az utat, az választ. Vedd át te a választást! Vedd üldözőbe te, mi téged üldöz! Vadássz te a vadászra!

Kóbor semmit sem felelt.

— Az Ár forrásában adtam neked nevet — szólt a mágus —, egy patakban, mely a hegyekből a tenger felé siet. Az ember mind arra törekszik, hogy megtudja, útja merre visz, ám addig meg nem tudja, míg vissza nem fordul, vissza nem tér a kezdetekhez, s azokat a lelkében nem hordozza. Ha nem akarja, hogy elragadja, elsodorja a

patak árja, legyen ő az ár maga, a forrás is meg a tengerbe ömlő folyam is. Ím, visszatértél Gontra, vissza énhozzám, Kóbor. Akkor most fordulj hátra, kutasd mindenek eredetét, a kezdet kezdetét. Abban rejlik erőd s reménységed.

— Abban, mester? — kérdezte Kóbor rettegéssel teli hangon. — Miben?

Oromon nem felelt.

— Ha megfordulnék — érvelt Kóbor némi töprengés után —, ha, mint mondod, vadásza lennék a vadásznak, nem hinném, hogy sokáig tartana a vadászat. Az árny csak arra vár, hogy szemtől szembe kerüljön velem. Kétszer már megtörtént, s mindkétszer fölibém kerekedett.

— Harmadszor, meglásd, szerencséd lesz — felelte Oromon.

Kóbor fel-alá járkált a kemencétől az ajtóig, az ajtótól a kemencéig.

— Ha pedig teljesen eltiporna — győzködte Kóbor talán magát, talán Oromont —, akkor kisajátítaná minden tudásomat, erőmet, és a maga hasznára fordítaná. Most csak engem fenyeget, ám ha belém költözne, s a hatalmába kerítene, igen sok gonoszságot mívelne általam.

— Úgy van. Ha eltiporna.

— Ha viszont továbbrohanok, rám talál akkor is megint… S e rohanás fölemésztette már minden erőmet.

Kóbor járkált még egy darabig, majd hirtelen mesteréhez fordult, és letérdelt elébe.

— Ismertem nagy varázslókat, éltem a Bölcsek szigetén, de az igazi mesterem te vagy, Oromon. — Kóbor szavaiból szeretet és szomorkás hála áradt.

— Helyes — bólintott Oromon. — Megértetted hát. Jobb később, mint soha. Várj csak, leszel te még valamikor az én mesterem. — Azzal felállt, lobogó tüzet szított a kemencében, rátett egy kanna vizet forrni, aztán báránybőr kabátját magára terítve így szólt:

— Megyek, utánanézek a kecskéknek. Figyeld a kannát, fiam.

Amikor porhóval lepetten, kecskebőr csizmájáról topogva verve le a havat ismét belépett a házba, kezében hosszú, durván faragott tiszafa rudat tartott. Végig a rövid délutánon át s vacsora után is újra mécses fénye mellett ült és dolgozott a rúdon késsel, dörzskővel és varázserővel. Számtalanszor végigsimította, mintha azt keresné, van-é göcsört s hiba még rajta. Munka közben nemegyszer dúdolgatott is. Kóbor még mindig elcsigázottan hallgatta, s hogy az álmosság reátelepedett, gyermeknek hitte magát megint a tízégeri javasasszony kunyhójában, havas éjjelen a tűzfénytől sejtelmes homályban, a gyógyfüvek illatától s füsttől terhes levegőben, s gondolatai az álmok birodalmában kergetőztek, miközben hallgatta a hosszan elnyúló, lágy

dallamokat, varázsrigmusokat és a messzi múltban, távoli szigeteken, a sötétség erőivel szembeszálló — győztes avagy vesztes — hősök tetteiről szóló énekeket.

— Tessék — szólalt meg Oromon, és átnyújtotta a kész botot. — A főmágus tiszafából valót adott. Jól választott, én is ahhoz tartottam magam. Nagy íjnak szántam ugyan a rudat, de jobb lesz így. Jó éjt, fiam.

Minthogy Kóbor nem talált szavakat illően megköszönni, befordult a hálókuckóba, Oromon pedig csak nézett utána, s halkan, hogy Kóbor meg ne hallja, így szólt:

— Én ifjú sólyommadaram, kívánom, szárnyalj s győzedelmeskedj!

A hűvös hajnallal ébredő Oromon Kóbort nem találta a házban, ki varázsló módra csak üzenetet hagyott hátra a kemencepadkán ezüstösen fénylő rúnajelekkel, melyek — miközben Oromon olvasta őket — fokozatosan halványultak: „Mester, vadászatra indultam.”

NYOLCADIK FEJEZET
Vadászat

A napkelte előtti zimankós homályban Kóbor nekivágott a Re Albiból kivezető útnak, s déltájban el is jutott Gonti Kapuba. Oromon adott ugyan neki tisztességes gonti nadrágot, inget meg bőrből és vászonból való öltözetet a rosszáni cicoma helyett, Kóbor azonban e téli vándorútra pellevetprémmel bélelt, úrias köpönyeget öltött. Imigyen, köpönyegben s üres kézzel — mindössze fekete botja társaságában, mely akkora volt, mint önnön termete — érkezett a városkapuhoz, hol a faragott sárkányoknak támaszkodó strázsák az első pillantásra felismerték benne a varázslót. Félrevonták lándzsáikat, és szó nélkül beeresztették, s csak bámultak távolodó alakja után, ahogy az utcát rótta.

A rakparton és a Tengerészek Házában hajók után kérdezősködött, indulnak-e északnak vagy nyugatnak az Angládok, az Andrádok vagy Oránéa felé. Mindenhol azt a választ kapta, hogy nincs hajó, mely most, ily közel a napfordulóhoz kifutna Gont kikötőjéből, a tengerészcéhben pedig azt mondták, hogy ilyen megbízhatatlan időben még a halászcsónakok sem dugják ki az orrukat a Páncél-szirteken túlra.

A céhházban ebéddel kínálták; ritka eset, ha egy varázslónak kérnie kell étket. Elüldögélt egy darabig az ottani parti halászok, hajóácsok és idővetők között, élvezettel hallgatva vontatott, döcögős társalgásukat s dörmögős gonti beszédjüket. Erős vágy ébredt benne, hogy itt maradjon Gonton, hogy túl legyen minden ördögi kalandon, hogy elfeledjen minden erőszakot és iszonyt, s hogy békében éljen, mint bárki más, drága szülőföldje jól ismert tájékán. Vágyni erre vágyott, de akarni mást akart. Nem maradt sokáig a céh házában, de még a városban sem, miután megtudta, hogy a kikötőt egyetlen hajó sem hagyja el. Útnak indult hát az öböl mentén a parton, míg el nem érte a várostól északra fekvő első csepp falut, ahol a halászok közt tudakolózva talált egyet, akinek volt eladó csónakja.

A halász mogorva vénember volt. Tizenkét láb hosszú, zsindelypalánkolású ladikja oly megvetemedett és rozoga volt, mintha menten el akarna süllyedni, mégis jól megkérte az árát: oltalmazó ráolvasást egy évre a saját csónakjára, magára s a fiára. A gonti halászok semmitől nem félnek, még a varázslóktól sem, egyedül a tengertől.

Nagy becsben tartják a tengerészek oltalmazó rigmusát az északi Szigetvilágban, mely ugyan sohasem óvott meg egyetlen embert sem a szélvihartól vagy az irgalmatlan hullámveréstől, mégis — ha olyan

ember vetette ki, aki ismerte a környező tengereket meg a csónak sajátosságait és gazdája hozzáértését — általánosságban nyújtott némi biztonságot a halásznak. Kóbor alaposan s becsülettel szőtte-fonta a varázslat szálait, egész álló éjszaka és másnap is munkálkodva rajta türelemmel s eltökélten, semmit sem hagyva ki, a szívét azonban egész idő alatt a rettegés vasmarka szorította, s sötét gondolatai a körül forogtak, hogyan fog az árny legközelebb megjelenni, hol és milyen hamar. Amire a varázslattal elkészült, s az megfogant, Kóbor egészen elfáradt. Azon az éjjelen a halász kunyhójában hált, egy bálnabélből készült függőágyban, s hajnalban felkelvén — szárított hering bűzét árasztva — lesietett az Északiránt-szirt alatti búvóöbölbe, hol új csónakja várta.

A kikötőhídnál a sima vízre tolta a csónakot, mire nyomban szivárogni kezdett a víz az eresztékeknél. Puhán, akár egy macska, Kóbor beszökkent a csónakba, s rögvest nekilátott az elgörbült palánkok és a korhadt faékek helyrehozásának szerszámokkal is meg varázsigékkel is, ahogy egykor Tarpánival Kishalomban. A falusiak csöndben köréje gyűltek, nem túlságosan közel, s lestek fürge kezét, meg hallgatták a mormolását. Ezt a munkát is ügyesen és türelemmel végezte, mígnem elkészülvén vele, a csónak ott állt megfoltozva, épen. Akkor az Oromontól kapott botját felállította árbocnak, ráolvasással jól megtámogatta, aztán egy erős fadarabot erősített rá keresztrúdnak. A szél szövőszékén négyszögű vitorlát szőtt bűvös szavaival, mely fehér volt, mint Gont hegycsúcsán a hó. Erre a szemüket meresztgető asszonyok irigyen sóhajtottak egy nagyot. Majd az árboc mellett állva Kóbor felébresztette a varázsszelet, mely lágyan fújdogálni kezdett. A csónak kifutott az öböl széles vizére, orrát a Páncél-szirteknek fordítva. Amikor az álmélkodó halászok meglátták a lyukas csónakot, mely felvont vitorlával, mint egy szárnyra kapó hattyú, siklott ki sebesen és kecsesen, üdvrivalgásban törtek ki, s kacagva topogtak a parti hideg szélben. Amikor pedig Kóbor egy pillanatra hátratekintett, látta, hogy a falusiak buzdítólag integetnek utána az Északiránt-szirt csipkézett gerincű, sötét tömbje alatt, mely mögött ott tornyosult a Gont-hegység a felhőkbe vesző havasaival.

Kóbor keresztülvágott az öblön, át a Páncél-szirtek között, s kivitorlázott a Gonti-tengerre, hol északnyugatnak fordult, Oránéától nyugatra tartva. Ment vissza a már megtett útvonalon, minden külön fontolgatás vagy haditerv nélkül. Annak pedig, hogy a sólyom röptét napokon és viharokon át Rosszántól követő árny letért-e vagy sem az útról, csak a jóisten volt a megmondhatója. Hacsak vissza nem kotródott végleg az álmok birodalmába, el nem kerülhette Kóbort, ki nyíltan jött elébe a nyílt tengeren át, hogy találkozzon vele.

Ha már találkozniuk kellett, a tengeren vélte Kóbor a legalkalmasabbnak. Hogy miért, abban nem volt egészen bizonyos, de

egy újabb szárazföldi párviadalra Kóbor rettegéssel gondolt. A tengerből fergetegek és szörnyek törnek elő, de gonosz erők sohasem, hatalmuk a szárazföldre terjed csak ki. A sötétség országában viszont, hol egykor járt Kóbor, nincs se tenger, se rohanó folyó vagy forrás. A halál birodalmának a földje száraz csak igazán. Noha Kóbor félte a tengert minden veszedelmével s az évszak zord időjárásával egyetemben, most e veszélyek s a nagy víz kiszámíthatatlan szeszélyei neki védelmet, esélyt jelentettek. Amikor pedig, gondolta, szembekerül majd a könnyelműsége folytán megnyíló szakadék peremén az árnnyal, talán sikerül végül megragadnia, amikor az is őt, és lerántania magával — akár a saját halála árán is — a tenger mélységes fenekére, ahonnan, mint mondják, már nincs visszatérés. Így legalább a maga halálával együtt elpusztul a gonosz is, amit ő keltett életre.

A háborgó, csapkodó hullámok felett hatalmas, lobogó gyászfátylak gyanánt felhők kergették egymást. Kóbor most nem varázsszéllel, hanem közönséges széllel sodortatta magát, mely hevesen fújt északnyugat felöl; egy-egy sűrűn elsuttogott szavára újra és újra kifeszült a varázslatból szőtt vitorla, amely magától a szélbe fordult. E nélkül a bűvös fogás nélkül nem tudta volna irányban tartani a törékeny kis csónakot ilyen vadul táncoló hullámokon. Kóbor csak ment, ment előre, s éles szemmel mindenfelé tekingetett. A halász felesége adott neki útravalóul két cipót meg egy korsó vizet, s amikor pár óra elteltével először pillantotta meg a Gont és az Oránéa között fekvő egyetlen szigetet, a Komord-zátonyt, evett is, ivott is, és hálával gondolt a csöndes gonti asszonyra, ki ellátta elemózsiával. Aztán továbbvitorlázott az alig kivehető földdarabka mellett, még nyugatabbra lavírozva a nyirkos, permetező esőben, mely a szárazföld felett szitáló hó formájában hullott volna le. Mély csönd vette körül, amit csak a csónak apró nyikkanásai meg a hullámok könnyed paskolása tört meg a csónak orra alatt. Se hajó, se madár nem haladt el mellette. E mozdulatlanságban csak a tenger hömpölygött szüntelen, s a felhők gomolyogtak, felhők, melyek — emlékezett vissza tompán — akkor is kavarogtak körülötte, amikor mint sólyom suhant keletnek ugyanezen az útvonalon, amelyen most nyugatnak tartott; ugyanúgy tekintett le akkor a szürke vízre, mint most fel a szürke égre.

Bármerre nézett, semmit sem látott. Akkor felállt, dideregve, a párás ürességbe meredéstől s kémleléstől kimerülten.

— Gyere hát — mormogta —, gyere hát, mire vársz, te árny?

Nem jött válasz, nem rezdült semmilyen sötét alak a homályba vesző sötét hullámok felett. Mégis érezte, egyre határozottabban, hogy a kísértet már egészen közel járhatott, vakon tapogatózva hűlő nyomában. Akkor hirtelen felkiáltott:

— Itt vagyok én, Kóbor, a Karvaly, megidézlek hát, árny!

A csónak nyikorgott, a hullámok locsogtak, s a szél sustorgott kissé a fehér vitorla alatt. Teltek-múltak a percek. Kóbor egyre csak várt, fél kézzel a tiszafa árbocba kapaszkodva, s bámult a permetező jeges esőbe, mely nyugatról csapkodott lomha foszlányokban a hullámok felett. A percek tovább peregtek. S akkor messze elöl az esőfüggöny alatt meglátta a közeledő árnyat.

A rosszáni evezős, Szighor testén már túladott, s nem mint zombit üldözte őt viharokon s tengereken át. Nem viselte azt a rémalakot sem, amelyben a Kútfő-hegyen és álmaiban megjelent. Mégis volt valamiféle alakja, még így napvilágnál is. A Kóbor utáni hajszában s a lápvidéki összecsapásuk alatt magába szívott s olvasztott némi erőt Kóborból. Lehetséges, hogy azzal, hogy fényes nappal hangosan szólította, valamiféle külsőt, képmást testált, vagyis kényszerített rá Kóbor. Valóban, az alakja emberére emlékeztetett, bár árny lévén, árnyékot nem vetett. Így közeledett az Angládok Torka felől Gont irányába a tétován imbolygó, halvány figura, míg a hullámokon botorkálva maga alatt a szelet vigyázta; a hideg esőcseppek áthatoltak rajta.

Minthogy nappal félig vak volt, s merthogy Kóbor maga hívta, Kóbor előbb észrevette, mint az őt. Felismerte volna akármennyi árny közül is, ahogy az is őt akármennyi halandó közül.

A téli tenger rémisztő elhagyatottságában csak állt Kóbor, és nézte a rettegett lényt. A szél látszólag odébb fújta a csónaktól, és a felcsapó hullámok is akadályozták a látást, mégis egyre közelebb tűnt hozzá. Kóbor nem tudta kivenni, hogy mozog-é vagy nem az árny. S akkor az megpillantotta végre őt. Kóbor szívét iszony és rémület szorította össze a gondolatra, hogy az árny jeges, halálos érintésére lelke mily sötét szenvedések árán távozik majd el, de várt mégis, nem mozdult. Majd hirtelen nagyot rikkantva feltámasztotta a varázsszelet, amely nyomban nekifeszült a fehér vitorlának úgy, hogy a csónak egyenest vágtázni kezdett a szürke hullámokon neki a szélben lefelé ereszkedő árnynak.

A mélységes csöndben a lebegő kísértet megfordult, és futásnak eredt.

Széllel szemben haladt, északnak. Széllel szemben követte Kóbor csónakja is: mágia az árny irama ellen, a zivatar meg mindkettejük ellen. Az ifjú úgy buzdította kurjongatva a csónakot, a vitorlát, a szelet meg a hullámokat, akár a vadász a kopóit, amikor farkas iszkol előttük ugrásnyira, s olyan heves széllel dagasztotta varázslatból szőtt vitorláját, amitől minden vászonból való vitorla menten felhasadt volna, de amitől vihar sodorta tajtékként száguldó csónakja mindjobban beérte a menekülő kísértetet.

Az árny azonban irányt változtatott, félkörben el-kanyarodott, s

egyszerre sokkal elmosódottabbnak, ritkásabbnak látszott, nem is embernek, inkább széllel sodródó füstgomolynak tűnt, majd nekilódult a hátulról fújó orkánnal, mintha Gontnak tartana.

Kézzel és varázsigével Kóbor visszafordította a csónakot, amely felszökkenve, akár egy delfin, bukdácsolni kezdett a hirtelen fordulótól. Nyargalt az árny után, még gyorsabban, mint azelőtt, de az egyre halványabb lett. Kóbor hátát és a bal orcáját hóval keveredő ólmos eső püfölte, úgyhogy száz yardnál alig látott előbbre. Nemsokára, hogy a fergeteg erősebb lett, az árny egészen elveszett a szeme elől. Kóbor mégis oly biztosan követte a nyomát, mintha vadcsapás lett volna hóban, nem egy látomás a víz felett. Bár a szél már jó irányból fújt, a varázsszelet még hagyta, hadd feszítse, süvítve a vitorlát, amitől viszont sisteregve fröccsent a tajték szerteszét a csónak lekerekített orra alól, feneke meg nagyokat csattant a hullámok hátán.

Hosszú-hosszú ideje folyt már a végzetes, sebes hajsza üldöző és üldözött között, miközben gyorsan esteledett. Kóbor tudta, hogy ekkora iram mellett az eltelt órák alatt Gonttól délre kerülhetett, Lápos és Szikla-rév irányában száguldva, de az is lehet, hogy e szigeteken túl már kint a Peremvidék végtelen vizein járt. Nem tudta biztosan. Nem is gondolt vele. Vadász volt most, nyomkövető, a rettenet pedig futott előle.

Akkor hirtelen feltűnt az árny egy pillanatra, nem messzire tőle. A viharos erejű havas esőt szakadozott foszlányokban özönlő, mindinkább sűrűsödő köd váltotta föl. E didergető párán át pillantotta meg az árnyat, mely tőle kissé jobbra suhant. A szélnek és a vitorlának szóval parancsolva félrekapta a kormányrudat, és rohant tovább, de szinte már vakon, találomra; a köd egyre tömörebb lett, örvénylett, cafatokká szakadozott, hol a varázsszél bele-belemart, majd e fénynek, szemnek áthatolhatatlan, egybefüggő szürkeség egészen beburkolta az apró csónakot. Alighogy Kóbor kiejtette egy eloszlató rigmus első varázsigéjét, előbukkant az árny megint, még mindig jobb felől, de sokkal közelebb, és egészen lassan ment. A köd áthatolt arctalan, sejtelmes fején, amely bár ember formájú volt, de torz és imbolygó, mint amilyen az árnyék szokott lenni. Kóbor megint megeresztette a csónakját, azt hívén, beérte ellenségét, ám az abban a minutumban eltűnt, a csónak alja viszont valamihez hozzáért: nekicsapódott egy sziklás zátonynak, amit a gomolygó köd elrejtett Kóbor szeme elől. Kóbor majdnem kizuhant, de még megkapaszkodott a botárbocban, mielőtt a következő ütközés bekövetkezett volna. Egy hatalmas hullám a hátára kapta a kis csónakot, s úgy kihajította egy sziklára, hogy összeroppant, akár egy csigaház.

Erős és pompás volt a bot, amelyet Oromon faragott. Nem tört ripityára, ott úszott a víz színén, akár egy száraz fadarab. Kóbor akkor

is markolta, amikor a törőhullámok visszafelé áramlottak a parttól, a mély vízbe sodorva őt, s így — a következő hullámig — megmenekült attól, hogy összezúzza magát a sziklákon. A sós víztől vakon és fuldokolva próbálta a fejét a víz fölött tartani és a tenger roppant szívóerejével szembeszállni. A szikláktól valamivel odébb homokos fövenyt pillantott meg nem is egyszer, ahogy a következő emelkedő bukóhullámmal viaskodva úszni igyekezett. Minden erejével s a bot segítségével küzdött, hogy partot érjen, de nem jutott közelebb. A kibe áramló hullámverés ide-oda rángatta, akár egy rongyot, a mély tenger hidege pedig gyorsan elszívta testének melegét, míg annyira el nem gémberedett, hogy a karját nem bírta már megmozdítani se. Elveszítette a szeme elől a sziklákat is meg a partot is, nem tudva azt se már, hová, merre tart. Csak a hömpölygő hullámokat érezte maga körül s maga alatt, melyek ellepték, megvakították, fojtogatták, s elnyeléssel fenyegették.

Egy a ködből előgördülő hullám azonban addig sodorta, görgette maga előtt, míg ki nem vetette, akár egy uszadékfát, a parti fövényre.

Kóbor elnyúlt a homokon. Még mindig markolta mind a két kezével a tiszafa botot. Kisebb hullámok meg-meglökdösték, hátha vissza tudnák őt a partról szippantani, s közben hol szétvált, hol összezáródott fölötte a köd, majd havas eső kezdett reá szemerkélni.

Hosszú idő elteltével Kóbor megmozdult. Feltápászkodott, s négykézláb megindult kúszva fel a parton, el a víz szélétől. Fekete éjszaka lett, de suttogott valamit a botnak, mire halvány lidércfény kezdett körülötte imbolyogni. Annak világossága mellett küszködte magát tovább előre, apránként, fel a homokdűnék felé. Oly elgyötört, összetört és dermedt volt, hogy ez a kúszás a nedves homokon a tenger bömbölésétől, zúgásától hangos éjszakában jobban megviselte, mint bármi más eddig életében. Időnként úgy tűnt. neki, mintha a víz meg a szél harsogása egészen elhalt volna, a homok a tenyere alatt pedig porrá vált volna, s a hátán érezte a rideg csillagok merev tekintetét; de fejét leszegve kúszott tovább, míg kis idő múlva meg nem hallotta a saját zihálását, s megérezte, hogy a cudar szél az arcába csapja a hideg esőcseppeket.

A mozgástól nagy sokára kezdtek kissé felmelegedni a tagjai, s miután felkapaszkodott a dűnék közé, hol a viharos széllökések nem tépázták már oly nagyon, sikerült lábra állnia. Még erősebb fényt csalt ki a botjából, merthogy feneketlen sötétség borult a világra, majd megindult a botjára támaszkodva, botladozva, meg-megállva, s megtett úgy fél mérföldet a szárazon. Akkor azonban az egyik dűne tetején ismét meghallotta a tenger fölerősödő morajlását, de nem maga mögött, hanem maga előtt: a dűnék túloldala megint csak a tengerig lejtett. Nem sziget volt ez, ahová vetődött, hanem csak egy sziklapad, egy árva homokzátony az óceán közepén.

Kimerültebb volt annál, semhogy elcsüggedjék, így csak tompán felnyögött, és állt döbbenten a botjára dőlve sok-sok percen át. Majd eltökélten balra fordult, úgy legalább a hátába kapta a szelet, és lebotorkált a magas homokdombról, hogy keressen magának valami mélyedést a hajladozó, zúzmarás tengeri fűben, ahol meghúzhatja magát. Amint magasra tartotta a botot, hogy maga elé lásson, a lidércfény megvilágította kör legeslegvégén szeme megakadt valami tompa, csillogó dolgon: egy esőáztatta gerendafalon.

Kunyhó lehetett, vagy valami akol, apró és rozoga, mintha gyermek építette volna. Kóbor megkocogtatta botjával az alacsony ajtót, ám az zárva maradt. Erre Kóbor belökte, és majd kétrét hajolva belépett a kalyibába. Ott bévül nem tudott fölegyenesedni. A tűzhelyen izzó zsarátnok égett, amelynek halovány fényében megpillantott Kóbor egy hosszú fehér hajú embert, ki eszelős félelemmel kucorgott a szemközti fal tövében, meg egy másikat — hogy férfi avagy asszony, azt nem látta —, ki a padlóról, egy rongykupac mögül pislogott kifele.

— Nem bántlak titeket — motyogta Kóbor.

Azok semmit sem feleltek. Kóbor hol egyikre, hol másikra nézett. Szemük kimeredt a rémülettől. Amikor letette a botját, a rongyok közt heverő alak nyöszörögve kuporodott össze. Kóbor levetette víztől és jégtől súlyos köpenyét, majd egészen levetkezve a tűz mellé guggolt.

— Adjatok valamit, amivel betakarózhatok — szólt. Hangja nyers volt, hiszen alig bírt beszélni a vacogástól meg a leküzdhetetlen remegéstől. Az öregek egyike sem méltatta válaszra. Erre Kóbor kinyújtotta a kezét, és a rongyokból álló vacokból kihúzott egy kecskeprémet — az lehetett legalábbis évekkel ezelőtt —, mely csupa fekete zsírral lepett cafattá lett mostanra. A vacokban rejtőző ember nyögdécselt félelmében, de Kóbor oda se figyelt. Szárazra dörgölte magát, aztán suttogva megkérdezte:

— Van valami harapnivalótok? Szítsd föl a tüzet, öreg. Nyomorult helyzetemben tértem be hozzátok, nektek semmi rosszat nem akarok.

A vénember meg se moccant, a félelemtől bénán bámult Kóborra.

— Érted, amit mondok? Beszélsz-e archikul? — Kóbor várt egy kicsit, aztán hozzátette: — Kargád?

Erre a szóra az öreg bólintott egyet, egyetlenegyet, akár egy bánatos, kopott bábu, amit madzagon rángatnak. Mivelhogy karg nyelven Kóbor ezt az egy szót tudta, beszélgetésüknek ezzel vége is szakadt. Az egyik falnál talált egy rakás fát, azzal felélesztette a tüzet ő maga, utána pedig jelbeszéddel vizet kért, mert a tengervíztől, amit nyelt, rosszul érezte magát, s erősen szomjazott. Az öreg félénken egy jókora kagylóhéjra mutatott, amiben ivóvíz volt, aztán a tűz felé tolt egy másik kagylót, ami meg szárított füstölt halszeleteket tartalmazott. Azonmód, keresztbe vetett lábbal a tűz mellett Kóbor ivott, majd evett

egy keveset, s amikor valamicskét kezdett bele az erő és a józan ész visszatérni, azon kezdett töprengeni, vajon hová keveredhetett. Még a varázsszél sem sodorhatta a kargádok földjének a közelébe. Ez a csöpp sziget a Peremvidéken lehet már, Gonttól keletre, de Karego-Áttól még nyugatra. Különösnek tűnt, hogy egy ilyen aprócska, elhagyatott helyen, egy puszta homokpadon emberek élnek, talán száműzöttek, de túlságosan elgyötört volt, hogy sokat törje a fejét ezen akkor.

Köpönyegét a tűz felé fordítgatta. Az ezüstös pellevetszőr gyorsan száradt, s amint a bélés legalább át-melegedett, ha nem is lett még száraz, Kóbor belebújt, és ledőlt a tűzhely elé.

— Eredjetek aludni, szerencsétlenek — szólt oda hallgatag vendéglátóinak, azzal letette fejét a döngölt homokra, és elaludt.

Három éjszakát töltött a névtelen szigeten, ugyanis az első reggelen, amikor felébredt, sajgott minden porcikája, és lázas beteg lett. Úgy hevert ott a kalyibában a tűz előtt, akár egy darab partra vetett fa egész nap és egész éjszaka. A következő reggelen még mindig dermedtek voltak a tagjai, de már kezdett gyógyulni. Újra magára öltötte sótól megkérgesedett ruháját, mivel nem volt elegendő víz, hogy kimossa, aztán kibotorkált az ólmos színű, szeles reggelbe, hogy körülnézzen, az árny fondorlata ugyan hová vetette.

A sziklás homokpad legszélesebb szakasza úgy egy mérföld lehetett, a hossza meg annál valamicskét több, s körös-körül zátonyok meg szirtek szegélyezték. Rajta se fa, se bokor nem nőtt, egyedül csak a hajladozó tengeri fű. A kalyiba egy dűnék közti hajlatban állt, ott éldegélt árván a tenger rideg, mérhetetlen magányában az öregember meg asszonya. A kunyhó uszadékfa pallókból és gallyakból volt építve, vagyis inkább összetákolva. A víz egy részben sós, részben édesvizű forrásból csörgedezett a viskó megett; az ételük hal volt, meg kagyló, szárított vagy friss, meg hólyagmoszat. A rongyos prémek a kunyhóban meg a csonttűkből és horgokból álló silány szerszámaik és a horgászzsinórnak meg a tűzcsiholáshoz használt inak nem kecskéktől származtak, ahogy Kóbor először gondolta, hanem foltos fókáktól; valóban, olyasfajta sziget volt, ahová a fókák kicsinyeiket járnak felnevelni nyaranta. De más nem is igen látogatott e helyre. Az öregek nem azért féltek Kóbortól, mert szellemnek hitték, vagy mert varázsló volt, hanem mert ember volt. Elfeledték, hogy rajtuk kívül mások is éltek a világon.

A vénember konok félelme nem akart enyhülni. Amikor úgy vélte, hogy Kóbor annyira közel ment hozzá, hogy akár meg is érinthette volna, rögvest odébb bicegett, s loboncos, piszkos ősz bozontja alól összevont szemöldökkel méregette Kóbort. Eleinte az öregasszony is nyöszörögve búvt a rongyai közé, ha Kóbor csupán megmoccant, ám miközben lázasan fekve a sötét kunyhóban el-elszunnyadt, észrevette, hogy az anyóka felguggolt, és különös, tompa, sóvár tekintettel

bámulta, majd kisvártatva ivóvizet hozott neki. Ám amint Kóbor felült, hogy elvegye tőle, úgy megrémült, hogy elejtette a kagylóhéjat, a víz kidőlt, ő pedig zokogva a szemét dörgölte hosszú, szürkésfehér hajával.

Később mégis figyelemmel kísérte Kóbort, ahogy a parton munkálkodott, új csónakot igyekezvén össze-eszkábálni a régi megmaradt deszkáiból meg uszadék-fából, amit a víz a partra mosott; szerszámnak csak az öreg durva kőbaltáját használta s hozzá megkötő varázslatot. Nem is csónakfoltozás volt ez, még csak nem is csónaképítés, hiszen nem volt hozzá alkalmas fája elég, s amire szüksége volt, azt puszta varázserővel pótolta. Az anyó figyelmét mégsem csodás ténykedése, hanem maga Kóbor kötötte le, őt fürkészte szüntelen ugyanazzal a mohó tekintettel. Kis idő múltán elment valahová, de hamarosan visszatért, kezében ajándékkal: egy marékra való éti kagylót gyűjtött a parti kavicsok között. Kóbor elfogyasztotta, ahogy a néne átnyújtotta, úgy vizesen és nyersen, és meg is köszönte. Ettől az anyóka látszólag felbátorodott, és kihozott a kalyibából valami rongyba tekert batyut. Félénken, egyre Kóbor arcát lesve, kibontotta, és eléje tartotta, hogy megnézze.

A batyu sófoltos, megsárgult, apró gyöngyöktől merev selyembrokát ruhácskát tartalmazott. Kóbor felismerte a gyöngyök alkotta mintát a csöpp réklin: a Kargád Birodalom Istenfivéreit jelölő két nyilat, fölöttük a királyi koronával.

A ráncos, szurtos, fókabőrből hevenyészett göncöt viselő öregasszony rábökött a selyemruhácskára, és elmosolyodott kedvesen, ártatlanul, akár egy csecsemő. Valahonnan a szoknyája rejtekéből előhúzott egy apró tárgyat, amit megmutatott Kóbornak. Sötét színű fémdarabka volt, talán egy ékszer töredéke, egy gyűrűnek a fele. Kóbor megnézte, de az asszony addig nem nyugodott, míg el nem fogadta tőle. Akkor bólintott, és elmosolyodott megint; ajándékba adta Kóbornak. A réklit azonban gondosan visszatekerte pecsétes, rongyos takarójába, és visszacsoszogott, hogy a drága holmit elrejtse a kalyibában.

Kóbor majd ugyanolyan gonddal csúsztatta a fél gyűrűt inge zsebébe, s szíve csordultig telt sajnálkozással. Gyanította már, hogy az öregek valamelyik kargád uralkodócsalád sarjai lehettek: egy zsarnok vagy trónbitorló, ki félt királyi vért ontani, száműzte őket e Karego-Áttól távol eső ismeretlen szigetre, életre vagy halálra ítélve őket. Az egyik nyolc-tízéves fiúcska lehetett, a másik dundi csecsemő, selyembe-bársonyba öltöztetett pöttöm hercegnő; életben maradtak negyven-ötven éven át egymagukban az óceán eme zátonyán, a Számkivetettség hercege s hercegkisasszonya.

Az igazságot Kóbor azonban csak évek múlva tudta meg, amikor Vandór-Akbé gyűrűje után kutatva a sors a kargok földjére vetette, az

Atuáni Sírokhoz.

A szigeten töltött harmadik éjszakája után Kóbor békés, sápadt fényű hajnalra ébredt. Aznap volt a napforduló, az év legkurtább napja. A fából és mágiából, hulladékból és bűvös igékből álló apró csónak elkészült. Megpróbálta megértetni az öregekkel, hogy szíves örömest elvinné őket bármerre, Gontra, Láposra vagy a Kősziklák szigetére, vagy kitenné őket még Karego-Át valamelyik elhagyatott partvonalán is, ha azt kérnék, pedig neki, szigetvilláginak, nem volt tanácsos karg vizekre merészkednie. Ám azok nem voltak hajlandók kopár szigetüktől megválni. Az anyóka lehet, hogy nem is akarta érteni, mit csöndes szóval, mutogatással igyekezett a tudtára adni; a vénember felfogta ugyan, de nemet intett. Ami emléket csak őrzött más vidékekről és emberekről, az mind véres, óriásokkal és sikolyokkal teli gyermeki rémálom maradt. Kóbor jól látta az arcán, ahogy egyre csak a fejét ingatta.

Kóbor tehát aznap reggel megtöltött egy fókabőr tömlőt forrásvízzel, s minthogy nem tudott köszönetet mondani az öregeknek, amiért befogadták, és néki enni adtak, s az öregasszonyt sem tudta illően megajándékozni, ezért olyasmit tett, amire megvolt a módja: varázst bocsátott a sós vizű, kiszámíthatatlan forrásra. Oly édes és tiszta víz kezdett erre a homokból buzogni, mint akármelyik gonti hegyi patak, s el sem apadt soha. E forrásnak köszönhető, hogy e dűnék és sziklák alkotta hely szerepel a térképeken, s van neve: a tengerészek úgy hívják, Forrásvíz-sziget. A viskónak azonban nyoma sincs már, a hosszú évek téli viharai minden jelét eltörölték annak, hogy itt valaha két ember tengette életét, s halt meg magányosan.

Az öregek a kalyibában maradtak, mintha nézni se bírták volna, amikor a csónak kifutott a sziget homokos déli végéről a vízre. Hagyta Kóbor, hadd kapjon bele az egyenletes északi szél varázslatból szőtt vitorlájába, és sebes siklásba lendülve nekivágott a hullámoknak.

Nem mindennapi hajtóvadászatra adta a fejét Kóbor, amikor pedig tudván tudta, hogy ő most olyan vadász, akinek sejtelme sincs róla, mi az, amit üldöz, és arról sem, Óceánföld melyik csücskébe rejtőzött. Találomra, megérzésre s a szerencsére támaszkodva kellett az árnyat hajszolnia, miközben az meg őt hajszolta. Mindkettő vakon tapogatózott a másik után: Kóbor éppolyan elveszettnek érezte magát a testetlen árnyak között, mint az árny a napvilágon, a szilárd dolgok között. Egyvalamiben azonban Kóbor bizonyos volt: hogy ezúttal ő tényleg vadász, nem pedig űzött vad. Hiszen egész idő alatt ki volt szolgáltatva az árnynak, ami miatt zátonyra futott, miközben a fövenyen feküdt félholtan, vagy amikor a dűnék közt bolyongott a viharban, de az mégsem ragadta meg az alkalmat. Ravaszul rászedte, aztán nyomban el is illant, nem lévén bátorsága vele szembenézni. Kóbor belátta, hogy Oromonnak igaza volt: az árny addig nem lesz

képes elrabolni tőle a hatalmát, amíg Kóbor vele szembeszáll. Ezért hát kergetnie kell, a sarkában lenni, még ha ezeken a roppant tengereken át nehéz volt is kihűlő nyomát követni, s Kóbort semmi más nem segítette ebben, mint a szerencse és a dél felé fújó tengeri szél, no meg az a halvány remény és sejtelem, hogy a déli vagy a keleti irány a helyes.

Az éj leszállta előtt messze bal kéz felől Kóbor észrevette egy nagy sziget, alighanem Karego-Át hosszú, halovány partvonalát. Pontosan e fehér bőrű barbárok tengeri ösvényeire tévedt. Erősen figyelt, nehogy összeakadjon valami karg csatahajóval vagy gályával; a lenyugvó nap vörös fényében emlékezetében fölmerült az a gyermekkori tízégeri reggel, a sisakforgós harcosok, a tűz, a ködből szőtt lepel. S hogy e napot felidézte, azt is megértette nyomban, amitől a szívére szorongás telepedett, hogy az árny a saját fegyverét fordította őellene, beburkolva őt e ködděl, amit mintha Kóbor múltjából varázsolt volna elő, hogy veszélybe sodorja, a halálba kergesse.

Kóbor tartotta a délkeleti irányt, s a szárazföld hamarosan eltűnt a szeme elől, ahogy a világ keleti felére éjszaka ereszkedett. A hullámvölgyeket mind, mind sötétség töltötte ki, míg a taréjokon alkonyi rőt fény tükröződött. Kóbor elénekelte a Téli Dalt meg az *Ifjú király tette*iből más efféle énekeket, ami épp az eszébe jutott, hiszen a napforduló ünnepe volt. Hangja tisztán csengett, de a tenger mérhetetlen csöndje egészen elnyelte. Hamarosan beköszöntött a sötétség, s felragyogtak a téli csillagok.

Az év eme leghosszabb éjszakáján Kóbor végig ébren volt, nézegette, mint gördülnek el a feje felett a bal felől kelő csillagok, hogy alámerüljenek a fekete vízbe amott a jobb oldalon, s eközben a téli szél lankadatlanul hajtotta a csónakot dél felé a láthatatlan hullámokon. Épp csak elszunyókált hébe-hóba, ijedten fel-felriadva. Ez a kis vitorlás igazából nem is volt csónak, javarészt inkább bűbáj meg varázslat, a többi pedig vacak deszka és uszadékfa, ami — ha az összefogó és a megkötő varázslatokat elernyedni hagyta volna — egykettőre szétesett, szertefoszlott volna, s mint vízen hányódó roncs sodródott volna tova. Erre a sorsra jutott volna előbb-utóbb a mágiából és levegőből szőtt vitorla is, ha az álom Kóbort elnyomta volna, fuvallattá vált volna az is a szél ereje előtt meghajolva.

Az igézet, mit Kóbor kibocsátott, erős volt, és tartós, ám ha az, amire bocsátotta, aprócska volt, percenként újra kellett ébreszteni a fenntartó energiát, ezért aztán nem alhatott azon az éjszakán. Sólyomként vagy delfinként könnyebben, gyorsabban haladhatott volna, de Oromonnak szót fogadva nem öltött más alakot; megtanulta már értékelni Oromon tanácsait. Vitorlázott hát tovább dél felé a nyugatnak tartó csillagok alatt a lomhán vánszorgó, hosszú éjszakában, míg fel nem ragyogott a tenger fölött az új esztendő első

napsugara.

Napkelte után nem sokkal szárazföldre lett figyelmes maga előtt, de nem nagyon közeledett feléje. Virradatkor elült a tengeri szél. Némi enyhe varázsszelet gerjesztett hát, hogy ama földhöz közelebb vigye. Látására újra félelem költözött a szívébe, dermesztő rémület, amitől heves vágyat érzett, hogy megforduljon, meneküljön. Mégis úgy hajszolta ezt a félelmet, akárcsak egy vadász a medve széles, vaskos, karmos talpának a nyomát, tudván, hogy az állat a sűrűből bármelyik pillanatban reá törhet. Igen közel volt immár. Érezte.

Különös kinézetű föld emelkedett ki a tengerből előtte. Ami messziről egyetlen merőleges sziklafalnak látszott, számos hosszú, meredek hegyláncca töredezett, különálló szigetekké talán, melyek között szűk szorosok húzódtak, meg csatornák. Kóbor sok-sok szárazföldi és tengeri térképet látott a kútfői névtanító mesternél a Toronyban, de azok többnyire a Szigetvilágot mutatták, és a belső tengereket. Most a Keleti-peremvidéken tartózkodott, sejtelme sem volt hát, miféle sziget előtt áll. Bár nem is igen törődött vele. Az előtte járó rémület foglalta le minden gondolatát, a rémség, amely ott lapul rejtőzködve, őrá várva a sziget lankái és erdőségei között, amerre pedig csónakját kormányozta.

A sötét erdők koronázta szirtfalak fenyegetően tornyosultak Kóbor fölébe, s amikor a varázsszél beterelte őt két hatalmas hegyfok között egy keskeny, alig kétgályányi széles tengerszorosba, mely mélyen bevitt a sziget belsejébe, a parti sziklákon megtörő hullámok tajtékot fröccsentettek a vitorlájába. A tenger nyugtalanul hánykolódott, beszorítva a meredek partfalak közé. Kikötni sehol sem lehetett, a sziklák ugyanis meredeken szakadtak bele a vízbe, mit a magas szirtfalak vetette hideg árnyék festett feketére. Szellő se rezzent, s nagy-nagy csönd vette körül.

Az árny kétszer is rászedte már: először elcsalta a rosszáni mocsarakra, másodszor a ködben futtatta zátonyra. Vajon harmadszor is kelepcét állít neki? Azt sem tudta, ő vezette-e idáig az árnyat, vagy az csalta-e ide őt, csapdába. Csak páni félelmet érzett, meg bizonyosságot, hogy folytatnia kell az utat, tennie, mit elhatározott: elpusztítani a gonoszt és kikutatni rettegésének forrását. Igen óvatosan kormányozott, előtte, mögötte, föl-le fürkészve a sziklákat minden irányban. Az új nap fényességét maga mögött hagyta a nyílt tengeren. Idebent mindenhol sötétség honolt. A két hegyfok a bejáratnál távoli, ragyogó kapunak tűnt, amikor hátrapillantott. A szirtek egyre magasabbra és magasabbra törtek, ahogy a hegy lába felé közeledett Kóbor, s a szoros is mindjobban elkeskenyedett. Szemét előreszegezte a sötét hasadékba, majd jobbra is, balra is az üregekkel s egymásra torlódó sziklákkal teli, morénás partoldalakat kémlelte, hol fák kapaszkodtak gyökereikkel félig a levegőben. Semmi sem mozdult.

Akkor azonban megérkezett a szurdok legvégébe, egy óriási, göröngyös és kopár sziklafal tövébe, amit a csermellyé szűkült tenger utolsó hullámai nyaldostak megszelídülve. Az ott összegyűlt legördült kőtömbök, korhadó fatörzsek és göcsörtös gyökerek miatt alig volt már hely kormányozni. Csapdába került, a néma hegyek sötét katlanába. Semmi sem mozdult, sem előtte, sem fölötte. Halálos csönd vette körül. Út nem vezetett tovább.

Varázsigékkel meg egy hevenyészve összetákolt evezővel megfordította a csónakot, óvatosan, nehogy beleütközzön a víz alatti sziklákba, vagy belegabalyodjon a kinyúló gyökerekbe s gallyakba. Épp nekikészült, hogy feltámassza a visszafelé vivő szelet, amikor a szó hirtelen az ajkára fagyott, s dermesztő rémület járta át. Hátratekintett. Mögötte a csónakban ott állt az árny.

Ha csak egy pillanatot késik, elvész; de mint a villám, rávetette magát az árnyra, mely ott imbolygott, vibrált tőle karnyújtásnyira. Itt semmilyen varázslat nem segített, csakis a hús-vér, létező önmaga a nem létezővel szemben. Kóbor szó nélkül támadott, mire csónakja billegni, himbálódzni kezdett a hirtelen mozdulattól és ugrástól. Fájdalom hasított a karjába. és a mellkasába, hogy elállt a lélegzete, jéggé dermedt, és elveszítette a szeme világát. Az árnyat markoló kezében azonban semmi más nem volt, csak levegő és sötétség.

Előrebukva megkapaszkodott az árbocban, mire vakító fény vágott a szemébe. Látta, hogy az árny eltávolodik tőle, összezsugorodik, majd meg egy pillanatra fölébe tornyosult, a vitorlánál is magasabbra. Aztán, mint a szélben szertefoszló fekete füst, távolodni, menekülni kezdett az eltorzult alak a víz felett, a sziklák közt csillogó kapu felé.

Kóbor térdre rogyott. A kis varázsigékből toldozott-foldozott csónak megint megbillent, aztán elnyugodva ringatózni, majd sodródni kezdett a fodrozódó hullámokon. Kóbor kábultan, öntudatlanul lekuporodott, levegő után kapkodva, míg a keze alatt feltörő hideg víz arra nem figyelmeztette, hogy ideje a csónakkal törődnie, mert az azt összetartó varázskapcsok gyöngülnek. Feltápászkodott az árbocul szolgáló botjába fogódzkodva, s amennyire tellett tőle, újra megerősítette a megkötő varázserőket. Fázott s kimerült volt; kezében, karjában kínzó fájdalmat érzett, s minden ereje elhagyta. Azt kívánta, bár lefekhetne ebben a sötét, hegyektől körülvett katlanban, s aludni vágyott, aludni a nyugtalan, hánykolódó hullámokon.

Nem tudta megállapítani, honnan ez a roppant kimerültség: a menekülő árny babonázta volna meg, vagy annak az átható, jeges érintésétől lenne, vagy pusztán az éhség, az álmosság meg a nagy erőkifejtés következménye? Küzdött ellene és erőt vett magán, vitorlájába enyhe varázsszelet gerjesztett, majd megindult a sötét vízi

ösvényen a kísértet nyomában.

Elmúlt minden rettegés, elmúlt minden diadal. A hajszának nem volt értelme tovább. Kóbor sem vadász, sem űzött vad nem volt már. Harmadszorra találkoztak, érintették egymást. Kóbor minden indulatát, akaratát az árny ellen fordította, hogy létező kezébe kaparintsa. Nem bírta elfogni, de láncot, eltéphetetlen köteléket kovácsolt kettejük közé. Nem kellett már üldöznie, a nyomát követnie, nem segített rajta már az sem, hogy elszelelt. Egyikőjük sem menekülhetett. Ha itt lesz az ideje az utolsó nagy találkozásnak, megtalálják egymást és a helyet.

Addig azonban sehol és soha nem lesz Kóbornak nyugta, nem pihenhet sem éjjel, sem nappal, sem földön, sem tengeren. Most már tudta, megtudta a keserű igazságot, hogy a dolga eddig sem az lett volna, hogy meg nem történtté tegye, ami már megesett, hanem hogy véghezvigye, amibe belekezdett.

A két fekete szikla között kisiklott a tenger vizére, a ragyogó reggeli napsütésbe s az egyenletes északi szélbe.

A fókabőr tömlőt meghúzva Kóbor kiitta a maradék vizet, aztán körülvitorlázta a legnyugatabbi hegyfokot, míg oda nem ért egy szoroshoz, mely a szirt meg egy attól nyugatra fekvő másik sziget közt feltárult. Akkor ráismert a helyre, eszébe jutottak a Keleti-peremvidék tengeri térképei: a Kezek nevű magányos szigetpárhoz érkezett el, melyek sziklaujjaikkal északra, Kargád-föld felé mutattak. Kóbor behúzódott a szorosba, s minthogy északról viharfellegek borították be a délutáni eget, kikötött a nyugatabbra eső sziget déli partján. Ott megpillantott egy aprócska falut az öböl felett, honnan patak csörgedezett lefelé a tengerbe, s azt sem bánta, milyen fogadtatásban lesz része, csak vizet kaphasson, s tűz mellé húzódva alhasson végre.

A falut egyszerű, félénk nép lakta, kik bizalmatlanul s félelemmel vegyes tisztelettel méregették az idegent meg a varázslóbotját, de mint a tengerről egyedül érkezett s a vihar elől betért vándort, illően fogadták. Adtak neki bőven húst meg innivalót, megajándékozták tűzhelyük melegével és az ismerős archik nyelven hangzó emberi szó meghittségével, végül pedig — ennél jobbat nem is tehettek volna vele — kapott forró vizet, amivel lemoshatta magáról a tenger sóját és hidegét, no meg ágyat, hol nyugovóra térhetett.

KILENCEDIK FEJEZET
Harish

Három napot töltött Kóbor a Kezek nyugati szigetén a faluban, közben erőre kapott, és kerített magának egy csónakot is — nem varázsigékből és uszadékfából valót, hanem gondosan szegeit és duggatott erős facsónakot —, amelynek vaskos árboca és saját vitorlája volt, s amelyet könnyűszerrel irányíthatott, vagy amelyen akár el is alhatott.

Mint az északi és a peremvidéki csónakok zöme, ez is zsindelypalánkolással épült, jól egymásra szorított átlapoló lemezek borították, hogy bírja a nyílt tengeri viszontagságokat; minden porcikája erős volt, és derekas munkával készült. Kóbor alaposan átitatta minden palánkját bűvös ráolvasással, mert sejtette, hogy nagy út áll még előtte. A vitorlás két vagy három emberre volt méretezve, s volt gazdája, egy öregember elmondta, hogy ő meg a fivérei megjárták vele a nyílt tengert, átvészeltek benne tomboló viharokat, s a csónak vitézül helytállt.

Az öreg — nem úgy, mint a ravasz gonti halász — neki akarta adni Kóbornak a csónakját, úgy félte és csodálta a varázstudományát. Kóbor azonban varázslóhoz méltó fizetséget adott cserébe: eltávolította a szeméről a hályogot, amitől már félig-meddig vak volt. Az aggastyán örvendezve szólt:

— Mi *Fövenyfutó*nak hívtuk e csónakot, de te nevezd inkább *Messzilátó*nak. Fess az orrára két szemet, azokon át tekint majd ki hálám a vak deszkán, hogy óvjon téged víz alatti szirtektől és zátonyoktól. Hisz én már el is feledtem, mily sok fényesség van a világban, amíg tőled vissza nem kaptam.

Kóbor, ereje visszatérvén, egyebet is tevékenykedett azon idő alatt, amit a sziget meredek lejtőit borító erdőség tövében, az ott megbúvó faluban eltöltött. Ezek a falusiak hasonlítottak a gonti Északi-völgy lakóira, de még azoknál is nyomorultabbak voltak. Köztük otthon érezte magát, inkább, mint a gazdagok kastélyaiban; kérdezés nélkül is tudta, szükséget miben látnak. Gyógyító és oltalmazó igézést bocsátott a beteg vagy csenevész apróságokra; varázsigéket olvasott a falusiak ösztövér kecske- és birkanyájaira, hogy sokasodjanak; az orsókra, szövőszékekre, evezőkre meg kő- és bronzszerszámokra, amiket elébe hoztak, rákarcolta a Védelmező Kéz rúnajelét, hogy a dolgukat jól végezzék; a kunyhók gerincszelemenjébe pedig belevéste a Sirályfiók rúnáját, amely megvédi a házat s a háznépet tűztől, vihartól és elmebajtól.

Amikor a *Messzilátó* már útra készen, vízzel és szárított hallal

alaposan megpakolva állt, Kóbor még egy napra a faluban maradt, hogy megtanítsa ifjú dalnokukat a *Mórred tettei*re és az *Enyhelyi balladá*ra. Ritkán kötött ki szigetvilági hajó a Kezek szigetein. Az egy évszázada keletkezett énekek újdonságszámba mentek e falusiak körében, és sóvárogtak a hősi históriák után. Ha nem állt volna Kóbor oly súlyos próbatétel előtt, szívesen ott maradt volna akár egy hétig, egy hónapig is, hogy elénekeljen mindent, amit csak tudott, hadd ismerjék meg e félreeső szigeten is a nevezetes dallamokat. Csakhogy nem cselekedhetett szabadon, ezért másnap vitorlát bontott, és nekivágott egyenesen a Peremvidék roppant déli vizeinek. Az árny ugyanis arrafelé tartott. Még a varázserejét sem kellett latba vetnie, hogy ezt megtudja: tudta magától is, oly bizonyossággal, mintha vékony fonallal lettek volna egymáshoz kötve mérföldeken, szárazföldeken, tengereken át. Magabiztosan, sietség nélkül és fásultan haladt hát a neki kijelölt úton előre, a dél felé hajtó téli széllel a hátában.

Egy napon s egy éjszakán át vitorlázott a kihalt tengeren, majd a második napon egy aprócska szigethez érkezett, amit úgy hívtak, hogy Szipor. A csöpp kikötőben összesereglett emberek gyanakodva nézegették Kóbort, s hamarosan odasietett a falusi varázsló is. Szigorúan végigmérte, aztán meghajolt, s fontoskodó, de egyben mézesmázos hangon így szólt:

— Varázsló uram! Tisztelj meg minket azzal, hogy elfogadod, mit néked nyújtani tudunk — ételt-italt, kanavászt, kötelet, amit csak akarsz —, a lányom rögvest idehoz neked egy pár frissen sült csirkét is, ha kéred, de — már megbocsásd vakmerőségemet — azt javallom, amilyen hamar csak lehet, s néked is megfelel, hagyd el e szigetet, menj tovább utadon. Megriasztotta valami itt a népet. Nemrég ugyanis, tegnapelőtt, láttak egy embert átkelni északról délnek szerény szigetünkön, de sem azt a csónakot nem látták, amivel érkezett, sem azt, amivel távozott, ráadásul olybá tűnt, mintha nem vetett volna árnyékot. Akik látták, azt mondják, hasonlított valamelyest terád.

Ennek hallatán Kóbor fejet hajtott, megfordult, visszament a szipori dokkokhoz, és kifutott a tengerre, hátra se tekintve. Nem volt értelme megrémíteni a sziget lakóit, sem a varázslójukkal összetűzésbe kerülni. Inkább kint tölti az éjszakát ismét a tengeren, legalább átgondolja a hallottakat, melyek komoly fejtörést okoztak.

Eltelt a nap, el az éjszaka is, hideg eső surrogása töltötte be a sötétséget meg a hajnali derengést is. Enyhe északi szél terelte még most is maga előtt a *Messzilátó*t. Déltől elállt az eső, eloszlott a pára, s hébe-hóba a nap is kisütött; aztán a nap vége felé Kóbor meglátott, épp menetirányban, egy hatalmas szigetet, melynek alacsony, kéklő hegyeire rávetődött néha egy-egy kósza téli napsugár. A tűzhelyekből felszálló füst kéken kanyargott ide-oda a hegyek közt megbúvó

városkák palatetős házai felett, mely igen kedves látványt nyújtott az óriási tenger egyhangúsága mellett.

Kóbor egy halászcsónakraj nyomában besiklott a kikötőbe, aztán a téli este aranyló fényében felsétálva a városkába rábukkant egy Gekkógyík nevű fogadóra, hol a tűz fénye, sör meg sült bárányborda mellett felengedett teste-lelke zsibbadtsága. Az asztaloknál ült még néhány magafajta utazó, keleti-peremvidéki kereskedő, de a többség a város polgára volt, betérvén egy kis jóféle sörre, hírekre, csevegésre. Nem hasonlítottak a Kezek szigetének egyszerű, félszeg halásznépéhez, igazi városiak voltak, éberek és megfontoltak. Kóborban természetesen azonnal felismerték a varázslót, aminek azonban semmi jelét nem adták, kivéve a fogadós, aki beszéd közben megemlítette (s beszédes ember volt, annyi igaz), hogy e város, Izmér, a sziget más városaival egyetemben felbecsülhetetlen értékű kincset mondhat a magáénak: egy kiváló, a Kútfői Iskolában tanult varázslót, akinek maga a főmágus adományozott varázslóbotot, s aki — bár pillanatnyilag nem tartózkodik a városban — családi udvarházában épp itt, Izméren lakozik, mely okból kifolyólag a városnak nincs szüksége a Magas Tudományok még egy tudorára.

— Ahogy a szólás mondja: Két bot egy házban hamar összecsap, nem igaz, uram? — kérdezte a fogadós széles mosollyal, vidáman.

Ekként jutott hát Kóbor tudomására, hogy ő mint utazgató varázsló, ki bűbájos mesterségével keresi a kenyerét, itten nemkívánatos személy. A sziporiak kereken megmondták, az izmériek is, csak udvariasabban, hogy kívül tágasabb, s Kóbor elcsodálkozott, hol az a híres keleti-peremvidéki szívélyesség. E sziget Harish volt, hol a barátja, Bükköny született. Egyáltalán nem tűnt oly vendégszerető helynek, amilyennek Bükköny lefestette.

Azt mindenesetre megállapította, hogy a körülötte ülők arca elég barátságos volt. Viselkedésük oka mindössze az volt, hogy megérezték a mögötte lappangó titkot: hogy elszakadt, elszigetelődött tőlük, hogy a végzet kardja leng a feje fölött, s a nyomában valami sötét és gonosz jár. A meleg szobán átsüvöltő jeges fuvallathoz volt hasonlatos, vagy fekete madárhoz, mit idegen vidékekről a vihar szele hajszolt idáig. Mihamarább továbbáll, magával hurcolva balsorsát, e népnek annál jobb.

— Keresek valamit — mondta a fogadósnak. — Csak egy-két éjszakára maradok. — A hangja fagyosan csengett. A fogadós nem válaszolt rögvest, de egy pillantást vetve a sarokba állított hosszú tiszafa botra, telitöltötte Kóbor kupáját barna sörrel, míg a hab ki nem csordult belőle.

Kóbor tudta, hogy csak ezt az éjszakát lenne szabad Izméren töltenie. Sem itt, sem máshol nem lehet szívesen látott vendég. Mennie kell, amerre neki elrendeltetett. De torkig volt már az üres,

rideg tengerrel meg a süket, néma csönddel. Úgy döntött, egy napot még Izméren tölt, aztán másnap majd továbbmegy. Reggel későn kelt; szitáló hóesésre ébredt, aztán a keskeny mellékutcákban, sikátorokban bóklászva nézegette a város szorgoskodó lakóit. Figyelte a hóvárat meg hóembert építő, prémes klepetusba bugyolált gyerkőcöket; hallgatta a kitárt kapukból az utcán keresztül pletykálkodó szomszédokat, s bekukucskált a bronzkovács műhelyébe, hol egy vörös képű legényke izzadva rángatta a hosszú fújtatószárakat az olvasztókemence mellett. A rövid nappal vége felé közeledvén halvány rőtarany fény áradt ki az ablakokon, melyeken át Kóbor szövőszék mellett ülő asszonyokat látott egy pillanatra a gyermekükhöz vagy férjurukhoz fordulni, mosollyal vagy kedves szóval, az otthon békés melegében. Kóbor mindezt kívülről, messziről, magányosan szemlélte, s igen nehéz lett a szíve, bár magának sem vallotta be, mily szomorúság töltötte el. Amikor beesteledett, még mindig az utcán csatangolt, nem akaródzott a fogadóba visszamennie. Akkor megütötte a fülét egy férfiú meg egy leányka pajkos beszélgetése, kik elsétáltak mellette a város főterének irányában. Egyszer csak Kóbor megtorpant, és utánuk fordult: felismerte az embert, a hangjáról.

Követte, majd beérte a párt, s mellájük lépett a késő esti szürkületben, melyet csak távoli lámpások csillogása tört meg. A leányka hátrahőkölt, de az ember Kóborra meredt, majd maga elé tartotta a botját, mint valami korlátot, hogy távol tartsa a veszedelmet vagy a gonoszt. Ezt Kóbor már nem bírta elviselni. Megremegett a hangja, amikor kinyögte:

— Azt hittem, rám ismersz, Bükköny.

Bükköny még akkor is tétovázott kissé.

— Hogyne ismernélek meg! — mondta leeresztve a botját, majd megragadta Kóbor kezét, s átkarolta a vállát. — Megismerlek hát! Isten hozott, barátom, isten hozott! Mily hitvány fogadtatásban részesítettelek! Mint egy hátulról felbukkanó kísértetet… Pedig hogy vártam a jöttödet! Már kerestelek…

— Te vagy hát az a varázsló, kire oly büszkék az izmériek? Szerettem volna tudni…

— Ó, igen, én vagyok a varázslójuk; de hallgasd meg, cimbora, miért nem ismertelek fel. Talán túl buzgón kerestelek. Három nappal ezelőtt… Itt voltál már Harishon három nappal ezelőtt?

— Tegnap érkeztem.

— Három nappal ezelőtt fent a hegyek közt egy faluban, Quorban láttalak az utcán. Azaz egy jelenést a te külsődben, a hasonmásodat, de lehet, hogy csak valakit, aki úgy nézett ki, mint te. Előttem ment, kifelé a városból, és el is kanyarodott, ahogy láttam. Utánakiáltottam, de nem válaszolt; utánasiettem, de senkit sem találtam, nyomokat se; persze a föld fagyott volt. Furcsállottam nagyon, most meg, ahogy

elém toppantál az árnyékból, azt hittem, megint képzelődöm. Ne haragudj, Kóbor. — Halkan ejtette ki Kóbor igazi nevét, nehogy a kissé odébb ácsorgó leányka meghallja.

Kóbor is csöndesen mondta ki barátja igazi nevét, amikor válaszolt:

— Semmi baj, Esztariol. Nohát, én vagyok, és örömmel látlak viszont…

Bükköny valamivel talán többet, mint egyszerű örömöt hallott Kóbor hangjából kicsengeni. Barátját még most is átkarolva megszólalt, Igazi Nyelven:

— Veszedelemben és a sötétségből érkeztél, Kóbor, jöttöd mégis nagy boldogság nekem. — Aztán archikul folytatta, peremvidéki tájszólásban: — Menjünk, hazajössz velünk. Ideje már hazatérnünk ebből a sötétből!… Ez meg itt a kishúgom, a legfiatalabb testvérem. Amint látod, csinosabb, mint én, de nem olyan nagyeszű, mint én. Árnika a neve. Árnika, ő Karvaly, kiváló férfiú és a barátom.

— Varázsló uram — üdvözölte Kóbort a lány, és méltóságteljesen fejet hajtott, tisztelete jeléül eltakarva a szemét, ahogy a keleti-peremvidéki asszonyok szokták; a tekintete különben tiszta volt, szégyenlős és kíváncsi. Úgy tizennégy esztendős lehetett, sötét bőrű, akár a bátyja, de igen vékony és karcsú. A ruhája ujjába pedig egy a tenyerénél nem hosszabb, szárnyas és karmos sárkány kapaszkodott.

Nekivágtak hát együtt a homályba vesző utcának, s Kóbor menet közben megjegyezte:

— Gonton azt tartják, hogy a gonti asszonyok igen bátrak, de olyan hajadont még soha életemben nem láttam, aki karperec gyanánt sárkányt hordott a csuklóján. Erre Árnika felkacagott, és bátran így válaszolt:

— Hisz ez csak egy gekkógyík! Nálatok nincs gekkógyík Gonton? — Akkor egy pillanatra elszégyellte magát, és elfödte a szemét.

— Nincs — felelte Kóbor. — És sárkányok sincsenek. Nem sárkány ez a jószág?

— De, csak aprócska, és tölgyfákon él, darazsat, hernyót meg verébtojást eszik. Ennél nagyobbra nem is nő. Ó, uram, a bátyám gyakran mesélt nekem a te kedvenc szelídített állatkádról, a pomatról. Megvan még?

— Nem. Már nincs.

Bükköny feléje fordult, mintha kérdezni akart volna, de nem mondta ki, csak jóval később, amikor kettesben üldögéltek Bükköny házának kőből épült kemencéje előtt.

Noha Bükköny volt az egész Harish sziget fővarázslója, mégis Izmérben volt az otthona, e kisvárosban, hol született, s ahol a legfiatalabb öccsével és húgával élt. Atyja módos kereskedő volt, a tengereket járta egykor, s tágas, erős gerendákból épült házuk tele volt

meghittségét sugárzó finom holmival: cserépedényekkel, drága szőttesekkel és bronzból meg rézből készült tálakkal, üstökkel a faragott polcokon és komódokon. A nagyszoba egyik sarkában jókora taóniai hárfa állt, a másikban meg Árnika szövőszéke, melynek hosszú állványa csontberakással volt díszítve. Odahaza Bükköny — mesterkéletlen és békés viselkedése ellenére — a ház ura volt, s egyben a nagy hatalmú varázsló. Volt néhány öreg cselédjük is, kik szépen boldogultak a háztartással, meg ott volt Bükköny öccse, egy igen jókedvű fickó, no és Árnika, aki olyan fürge és néma volt, akár egy halacska. Árnika felszolgálta a két barátnak a vacsorát, velük is étkezett, figyelte a beszélgetésüket, aztán pedig kisurrant a maga lakrészébe. Egész otthonuk biztos alapokon nyugodott, békés volt, és biztonságérzetet adó; Kóbor pedig ahogy körbepillantott a tűz fényével megvilágított szobában, megjegyezte:

— Íme az emberhez méltó élet — és felsóhajtott.

— Hát, ez csak az egyik kívánatos módja — felelte Bükköny. — Vannak más módok is. No, cimbora, sorold el akkor nekem, mi jó vagy rossz történt veled azóta, hogy utoljára beszélgettünk, két esztendővel ezelőtt. És áruld el, miféle út ez, amire vállalkoztál, mert látom én jól, hogy ezúttal nem akarsz hosszú időt eltölteni a házunkban.

Kóbor elbeszélt mindent, s miután befejezte, Bükköny még hosszan eltöprengett. Majd megszólalt:

— Veled megyek, Kóbor.

— Nem.

— De igen.

— Nem, Esztariol. Ne ártsd magad ebbe a dologba, nem a te kereszted ez. Egyedül léptem a gonosz ösvényére, egyedül is járom végig, nem akarom, hogy más is szenvedjen tőle. A legkevésbé te, Esztariol, aki már a kezdet kezdetén megkíséreltél eltántorítani a bűn útjáról…

— Szellemeden mindenkor a büszkeséged volt az úr — jegyezte meg barátja mosolyogva, mintha csak jelentéktelen apróságról társalogtak volna.

— Gondold meg, ha ez a hajsza, amely kétségtelenül a te ügyed, kudarcba fullad, nem lenne életbe vágóan fontos, hogy valaki figyelmeztesse a Szigetvilágot? Hisz az árny akkor szörnyűséges hatalommá válik. Ám ha legyőzöd a rémet, nem lenne-e üdvös egy szemtanú, ki elbeszélné a históriát a Szigetvilágon, hadd tudják meg s zengjék a hősi éneket? Tudom, nem vennéd semmi hasznomat, de mégis, hadd menjek veled!

Ily könyörgésre Kóbor nem tudott nemet mondani, csak megcsóválta a fejét.

— Nem lett volna szabad itt maradnom máma. Előre tudtam, mégis maradtam.

— Varázslók nem véletlenül találkoznak, cimbora — felelte Bükköny. — Aztán meg te is említetted, hogy veled voltam az utad kezdetén. Úgy helyes, hogy a végéig kísérjelek.

Bükköny felszította ismét a tüzet, aztán egy ideig megint a lángokat bámulták.

— Van valaki, akiről nem hallottam az óta a kútfő-hegyi éjszaka óta, s nem volt bátorságom az Iskolában felőle érdeklődni. Jáspisra gondolok.

— Sohasem nyerte el a varázslóbotot. Még azon a nyáron elhagyta Kútfőt, s elment az O-szigetre varázslónak az o-toknéi várúr udvarába. Többet én sem tudok róla.

Újfent hallgatásba merülve szemlélték tovább a tüzet, s élvezték (minthogy odakünn fogvacogtató hideg volt) a lábukra meg arcukra sugárzó meleget, miközben a kemence széles padkáján üldögélve talpuk szinte a parazsat érte.

Kóbor nagy sokára megszólalt, szinte suttogva:

— Egyvalamitől félek, Esztariol. Ha velem jössz, akkor még inkább. Ott, a Kezek szigetén, a zsákutcába torkolló szoros legvégén nekitámadtam az árnynak, ott volt tőlem karnyújtásnyira, meg is ragadtam, azaz megpróbáltam. És a levegőt markoltam. Nem bírtam legyőzni. Megfutamodott, én meg utána. És ez megtörténhet újra, vég nélkül. Nincs hatalmam a rém felett. Megeshet, hogy sem halál, sem győzelem nem vet véget ennek a küzdelemnek nem lesz mit megénekelni; nem lesz befejezés. Lehet, hogy egész életemben loholnom kell tengerről tengerre, szigetről szigetre, folytatnom ezt a hiábavaló, soha véget nem érő üldözést, ezt az árnyhajszát.

— Csitt! — szólt rá Bükköny, és a bal kezével olyasformán intett, mint amikor balszerencséről esvén szó, az ember igyekszik azt elhessenteni. Borús hangulata ellenére Kóbor ajka halvány mosolyra húzódott, oly gyermekes s nem varázslóhoz méltó volt e mozdulat; Bükkönyben mindig is volt efféle falusias, együgyű vonás. Ennek ellenére vasakaratú volt, ravasz s a dolgoknak kertelés nélkül a közepébe vágó. Meg is mondta:

— Hátborzongató gondolat, remélem, csak képzelődsz. Én inkább abban hiszek, hogy aminek láttam a kezdetét, annak meglátom tán a végét is. Valahogy majd csak megismered a sajátságait, a mibenlétét, kitudod, miféle teremtmény, és akkor elkapod, gúzsba kötöd, legyőzöd. Ám hogy micsoda ez az árny, az valóban fogas kérdés… Valami mégis aggaszt, nem értem. Úgy tűnik, az árny most a te külsődet öltötte magára, vagy legalábbis valamelyest hasonlít rád, így mondták a sziporiak, meg így láttam itt Harishon én is. Hogy lehet ez, és miért, és miért nem tett így soha a Szigetvilágban?

— Mondják, a *peremvidékeken megváltozik a rend*.

— Azám, igaz a szólás, tanúsíthatom. Jobbnál jobb Kútfőn tanult

varázsigékkel itten semmire se megyek, vagy egyszerűen félresikerülnek; és művelnek errefelé olyan varázslatokat is, amiknek Kútfőn a hírét sem hallottam. Minden földnek megvannak a maga bűvös erői, és minél távolabbra kerülünk a Benső-földektől, annál kevesebbet értünk azok mibenlétéről, s hogy miféle hatalmak állnak mögöttük. Mégsem hiszem, hogy egyedül ez lenne az oka az árny alakváltozásainak.

— Én sem hiszem. Úgy képzelem, hogy azzal, hogy nem menekültem előle tovább, hanem szembefordultam vele, nekiszegezve akaratom s indulatom, formát s alakot kölcsönöztem neki, noha ugyanezzel meg is akadályoztam, hogy az erőmtől megfosszon. Bármit teszek, az őbenne visszhangra lel; ő az én teremtményem.

— Rosszánban a neveden szólított, mellyel megbabonázott s megbénított téged. Miért nem cselekedett ugyanígy a Kezek szigetén?

— Én sem értem. Talán csak a gyengeségemből képes erőt meríteni ahhoz, hogy megszólaljon. Valósággal az én nyelvemmel szól, különben honnét tudta volna a nevem? Honnét? Amióta eljöttem Gontról, bármerre jártam, bármelyik tengeren, mind ezen törtem a fejem, válaszra mégsem leltem. Lehet, hogy a maga testében vagy testetlenségében egyáltalán nem is tudna beszélni, csakis másnak a nyelvével, mint zombit. Nem tudom.

— Akkor hát légy óvatos, nehogy megint zombitalakban találkozzál vele.

— Azt hiszem — felelte Kóbor tenyerét a vöröslő parázs felé tartva, mintha borzongás futott volna át rajta —, azt hiszem, erre nem kerül már sor. Hozzám van az már láncolva, akárcsak én őhozzá. Már nem tud megszabadulni tőlem, hogy valaki másra vesse magát, elrabolja akaratát, s kifossza emberi mivoltából, mint ahogy Szighorral tette. Csak engem tudna a hatalmába keríteni. Ha csak egyszer is elgyöngülnék, s menekülni próbálnék, hogy eltépjem a köteléket, az számomra a véget jelentené. És mégis, amikor utolértem, s minden erőmmel megragadtam, hipp-hopp elillant, mintha ott se lett volna… De ha százszor elfut is előlem, nem menekülhet, én mindig rátalálok. Hozzá vagyok kötve ehhez az iszonytató, rémséges szörnyeteghez, s örökkétig hozzá is leszek, hacsak ki nem találom az egyetlen szót, amely megfékezi: a nevét.

Barátja töprengve kérdezte:

— A sötétség honában léteznek-e nevek?

— Nemsher, a főmágus azt mondta, nem. Mesterem, Oromon máshogyan vélekedett.

— „Kifogyhatatlanok a mágusok érvei” — idézte Bükköny kesernyés mosollyal.

— Az Őserőket szolgáló rosszáni várúrnő megesküdött, hogy a kő elárulja nekem az árny nevét, de arra nem sokat adtam. Aztán volt egy

sárkány is, aki az árny nevét ajánlotta cserébe a sajátjáért, csak hogy megszabaduljon tőlem; akkor arra gondoltam, hogy mágus ne álljon le sárkánnyal alkudozni, mert az okosabb nála.

— Okos, de kegyetlen. És miféle sárkány volt az? Nem is mondtad, hogy sárkányokkal társalogtál, amióta nem láttalak.

Késő éjszakáig beszélgettek, s bár minduntalan visszakanyarodtak Kóbor sötét jövőjének taglalásához, újbóli együttlétük öröme minden mást felülmúlt; sem idő, sem távolság nem téphette szét erős és megingathatatlan szeretetüket, barátságukat. Reggel Kóbor a barátja házában ébredt, s álmossága ellenére oly jó érzés töltötte el, mintha minden bajtól és gonosztól védett biztonságos fészekre lelt volna. Egész nap ez az álomszerű, békés hangulat lengte körül, de nem tartotta kedvező előjelnek, inkább csak ajándéknak. Biztosra vette, hogy amint elhagyja e házat, az utolsó menedék is elvész számára, ezért boldog akart lenni, legalább e kurta álom erejéig.

Minthogy Bükkönynek gondoskodnia kellett egy s másról, mielőtt Harisht elhagyja, a varázslóinasként mellette szolgáló legénykével együtt ellátogattak néhány szomszédos faluba. Kóbor Árnikával meg annak ifjabb bátyjával, Lombárral maradt. Bükköny öccse még mindig gyermeknek látszott, nem volt sem megáldva, sem megverve varázslói hajlammal; Harishon, Tokon és Horoshon kívül soha semerre nem járt, élete könnyű volt, s háborítatlan. Kóbor csodálta, s kissé irigyelte is, s pontosan így érzett iránta Lombár is: igen furcsállták egymásban, hogy olyannyira különböznek, pedig mindketten tizenkilenc esztendősek. Kóbor azon álmélkodott, hogy valaki, aki megélt tizenkilenc évet, hogy lehet ily gondtalan. Lombár rokonszenves, derűs arcát nézve Kóbor magát nyúzottnak és fanyarnak érezte, nem is sejtve, hogy Lombár még az arcát elcsúfító forradásokért is irigyli őt, melyeket a sárkánykarmok nyomának hitt, s kétségkívül az igazi hős rúnáinak s ismertetőjegyeinek vélt.

Tehát a két ifjú némiképp elfogódottan bánt egymással, nem úgy azonban Árnika, kiről hamar elmúlt a megilletődés, lévén a saját házában, s annak gazdasszonya. Kóbor igen nyájas volt Árnikához, aki rengeteg kérdéssel halmozta el, mondván, hogy Bükköny sosem hajlandó beszélgetni vele. A két nap alatt sokat serénykedett Árnika, búzalisztből pogácsát sütött, szárított halat, húst és más elemózsiát csomagolt útravalóul a csónakba, míg Kóbor meg nem állította, hisz nem akart megállás nélkül elvitorlázni Magadorba.

— Hol az a Magador?

— Messze-messze, künn a Nyugati-peremvidéken, hol annyi a sárkány, mint másutt az egér.

— Akkor inkább maradjatok itt keleten, a mi sárkányaink aprók, akár az egerek. De hát ehol a hús; biztosan elég lesz? Valamit mégsem értek, Karvaly. Te meg a bátyám mindketten nagy hatalmú varázslók

vagytok, egy intésetekre, egy eldünnyögött varázsigétekre nyomban bekövetkezik, amit csak kívántok. Hogy lehet, hogy az éhség titeket is meglep? Ha a vacsoraidő a tengeren ér benneteket, miért nem mondjátok egyszerűen, „pecsenye", mire a pecsenye hipp-hopp, ott terem, ti pedig megeszitek?

— Hát, éppenséggel megtehetnénk. Csakhogy nekünk sincs igazán ínyünkre, hogy éhünket szavakkal verjük el. Pecsenye! Elvégre üres szó csupán… Hiába tesszük ínycsiklandozóvá, ízletessé, sőt laktatóvá, akkor is csak szó marad. Becsapja a gyomrot, nem ad erőt az éhes embernek.

— Egyszóval a varázslók nem szakácsok — szólt közbe Lombár, aki Kóborral szemben a kemencepadkán ült, s puhafából egy dobozfedelet farigcsált; foglalkozását tekintve asztalos volt, de nem a buzgó fajtából.

— A szakácsok se varázslók, sajnos — tette hozzá Árnika, ki a sütő előtt térdelve figyelte, barnul-e már az utolsó tepsi pogácsa. — De még mindig nem értem, Karvaly. Láttam a bátyámat, sőt még az inasát is egyetlen szóval világot gyújtani, a sötétséget eloszlatni: fényt, ragyogást, amely világosságot ád.

— Igen — felelte Kóbor. — A fény erő. Roppant nagy erő. Általa létezünk. Az viszont önmagától fogva létezik, tőlünk függetlenül. A napfény meg a csillagfény idő, az idő pedig fény. A napfényben, a napokban és években élet lakozik. Az élet fényt teremthet a sötétségben, ha a nevén nevezi. Többnyire azonban, amikor azt látod, hogy egy varázsló a nevén szólít, megidéz valamit, valami tárgyat, az nem ugyanaz, a megidézett erő nálánál nem nagyobb, s ami megjelenik, az csak káprázat. Olyasvalamit elővarázsolni s az igazi nevét kimondva előteremteni, ami viszont egyáltalán nincs ott, már nagy-nagy tudást igényel, könnyelműsködni vagy pusztán éhséget csillapítani véle nem való. Árnika, a sárkánykád megdézsmálta a pogácsát!

Árnika oly erősen fülelt szemét Kóborra függesztve, hogy nem vette észre, amikor a gekkógyík lecsusszant jó meleg ülőkéjéről, az üst kampójáról a kemence fölül, és elcsent egy nála is nagyobb pogácsát. Árnika ölbe vette a kis pikkelyes jószágot, s miközben megetette pogácsadarabkákkal és morzsákkal, azon töprengett, amit Kóbortól hallott.

— Vagyis nem tudnál elővarázsolni egy igazi pecsenyét anélkül, hogy meg ne bolygatnád a… Pedig a bátyám folyton-folyvást ezt emlegeti… Nem jut eszembe, minek hívják…

— Az ekvilibriumot — bólintott méltóságteljesen Kóbor, mivelhogy Árnika igen komoly ábrázattal beszélt.

— Igen. Csakhogy amikor hajótörést szenvedtél, egy többnyire varázsigékből összetákolt csónakkal vitorláztál tovább, ami még csak

nem is szivárgott. Az is káprázat volt?

— Nos, részben igen, mivelhogy nem szeretem, ha a tenger jókora likakon búvik be a csónakomba, ezért megfoltoztam a rend kedvéért. A csónak ereje azonban nem volt káprázat, sem látszat, hanem egy másik tudománynak, a megkötő varázslatnak volt az eredménye. Összefogtam a deszkákat, összekötöttem, hogy kerek egészet, csónakot alkossanak. Mert mi a csónak, ha nem olyasmi, amibe nem szivárog be a víz?

— Ültem már olyanokban, amiket meregetnem kellett — szólt Lombár.

— Szivárgott az enyém is, persze, ha nem figyeltem oda, hogy a varázslat egyfolytában hasson. — Kóbor kihajolt a sarokból, ahol ült, felkapott egy pogácsát a tepsiről, és a markába rejtette. — Én is elcsentem egy pogácsát!

— Úgy kell neked! Jól megsütötted a kezedet! S ha majd gyötör az éhség messze kint a szigetek közti sivár vizeken, eszedbe jut még ez a pogácsa! Fogsz te még siránkozni, hogy „Jaj nekem, ha nem loptam volna el azt a pogácsát, most megmentene az éhhaláltól, ó jaj!” Bekapok egyet a bátyáméból, akkor együtt koplaltok legalább…

— S az ekvilibrium ím helyreáll — jegyezte meg Kóbor, amikor Árnika fölszedett és nekiállt majszolni egy forró, félig sült pogácsát. Erre Árnika kuncogni, pukkadozni kezdett a nevetéstől. Majd újra elkomolyodva így folytatta:

— Bár pontosan érteném, amit mondasz. Olyan buta vagyok!

— Húgocskám — szabadkozott Kóbor —, énnékem nincs gyakorlatom a magyarázásban. Ha elég időnk lenne…

— Majd lesz még elég időnk — mondta Árnika. — Ha hazajöttök a bátyámmal, ugye itt maradsz még egy kicsit nálunk?

— Talán — felelte Kóbor szelíden.

Kis szünet ereszkedett közéjük. Aztán Árnika, miközben tekintetével a kampójára visszakapaszkodó gekkógyíkot követte, megkérdezte:

— Csak azt mondd még meg nekem, ha nem titok, hogy miféle hatalmas erők vannak még a fényen kívül.

— Nem titok. Minden erő forrása és vége egy és ugyanaz, azt hiszem. Az évek és a messzeségek, a csillagok és a gyertyalángok, a víz meg a szél meg a varázserő, az ember kézügyessége és a fa gyökereinek a bölcsessége mind, mind egy tőről fakad. Az én nevem, a te neved, a nap, a forrásvíz vagy egy meg nem született gyermek igazi neve mind annak a világot átfogó nagy szónak egy-egy tagja, mely a ragyogó csillagok ajkáról pereg véghetetlen lassúsággal. Nincs más erő. Nincs más név.

A faragókés megállt Lombár kezében, úgy kérdezte:

— Hát a halál?

Árnika némán lehorgasztotta fényes, fekete tincsek koronázta fejét.

— Ahhoz, hogy elhangozzék egy szó — felelt vontatottan Kóbor —, csöndnek kell lennie. Előtte is, utána is. — Akkor hirtelen felpattant, mondván: — Nincs jogom effélékről beszélni. A számomra kijelölt szót én rosszul ejtettem ki. Jobban teszem,ha hallgatok —, többé nem fogok beszélni. Talán nincs is más igazi erő, csak a sötétség. Otthagyta a meleg kuckót, felkapta a köpönyegét, és kirohant a konyhából egyedül, a szemerkélő, hideg eső áztatta téli utcára.

— Átok súlya nyomja — szólt Lombár, s kissé riadtan bámult Kóbor után.

— Úgy hiszem, ez az út, amelyen jár, a halálba vezet — mondta a leány —, retteg tőle, és mégis megy tovább. — Fölemelt tekintetét a vörösen lobogó lángokba fúrta, mintha egy magányos csónak nyomát követné, amint befut a téli tengerről, aztán ismét ki a vigasztalan messzeségbe, tova. Egy pillanatra könnyek öntötték el a szemét, de ajka néma maradt.

Bükköny másnap érkezett haza, miután búcsút vett az izméri előkelőségektől, kiknek nem nagyon akaródzott elengedniük őt a tél közepén egy ilyen gyilkos tengeri hajtóvadászatra, mely még csak nem is az ő ügye; tettét kifogásolhatták, de visszatartani semmi áron nem tudták. Bükköny, megelégelvén eme aggastyánok korholó aggályoskodását, kijelentette:

— Származásom, szokásaink és kötelességérzetem hozzátok köt. A ti varázslótok vagyok. Egyet azonban jegyezzetek meg végre: szolgálatot teljesítek, de nem vagyok a ti szolgátok. Amint módomban lesz visszatérni, visszatérek. Addig isten veletek.

Hajnalodván, ahogy szürkülni kezdett keleten az ég alja, a két ifjú kifutott az izméri kikötőből a *Messzilátó*val, s felvonták a barna, erős vászonból varrott vitorlát, hadd kapjon bele az északi szél. A dokkban ott állt Árnika, nézett a távozók után, mint Óceánföld valamennyi tengerpartján néznek a tengerészek asszonyai s húgai a tengerre menő férfinép után, nem is integetve, nem is kiáltozva, csak álldogálva némán szürke vagy barna csuklyás köpönyegben a parton, mely egyre keskenyebbnek tűnik a csónakból, s közöttük nőttön-nő a mind szélesebbé váló víztükör.

TIZEDIK FEJEZET
A Nyílt-tenger

A kikötő végül a horizontvonal alá süllyedt, s a *Messzilátó* hullámokban fürdő, festett szemei előtt egyre szélesebb s egyre elhagyatottabb vízfelület bontakozott ki. Két nap és két éjszaka alatt az ifjak megtették a Harish és a Szikes sziget közti száz mérföldes utat, rettenetes időben, ellenszélben. Rövid időt töltöttek a kikötőben, mindössze annyit, amíg feltöltöttek egy ivóvizes tömlőt, és megvettek egy kátrányfoltos kanavászt, hogy azzal a nyitott csónakban heverő holmijukat — amennyire lehet — a tengervíztől s az esőtől megóvják. Ezeket azért nem szerezték be korábban, mert varázslók az efféle kicsinységekről rendszerint bűvös mutatványokkal, igékkel gondoskodnak, egészen egyszerű, hétköznapi varázsigékkel, s valóban, egy csekélyke mágiával édesvízzé változtatható a tengervíz, s nem kell még tömlőkkel is veszkődni. Kóbor azonban semmiképpen nem volt hajlandó a varázserejét használni, sem ugyanazt Bükkönynek megengedni. Annyit szólt csak: Inkább ne — s barátja nem kérdezősködött, nem vitatkozott. Amint ugyanis vitorlájukba belekapott a szél, mindkettejük lelkére súlyos, rossz előérzet telepedett, dermesztő, akár a téli szél. Kikötő, rév, békesség, biztonság, mindezt maguk mögött hagyták. Elfordultak. Nekivágtak egy olyan útnak, melyen minden esemény veszélyeket rejtett magában, és minden cselekedetnek megvolt a maga célja. Ezen az úton a legenyhébb varázsige is hatással lehetett a véletlenre, kibillenthette egyensúlyából az erőket és a végzetet: eme egyensúly kellős közepe felé haladtak, a felé a hely felé, hol találkozik a fény és a sötétség. Ki tehát úton van, egyetlen szót se szóljon meggondolatlan!

A Szikes sziget partjait kerülve elvitorláztak annak fehér hómezői s ködbe vesző hegyei mellett, majd Kóbor délnek fordította megint a csónakot, s rásiklottak olyan vizekre, hová a Szigetvilág nagy kereskedői a lábukat sohasem tették be: a Peremvidék legkülső határvizeire.

Bükköny semmit sem kérdezett útjuk irányáról, tudván, hogy nem Kóbor irányít, ő csak megy, amerre mennie kell. Amint mögöttük elenyészett a Szikes sziget, s a csónak orrát fröcskölő hullámok döngetése közben a hatalmas, hamuszín vízfelület körbezárta őket, körös-körül az égbolt pereméig, Kóbor megkérdezte:

— Miféle földek terülnek el előttünk?

— A Szikes szigettől egyenesen délnek semmiféle földek nincsenek. Délkeletnek, sok-sok mérföld után, nem sokat találsz: Pelikárt, Kornwallt, Goszkot és Végörvényt, amit a Világ Végének is

neveznek. Azon túl csak a Nyílt-tengert.

— Hát délnyugatnak?

— Loraleyt, az egyik keleti-peremvidéki szigetünket, s körötte néhány szigetecskét; aztán semmit egész a Déli-peremvidékig: a Csücsökig, a Kopasz Kőszálig és a Fül-szigetig, hol már a madár se jár.

— Mi még járhatunk — szólt Kóbor fanyarul.

— Én nem szívesen — csóválta a fejét Bükköny —, az a hír járja, hogy barátságtalan egy zuga a világnak, tele csontokkal és ómenekkel. Tengerészek mondják, hogy a Fül- meg a Szomorr sziget tájékán ismeretlen, névtelen, sehol máshol nem látott csillagok sziporkáznak az éjszaka égboltján.

— Igen, azon a hajón, ami először vitt Kútfőre, volt egy tengerész, aki beszélt erről. És mesélt még a déli-peremvidéki Tutajok Népéről is, akik egy évben egyetlenegyszer szállnak csak partra, hogy kivágják a tutajnak való hosszú szálfákat, s az év többi hónapján és napján a tengeri áramlatokkal sodortatják magukat, és még csak látótávolába sem kerülnek semminemű földdarabnak. Szeretnék találkozni azokkal a tutajfalvakkal.

— Én nem — somolygott Bükköny. — Én csak a szárazföldet meg a szárazföldi népeket szeretem; maradjon csak a tenger a maga medrében, én is maradok az enyémben…

— Bárcsak bejárhattam volna a Szigetvilág összes városát — sóhajtott Kóbor kezében a vitorlakötéllel, tekintetét a roppant szürke vízfelületre szegezve. — Enyhelyt, a világ közepét, Éát, a mítoszok szülőhelyét meg az Út-szigeten a Szökőkutak ligetét, minden nagyvárost és minden nevezetes tájékot. Meg az apróbb szigeteket is, a Külső-peremvidék messzi-messzi vidékeit. Végighajóztam volna a Sárkányok Útján a nyugati féltekén vagy északon az úszó jégtáblák honát, egészen Gigász-földig. Egyesek úgy mondják, e föld nagyobb, mint az egész Szigetvilág, mások szerint nem más, mint jégbe fagyott szirtek és zátonyok sokasága. Senki se tudja. Úgy szeretném látni az északi tengerek bálnáit is!… De nem lehet. Mennem kell, amerre sorsom kényszerít, hátat kell fordítanom a csodás partoknak. Türelmetlen sietségemnek ez lett a következménye, nincs már időm. Odavétettem a ragyogó napfényt, a pompás városokat s a messzi földeket egy maroknyi hatalomért, egy árnyért, a sötétségért. — Azzal minden félelmét és sóvárgását — született mágushoz méltón — énekbe, egy rövid, megtört panaszdalba öntötte, de nemcsak magáért; barátja pedig a *Vandór-Akbé tettei*ből a hős szavaival válaszolt neki: „Ó, hogy vágyom a drága otthon hő kebelére, fehér tornyú Enyhely szigetére…”

Imigyen vitorláztak tovább keskeny vízi ösvényükön az elhagyatott, parttalan óceánon át. Egész nap csak egy délnek tartó, ezüstös hátú heringrajjal találkoztak, sehol egy felszökkenő delfin

vagy a szürke levegőből előbukkanó sirály, lumma vagy csér. Amikor sötétedni kezdett a keleti ég alja, és vörösödni a nyugati, Bükköny ételt vett elő, és e szavakkal osztotta el kettejük között:

— Ehol a sör utója. Arra iszom, akinek gondja volt rá, hogy e dermesztő hidegben legyen egy hordócskával a csónakban: Árnika húgocskámra.

Erre Kóbor elhessentette komor gondolatait, elfordította a szemét a tengerről, és még talán Bükkönynél is komolyabban köszöntötte Árnikára az italt. Eszébe jutott a leányka okos, bájos kedvessége. Hozzá hasonlóval még soha nem találkozott. (Egyáltalán, ismert rajta kívül fiatal lányokat? Erre nem is gondolt soha.)

— Olyan, akár egy fürge halacska, egy csík a tiszta vizű patakban — mondta —, védtelen, mégsem tudod utolérni.

Bükköny erre mosolyogva Kóbor szemébe nézett:

— Valóban született mágus vagy. Árnika igazi neve Vir. — Az ősnyelvben a *vir* csíkot jelent, jól tudta Kóbor is, és szívét melegség öntötte el. Valamivel később azonban halkan megjegyezte:

— Nem kellett volna elárulnod nekem a nevét.

Ám Bükköny nem könnyelműségből tette.

— Az ő neve ugyanolyan biztonságban van nálad, akár az enyém. Különben pedig tudtad te nélkülem is…

Az ég tüze elhamvadt nyugaton, s a hamuszín is feketére változott. A tenger és az ég egészen sötétbe öltözött. Kóbor elnyúlt a csónak fenekén, s prémmel bélelt gyapjúköntösébe burkolózva aludni tért. Bükköny, kezében a vitorlakötéllel, az *Angládi balladá*t dúdolgatta, azt a részt, amelyben Fehér Mórred, a mágus elhagyja Enyhelyt evezők nélküli gályáján, és elhajózva Soléa szigete mellett megpillantja Habtündért a virágoskert forrásánál. Kóbor átaludta a szerelmük szomorú végét, Mórred halálát, Anglád pusztulását s a Soléa virágoskertjeit elborító hatalmas, kegyetlen tengerár történetét. Éjféltájban fölébredt, s ő őrködött, amíg Bükköny pihent. A kis csónak sebesen siklott a hánykolódó hullámokon, a vitorlájának nekifeszülő éles szélben, vakon az éjszakán át. De a felhőtakaró felszakadozott, s hajnal felé a hold sarlója gyér fényt árasztott a rozsdás szegélyű felhők közül a világra…

— Fogyóban van a hold — motyogta Bükköny, amikor hajnalban, a kis időre lecsillapodó hideg szélben felébredt. Kóbor feltekintett a fehér félholdra, amely a sápadtan fénylő keleti víztükör fölött világított, de semmit sem szólt. A napfordulót követő első újhold idejét úgy hívták, hogy enyésző, épp az ellenkezője volt a nyári Holdünnep és a Hosszú Tánc idejének. Szerencsétlen napok ezek utazóknak s betegeknek; enyészőkor nem tartanak névadószertartásokat, nem énekelnek hősi históriákat, nem élesítenek sem dárdákat, sem más, éllel bíró szerszámokat, s nem tesznek

esküvéseket sem. Ez az év baljós fordulópontja, amikor félresikerül minden tett.

Három nappal azután, hogy Szikesről elindultak, tengeri madaraktól és parti hínártól vezettetve megérkeztek Pelikárra, egy, a tornyozó, szürke hullámok fölé magasodó kis szigetre. A két ifjú partra szállt ott, hogy friss vizet vegyen föl, és megpihenjen kissé a háborgó hullámok után. A sziget lakói archikul beszéltek, de oly sajátos tájszólásban, ami még Bükköny fülét is bántotta. Először szíves fogadtatásban részesítették őket, izgatottan nagy hűhót csapva körülöttük. Legnagyobb városuknak volt egy őrült varázslója, aki folyton-folyvást csak arról a hatalmas kígyóról beszélt, amely Pelikár sziget talapzatát tépi, marcangolja, úgyhogy az hamarosan elszabadul majd, mint egy horgonyát vesztett csónak, és elsodródva lehull majd a világ pereméről. Először udvariasan fogadta az ifjú varázslókat, de amint a kígyóról kezdett mesélni, egyre bizalmatlanabbul kezdte Kóbort méregetni. Aztán gyalázkodva nekik esett, kémeknek, a Tengeri Kígyó szolgáinak nevezte őket. A pelikáriak erre szintén gyanakvóak lettek, mert varázslójuk — bár tébolyult volt — mégiscsak az ő varázslójuk volt. Kóbor és Bükköny tehát nem maradt sokáig, még az éjszaka beköszönte előtt útra keltek megint, mindig délnek és keletnek tartva.

Az eltelt napok és éjszakák során Kóbor sohasem tett említést az árnyról, sem magáról a hajszáról; Bükköny is csak egyetlenegy kérdést tett föl, az is az volt (minthogy ugyanabban az irányban haladtak mind messzebb és messzebb Óceánföld ismert szigeteitől), hogy: „Biztos vagy benne?” Kóbor pedig csak annyit felelt: „A vas is biztos benne, hogy hol a mágnes.” Bükköny bólintott, azzal mentek tovább, hiszen erről nem volt mit beszélni többet. Időnként azonban vissza-visszatértek azokra az eszközökre és praktikákra, amikhez a régi idők mágusai folyamodtak, hogy gonosz hatalmak és lények titkos neveinek a nyomára bukkanjanak: ahogyan a pálni Nereider a sárkányok társalgását kihallgatva megtudta a Fekete Mágus nevét, vagy ahogyan Mórred a porba hulló esőcseppekből kiolvasta ellensége nevét az Angládi-síkon, a csatamezőn. Beszélgettek még felkutató varázsigékről, könyörgésekről és olyan Megválaszolható Kérdésekről, amiket csak a kútfői rendtudómester tudott kérdezni. Kóbor azonban végül bezárkózván sokszor csak annyit motyogott: „Csöndben legyen, ki hallani akar…”, azokat a szavakat, amelyeket Oromon mondott neki egykor egy őszi napon a Gont-hegység tetején. Aztán mély hallgatásba és töprengésbe merülvén órákon át csak a tengert nézte a csónak orra előtt. Bükkönynek olykor úgy tűnt, mintha barátja belelátna a jövőbe a hullámokon, mérföldeken és az elkövetkező szürke napokon át, s mintha látná az árnyat, amit hajszolnak, s útjuk gyászos végét.

Kornwall és Goszk között rettenetes viharban vágtak át, a ködben és zivatarban egyik szigetet sem látták, s hogy elhaladtak mellettük, csak abból tudták, hogy másnap csipkézett gerincű sziget bontakozott ki előttük, amely fölött elképesztő nagyságú sirálycsapatok köröztek, s harsány vijjogásukat messziről meghallották.

— Végörvény lesz, olybá tűnik — mondta Bükköny. — A Világ Vége. Ettől keletre és délre a térképek üresek.

— Meglehet, hogy a lakói ismernek még távolabbi szigeteket — felelte Kóbor.

— Miért mondod ezt? — kérdezte Bükköny, mert Kóbor hangjában szorongást érzett; válasza azonban most is homályos volt, és különös:

— Nem arra — mondta Végörvény felé vagy inkább azon túl, azon át nézve —, nem arra. Nem a tengeren. Nem a tengeren, hanem a szárazföldön. Miféle földön? A Nyílt-tenger forrásán túl, a kezdetek előtt, a napvilág kapui mögött…

Utána elhallgatott, és amikor megint megszólalt, már a szokott hangján tette, mintha felszabadult volna valami varázslat vagy igéző látvány hatása alól, s nem is emlékezne rá.

Végörvény kikötője sziklafalak közti szurdok bejáratában állt a sziget északi partján, s a város összes kunyhója észak és nyugat felé nézett, mintha az egész sziget ily roppant távolságból is arccal mindegyre Óceánföld felé, az emberiség felé fordult volna.

Az idegenek érkezését izgalom és riadalom kísérte, hiszen ebben az évszakban még sohasem merészkedett csónak a tengerre Végörvény környékén. Az asszonyok mind a cserényfalú kunyhók ajtóiból kukucskáltak kifelé, gyermekeiket a szoknyáik mögé rejtve, s félénken húzódtak vissza a kunyhók sötétjébe, ahogy az idegenek a tengerpartról felfelé lépkedtek. A rossz rongyokban didergő ösztövér férfiak komoran körbefogták Kóbort és Bükkönyt, s mindegyikük szekercét vagy kagylóhéj kést tartott a markában. Ám amint bizalmatlanságuk eloszlott, az idegeneket igen meleg fogadtatásban részesítették, vége-hossza nem volt a kérdéseiknek. Ritkán tévedt feléjük hajó még Szikesről vagy Loraleyről is, mivel semmit sem tudtak bronzért vagy nemesebb árukért felajánlani cserébe; nem volt még csak fájuk sem. Csónakjaik gyékényből szőtt lélekvesztők voltak, s bátornak számított az a tengerész, aki azzal Goszkig vagy Kornwallig elmerészkedett. Egészen egymagában élt itt ez a nép a térképek legszélén. Nem volt se boszorkányuk, se varázslójuk, láthatóan nem azért bámulták meg az ifjú varázslók botjait, mert fölismerték volna a mibenlétüket, hanem az oly igen értékes anyagukért, a fáért. Vezetőjük, vagyis a szigetgazdájuk egy vénséges vén ember volt, egyedül csak ő látott már életében szigetvilági halandót. Következésképpen Kóbor maga volt a csoda számukra, az apák elébe

hordták kicsiny fiaikat, hadd lássák a szigetvilágit, s emlékezzenek reá öreg napjaikban is. Gontról még sosem hallottak, csak Enyhelyről és Éáról, s enyhelyi nagyúrnak tartották Kóbort. Ő pedig igyekezett megfelelni minden kérdésükre a nagy fehér várost illetően, amit még maga sem látott. Amint lassan beesteledett, Kóbor nyugtalansága egyre növekedett, végül aztán a falusiakhoz fordult, kik a vendégkunyhó kecskeganéjgőzös melegében, hitvány rekettyerőzsével táplált tűz körül szorongva ültek, s megkérdezte:

— Mi fekszik e szigeten túl, tovább keletre?

Hallgattak mindnyájan, ki nevető, ki zord ábrázattal.

A vén szigetgazda válaszolt:

— A tenger.

— Más föld már nincsen?

— Ez itten a Világ Vége. Ezen túl nincs más föld. Semmi sincs, csak víz a világ pereméig.

— Bölcs emberek ezek, atyám — szólt közbe egy fiatalabb falubéli —, tengerjárók, nagy hajósok. Hátha ők tudnak egy olyan földről, miről mi még csak nem is hallottunk.

— Mitőlünk keletre más földet nem lelnek — szögezte le a vénember, s szemét Kóborra függesztve nem szólt semmi többet.

Aznap éjjel a két ifjú a vendégkunyhó füstös melegében aludt. Napkelte előtt Kóbor suttogva keltegette barátját:

— Ébredj, Esztariol! Nem maradhatunk, mennünk kell!

— Miért ily korán? — kérdezte Bükköny laposakat pislantva.

— Korán? Hisz máris elkéstünk! Nem iparkodtam eléggé. Az árny egérutat nyert, számomra ez végzetes lehet. Nem szabad, hogy megszökjön előlem, követnem kell, bárhová is. Ha elvesztem a nyomát, elveszek én is.

— Merrefelé megyünk?

— Keletnek. Gyere! A vizestömlőket már megtöltöttem.

Odahagyták hát a kunyhót, mielőtt bárki felébredt volna a faluban, s csak egy csecsemő sírt fel valamelyik viskóban, de el is hallgatott nyomban. A gyér csillagfénynél lebotorkáltak a szurdok bejáratához, eloldották a *Messzilátó*t a kikötőbakul szolgáló kőhalomról, és a fekete vízre tolták. Azzal nekivágtak keleti irányban a Nyílt-tengernek, az enyésző első napján, virradat előtt.

Aznap derült égbolt köszöntött rájuk. A világszél hevesen és dermesztően fújt északkelet felől, Kóbor mégis felgerjesztette a varázsszelet: ez volt első bűvös mutatványa azóta, hogy a Kezek szigetéről útnak indult. Vitorlásuk csak úgy röpült keleti irányban. A nekicsapódó hatalmas és szikrázó tajtékot fröcskölő hullámok keményen megtáncoltatták ugyan a csónakot, de derekasan állta a rohamot, amint azt építője ígérte, engedelmeskedve a varázsszélnek, mint akármelyik varázslatból szőtt hajócska a kútfői időkben.

Kóbor egész délelőtt csak akkor nyitotta szóra a száját, amikor a szélgerjesztő igézetet vagy a vitorlát szilárdító bűvöletet kellett újraéleszteni, így hát Bükköny tovább szunyókált, bár kényelmetlenül kucorogva a csónak farában. Délben ettek pár falatot. Kóbor szűkmarkúan osztotta ki az ételt, ami nyilvánvaló baljós előjel volt, de mindketten megjegyzés nélkül rágcsálták el a szelet sózott halat és a pogácsadarabot.

Egész délután hasították tovább a hullámokat kelet felé, sohasem lanyhuló iramban, hátra se pillantva. Egyszer csak Kóbor a következőt kérdezte:

— Te kiknek hiszel, azoknak-e, akik szerint a Külső-peremvidékeken túl csak üres, puszta tenger húzódik, vagy azoknak, akik úgy vélik, a világ túlsó felén végtelen sok, még fel nem fedezett föld s sziget terül el?

— Ezúttal azokkal értek egyet — felelte Bükköny —, akik szerint a világnak csak egyetlenegy lapja van, s aki túlságosan a szélére merészkedik, az könnyen leeshet róla.

Kóbor nem mosolygott ezen; semmi jókedv nem maradt benne.

— Ki tudja, mit talál az ember odakünn? Minekünk, szárazföldhöz s tengerhez szokott halandóknak sejtelmünk se lehet róla.

— Akik megpróbálták kideríteni, nem tértek vissza többé. S hajók sem jártak minálunk ismeretlen földrészekről soha.

Kóbor nem felelt.

Egész nap, egész éjszaka vágtattak az óceán hatalmas áramlatain kelet felé a mágia lankadatlan szelétől hajtva. Alkonyattól a hajnali szürkületig Kóbor őrködött, mivel még mindig erőteljesebb volt az erő, mely vonzotta vagy inkább vezérelte az éjszaka sötétjében. Fáradhatatlanul meredt előre, pedig holdfény híján semmi egyebet nem látott, mint a festett szemeket a csónak világtalan orrán. Virradatra sötét arca szürke lett a kimerültségtől, s a hidegtől úgy meggémberedett, hogy alig tudott elnyújtózni, hogy pihenjen. Odasúgta Bükkönynek:

— Tartsd a nyugati varázsszelet, Esztariol! — azzal álomba merült.

A napkeltéből semmi sem látszott, mert eleredt az eső, s északkelet felől a csónak elejét paskolta. Nem vihar volt, csak a szokásos hosszú, hideg téli zivatar. Hamarosan minden átnedvesedett a nyitott csónakban, nem segített a kanavásztakaró sem; Bükköny is úgy érezte, mintha csontig átázott volna, Kóbort pedig reszketés rázta álmában. Barátját s talán magát is megsajnálva Bükköny megkísérelt kissé elfordulni az őket szakadatlanul s könyörtelenül püfölő záporesőtől. Idővető varázslatának azonban — noha Kóbor utasítására a varázsszél erejét s egyenletességét fenn tudta tartani — nem volt semmi foganatja ily távol a szárazföldtől, s a nyílt tengeri szél fittyet

hányt a parancsának.

Enyhe félelem költözött ettől Bükköny szívébe, s azon kezdett tanakodni, vajon mennyi varázsereje marad neki is meg Kóbornak is, ha egyre csak távolodnak az emberlakta vidékektől.

Éjjel megint Kóbor őrködött, s egész éjszaka kelet felé haladtak. A következő reggelen a világszél lanyhult egy kissé, s a nap szeszélyesen ki-kisütött; a hömpölygő tengerár azonban oly óriási hullámokat vetett, hogy a *Messzilátó*nak egészen megdőlve, mintha hegyeket mászna, kellett a hullámok hátára felkapaszkodnia, majd hirtelen alábuknia a hullámvölgyekbe, aztán újra fel, újra le, vég nélkül.

E nap estéjén Bükköny törte meg a hosszú csöndet.

— Barátom — szólt —, mondád, bizton földet érünk egykor. Látomásod nem vonom én egy csöppet sem kétségbe, de eszembe jutott, hátha becsap, félrevezet téged ez az árny, amit követsz, s oly messzire csábít az óceán mélyére, ahová embernek mennie már nem lenne szabad. Hiszen ismeretlen vizeken hatalmunk elváltozhat, megcsappanhat. Egy kísértet meg se nem fárad, se nem éhezik, se meg nem fullad.

Egymás mellett ültek az evezőspadon, Kóbor mégis mintha irdatlan messzeségből, feneketlen szakadékon át tekintett volna a barátjára. Szeme fénye megtört, s a válasz nehezen szakadt ki belőle. Végre kinyögte:

— Esztariol, közeledünk.

Bükköny nyomban tudta, hogy igazat szól. Igen megrémült. Kezét mégis Kóbor vállára téve annyit mondott csak:

— Ha így van, akkor jól van.

Éjszaka megint Kóbor őrködött, nem bírván aludni a sötétben. Nem aludt azután sem, hogy a harmadik nap felvirradt. Továbbra is száguldottak megállíthatatlanul, könnyed és rettenetes iramban a hullámokon, s Bükköny bámulattal figyelte, mily roppant erővel szítja még most is Kóbor óráról órára a varázsszelet itt künn a Nyílt-tengeren, hol Bükköny magát már egészen erőtlennek s elveszettnek érezte. Csak mentek, mentek mindegyre előre, Bükköny már el is képzelte, mint fog Kóbor állítása beigazolódni, amikor átlendülnek keleten a napvilág kapuin s túl azon is, hol a tengerek erednek. Kóbor a csónak orrában kuporgott, s nézett előre, mint mindig. Most azonban nem az óceánt figyelte, vagy legalábbis nem azt az óceánt, amit Bükköny látott, e roppant, hömpölygő víztömeget az égbolt kupolája alatt. Kóbor szeme feketeséget látott, a szürke tengerre és a szürke égre ráboruló, egyre sűrűsödő s terjedő sötét fátylat. Bükköny ebből semmit sem érzékelt, csak amikor a barátja arcára tekintett, pillantotta meg ő is a rajta tükröződő sötétséget. A csónak rohant tovább. S akkor mintha kettéváltak volna, noha ugyanabban a csónakban ültek, s ugyanaz a szél hajtotta őket előre: Bükköny ment tovább keletnek e

világ tengerén, Kóbor pedig átsiklott egy másik világba, hol nem volt se kelet, se nyugat, se napkelte, se napnyugta, s csillagok sem ragyogtak.

Akkor Kóbor hirtelen talpra szökkent a csónak orrában, és hangosan felkiáltott. A varázsszél elült. A *Messzilátó* elveszítette a sebességét, s mint valami apró szálka sodródott föl-le a toronymagas, háborgó hullámokon. Noha megveszekedetten tombolt az északi szél, a barna vitorla csüggedten, lazán lógott. A csónak meg csak hányódott ide-oda az ár lomha hömpölygését követve, irányát vesztve.

Kóbor megszólalt:

— Vond le a vitorlát — mire Bükköny serényen engedelmeskedett, Kóbor pedig közben kioldotta az evezőket, bedugta a nyílásokba, és nekifeszült az evezésnek.

Bükköny, ki csak az emelkedő-süllyedő hullámokat látta körös-körül mindenütt, nem értette, miért kellett evezéshez folyamodniuk, de várt, míg aztán hamarosan fel nem fedezte, hogy a világszél süvöltése tompább, a hullámzás pedig enyhébb lett. A csónak bukdácsolása is szelídebbé vált, s végre úgy tűnt, előresiklik Kóbor erős evezőcsapásainak köszönhetően a szinte elnyugodott vízfelületen, mintha körülzárt öbölbe kerültek volna. S bár Bükköny nem látta, amit Kóbor — ki folyton-folyvást hátratekingetett valamire, ami a csónak előtt kellett hogy legyen —, a mozdulatlan csillagok alatt elnyúló sötét lankákat, varázslószeme azért kezdte már kivenni a csónak körül a hullámvölgyekben felgyűlő sötétséget, s észrevette, hogy a fodrozódó hullámok szépen elsimulnak, mintha homokos meder fölött siklanának.

Ha ez bűvös káprázat volt, hihetetlenül erősnek kellett lennie: szárazföldnek tüntette fel a Nyílt-tengert. Bükköny összeszedve minden bátorságát és eszét, elkezdte mondani a feltáró rigmust, ügyelve minden óvatosan kiejtett szótagnál, hogy történik-e valami változás vagy torzulás a mélységes óceán eme különös sekéllyé válását, kiszáradását eredményező látomásban. De semmi sem történt. A varázsigéinek talán itt nem volt semmi erejük, s lehet, hogy egyébként is csak a maga látomására lettek volna hatással, s nem az itt működő mágikus hatalomra. Vagy lehet, hogy mégsem káprázat ez az egész, és valóban a világ végére érkeztek.

Kóbor semmi mással nem törődve evezett, egyre lassabban immár, hátra-hátratekintve, csatornák, zátonyok és sekélyesek között kanyarogva, melyeket csak az ő szeme látott. A csónak megremegett, ahogy a gerince feneket ért. Feneketlen mélység kellett, hogy legyen alattuk, a csónak mégis szárazra futott. Kóbor behúzta az evezőket, de zörgésük rettenetes volt, hiszen semmilyen más hang nem hallatszott. Elnémult a víz, a szél, a fa és a vitorla hangja, elveszett egy talán örökké tartó, mélységes mély csöndben. A csónak nem mozdult. A

tenger homályos, dermedt homokká változott. Semmi sem mozdult, sem a sötét égen, sem ezen a valószínűtlen szárazföldön, mely körös-körül, ameddig a szem ellát, a sűrűsödő sötétségbe veszvén elterült.

Kóbor felállt, és botját megmarkolva könnyedén átlépett a csónak peremén. Bükköny várta a csobbanást, hogy alámerül a tengerben, amely bizonyos, hogy ott volt e mögött a vizet, eget és fényt eltakaró, száraz és homályba vesző lepel mögött. De a tenger eltűnt. Kóbor ellépett a csónaktól. A sötét homokban kirajzolódtak lábnyomai, s léptei alatt homok súrlódását lehetett hallani.

Botja fényleni kezdett, de nem lidércfényt, hanem éles, fehér ragyogást árasztott magából, s hamarosan oly tündöklően világított, hogy ujjain is átvöröslött a bot izzása.

Kóbor ellépdelt a csónaktól, irány nélkül. Irány nem létezett, sem észak, sem dél, sem kelet, sem nyugat, csak valami felé vagy attól el.

A bámuló Bükkönynek úgy tűnt, mintha valami óriási, lassan mozgó csillag haladna a sötétségben, amely körül még sűrűbb, feketébb sötétség gyűlt össze. Észrevette ezt Kóbor is, ki egyre csak előrenézett, át a fényességen. Kis idő múlva egyszer csak a fénykör halovány, legtávolabbi szélében megpillantott egy árnyat, mely a homok felett őfelé közeledett.

Először alaktalan volt, aztán hogy közelebb ért, emberi kinézetet öltött. Ősz hajú, zord öregembernek tűnt, de alighogy Kóbor apjára, a bronzkovácsra ismert benne, máris fiatal emberré változott: Jáspissá. Jáspis pökhendi, jóképű ifjú arcát, ezüstcsatos szürke köpönyegét s merev lépteit látta az alakban viszont, ki tekintetét gyűlölködve szegezte reá a sötét légen át. Kóbor nem állt meg, csak lelassította lépteit, s botját kissé magasabbra emelte. A bot felragyogott, fényében lehullott Jáspis külsője az alakról, s helyette Tarpáni közeledett tovább feléje. Tarpáni arca azonban püffedt volt, és fakó, mint egy vízbe fúlt emberé, s kezével furcsán intett, mintha hívná Kóbort. Ő azonban most sem állt meg, csak haladt előre, pedig már csak pár méter választotta el őket. Akkor a lény váratlanul teljesen elváltozott, kiterjeszkedett kétfelé, mintha óriási, keskeny szárnyakat növesztett volna, s közben vonaglott, dagadt, zsugorodott. Kóbor egy pillanatra meglátta Szighor fehér arcát, majd két kimeredő, zavaros szemet, aztán hirtelen egy eltorzult ajkú, rémületbe merevedett arcot — hogy emberé vagy szörnyetegé, azt nem tudta —, melynek a szeme helyén feneketlen fekete üresség nézett vissza rá két lyukon.

Kóbor ekkor magasra tartotta a botját, amely oly elviselhetetlenül vakító fényt, fehéren izzó, éles ragyogást árasztott magából, hogy megszaggatta, térdre kényszerítette még ezt az ősi sötétséget is. Ebben a fényességben minden alak lehullott a Kóbor felé közeledő rémségről. Összezsugorodott, összetöpörödött s elfeketedett, majd négy rövid, karmos lábán kúszott tovább a homokon. Még mindig jött, egyre

Kóbor felé, feltartva ajak, fül és szem nélküli undorító, ocsmány pofáját. Amikor összeértek, a szörny egészen fekete lett a körülötte ragyogó fényességben, s akkor felágaskodott. A mérhetetlen csöndben szembetalálkozott az ember és az árny, s mindkettő megállt.

A végtelen csöndet megtörve akkor felkiáltott Kóbor, hangosan és tisztán, kimondva az árny nevét, s ugyanabban a pillanatban az árny is kimondta ajak és nyelv nélkül is ugyanazt a szót: *Kóbor*. A két hang egy hang volt.

Kóbor kinyújtotta a kezét, eldobta a botját, s megragadta az árnyat, a feléje nyúló saját, fekete önnönmagát. A fény és a sötétség összecsapott, egymásba olvadt, eggyé vált.

A messziről rémülten figyelő Bükköny a szürke homályon át azt látta, hogy Kóbor elbukott, ugyanis a tiszta ragyogás elhalványult, megfakult. Harag és elkeseredés töltötte el, kiugrott a csónakból, hogy barátja segítségére siessen, vagy vele együtt pusztuljon, s futni kezdett a homokon az üres félhomályban a kihunyó, halvány fénysugár felé. Rohanás közben lába belesüppedt a homokba, úgy evickélt benne, akár a folyós futóhomokban vagy akár egy sodró erejű áradatban, mígnem egy irgalmatlan erejű robaj kíséretében ragyogó nappali fényességgel, keserves, dermesztő téli hideggel és keserű tengeri só ízével helyrezökkent a világ, s Bükköny hirtelen az igazi, élő tengervízben kapálódzott tovább.

Mellette ott táncolt a csónak üresen a szürke hullámokon. Bükköny semmi egyebet nem látott maga körül; a tarajos hullámok szembefröcskölték, elvakították. Nem lévén jó úszó, nagy nehezen visszaevickélt a csónakhoz, és belekapaszkodott. Köhögve s a hajából csurgó vizet törölgetve kétségbeesetten tekingetett körbe-körbe, mindenfelé. Végre észrevett valami sötét dolgot a vízen jó messze, ott, ahol ezelőtt homok volt, most pedig háborgó hullámok. Rávetette magát az evezőkre, és rettentő igyekezettel a barátjához evezett, majd elkapva Kóbor karját, besegítette, rángatta őt a csónakba.

Kóbor kábult volt, tekintete merev, mintha semmit sem látna, de semmi sérülés nem látszott rajta. Botját, a fekete tiszafa botot, melyből minden izzás eltűnt, a jobb kezében markolta, semmi kincsért el nem eresztve. Nem szólt egyetlen szót sem. Elcsigázottan, átázva és remegve hevert az árboc mellé roskadva, egy pillantást sem vetve Bükkönyre, ki felvonta a vitorlát, és az északkeleti szélbe fordította. Semmit sem érzékelt a világból mindaddig, amíg egészen elöl az útvonaluk fölött, a sötét ég tengerén, amerre a nap alábukott, fel nem tűnt a hosszúkás felhők között egy tiszta, kékes fényű öbölben az újhold ezüstös, sápadt sarlója, mely a ragyogó nap fényét tükrözte vissza a sötétségbe burkolózó óceánra.

Kóbor felemelte az arcát, és rámeredt a nyugati égen függő messzi, tündöklő holdsarlóra. Sokáig nézte mereven, majd felállt,

kiegyenesedett, s két kézzel úgy emelte föl a botját, mint harcosok a hosszú lándzsájukat. Körülhordozta a tekintetét az égen, a tengeren, a barna, dagadó vitorlán s barátja arcán.

— Esztariol — szólalt meg végre —, látod, sikerült. Vége már. — Felnevetett. — A seb begyógyult, újra egészséges vagyok, és szabad. — Aztán botjára hajtva a fejét zokogni kezdett, akár egy gyermek.

Egészen eddig a pillanatig Bükköny riadt aggodalommal leste minden mozdulatát, hisz nem tudhatta biztosan, mi zajlott le a sötétség földjén. Kételkedett, vajon Kóbor ül-e valóban mellette a csónakban, és órákig ugrásra készen állt, hogy ha kell, feltépje a horgonnyal a csónak palánkját, s elsüllyessze a tenger közepén, inkább, mint hogy Óceánföld kikötőibe vigye a Kóbor alakját, külsejét magára öltött rémséges szörnyeteget.

Ám amikor meghallotta barátja szavait, kételye szertefoszlott. Kezdte már érteni az igazságot, hogy Kóbor se el nem bukott, se győzelmet nem aratott, hanem azzal, hogy halála árnyékát a maga nevén szólította, magát tökéletes egésszé kovácsolta: emberré, ki egészen ismervén önnön igaz valóját, más hatalmat maga fölött nem fogad el, csakis saját magát, s aki ennélfogva életét magáért az életért éli, nem pedig a rombolás vagy fájdalom vagy gyűlölködés vagy a sötét erők szolgálatában. Az *Éa teremtésé*ben, a legősibb énekben az áll: „Csak csöndben a szó, csak éjben a fény, csak elmúlásban a lét: sebes röptű sólyommadár a tiszta égen át.” E dalt Bükköny harsogva énekelte immár, hogy a csónakot nyugat felé kormányozta, háttal a hideg téli szélnek, mely a Nyílt-tenger végtelen sötétségéből áradt utánuk.

Kétszer nyolc nap vitorlázás után pillantották meg először a szárazföldet. Sokszor kellett addig bűvös igékkel édesített tengervízzel feltölteniük a vizestömlőket; halásztak is, de még a halászok rigmusaival is csak szerény zsákmányra tettek szert, ugyanis a Nyílt-tenger halai nem tudták, milyen néven hívják őket, s a mágiával mit sem törődtek. Amikor már semmi ennivalójuk nem maradt, csak néhány darabka füstölt hús, Kóbornak eszébe jutott Árnika meg amit akkor mondott, amikor a tepsiből elcsent egy pogácsát, hogy mennyire bánni fogja majd a lopását, amikor a tengeren éhség tör reá; a szeme is kopogott Kóbornak az éhségtől, az emlék mégis jókedvre derítette. Árnika ugyanis azt is megmondta, hogy mindketten, a bátyja is és ő is hazatérnek majd.

A varázsszél révén csak három napig tartott az útjuk kelet felé, haza, nyugat felé azonban tizenhat napig hajóztak. Soha senki nem tért még vissza ily nagy útról a Nyílt-tengerről, mint a két ifjú varázsló, Esztariol és Kóbor, télen, enyészőkor, nyitott halászcsónakjukon. Nem rontottak rájuk nagy viharok, s szépen, egyenletesen haladtak a tájoló és az iránycsillag, a Vértes Vándor

segítségével, a kifelé tartó úthoz képest némileg északnak tartva. Így tehát nem Végörvénybe mentek vissza, hanem Vérteszk és Bög között — azokból mit sem látva — húztak el, s legelőször Rézgás sziget legdélibb partfokát pillantották meg, mint szárazföldet. A parti szirtek mint valami hatalmas erődítmény falai magasodtak a hullámok fölé. A hullámtörők felett tengeri madarak köröztek vijjogva, s az apró falvak tüzeinek kékes füstjét a szellők libegtették tova.

Harishig innen már nem tartott sokáig az út. Az izméri kikötőbe egy csendes, sötét estén, havazás előtt futottak be. Kikötötték a *Messzilátó*t, csónakjukat, amellyel eljutottak a halál birodalmának partjaira meg vissza, s a keskeny utcákon felballagtak a varázsló házához. Szívük repesett a boldogságtól, amikor beléptek az otthon barátságos, békés melegébe, s Árnika örömujjongással röpült az üdvözlésükre.

Ha a harishi Esztariol ígéretéhez híven költött is éneket Kóbor eme legelső nevezetes tettéről, az bizonyára elveszett. A Keleti-peremvidéken regélnek azonban egy csónakról, amely többnapi hajóútra mindenféle tengerparttól a feneketlen óceán közepén szárazra futott. Harishon azt beszélik, Esztariol volt ez a hajós, Tok szigeten meg úgy mondják, két halász volt, kiket vihar sodort ki messze a Nyílt-tengerre, Horoshon azonban a mese úgy szól, hogy egy horoshi halász megfeneklett a láthatatlan homokpadon, s még most is ott bolyong. Íme, csupán néhány legendatörmelék maradt az árnyról szóló históriából, melyek mint az uszadékfa sodródtak szigetről szigetre az évek hosszú folyamán. A *Kóbor tettei*ben azonban említés sincs erről az útról, sem Kóbornak az árnnyal való találkozásáról, vagyis mielőtt sértetlenül megjárta a Sárkányok Útját, visszahozta Vandór-Akbé gyűrűjét az Atuáni Sírokból Enyhelyre, és végül visszatérve Kútfőre a világ összes szigetének főmágusává lett.